

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
John Green: The Fault In Our Stars
Dutton Books, a member of Penguin Group (USA) Inc.

Fordította: Bihari György

A könyvet tervezte: Malum Stúdió

Copyright © 2012 by John Green
Hungarian translation © Bihari György, 2013
Hungarian edition © GABO Kiadó, 2013
A könyv bármely részletének közzétételéhez a kiadó
előzetes hozzájárulása szükséges.

Kiadja a GABO Könyvkiadó
www.gabo.hu
Felelős kiadó: Földes Tamás
Felelős szerkesztő: Solymosi Éva

ISBN 978-963-689-617-1

ESTHER EARLNEK

Ahogy bejött a dagály, a Holland Tulipánember az óceán felé fordult:

- Összekötő, visszatérő, betegítő, rejtegető, leleplező! Nézd, ahogy apad, ahogy árad, és visz magával mindent!

- Mi az? - kérdeztem.

- Víz - felelte. - Na meg az idő.

Mennyei megbántás

Peter Van Houten:

A SZERZŐ JEGYZETE

Ez nem annyira szerzői jegyzet, mint a szerző emlékeztetője arra vonatkozóan, hogy ez a könyv egy regény. Én találtam ki.

Sem a regényeknek, sem az olvasóknak nem használ, ha azt találgatják, rejtőznek-e tények egy mesében. Az efféle törekvés merénylet maga az elképzelés ellen, hogy a kitalált történetek fontosak lehetnek, holott ez fajtánk létezésének egyik indoka.

Hálás vagyok, hogy együttműködnek velem a cél érdekében.

Életem tizenhetedik telén anyám úgy döntött, hogy depressziós vagyok, feltehetőleg azért, mert ritkán mentem ki a házból, sok időt töltöttem ágyban, ugyanazt a könyvet olvastam újra és újra, ritkán ettem, és bőséges szabadidőm nem csekély részét annak szenteltem, hogy a halálról gondolkozzak.

Az összes létező brosúra, weboldal meg hasonló a rák mellékhatásai közé sorolja a depressziót. Pedig a depresszió nem a rák mellékhatása. A depresszió a haldoklás mellékhatása. (A rák is a haldoklás mellékhatása. Úgyszólván minden az.) A mama azonban úgy gondolta, hogy kezelésre van szükségem, tehát elvitt dr. Jim családorvoshoz, aki egyetértett velem abban, hogy mondhatni úszom a bénító és teljesen szabályszerű depresszióban, ezért módosítani kellene a gyógyszerkezeltet, továbbá hetente egyszer el kellene mennem támaszcsoporti ülésre.

Ez a támaszcsoport váltakozó szereposztásban vonultatta fel a daganatos egészségromlás különböző szakaszait. Hogy miért váltakoztak a szereplők? Mert ez is a haldoklás mellékhatása.

A támaszcsoport persze halálosan nyomasztott. Szerdánként találkoztunk egy kőfalú, kereszt alaprajzú epizkopális templom alagsorában. Leültünk körben a kereszt közepén, ahol a két gerenda találkozott volna, ahol Jézus szíve lehetett volna.

Ezt azért figyeltem meg, mert Patrick, a támaszcsoport vezetője és az egyetlen tizennyolcnál idősebb személy a helyiségben, minden nyomoronc találkozáson előhozta Jézus szívét, és hogy mi, a rák ifjú túlélői, pontosan Krisztus legszentebb szívében ülünk, meg minden.

Mármost ez így ment Isten szívében: hatunk-hetünk-tízünk besétált/bekerekezett oda, legelt a süti és a limonádé silány választékából, azután leültünk a bizalom körébe, és ezredszer is meghallgattuk Patrick lehangolóan sivár élettörténetét, hogy hogyan támadta meg a rák a golyóit, és már azt hitte, meg kell halnia, de nem halt meg, felnőtt, és itt ül egy templom alagsorában, Amerika 137. legszebb városában, elvált családi állapotban, videójáték-függőként, jobbára barátok nélkül, szerény jövedelmét rákos múltjának piacosításából felkeresítve cammog a diploma felé, amely nem fog javítani szakmai kilátásain, velünk együtt várva Damoklész szabadító kardját, amely elől, lám, milyen sok éve már, hogy elmenekült, mert a rák elvitte mindkét mogyoróját, de meghagyta neki azt, amit csak a legkegyesebb lélek nevezne életnek.

ÉS TE IS LEHETSZ ILYEN SZERENCSES!

Ezután bemutatkoztunk. Név. Kor, Kórisme. Hogy vagyunk ma. Hazel vagyok, mondom majd, ha rám kerül a sor. Tizenhat éves. Pajzsmiriggyel indult, de mostanra berendezkedett egy impozáns kolónia a tüdőmben. És teljesen oké vagyok.

Amikor körbeültünk, Patrick mindig megkérdezte, nem akar-e osztozni valaki. És ilyenkor elkezdődött a támogató csoportrejsz: mindenki elmesélte, hogyan harcolt, küzdött, győzött, zsugorodott, szkennelt. Azt meg kell adnom Patricknek, hogy hagy beszélni bennünket a haldoklásról is. De a többség nem haldoklott. A többség meg fogja érni a felnőttkort, mint Patrick.

(Ez azt jelenti, hogy meglehetősen versenyszellem tapasztalható, mindenki le akarja győzni nemcsak a rákot, de a többieket is a szobában. Tudom, hogy ez eszelősség, de ha azt halljuk, hogy, teszem azt, húsz százalékos esélyünk van még öt évre, bekattan a matek, és kikalkuláljuk, hogy ez egy az öthöz... tehát körülnézünk, és azt gondoljuk, amit bármelyik egészséges gondolna: ezek közül legalább négy stricit túlélnek.)

A támaszcsoport egyetlen mentsége ez az Isaac nevű srác volt, egy hosszú képű, csontos fiú, aki az egyik szemére fésülte sima, szőke haját.

Pont a szemével volt a baj. Ugyanis fantasztikusan hihetetlen szemrákja volt. Az egyik szemét kivágták még gyerekkorában, most pedig azt a fajta vastag szemüveget hordta, ami természetellenesen felnagyította a szemét (a valódit és az üveget), mintha az egész feje ebből a mereven bámuló műszemből és az igazi szemből állna. Mint azt kikövetkeztettem a ritka alkalmakból, amikor Isaac osztozott a csoporttal, egy visszaesés halálos veszélybe sodorta a megmaradt szemét.

Isaac és én szinte kizárólag sóhajtásokkal kommunikáltunk. Valahányszor valaki a rákellenes diétáról értekezett, vagy porított cápauszonyt, vagy mit tudom én, micsodát szippantott, Isaac rám pillantott, és egy icipicit sóhajtott. Válaszul én egy hangyányit megráztam a fejem, és kilélegeztem.

Szóval a támaszcsoport avétos volt, és néhány hét után leginkább toporzékolni szerettem volna tőle. Igazság szerint azon a szerdán, amikor megismerkedtem Augustus Watersszel, mindent megpróbáltam, hogy kikerülhesek a támaszcsoportból, miközben a díványon ültem a mamával, és az előző évad *Amerika következő topmodellje-maraton* harmadik szakaszát néztük, amit tulajdonképpen már láttam, de akkor is.

ÉN: Nem vagyok hajlandó eljárni a támaszcsoportba.

A mama: A depresszió egyik tünete a közöny mindenféle tevékenység iránt.

ÉN: Kérek, hadd nézzem az *Amerika következő topmodelljét!* Ez is tevékenység.

A mama: A tévzés passzív.

ÉN: Váá, mama, kérek!

A mama: Hazel, tizenéves vagy. Már nem vagy kisgyerek. Barátkoznod kell, menj ki a házból, éld a saját életed!

ÉN: Ha azt akarod, hogy tizenéves legyek, ne küldj a támaszcsoportba. Vegyél nekem egy hamis személyit, hogy bárba járhassak, vodkát ihassak és füvezhessek.

A mama: Először is *nem szeretsz* füvezni!

ÉN: Nézd, ezt akkor tudhatom meg, ha szerzel nekem egy hamis személyit.

A mama: El fogsz menni a támaszcsoportba!

ÉN: **VÁÁÁÁÁÁÁÁÁÁÁÁ!**

A mama: Hazel, megérdemled, hogy legyen saját életed.

Ettől befogtam, noha nem értettem, mi köze a támaszcsoporti részvételnek az *élet* nevű fogalomhoz. Ennek ellenére beleegyeztem, hogy elmegyek - miután kialkudtam, hogy felvehessem az *AKT* kihagyott másfél epizódját.

Ugyanazért jártam a támaszcsoportba, amiért korábban eltértem az alig másfél éves tanfolyamot végzett ápolónőktől, hogy egzotikus nevű vegyszerekkel mérgezzenek: örömet akartam szerezni a szüleimnek. Mert csak egyetlen ótvarabb dolog van a világon annál, ha az ember tizenhat évesen harap a fűbe a ráktól, mégpedig az, ha az embernek olyan kölyke van, aki fűbe fog harapni a ráktól.

A mama háromnegyed öt után egy perccel kanyarodott rá a templom mögött a félkör alakú felhajtóra. Néhány másodpercig úgy tettem, mintha az oxigénpalackommal babrálnék, csak hogy húzzam az időt.

- Akarod, hogy vigyem?

- Nem, majd megoldom - mondtam. A henger alakú, zöld palack alig pár kilót nyomott, és volt ez a kis, kerekes acélkocsim, amellyel húzhatom. Minden percben két liter oxigént pumpált belém egy kanulón keresztül. Ez egy átlátszó cső, amely a nyakam tövében kettévál, hátulról föltekeredik a fülemre, és az orrom alatt egyesül. A szerkezetre azért volt szükség, mert a tüdőm nem volt hajlandó tüdőzni.

- Szeretlek - mondta a mama, amikor kiszálltam.

- Én is téged, mama. Viszlát, hatkor.

- Barátkozz! - szólt utánam a leeresztett ablakból, amikor elindultam.

Nem akartam lifttel menni, mert annak a használata az utolsó stáció a támaszcsoportban, így hát lépcsőztem. Elmartam egy sütit, töltöttem némi limonádét egy papírpohárba, azután megfordultam.

Egy fiú bámult.

Úgyszólván biztosra vettem, hogy még nem találkoztunk. Magas, vékony, izmos alakja mellett eltörpült az általános iskolásoknak való, öntött műanyag szék. Mahagóni haj, sima és rövid. Korombelinek tűnt, talán egy évvel lehetett idősebb, a szék peremén kuporgott agresszívan rossz tartásban, egyik kezét sötét farmerja zsebébe dugva.

Lesütöttem a szemem, mert ráéreztem számos hiányosságomra. Ócska farmert viseltem, amely valaha feszült rajtam, de most a legváratlanabb helyeken lötyögött; sárga pólóm egy olyan bandát hirdetett, amelyiket már nem is szerettem. És a hajam, amelyet apródfazonra nyírártam, de még annyi fáradságot se vettem magamnak, hogy kifésüljem... Továbbá nevetségesen kikerekedett, pufók képem lett, ami a kezelés mellékhatása. Úgy festettem, mint egy normális testalkatú egyén, akinek léggömb van a feje helyén. A felpuffedt bokámról nem is szólván. És mégis - amikor rásandítottam, még mindig engem nézett.

Az jutott eszembe, hogy miért hívják ezt szemkontaktusnak.

Beléptem a körbe, és leültem Isaac mellé, aki kétszéknyire ült a fiútól. Megint rápillantottam. Még mindig engem figyelt.

Csak hogy tisztázzuk: szexi volt. Ha egy antiszex srác bámul fáradhatatlanul, az a legjobb esetben kínos, a legrosszabb esetben egyfajta bántalmazás. De egy szexi fiú... na, szóval.

Elővettem a telefonomat, és bekapcsoltam, hogy lássam az időt: 16.59. A kör megtelt a balszerencsés tizenkét-tizennyolc évesekkel, azután Patrick rákezde a derű imáját: *Uram, adj nekem derűt, hogy elfogadjam azokat a dolgokat, amelyeken nem változtathatok, bátorságot, hogy változtassak azokon, amelyeken lehet, és bölcsességet, hogy meg tudjam különböztetni a kettőt.* A fiú még mindig engem bámult. Éreztem, hogy vörösödöm.

Végül úgy döntöttem, hogy a legjobb stratégia, ha visszabámulok rá. Utóvégre a fiúk nem sajátúthatják ki maguknak a fixírozást. Így hát bámulni kezdtem, miközben Patrick ezredszer is ismertette a kigolyózását stb., és hamarosan farkasszemet néztünk. Egy idő után a fiú elmosolyodott, és végre-valahára elfordította kék szemét. Amikor visszanézett rám, felrántottam a szemöldököm, jelezve: *én győztem!*

Vállat vont. Patrick folytatta, azután jött a bemutatkozás.

- Isaac, talán ma te szeretnél az első lenni. Tudom, hogy nagy kihívások várnak rád.

- Ja - mondta Isaac. - Isaac vagyok. Tizenhét éves. Úgy néz ki, hogy két héten belül műtenek, utána pedig megvakulok. Nem mintha panaszkodni akarnék vagy ilyesmi, mert tudom, hogy sokan közülünk ennél messze rosszabbul jártak, de azért úgy vélem, hogy a vakság eléggé szívás. Bár nekem segít a barátnőm. És olyan barátaim vannak, mint Augustus. - A fiú felé biccentett, akinek most már neve is volt. - Hát, ja - folytatta. Az ujjait bámulta, amelyek úgy keresztezték egymást, mint valami karók. - Úgyse lehet mit tenni.

- Mi itt vagyunk neked, Isaac - mondta Patrick. - Srácok, hadd hallja Isaac!

Mi pedig egyhangúan elmormoltuk: - Mi itt vagyunk neked, Isaac.

Michael következett. Tizenkét éves volt. Leukémiás. Mindig is az volt. De amúgy oké volt. (Legalábbis ő azt állította. Lifttel jött.)

Lida tizenhat volt, és olyan csinos, hogy a szexi fiúnak őt kellett volna bámulnia. Törzsvendég volt - hosszabb ideje lábadozott a vakbélrákból, amiről addig nem is tudtam, hogy létezik. Azt mondta - mindig azt mondta, ahányszor én ott voltam a támaszcsoportban -, hogy *erősnek* érzi magát, ami nekem, akinek az orrcimpáját az oxigéncső birizgálta, eléggé hőzöngésnek tűnt.

Még öten voltak a fiú előtt. Egy kicsit elmosolyodott, amikor ő került sorra. A hangja mély volt, fátyolos és halálisan szexi.

- Augustus Watersnek hívnak - mondta. - Tizenhét éves vagyok. Másfél éve volt egy kis karambolom egy oszteoszarkómával, de most csak Isaac kérésére jöttem el.

- Na és hogy érzed magad? - kérdezte Patrick.

- Ó, remekül. - Augustus Waters félmosolyra húzta ajkát. - Olyan hullámvasúton ülök, barátom, amely csak fölfelé megy.

Amikor rám került a sor, azt mondtam: - Hazel a nevem. Tizenhat éves vagyok. Pajzsmirigyrákom van, és áttétek a tüdőmben. Egyébként oké vagyok.

Gyorsan telt az óra. Ismét szóba kerültek a harcok, a nyertes ütközetek egy alaptól vesztes háborúban; szóba került, hogy nem szabad feladni a reményt; családokat magasztaltak és elítéltek; megegyeztünk benne, hogy a barátok ezt nem értik; könnyek hullottak, vigaszt kínáltunk. Sem Augustus Waters, sem én nem szólaltunk meg, amíg Patrick azt nem mondta: - Augustus, talán szeretnéd megosztani a félelmeidet a csoporttal.

- A félelmeimet?

- Igen.

- A feledéstől félek - vágta rá gondolkodás nélkül. - Úgy félek, mint a közmondásos vak ember, aki fél a sötétben.

- Ott még nem tartunk - mosolygott Isaac.

- Érzékeny voltam? - kérdezte Augustus. - Elég vak tudok lenni a mások érzékenységére.

Isaac elnevette magát, ám Patrick rosszallóan fölemelte az ujját, és azt mondta: - Augustus, kérlek. Térjünk vissza *hozzád* és a te küzdelmedhez. Azt mondtad, a feledéstől félsz?

- Azt mondtam - bólintott Augustus.

Patrick mintha zavarba jött volna. - Öö... hozzá akar szólni valaki ehhez?

Három éve nem jártam rendes iskolába. A szüleim voltak a legjobb barátaim. A harmadik legjobb barátom egy író volt, aki azt sem tudta, hogy létezem. Elég félénk vagyok, nem az a típus, aki folyton emelgeti a kezét.

Mégis, ez egyszer elhatároztam, hogy beszélni fogok. Félig fölemeltem a kezem, és Patrick leplezetlen örömmel lecsapott rám: - Hazel! - Biztos volt benne, hogy most megnyílok. A Csoport Része leszek.

Augustus Watersre néztem, és ő visszanézett. Olyan kék volt a szeme, hogy szinte át lehetett látni rajta. - Eljön az idő - mondtam amikor mind halottak leszünk. Mind. Eljön az idő, amikor nem marad ember, aki emlékezzék, hogy léteztünk, vagy arra, hogy fajunk bármit is csinált. Senki sem marad,

hogy emlékezzék Arisztotelészre vagy Kleopátrára, pláne rád. Elfelejtenek mindent, amit tettünk, építettünk, írtunk, kigondoltunk és felfedeztünk, és ennek itt - széles mozdulattal körbementem - nem lesz semmi értelme. Talán hamarosan eljön ez az idő, de az is lehet, hogy sok millió év telik el addig, de még ha túléljük is a Nap összeomlását, akkor sem élhetünk örökké. Volt idő, amely előtt az organizmusok nem ismerték a tudatot, és lesz idő, amikor nem ismerik. Ha az emberi feledés elkerülhetetlensége aggaszt, annyit javasolhatok, ne törődj vele. Isten a megmondhatója, mindenki ezt teszi.

Mindezt fent említett harmadik legjobb barátomtól, Peter Van Houtentől, a *Mennyei megbántás* emberkerülő szerzőjétől tudom. Számomra ez a könyv közelíti meg a legjobban a Biblia fogalmát. Ismerőseim közül Peter Van Houten az egyetlen személy, aki (a) érti, milyen a haldoklás, és (b) nem halott.

Miután befejeztem, meglehetősen hosszú csönd következett, amelyben Augustus fülig érő szájjal elmosolyodott. Egyáltalán nem annak a fiúnak a féloldalas kis mosolya volt, aki szexi próbált lenni, miközben engem bámult, hanem valódi mosoly, túl nagy is az arcához képest. - A mindenit! - mondta halkán. - Nem vagy semmi!

Egyikünk sem szólt többet a támaszcsoport hátralevő idejében. Befejezésül kézen kellett fognunk egymást, és Patrick vezette az imát: - Jézus Krisztus urunk, mi, a rák túlélői összegyűltünk itt a Te szívedben, *szó szerint a Te szívedben*. Te és egyedül Te ismersz minket úgy, ahogy mi ismerjük magunkat. Vezess minket megpróbáltatásainkban az életre és a Fényre. Imádkozunk Isaac szeméért, Michael és Jamie véérért, Augustus csontjaiért, Hazel tüdejéért, James torkáért. Imádkozunk, hogy gyógyíts meg minket, hogy érezhessük a Te szeretetedet és a Te felfoghatatlan békességedet. Szívünkben megemlékezünk azokról, akiket ismertünk és szerettünk, és akik hazatértek hozzád: Mariára, Kade-re, Josephre, Haley-re, Abigailre, Angelinára, Taylorra, Gabrielre és...

Hosszú volt a lista. A világ tele van halottakkal. Miközben Patrick tovább dűnnyögött, papírról olvasva föl a neveket, mert túl sokan voltak ahhoz, hogy megjegyezhesse őket, behunytam a szemem, és imádságos gondolatokra törekedtem, de leginkább azzal a nappal foglalkoztam, amikor a nevem felkerül arra a listára, a legvégére, amelyre már senki sem figyel.

Amikor Patrick végzett, együtt elmondtuk ezt az ostoba mantrát - GYÖNYÖRŰ NAP EZ A MAI! - és ezzel vége volt. Augustus Waters felállt, és odajött hozzám. A járása éppen olyan féloldalas volt, mint a mosolya. Toronyként magasodott fölém, de megtartotta a kellő távolságot, így nem kellett hátraszegnem a fejem, hogy a szemébe nézzek. - Mi a neved? - kérdezte.

- Hazel.

- Nem, a teljes neved.

- Ühm, Hazel Grace Lancaster. - Éppen mondani akart valamit, amikor odajött Isaac. - Tartsd a vonalat - emelte föl az ujját Augustus, és Isaac felé fordult. - Még rosszabb volt, mint az elmondásod alapján gondoltam.

- Figyelmeztettelek, hogy vacak!

- Minek bajlódsz vele?

- Nem tudom. Talán segít?

Augustus odahajolt hozzá, azt hitte, így nem hallom. - Ő törzstag? - Nem hallottam, mit szólt Isaac, de Augustus válaszolt neki: - Majd megmondom. - Két kézzel megszorította Isaac vállát, azután fél lépést hátrált. - Mesélj Hazelnek a klinikáról.

Isaac a büféasztalra támaszkodott, és hatalmas szemével rám nézett. - Jól van, szóval ma reggel elmentem a klinikára, és mondtam a sebészemnek, hogy inkább süket lennék, mint vak. Ő pedig azt válaszolta: „Ez nem így működik”, mire én: „Ja, tisztában vagyok vele, hogy nem így működik, csak azt mondtam, inkább süket lennék, mint vak, ha volna választásom, bár tisztában vagyok vele, hogy nincs”, ő pedig azt mondta: „Nos, a jó hír az, hogy nem leszel süket”, mire én: „Köszönöm, amiért elmagyarázta, hogy a szemrákától nem fogok megsüketülni. Olyan szerencsésnek érzem magam, amiért egy magához fogható szellemóriás kegyeskedik megoperálni.”

- Nagyon bajnoknak tűnik ez a sebész - mondtam. - Majd igyekszem beszerezni egy kis szemrákot csak azért, hogy megismerhessem a pasit.

- Sok szerencsét hozzá. Na, jó, mennem kell. Monica vár. Addig bámulom, amíg még tehetem.

- Holnap *Gerillaháború?* - kérdezte Augustus.

- Naná. - Isaac a fokokat kettesével szedve felrohant a lépcsőn.

Augustus Waters felém fordult. - Szó szerint - mondta.

- Szó szerint? - kérdeztem.

- Szó szerint Jézus szívében vagyunk - felelte. - Azt hittem, hogy egy templom pincéjében vagyunk, de mi szó szerint Jézus szívébe kerültünk.

- Valakinek szólni kéne Jézusnak - válaszoltam. - Veszélyes lehet rákos gyerekeket tárolni a

szívében.

- Én megmondanám neki - közölte -, de sajnos, szó szerint beleszorultam a szívébe, így nem hallaná. - Nevettem. A fejét csóválta, és csak nézett.

- Mi van? - kérdeztem.

- Semmi - felelte.

- Miért bámulsz így rám?

Augustus féloldalasan mosolygott. - Mert olyan szép vagy. Számomra gyönyörűség nézni a szép embereket, és egy ideje úgy döntöttem, hogy nem tagadom meg magamtól a létezés egyszerűbb örömeit. - Kurta, kényelmetlen hallgatás után folytatta:

- Különösen, miután voltál olyan kedves rámutatni, hogy mindez a feledésbe és hasonlóba torkollik.

Gúnyosan prüszköltem vagy sóhajtottam, vagy úgy fújtam ki a levegőt, ami köhögésre is emlékeztethetett, majd azt feleltem:

- Nem vagyok szé...

- Úgy nézel ki, mint a végidők Natalie Portmanje. A *V mint vérbosszú*ban.

- Nem láttam - válaszoltam.

- Tényleg? - kérdezte. - Bubifrizurás gyönyörű lány nem csípi a felsőbbiséget, és akarata ellenére beleszeret egy fiúba, akiről tudja, hogy csak bajt hoz rá. A te életrajzod, amennyire meg tudom ítélni.

Minden szavával flörtölt. Egészen begerjesztett, de komolyan. Azt se tudtam, hogy a pasik *képesek* begerjeszteni - mármint a való életben.

Egy fiatalabb lány ment el mellettünk. - Hogy vagy, Alisa? - kérdezte Augustus.

A lány elmosolyodott és halkán válaszolt: - Szia, Augustus.

- A Memorialból való - magyarázta a fiú. A Memorial egy nagy kutatókórház. - Te hova jársz?

- A gyerekkórházba - feleltem vékonyabb hangon, mint vártam. Bólintott. Úgy tűnt, befejeztük a beszélgetést. - Nos - mondtam, tétován bólintva a lépcső felé, ami kivezetett minket Jézus szó szerinti szívéből. Elindultam. Mellettem sántikált. - Hát akkor, talán viszlát legközelebb? - kérdeztem.

- Meg kéne nézned - mondta. - Úgy értem, a *V mint vérbosszú*ban.

- Oké - válaszoltam. - Majd megnézem.

- Nem. Velem. Nálam - mondta. - Most.

Megálltam. - Alig ismerlek, Augustus Waters. Szekercés gyilkos is lehetsz.

Biccentett. - Ez bizony igaz, Hazel Grace. - Elment mellettem, vállán feszült a zöld, kötött pólóing, egyenesen tartotta a hátát, és csak egy kicsit billent jobbra, miközben egyenletesen és magabiztosan lépkedett azzal, amiről eldöntöttem, hogy csakis múltból lehet. Az oszteoszarkóma néha elvisz egy végtagot, hogy megjegyezzen magának. Azután, ha tetszünk neki, elviszi a maradékot is.

Mentem utána fölfelé, de lemaradtam, mert lassan haladtam. A lépcső nem a tudósnak való terep.

Azután kijutottunk Jézus szívéből a parkolóba, ahol a tavaszi levegő egy hajszállal volt hűvösebb a tökéletesnél, és fájdalmasan mennyei volt a késő délutáni napfény.

A mama még nem volt ott, ami szokatlan, mert rendszerint ő vár rám. Körülnéztem, és megpillantottam egy magas, áramvonalas, barna lányt, akit Isaac a templom kőfalának döntött, miközben meglehetősen agresszivitással csókolta. Elég közel voltak, így hallottam a fura hangokat, amit az összeérő szájuk adott, és azt is, amit Isaac mondott: - Örökké. - Meg amit a lány válaszolt: - Örökké.

Augustus váratlanul ott állt mellettem, és félig sűgva mondta:

- A nyilvános érzelemnyilvánítás nagy hívei.

- És mi az az „örökké”? - A szörcsögés felhangosodott.

- A kapcsolatuk. Örökké szeretni fogják egymást, meg ilyesmi. Szerény becslésem alapján az *örökké* szót legalább négymilliószor küldték el SMS-ben egymásnak az elmúlt évben.

Befutott két autó, elvitték Michaelt és Alisát. Már csak Augustus és én maradtunk, és néztük Isaacot és Monicát, akik olyan hevesen ügködtek tovább, mintha nem is az imádság házában dőlnének. Isaac megmarkolta a lány didijét a pólón át, a tenyere nem mozdult, csak az ujjai járkáltak. Találgattam, hogy jó érzés-e. Nem tűnt valószínűnek, de úgy döntöttem, meg lehet bocsátani Isaacnak, mivel meg fog vakulni. Az érzékeknek lakomáznuk kell, amíg van éhség meg minden.

- Gondolj arra az utolsó útra a kórházba - mondtam halkán.

- Az utolsó alkalomra, amikor még te vezetsz.

- Elrontod a kedvemet, Hazel Grace - mondta rám se nézve Augustus. - Én csak igyekszem megfigyelni egy ifjú szerelmet a maga elbűvölő sutaságában.

- Szerintem fáj a didije - mondtam.

- Igen, nehéz megállapítani, hogy Isaac be akarja-e zsongatni, vagy emlővizsgálatot végez. - Azután Augustus Waters a zsebébe nyúlt, és elővett egy doboz cigarettát, igen, azt! Kinyitotta, a szájába dugott egy szálat.
 - Ez *komoly*? - kérdeztem. - Szerinted ez menő? Úristen, most rontottál el *mindent*!
 - Milyen *mindent*? - kérdezte felém fordulva. A cigaretta meggyújtatlanul lógott mosolytalan szája sarkában.
 - Az egész mindenséget, amiben egy srác, aki nem csúnya, nem buta és semmilyen értelemben sem elfogadhatatlan, megbámul engem, színésznőkhöz hasonlít, és arra kér, hogy nézzek meg egy filmet a házában. De természetesen mindig van egy *hamartia*, a tiéd ez, ó, istenem, van egy ROHADT RÁKOD, mégis pénzt adsz egy cégnek, hogy MÉG TÖBB RÁKOD lehessen. Úristen! Hadd közöljem veled, milyen érzés, ha nem tudsz lélegezni. SZAR! Ez totál kiábrándító. *Totál*.
 - Hamartia? - kérdezte. Még mindig a szájában volt a cigaretta, amitől feszesebb lett az állkapcsának a vonala. Állati jó vonala volt az állkapcsának, sajnálatos módon.
 - Végzetes hiba - magyaráztam és elfordultam. A járda felé indultam, hátrahagyva Augustus Waterst, azután hallottam, hogy autó közeledik az úttesten. A mama volt, aki azt várta, hogy szerezzek barátokat meg minden. Csalódottság és harag különös keveréke töltött el. Még azt sem tudom, mi volt ez az érzés, csak azt, hogy *erős*, és szerettem volna pofon csapni Augustus Waterst, ugyanakkor szerettem volna kicserélni a tudómet egy olyan tudóre, amely hajlandó tudózni. Ott álltam tornacipősen a járdaszélen, mellettem a kiskocsi az oxigénpalack koloncával, és abban a pillanatban, amikor a mama megjelent, éreztem, hogy egy kéz megmarkolja az enyémet. Kirántottam a kezem, de azért Augustus felé fordultam.
 - Nem árt, ha nem gyűjtöd meg - mondta, miközben a mama megállt. - Én pedig sosem gyűjtöm meg. Ez egy metafora: a fogad közé szorítod a gyilkost, de nem adsz neki hatalmat a gyilkolásra.
 - Metafora - ismételtem kételkedve. A mama várt.
 - Metafora - felelte Augustus.
 - Úgy döntöttél, hogy a metaforikus felhangok határozzák meg a viselkedésedet... - mondtam.
 - Hát persze. - Elmosolyodott. Széles, lökött, valódi mosoly-lyal. - Nagyon hiszek a metaforákban, Hazel Grace.
- A kocsi felé fordultam. Megütöttem az ablakot. A mama leengedte. - Elmegyek, megnézek egy filmet Augustus Watersszel - mondtam. - Kérlek, vedd föl nekem az *AKT* többi epizódját.

MÁSODIK FEJEZET

Augustus Waters borzalmasan vezetett. Ha megállt vagy elindult, mindig ZÖKKENT egy hatalmasat. Valahányszor fékezett, belefeszültem a Toyota SUV biztonsági övébe, azután hátranyaklott a fejem, valahányszor gázt adott. Lehet, hogy ideges voltam - egy idegen fiú kocsijában ültem, a háza felé tartottunk, és fájón éreztem, hogy vacak tudóm összetett erőfeszítésekkel hárítja az alkalmatlan gyorsulások hatásait -, de olyan iszonyú pocskul vezetett, hogy nem tudtam másra gondolni.

Talán másfél kilométert tettünk meg ilyen szaggatott csöndben, mielőtt Augustus megszólalt: - Háromszor buktam meg a vizsgán.

- Nem mondom!

Nevetve bólogatott. - Nem érzem a nyomást a múltbal, a bal lábammal pedig nem érzek rá a vezetésre. Az orvosaim azt mondták, hogy a legtöbb amputált probléma nélkül vezet, de hát... Én nem. Mindenesetre, negyedszer is nekirugaszkodtam a vizsgának, és körülbelül úgy ment, mint most.

- Nyolcszáz méterrel előttünk a lámpa pirosra váltott. Augustus rátaposott a fékre, beletaszítva engem a biztonsági öv háromszögű ölelésébe. - Elnézést. Isten bizony, próbálok kíméletesen vezetni. Szóval a vizsga végén, amikor már totál biztos voltam benne, hogy ismét kudarcot vallottam, a vizsgáztató azt mondta: „Nem szép, ahogy vezetsz, de technikailag nem veszélyes.”

- Sajnos nem oszthatom a véleményét - mondtam. - Rákprémiumra gyanakszom. - Rákprémiumnak nevezik azokat az apróságokat, amik a rákos gyerekeknek járnak, az egészségeseknek meg nem: dedikált labda a kosárlabda hőseitől, késve is beadható házi feladat, meg nem érdemelt jogosítvány stb.

- Ja - felelt Augustus. A lámpa zöldre váltott. Felkészültem. Augustus beletaposott a gázba.

- Hallottad, hogy árulnak kézi irányítót olyanoknak, akik nem tudják használni a lábukat? - hívtam föl a figyelmemet.

-Ja - biccentett. - Talán majd egyszer. - Úgy sóhajtott, amitől arra kellett gondolnom, hogy hisz-e a „majd egyszer” létezésében. Tudom, hogy az oszteoszarkómánál nagyon jó a gyógyulási arány, de akkor is.

Számos módon mérhetjük föl, mennyire bízunk valaki a túlélésben anélkül, hogy valóban megkérdeznénk. A klasszikus módszer mellett döntöttem: - Szóval iskolába jársz? - A szülők általában kivesszük az embert az iskolából, ha várható, hogy fűbe harapunk.

- Igen - felelte. - A North Centralba. Egy év késéssel ugyan, de másodéves vagyok. Te?

Fontolgattam, hogy hazudok. Végtére is senkinek sem rokonszenves egy hulla. De aztán inkább az igazat mondtam. - Nem, a szüleim három éve kivettek.

- Három éve? - hüledezett.

Nagy vonalakban felvázoltam a csodámat: tizenhárom éves koromban megállapították nálam a IV. stádiumban levő pajzs- mirigyrákot. (Azt nem mondtam el, hogy a diagnózis három hónappal maradt le az első vérzésem mögött. Valahogy így: Gratulálunk! Most már nő vagy! Úgyhogy halj meg.) Azt mondták, hogy gyógyíthatatlan.

Volt egy műtétem, amelyet nyaki nyirokcsomóirtásnak neveznek, és pontosan olyan kellemes, mint amilyennek hangzik. Azután jött a besugárzás. Azután kipróbáltak valamilyen kemoterápiát a tudóm tumorjain. A daganatok zsugorodtak, azután megnőttek. Addigra tizennégy lettem. A tudóm kezdett megtelni vízzel. Máris olyan voltam, mint egy vízi hulla: kezem-lábam megdagadt, a bőröm ki repedezett, az ajkam állandóan kék volt. Ekkor kaptam ezt a gyógyszert, hogy ne rémüljek teljesen halálra a tényről, hogy nem bírok lélegezni, amit intravénásan nyomattak belém több mint egy tucat más gyógyszerrel együtt. De még így is kissé kellemetlen a fuldoklás, főleg hónapokon át. Végül az intenzíven kötöttem ki tüdőgyulladással, és mama az ágyam mellett térdelve kérdezgette: - Felkészültél, életem? - És azt feleltem neki, hogy fel, a papa pedig csak hajtogatta, mennyire szeret, és a hangja már nem is lehetett volna megtörtebb, én is hajtogattam, hogy mennyire szeretem, és fogtuk egymás kezét, én pedig nem kaptam levegőt, a tudóm pánikba esett, zihált, felrántott a fekvésből, olyan testhelyzetbe próbált jutni, amelyben levegőt kap, és én szégyelltem a szüleim kétségbeesését, utáltam, amiért nem akarnak egyszerűen *elengedni*, emlékszem, mama azt hajtogatta, hogy nincsen semmi baj, nekem sincs semmi bajom, és nem lesz semmi bajom, és apám olyan erősen igyekezett nem zokogni, hogy amikor kirobbant belőle, ami rendszeresen megtörtént, akkor az olyan volt, mint a földrengés. És emlékszem, hogy nem akartam felébredni.

Mindenki azt képzelte, hogy végem van, de Mariának, a rákdoktoromnak sikerült kiszívni egy kis

folyadékot a tüdőmből, és kevéssel rá bekattantak a tüdőgyulladásra kapott antibiotikumok. Felébredtem, és hamarosan bekerültem egy olyan kísérleti kezelésbe, amelyek arról híresek a Rákosok Köztársaságában, hogy Nem Működnek. A gyógyszert Phalanxifornak hívják, ez egy olyan molekula, amelyet arra terveztek, hogy hozzátapadjon a ráksejtekhez és lelassítsa a növekedésüket. Hetven százaléknál nem működött. Bennem azonban működött. A daganatok összszezsugorodtak.

És úgy is maradtak. Éljen a Phalanxifor! Az elmúlt tizenhét hónapban az áttételeim alig növekedtek. Maradt tüdőm, amely ugyan nem hajlandó tüdőzni, de feltehetőleg a végtelenségig képes elküzködni oxigénpermet és a mindennapi Phalanxifor segítségével.

Elismerték, hogy Rákcsodám csak egy kis időt vásárolt nekem. (Még nem tudom, mennyit.) De amikor Augustus Watersszel beszéltem, a lehető legrózsásabb képet festettem neki, még ki is színezve a csoda csodálatosságát.

- Akkor visszamehetsz az iskolába - mondta.

- Igazából nem - magyaráztam mert már túl vagyok az érettségi vizsgán. Az MCC-re járok. - Ez a mi városi főiskolánk.

- Főiskolás lány - biccentett. - Ez megmagyarázza a kifinomultság auráját. - Rám vigyorgott. Játékosan megütöttem a karját, és éreztem a bőr alatt a bámulatosan feszes izmokat.

Csikorogva befordultunk egy két és fél méter magas, vakolt fallal körülvett lakóparkba. Balra az első volt az ő házuk. Emeletes, gyarmati stílus. Zökkenve megálltunk a felhajtón.

Követtem a házba. A bejárat mellett fatábla lógott, amelyre dőlt betűkkel azt írták: *Az otthon ott van, ahol a szívünk van*, és mint kiderült, az egész házat felsallangozták hasonló szentenciákkal. *Jó barátot nehéz találni, és lehetetlen elfelejteni*, olvastam a fogas mellett. *Nehéz idők szülik az igaz szeretetet*, ígérte egy túfestéses párna a stílbútorokkal berendezett nappaliban. Augustus látta, hogy olvasok. - A szüleim *bátorításoknak* hívják őket - magyarázta. - Mindenütt ott vannak.

A mamája és a papája Gusnak szólította. Enchiladát készítettek a konyhában (a mosogató mellett festett üveglapra azt írták buborékbetűkkel: *A család örök*). A mamája csirkehúst adagolt tortillákba, amelyeket a papája összetekert, és üvegtálba tett. Nem látszott meglepni őket az érkezésem, ami logikus. Attól, hogy Augustus mellett különlegesnek *érezem* magam, nem szükségszerűen jelenti azt, hogy különleges *vagyon*. Lehet, hogy minden este másik lányt hoz haza, hogy filmet nézzen vele, és letapizza.

- Ő Hazel Grace - mutatott be.

- Csak Hazel - mondtam.

- Hogy vagy, Hazel? - kérdezte Gus papája. Magas volt - csaknem olyan magas, mint Gus -, és olyan sovány, amilyenek szülő korú emberek általában nem szoktak lenni.

- Jól - feleltem.

- Milyen volt Isaac támaszcsoportja?

- Hihetetlen - válaszolta Gus.

- Te mindent leszólsz - mondta az anyja. - Hazel, te élvezed?

Egy pillanatig hallgattam, igyekeztem kitalálni, hogy Augustus kedve szerint vagy a szülei kedve szerint kell-e válaszolnom. - A legtöbben igazán kedvesek - mondtam végül.

- Mi pontosan ugyanilyenek találtuk a családokat a Memorialban, amikor Gus kezelése miatt jártunk oda - tette hozzá Gus apja. - Mindenki nagyon kedves volt. És erős is. A legsötétebb napokban küldi el hozzád az Úr a legjobb embereket.

- Gyorsan egy párnát és egy kis cernát, mert ebből *bátorítást* kell csinálni - mondta Augustus. Az apja bosszankodni látszott, ám Gus átölelte hosszú karjával a nyakát: - Csak vicceltem, apa. Szeretem ezeket a hülye *bátorításokat*. De tényleg. Csak nem ismerhetem be, mert tizenéves vagyok. - Az apja a szemét forgatta.

- Velünk vacsorázol, ugye? - kérdezte a mamája. Kicsi, barna asszony volt, némileg egérszerű.

- Nem tudom - feleltem. - Tízre otthon kell lennem. És hát, szóval, nem eszem húst.

- Ez nem gond. Csinálunk néhány vegetáriánust - mondta.

- Mert az állatok olyan cukik? - kérdezte Gus.

- Minimálisra akarom csökkenteni azoknak a halálokoknak a számát, amelyekért én vagyok a felelős - válaszoltam.

Gus kinyitotta a száját, aztán nem mondott semmit.

A mamája törte meg a csendet. - Szerintem ez csodálatos.

Egy keveset beszélgettünk arról, mi teszi Híres Waters-féle Enchiladává az enchiladát, amit Nem Szabad Kihagyni, azután arról, hogy Gusnak is tizkor van takarodó, és mennyire nem bíznak azokban, akiknél *nem* tizkor van kapuzárás, majd arról, hogy iskolás vagyok-e - „főiskolás”, szúrta közbe Augustus -, továbbá az időjárásról, hogy milyen teljesen és tökéletesen rendhagyó volt a március, és hogyan újul meg tavasszal a világ, és egyetlenegyszer sem kérdeztek rá az

oxigénpalackra vagy a diagnózisomra, ami egyszerre volt bizarr és csodálatos, és aztán Augustus azt mondta: - Hazel és én megnézzük a *V mint vérbosszút*, hogy lássa filmes hasonmását, Natalie Portmant a második évezred közepén.

- Tietek a nappali tévéje, ott megnézhetitek - mondta az apja boldogan.

- Inkább az alagsorban nézzük meg - felelte Augustus.

Az apja fölnevetett. - Ügyes. Nappali.

- De én szeretném megmutatni Hazel Grace-nek az alagsort - erősködött Augustus.

- Csak Hazel - jegyeztem meg.

- Akkor mutasd meg Csak Hazelnek az alagsort - felelte az apja. - Azután gyertek föl, és nézzétek meg a filmet a nappaliban.

Augustus felfújta az arcát, a lábára helyezte a testsúlyát, és rántott egyet a derekán, előrelökve a mülábát. - Rendben - motyogta.

Követtem a szőnyeggel borított lépcsőn az alagsori hatalmas hálószobába. Szemem magasságában polc futott körbe a falakon, amely tömve volt kosárlabda-ereklyékkel. Tróféák tucatjai: aranyozott műanyag emberek ugrás közben, cselezve vagy a magasba nyúlva, hogy bedobják a láthatatlan kosárba a labdát. Volt még rengeteg dedikált labda és tornacipő.

- Kosaraztam - magyarázta Augustus.

- Biztos nagyon jó voltál.

- Nem voltam rossz, de ez az összes cipő és labda rákprémium. - Odament a tévéhez, amely mellett nagyjából gúla alakban halmozódtak a videojátékok és a DVD-k. Lehajolt, elvette a *V mint vérbosszút*. - Tipikus indianai fehér srác voltam - mondta. - Az volt az álmom, hogy feltámasztom a középdobás elveszett művészetét, de aztán egy napon a szabaddobást gyakoroltam, csak álltam a büntetővonalon a North Central tornateremben, és dobáltam a labdákat. Ekkor váratlanul eszembe jutott, hogy nem értem, miért hajigálok át egy gömb alakú tárgyat egy gyűrű alakú tárgyon. A létező leghülyébb dolognak tűnt, ami egyáltalán megtehető. A kis srácokra gondoltam, ahogy dugdossák a henger alakú pálcikát a kerek lyukon át, és amint egyszer rájöttek, hónapokig nem tudnak betelni vele, és hogy alapjában véve a kosárlabda sem más, mint ennek a gyakorlatnak az aerobikosabb változata. Mindenesetre még sose csináltam ilyen sokáig a szabaddobást, zsinórban nyolcvanszor beletaláltam, ez volt életem legjobb sorozata, de miközben csináltam, egyre inkább kétévesnek éreztem magam. Azután valamilyen okból a gátfutók jutottak az eszembe. Jól vagy?

Leültem veretlen ágya sarkára. Nem akartam én semmire sem célozgatni vagy ilyesmi, csak elfáradok, ha sokáig kell állnom. Álltam a nappaliban is, azután lejtünk a lépcsőn, ahol ismét álltam, ami meglehetősen sok nekem, és nem akartam elájulni vagy ilyesmi. Hajlamos voltam elalélni, mint egy viktoriánus hölgy. - Jól vagyok - feleltem. - Csak hallgatlak. Gátfutók?

- Igen, gátfutók. Nem tudom, miért. Azon kezdtem gondolkodni, ahogy futnak a versenyeken, átugrálják ezeket a teljesen önkényesen fölállított akadályokat, amelyek az útjukat állják. És tudod, azon tűnődtem, hogy eszébe jutott-e a gátfutóknak valaha is: gyorsabban haladnánk, ha megszabadulnánk az akadályoktól.

- Ez még a betegséged előtt volt? - kérdeztem.

- Hát igen, az is benne volt. - Csak a fél szájával mosolygott. - Úgy esett, hogy az egzisztencialista szabaddobásokkal zsúfolt nap volt az utolsó kétlábás napom. Egy hétvégén történt, a műtét beütemezése és végrehajtása között. Van némi rálátásom arra, amin Isaac átmegy.

Bólintottam. Tetszett Augustus Waters. Nagyon, nagyon, de nagyon tetszett. Tetszett, hogy valaki mással fejezte be a történetét. Tetszett a hangja. Tetszettek az egzisztencialista szabaddobások. Tetszett, hogy professzor a Kissé Féloldalas Mosolyok tanszékén, és egyidejűleg Annak a Hangnak a tanszékén, amitől a Bőröm Igazibb Bőrnek Érzi Magát. És az is tetszett, hogy két neve van. Mindig kedveltem a kétnevű embereket, mert náluk törhetjük a fejünket, hogy minek nevezzük őket: Gusnak vagy Augustusnak? Én mindig Hazel voltam, egy vegyértékű Hazel.

- Vannak testvéreid? - kérdeztem.

- Tessék? - kérdezte kissé szórakozottan.

- Mondtad azt a dolgot a játszó gyerekekről.

- Ja persze. Nem. Vannak unokaöcsém, a két féltestvéremtől. De ők idősebbek: ... APA, MENNYI IDŐS JULIE ÉS MARTHA?

- Huszonnyolc évesek!

- Huszonnyolc évesek. Chicagóban laknak. Nagymenő jogász hapsi a férje mindkettőnek. Vagy bankár hapsi. Nem jut eszembe. Neked vannak testvéreid?

Megráztam a fejem.

- Na és mi a te történeted? - kérdezte, miközben biztos távolban leült mellém.

- Már elmondtam. Akkor diagnosztizálták, amikor...

- Nem a rák története érdekel. A *tiéd*. Érdeklődés, hobbi, szenvedélyek, bizarr fétisek s a többi.

- Öö... - mondtam.

- Ne mondd nekem, hogy te is olyan ember vagy, aki egyé válik a betegségével. Sok ilyet ismerek, és ez olyan hervasztó. Mint a rák növekedése, igaz? Ahogy elfoglalja az embert. De te biztosan nem engedted, hogy idő előtt sikerrel járjon.

Az jutott az eszembe, hogy talán mégis engedtem. Azon töprengtem, hogyan repüljek Augustus Waters karjaiba, melyik reményt tegyem a magamévá, és az ezt követő csöndben az jutott az eszembe, hogy nem is vagyok túl érdekes. - Én meglehetősen szimpla vagyok.

- Ezt kézből kontrázom. Mondj olyasmit, amit szeretsz. Az első dolgot, ami az eszedbe jut.

- Hm. Olvasás?

- Mit olvasol?

- Mindent. Hányinger románcoktól nagyképű regényeken át a versekig. Bármit.

- Írsz is verseket?

- Nem. Nem írok.

- Na, tessék! - Majdnem ordított. - Hazel Grace, te vagy az egyetlen tizenéves Amerikában, aki inkább olvassa a verseket, mint írja. Ez olyan sokat elárul nekem. Ugye, sok remekművet olvastál nagy R-rel?

- Gondolom.

- Mi a kedvenced?

- Hm... - mondtam.

Kedvenc könyvem, ami után hosszú úr következik, a *Mennyei megbántás*, de nem szívesen beszélek róla másoknak. Néha elolvasunk egy könyvet, és az eltölt ezzel a különös, biblikus rajongással, és szent meggyőződésünk lesz, hogy az összetört világot nem lehet újra összerakni addig, amíg minden élő ember el nem olvasta azt a könyvet. Azután vannak olyan könyvek, mint a *Mennyei megbántás*, amelyről nem lehet beszélni másoknak, olyan különlegesek, ritkák és a *tieid*, hogy az érzelmeidet reklámozni árulásnak tűnik.

Még csak nem is azért, mert olyan jó könyv vagy ilyesmi; csak az van, hogy a szerző, Peter Van Houten, valami furcsa és lehetetlen módon mintha megértene engem. A *Mennyei megbántás* úgy az *én* könyvem, ahogy a testem az enyém, és a gondolataim is az enyéme.

Ennek ellenére azt mondtam Augustusnak: - A kedvenc könyvem valószínűleg a *Mennyei megbántás*.

- Vannak benne zombik? - kérdezte.

- Á! - feleltem.

- Birodalmi rohamosztagosok?

Ráztam a fejem. - Ez nem ilyen könyv.

Elmosolyodott. - El fogom olvasni ezt az unalmas című, félelmetes könyvet, amelyben nincsenek birodalmi rohamosztagosok - ígérte, én pedig rögtön úgy éreztem, hogy erről nem kellett volna beszélnem. Augustus odafordult az éjjeliszekrényén magasodó könyvtoronyhoz. Fogott egy puha fedelűt és egy tollat. Miközben valamit firkantott a címlapra, azt mondta: - Cserébe annyit kérek, hogy olvasd el kedvenc videojátékom briliáns és hátborzongató könyvváltozatát. - Fölemelte a könyvet, amelynek *A hajnal ára* volt a címe. Elnevettem magam, és elvettem a kötetet. Az ujjaink valahogy összekeveredtek közben, és ő meg is fogta a kezem. - Hideg - mondta, és rányomta egy ujját halvány csuklómra.

- Nem annyira hideg, inkább oxigénhiányos - feleltem.

- Szeretem, amikor orvosi kifejezéseket használsz - válaszolta. Fölállt, magával húzott, és nem is engedte el a kezem, amíg oda nem értük a lépcsőhöz.

Úgy néztük a filmet, hogy többtenyényi dívány választott el egymástól. Azt a teljesen gimnazista dolgot csináltam, hogy a kezemet a díványra tettem félúton kettőnk közé, jelezve, hogy nyugodtan megfoghatja, de meg sem próbálta. Már egy óra lement a filmből, amikor Augustus szülei bejöttek, és feltálaták az enchiladát, amit ott ettünk meg a díványon, és igazán finom volt.

A film egy ilyen álarcos, hősies fazonról szólt, aki hősiesen meghalt Natalie Portmanért, aki nagyon vagány, nagyon dögös, és nincs egyetlen vonása, amelyet össze lehetne vetni az én szteroidoktól felpuffadt arcommal.

Miközben a stáblista görgött, megszólalt Augustus. - Óriási, mi?

- Óriási - helyesltem, noha nem így gondoltam. Ez afféle fiúfilm volt. Nem tudom, miért várják el a fiúk, hogy szeressük a fiúfilmeket. Mi nem várjuk el tőlük, hogy szeressék a lányfilmeket.

- Haza kell mennem. Reggel iskola - mondtam.

Egy ideig ültem a díványon, amíg Augustus a kulcsait kereste. A mamája leült mellém, és

megkérdezte: - Ugye, szép? - Azt hiszem, éppen a tévé fölötti *bátorítást* néztem, egy rajzolt angyalt, ezzel a felirattal: *Szenvedés nélkül hogyan ismerhetnék meg az örömet?*

(Régi érv ez a „gondolkodjunk a szenvedésről” témában, amelynek ostobaságát, otrombaságát évszázadig szondázhatnánk, de legyen elég annyit mondanom, hogy a brokkoli létezése semmilyen hatással nincs a csokoládé ízére.)

- Igen - bólintottam. - Szép gondolat.

Én vezettem hazafelé, Augustus az anyósülésen ült. Lejátszott két dalt egy Hectic Glow nevű bandától, amelyet szerettem, és igazán jó dalok voltak, de mivel nem ismertem őket, egyáltalán nem tetszettek annyira, mint neki. Folyton a lábát néztem, illetve a helyet, ahol a lába volt, próbáltam elképzelni, milyen lehet egy műláb. Nem akartam ezzel foglalkozni, mégis megtettem. Valószínűleg ő is ugyanígy volt az én oxigénemmel. A betegség visszataszító. Régen megtanultam, és gyanítom, Augustus is.

Ahogy bekanyarodtam a házunkhoz, Augustus kikapcsolta a rádiót. A levegő megsűrűsödött. Valószínűleg azt fontolgatta, hogy megcsókol, én pedig direkt erre gondoltam. Azon tűnődtem, hogy akarom-e. Csókoltam már meg fiúkat, de az régebben volt. A Csoda előtt.

Leállítottam a kocsit, és ránéztem. Tényleg gyönyörű volt. Tudom, hogy a fiúknak nem kell gyönyörűnek lenni, de ő akkor is az volt.

- Hazel Grace - mondta, és a nevem újnak és jobbnak tűnt, amikor kimondta. - Igazán öröm volt számomra, hogy megismertelek.

- Én is így vagyok ezzel, Mr. Waters - feleltem. Nem mertem ránézni. Nem álltam volna tengerkéek szemének átható pillantását.

- Látlak még? - kérdezte megható aggodalommal.

Elmosolyodtam. - Hát persze.

- Holnap? - kérdezte.

- Ne ugrálj annyira, szöcske - tanácsoltam. - Nem akarsz te túlbuzgónak tűnni.

- Igazad van, ezért javasoltam a holnapot - mondta. - Ma éjjel szeretnék viszontlátni. De hajlandó vagyok végigvárni az egész éjszakát és a *holnapi nap nagy részét*. - A szememet forgattam.

- *Komolyan* beszélek - tette hozzá.

- Még nem is ismeresz - válaszoltam. - Levettem a könyvet a műszerfalról. - Mít szólnál, ha felhívnálak, amikor ezt befejeztem?

- Még meg sem adtam a telefonszámomat - mondta.

- Alapos a gyanúm, hogy azt írtad a könyvre.

Ismét arra a lüke mosolyra húzta a száját. - És még azt mondod, hogy nem ismerjük egymást!

HARMADIK FEJEZET

Aznap jó sokáig fent maradtam, mert *A hajnal árát* olvastam. (Vigyázat, spoiler: a hajnal ára a vér.) Nem ért fel a *Mennyei meg-bántással*, de a főszereplő, Max Mayhem törzsőrmester valahol rokonszenves volt annak ellenére, hogy számításaim szerint 284 oldalon 118 egyént ölt meg. Másnap, csütörtökön későn keltem. A mamának az volt az alapelve, hogy sosem keltett föl, mert egy Hivatásos Betegtől elvárják, hogy sokat aludjon, így hát meghökkenem, amikor felrázott.

- Mindjárt tíz - mondta.

- Az alvás a rák ellenszere - válaszoltam. - Sokáig olvastam.

-Jó könyv lehet - mondta, míg letérdelt az ágy mellé, és lecsavarozott a nagy, négyyszögletes oxigéndúsítóból, amelyet Philipnek hívtam, mert valahogy úgy nézett ki, mint egy Philip.

Rákapcsolt egy hordozható palackra, azután emlékeztetett, hogy órám van. - Attól a fiútól kaptad? - kérdezte mintegy mellesleg.

- Mármint a herpeszt?

- Ne szórakozz - mondta a mama. - A könyvet, Hazel. A könyvről beszélek.

- Igen, tőle.

- Látom, tetszik neked - mondta, és felrántotta a szemöldökét, mintha ez a megfigyelés páratlan anyai ösztönt igényelne. Vállat vontam. - Mondtam, hogy érdemes eljárnod a támaszcsoportba.

- Egész idő alatt kint várakoztál?

- Igen. Vittem magammal egy kis papírmunkát. Mindenesetre ideje felkelni, ifjú hölgy.

- Mama! Az alvás. A rák. Ellenszere.

- Tudom, drágám, de órára kell menned. Továbbá ma... - Az ujjongást a hangjában nem lehetett félreismerni.

- Csütörtök van?

- Komolyan elfelejtetted?

- Lehet.

- Csütörtök van, március huszonkilencedike! - Szinte sikított, és eszelős mosoly takarta el az arcát.

- De nagyon örülsz, hogy tudod a dátumot! - kiáltottam vissza.

- HAZEL! EZ A HARMINCHARMADIK FÉLSZÜLETÉSNAPOD!

- Óóó - feleltem. A mama igazán szuper az ünnepek felturbózásában. A FÁK NAPJA VAN! ÖLELJÜK MEG A FÁKAT, ÉS EGYÜNK TORTÁT! KOLUMBUSZ ELHOZTA A BÁRÁNYHIMLŐT AZ ŐSLAKOSOKNAK; EMLÉKEZZÜNK AZ ESEMÉNYRE PIKNIKKEL! stb. - Nahát, akkor boldog harmincharmadik félszületésnapot nekem - mondtam.

- Mit akarsz csinálni ezen a nagyon különleges napon?

- Hazajövök az iskolából, és felállítom az egyhuzamban nézett *Főszakács*-epizódok világrekordját.

Mama felnyúlt az ágyam fölötti polcra, és levette Kékit, a kék plüssmackót, amely megvan nekem, mióta is, egyéves korom óta, amikor még társadalmilag elfogadható volt, hogy az ember a színéről nevezze el a barátját.

- Nem akarsz moziba menni Kaitlynnel, Matt-tel vagy valakivel? - Ők voltak a barátaim.

Ez ötletet adott. - Hát persze - bólintottam. - Küldök SMS-t Kaitlynnek, és megkérdezem, nem akar-e iskola után eljönni a plázába vagy valahova.

A mama elmosolyodott, és a hasához szorította a medvét.

- Még mindig sirály a plázába járni?

- Fölöttébb büszke vagyok rá, hogy nem tudom, mi a sirály - feleltem.

Küldtem SMS-t Kaitlynnek, lezuhanyoztam, felöltöztem, utána mama elvitt az iskolába. Amerikai irodalom volt, Frederick Douglassról adtak elő a nagyrészt üres teremben, és hihetetlenül nehezemre esett ébren maradni. A kilencvenperces óra negyvenedik percében érkezett meg Kaitlyn SMS-e:

Zsír. Boldog félszületésnapot. Castleton 3.32?

Kaitlyn meglehetősen zsúfolt társadalmi életet él, ezért percre be kell osztania az idejét. Válaszoltam neki:

Jól hangzik. A kajaldáknál leszek.

Mama az iskolából egyenesen a pláza könyvesboltjába vitt, ahol megvettem *A hajnal árának* első két folytatását - *Éjféli haj*

nalok, *Rekviem Mayhemért* azután átmentem a hatalmas büfészekcióba, és vásároltam egy diétás kólát. 3.21 volt.

Olvasás közben figyeltem ezeket a srácokat, ahogyan játszanak a gyermekmegőrző beltéri kalózhajóján. Volt ott egy alagút, amiben két kölyök egyfolytában mászkált, és sose fáradt el. Erről Augustus Waters jutott az eszembe az ő egzisztencialista szabaddobásaival.

Mama is a büfészekcióban volt, egyedül, egy sarokban ült, ahol szerinte nem láthattam, sült sajtos szendvicset evett, és valamilyen papírokat olvasott. Valószínűleg orvosi anyagokat. A papírmunkának sosincs vége.

Pontosan 3.32-kor megláttam Kaitlynt, amint magabiztosan haladt el a Wok House előtt. Abban a pillanatban meglátott, amikor fölemeltem a kezem, rám villantotta frissen kiegyengetett, nagyon fehér fogait, és felém indult.

Térdig érő antracitszürke kabátot viselt, amely tökéletesen illett az arcát betöltő napszemüveghez. Mielőtt lehajolt volna, hogy átöleljen, a feje búbjára tolt a szemüveget.

- Drágám! - mondta nagy vonalakban angolos kiejtéssel. - Hogy vagy? - Az emberek nem furcsállták és nem rosszallták a kiejtését. Kaitlyn véletlenségből egy rendkívül kifinomult, huszonöt éves, brit társasági hölgy volt, egy tizenhat éves indiai polisi lány testébe zárva. Ezt mindenki elfogadta.

-Jól. És te?

- Már nem is tudom. Diétás? - Bólintottam, és odaadtam. Szívott egyet a szalmaszálon. - Bárcsak most járnál az iskolába! Pár srác kifejezetten *ennivalóvá* fejlődött.

- Csakugyan? Például? - kérdeztem. Öt fiú nevét sorolta föl, akik velünk jártak általánosba és középiskolába, de nem tudtam magam elé képzelni őket.

- Derek Wellingtonnal randizgatok egy ideje - mondta -, de nem hiszem, hogy sokáig tartana. Olyan *fiús*. De most elég rólam. Mi újság Hazelföldön?

- Tulajdonképpen semmi - feleltem.

- Egészség?

- Változatlan.

- Phalanxifor! - áradozott mosolyogva. - Így örökké élhetsz, ugye?

- Valószínűleg nem örökké - feleltem.

- De tényleg! - mondta. - Mi újság van még?

Gondoltam, elmondom neki, hogy én is randiztam egy fiúval, vagy legalábbis megnéztem vele egy filmet, csak mert tudtam, hogy Kaitlyn meglepődne és álmélkodna. Hogy egy magamfajta csapzott, satnya és idétlen alak akár rövid időre is fölkelthesse egy fiú figyelmét! De igazából nem sok dicsekednivalóm volt, ezért csak vállat vontam.

- Ez mi a fene? - intett Kaitlyn a könyv felé.

- Ó, egy sci-fi. Felkeltette az érdeklődésemet. Egy sorozat.

- Izgi. Megyünk vásárolni?

Bementünk a cipőboltba. Miközben nézelődtünk, Kaitlyn odahozta nekem az összes kivágott orrú, lapos sarkú cipőt, mondván: - Ezek olyan aranyosan állnának *neked* - amiről eszembe jutott, hogy ő sosem hordott kivágott orrú cipőt, mivel utálta a lábát, mert szerinte túl hosszúra nőtt a második ujja, mert a második lábujj ablak a lélekbe vagy micsoda. Tehát, amikor én mutattam neki egy szandált, ami illett volna a bőre árnyalatához, azt mondta: - Ja, de... - ami azt jelentette, hogy *ja, de kirakatba tenné a förtelmes második lábujjamat*, én pedig azt mondtam: - Kaitlyn, te vagy az egyetlen ismerősöm, akinek lábujji dysmorphiája van.

Mire megkérdezte: - Az meg mi?

- Amikor belenézel a tükörbe, és olyasmit látsz, ami nem is létezik valójában.

- Ó, ó - felelte. - Ez tetszik? - Fölemelt egy cuki, noha sóltan keresztpántos, kerek orrú cipőt, én pedig bólintottam. Kikereste a megfelelő méretet, felpróbálta, járkált a polcok között, figyelte a lábát a térdmagasságú, rézsútos tükrökben. Utána felkapott egy szíjából font kurvás cipőt, és megkérdezte: - Lehet ebben egyáltalán járni? Én bele is *halnék*... - Elnémult, úgy nézett rám, mintha azt akarná mondani, bocs, mintha bűn lenne halált emlegetni egy haldokló előtt. - Föl kéne próbálnod - folytatta, igyekezve álcázni a zavarát.

- Előbb halok meg - biztosítottam róla.

Végül egy műanyag vietnami papucsnál maradtam, csak hogy vásároljak valamit, azután leültem egy padra a cipőkkel szemben, és figyeltem, ahogy Kaitlyn kígyózik a polcok között. Azzal az összpontosítással vásárolt, amit általában a hivatásos sakkozókhoz szoktak társítani. Szerettem volna elővenni az *Éjféli hajnalokat*, hogy olvasgassak egy kicsit, de tudtam, hogy az bunkóság lenne, így csak figyeltem Kaitlynt. Időnként visszatért hozzám valamelyik zárt orrú zsákmányával, és megkérdezte: - Na? - én pedig igyekeztem valami értelmes megjegyzést tenni a cipőre, végül ő

vett három párat, én meg a papucsot, azután kifelé menet megkérdezte: - Antropológia?

- Tulajdonképpen haza kéne mennem - mondtam. - Kicsit elfáradtam.

- Persze, ez természetes - mondta. - Gyakrabban kellene találkoznunk, drágám. - A kezét a vállamra tette, kétfelől megcsókolta az arcomat, azután keskeny csípőjét ringatva elvonult.

Én azonban nem mentem haza. Azt mondtam a mamának, hogy hatkor szedjen föl, és bár úgy gondoltam, hogy vagy a plázában lesz, vagy a parkolóban, a következő két órát mindenképpen magamra akartam szánni.

Szerettem anyámat, de időnként furcsán felidegesített, hogy örökké a közelemben van. Szerettem Kaitlynt is. Tényleg. De miután három éve eltávolítottak a velem egykorúak egész napos iskolai közelségéből, egyfajta áthidalhatatlan távolságot éreztem kettőnk között. Azt hiszem, iskolai barátaim szerettek volna átsegíteni a rákon, végül azonban rájöttek, hogy nem tehetik. Mert először is nem létezik *át*.

Így mindig a fájdalomra vagy a fáradtságra való hivatkozással mentettem ki magam az évek során, amikor talákoztam Kaitlynnel vagy valamelyik másik barátommal. Igazság szerint mindig fájt. Mindig fájt, hogy nem lélegzek úgy, mint egy normális ember, hogy szüntelenül emlékeztetnem kell a tüdőmet, hogy tüdő, hogy kénytelen vagyok elviselni befelé is, kifelé is az oxigénhiány reszelős horzsolását. Ezért tulajdonképpen nem is hazudtam. Csak válogattam az igazságok közül.

Találtam egy padot egy ír ajándékbolt, a Töltőtollcentrum és egy baseballsapkabutik négyszögében - ez olyan zuga volt a plázának, ahol Kaitlyn sose vásárolt volna, és elkezdtem olvasni az *Éjjéli hajnalokat*.

A könyvben csaknem 1:1 volt a mondatok és a hullák aránya, de én habzoltam, fel se néztem belőle. Birtam Max Mayhem törzsőrmestert, noha nem volt egy komplex jellem, főképpen azt birtam benne, hogy *sose értek véget* a kalandjai. Mindig lettek újabb megölni való rosszfiúk és megmenteni való jófiúk. Új háborúk kezdődtek, még mielőtt a régieket megnyerték volna.

Húszoldalnyira az *Éjjéli hajnalok* befejezése előtt kezdtek meglehetősen pocséknak tűnedezni Mayhem dolgai, mert tizenhét lövést kapott, miközben megpróbált megmenteni egy (szőke, amerikai) túszt az Ellenségtől. Olvasóként azonban nem estem kétségbe. A háborús erőfeszítések nélküle is folytatódnak. Lehetnek - és lesznek is - folytatások a társairól: Manny Loco szakértőről, Jasper Jacks közlegényről és a többiekről.

Már a végén jártam, amikor megjelent egy kislány a hajcsatokkal rögzített copfjaival, és azt kérdezte: - Mi van az orrodban?

- Kanülnek hívják - mondtam. - Ezek a csövek oxigént vezetnek belém, segítik a lélegzést. - Ekkor lecsapott az anyja. - Jackie! - pirongatta, de én azt mondtam: - Nem, nem, minden oké - mert az is volt, azután Jackie megkérdezte: - Nekem is segítenének lélegezni?

- Nem tudom. Próbáljuk meg. - Kivettem a csöveket, engedtem, hogy Jackie az orrába dugja, és beszívja a levegőt.

- Csikiz! - mondta.

- Tudom.

- Szerintem most könnyebben lélegzem - mondta.

- Tényleg?

- Tényleg.

- Hát én szívesen neked adnám a kanüloimet - mondtam de igazán szükségem van a segítségére. - Máris éreztem az oxigénhiányt. A lélegzésre összpontosítottam, miközben Jackie visszaadta a csöveket. Gyorsan beletöröltem őket a pólómba, ráakasztottam a fülemre, a végüket a helyükre dugtam.

- Köszönöm, hogy kipróbálhattam - mondta Jackie.

- Szívesen.

-Jackie! - ismételte az anyja, és ez alkalommal hagytam, hogy elvigye.

Visszatértem a könyvhöz, amelyben Max Mayhem őrmester sajnálta, hogy csak egy élete van, amelyet odaadhat a hazájának, de folyton az a kisgyerek járt az eszemben, meg az, hogy mennyire birtam.

Azt hiszem, az a másik baj Kaitlynnél, hogy soha többé nem beszélgethetek vele fesztelenül. Csak kiábrándító lehet minden kísérlet a normális kapcsolat színlelésére, annyira ordítóan nyilvánvaló, hogy akivel életem hátralevő részében szóba elegyedek, büntudatosan feszeng a közelemben, kivéve talán az olyan gyerekeket, mint Jackie, aki nem jött zavarba.

Szóval egyedül éreztem jól magam igazán. Szívesen voltam egyedül szegény Max Mayhem törzsőrmesterrel, aki - ugyan már, csak nem *éli túl* ezt a tizenhét golyót?

(Vigyázat, spoiler: túléli.)

Aznap este kicsit korán feküdtem le, bokszeralsót és pólót vettem, mielőtt bebújtam a takaró alá az ágyamban, amely hatalmas, tele van párnákkal, és az egyik kedvenc helyem a világon. Utána egymilliomdszor is elkezdtem olvasni a *Mennyei megbántást*.

A könyv egy Anna nevű lányról szól (aki meséli a történetet), és az ő félszemű mamájáról, aki hivatásos kertész és a tulipánok megszállottja. Normális középosztálybeli életet élnek egy közép-kaliforniai városkában, amíg Anna meg nem betegszik ebben a ritka vérrákban.

De ez nem egy rákkönyv, mert azok ócskák. A rákkönyvekben például a rákosok alapítványt hoznak létre, hogy pénzt gyűjtsenek a rák elleni harcra, ugyebár. És az alapítvány emlékezteti a rákost az emberiség alapvető jóságára, amelynek köszönhetően érezheti a szeretetet és a bátorítást, mert olyan örökséget hagyhat maga után, amely a rák gyógyítására való. De ebben a könyvben Anna elhatározza, hogy ő olyan rákos lesz, aki egy kissé nárcisztikus alapítványt hoz létre, így hát létrehozza az Anna Alapítványt, azoknak a rákosoknak, akik a kolerát akarják gyógyítani.

Továbbá Anna olyan becsületes ebben az egész dologban, ahogy a valóságban senki: a könyvben úgy beszél magáról, mint *mellékhatásról*, ami így tökéletesen pontos. A rákos gyerekek alapján véve a mellékhatásai annak a szüntelen mutációnak, amely lehetővé tette a földi élet sokféleségét. Így a történet folyamán Anna egyre rosszabbul lesz, a kezelés és a betegség versenyt fut, hogy melyik öli meg, az anyja pedig beleszeret egy holland tulipánkereskedőbe, akit Anna elnevez Holland Tulipánembernek. A Holland Tulipánembernek sok pénze és igen rendhagyó nézetei vannak a rák kezeléséről, Anna úgy gondolja, hogy ez az ember szélhámós lehet, és amikor a vélelmezhető hollandi és a mama éppen a házasságot fontolgatják, Anna pedig belevág a tarackbúzáat és kis adag arzént is tartalmazó, hőbörödött új rákellenes étrendbe, a könyv véget ér a kellős közepén.

Tudom, ez nagyon *irodalmias* döntés meg minden, vélhetőleg ezért is szeretem ennyire ezt a könyvet, de ha létezik valami, ami egy sztori mellett szól, akkor az, hogy van *vége*. Ha pedig nem lehet vége, akkor legalább folytatódjék az örökkévalóságig, mint Max Mayhem törzsőrmester szakaszának kalandjai.

Én úgy értelmeztem a történet végét, hogy Anna meghalt, vagy túl beteg lett ahhoz, hogy írjon, és ennek a félbetört mondatnak azt kellene tükröznie, hogyan is ér véget valójában az élet meg ilyesmi, de Annán kívül más szereplők is voltak a történetben, és olyan tisztességtelennek tűnt, hogy sosem tudhatom meg, mi történt velük. A kiadóján keresztül tucatnyi levelet küldtem Peter Van Houtennek, válaszokat kértem, hogy mi történt a könyv befejezése után: csakugyan szélhámós-e a Holland

Tulipánember, tényleg hozzámegy-e Anna anyja, mi történt Anna ostoba hörcsögével (amelyet Anna anyja utál), leérettségiznek-e Anna barátai a középiskolában. Szóval ilyesmi. De sosem válaszolt egy levelre sem.

A *Mennyei megbántás* volt az egyetlen könyv, amelyet Peter Van Houten írt, és mindenki csak annyit tudott róla, hogy a könyv megjelenése után átköltözött az Egyesült Államokból Hollandiába, ahol remeteéletet él. Úgy képzeltem, hogy Hollandiában a folytatáson dolgozik - talán Anna mamája és a Holland Tulipánember is odaköltözik, ott próbál új életet kezdeni. De tíz év telt el a *Mennyei megbántás* megjelenése óta, és Van Houten még egy blogposztot sem írt róla. Nem várhatok az örökkévalóságig.

Ahogy aznap éjjel újraolvastam, folyton elkószáltak a gondolataim Augustus Watershez, hogy vajon ugyanezeket a szavakat olvassa-e? Vajon tetszik-e neki, vagy elutasítja, mert hatásvadásznak találja? Ekkor eszembe jutott az ígéretem, hogy felhívom, miután elolvastam *A hajnal árát*. Megkerestem a telefonszámát a címlapon, és küldtem neki egy SMS-t.

Hajnal ára szemle: Túl sok halott. Kevés melléknév. Hogy tetszik a *Mennyei megbántás*?

Egy perccel később válaszolt:

Úgy emlékszem, azt ígérted, hogy FELHÍVSZ, és nem SMS-t küldesz, amikor befejezed a könyvet.

Így hát felhívtam.

- Szia, Hazel Grace - szólt bele.
- Szóval olvastad?
- Még nem fejeztem be. Hatszázötvenegy oldal, és nekem csak huszonnégy órám volt rá.
- Meddig jutottál?
- A négyszázötvenharmadik oldalig.

- És?
- Nem ítélek, amíg be nem fejeztem. Mindazonáltal annyit mondhatok, hogy kissé zavarban vagyok, amiért *A hajnal árát* adtam oda neked.
- Ne legyél. Már *a Rekviem Mayhemértnél* tartok.
- Briliáns része a sorozatnak. Na, szóval, a Tulipánember simlis? Kezdenek rossz érzéseim támadni.
- Csak semmi spoiler - feleltem.
- Ha kiderül, hogy nem úriember, kivájom a szemét.
- Egyszóval elkapott a könyv.
- Nem ítélek. Mikor látlak?
- Addig biztos nem, amíg be nem fejezed a *Mennyei megbántást*. - Élveztem a szemérmes húzódozást.
- Akkor jobb, ha leteszem és olvasni kezdek.
- Jobb bizony - mondtam, mire a vonal minden további megjegyzés nélkül megszakadt. Újdonság volt számomra a kacérkodás, de tetszett a dolog.
- Másnap reggel huszadik századi amerikai költészetet hallgattam az MCC-n. Egy öregasszony olyan előadást tartott kilencven percen át Sylvia Plathról, amelyben egyetlen szót sem idézett tőle.
- Amikor kijöttem az iskolából, mama az épület előtt járatta a motort.
- Egész idő alatt itt várakoztál? - kérdeztem, miközben ő sietve megkerülte az autót, hogy segítsen berakni a kiskocsimat és az oxigénpalackot.
- Dehogy, elmentem a vegytisztítóba és a postára.
- És azután?
- Hoztam magammal könyvet - felelte.
- És még *nekem* lenne szükségem saját életre. - Rámosolyogtam, ő pedig igyekezett viszonzni, de valahogy sápadt volt a mosolya.
- Egy másodperc múlva megkérdeztem: - Akarsz moziba menni?
- Persze. Mit szeretnél látni?
- Csináljuk azt, hogy elmegyünk valahova, és ott majd kiderül, mit vetítenek éppen. - Rám csukta az ajtót, és megkerülte az autót. A Castleton moziba mentünk, és megnéztünk egy 3D-s filmet, amely beszélő versenyegerekről szólt. Egész vicces volt.
- Amikor kijöttem a moziból, négy SMS-t találtam a telefonomon Augustustól.
- Mondd azt, hogy az én példányom végéből hiányzik húsz lap.
- Hazel Grace, mondd azt, hogy még nem járok a könyv végén.
- Ó, AZ ISTENIT, ÖSSZEHÁZASODNAK VAGY MI, Ó AZ ISTENIT, MI EZ.
- Gondolom, Anna meghalt, és ezzel vége? DURVA. Hívj föl, amikor tudsz. Remélem, minden oké.
- Így hát, amikor hazaértem, kimentem a hátsó udvarba, leültem a rozsdásodó kerti székre, és felhívtam. Jellegzetes, felhős indianai nap volt, az a fajta, ami a szobába kényszerít. A mi kis hátsó udvarunkat kitöltötte a gyerekkori hintám, amely megszívta magát vízzel, és elég szájalmasnak tűnt.
- A harmadik kicsengésre vette föl. - Hazel Grace! - szólt bele.
- Szóval végigszenvedted a *Mennyei megbántás* olvasásának édes kínját... - Elhallgattam, mert zokogást hallottam a vonal másik végéről. - Jól vagy? - kérdeztem.
- Remekül - felelte Augustus. - Viszont itt van nálam Isaac, aki, úgy látszik, dekompenzálódik. - Újabb jajgatás. Mint egy sebzett állat halálkiáltása. Gus most Isaacra figyelt. - Haver. Haver. Jobb lenne, vagy rosszabb, ha idejönne Támaszcsoport Hazel? Isaac. Ide. Nézz. Rám.
- Egy perc múlva Gus azt mondta nekem: - Találkozhatnánk nálunk, mondjuk, húsz perc múlva?
- Persze - feleltem, és bontottam a vonalat.
- Légvonalban mindössze öt perc Augustusék háza a miénktől, de nem lehet egyenesen odajutni, mert elválaszt a Holliday park.
- Noha ez földrajzi értelemben kényelmetlenség, igazából szerettem a Holliday parkot. Amikor kisgyerek voltam, papával belegyalogoltam a White Riverbe, és volt az a nagyszerű perc, amikor feldobott a levegőbe, és én csak úgy elszálltam tőle, repülés közben kinyújtottam a karomat, ő is az övét, azután mindketten láttuk, hogy nem fogjuk elérni egymást, és senki sem fog elkapni, amitől mindketten frászt kaptunk, azután belecsapódtam a vízbe, majd sértetlenül felbukkantam, az áramlat visszavitt hozzám, és én azt mondtam, *még, papa, még!*
- Beálltam a felhajtóra egy öreg, fekete Toyota mellé, amely feltehetőleg Isaac kocsija lehetett. Az oxigénpalackot magam után húzva odamentem az ajtóhoz. Kopogtattam. Gus papája nyitott ajtót.
- Csak Hazel - mondta. - Örülök, hogy látlak.
- Augustus mondta, hogy jövök?

- Igen. Ő és Isaac az alagsorban vannak. - Jajgatás hallatszott lentről. - Ez Isaac - mondta Gus papája, és lassan csóválta a fejét. - Cindynek el kellett mennie. Ez a hang... - mondta, azután elhallgatott. - Szóval azt hiszem, szükség lesz rád odalent. Ehm, segíthetek vinni a palackot? - kérdezte.

- Nem, elbírok vele. De azért köszönöm, Mr. Waters.

- Mark - helyesbített.

Azért majré volt lemenni. Nem tartozik a kedvenc időtöltéseim közé azt hallgatni, ahogy emberek üvöltönek nyomorúságukban. De azért mentem.

- Hazel Grace - mondta Augustus, amikor meghallotta a lépéseimet. - Isaac, itt van Támaszcsoport Hazel. Hazel, tapintatosan emlékeztetek: Isaac egy pszichotikus válság mélypontján van.

Augustus és Isaac videojátékhoz való, nagy, lomha L-t formázó székekben ülve bámultak fölfelé egy irdatlan képernyőre. A képernyő meg volt osztva a bal oldalon ülő Isaac és a jobb oldali Augustus között. Katonák voltak, akik egy lebombázott, modern városban harcoltak. Felismertem *A hajnal ára* környezetét. Közelebb mentem, de semmi különöset nem láttam: két srác ült egy hatalmas képernyő fényében, és úgy tettek, mintha embereket ölnének.

Csak amikor vonalban voltunk, akkor láttam meg Isaac kivörösödött arcát. Folyamatosan patakzottak rajta a könnyek, vonásai a fájdalom maszkjává merevedtek. Rám se nézett, a képernyőt bámulta, és üvöltött, egyfolytában püfölve a távvezérlőt.

- Hogy vagy, Hazel? - kérdezte Augustus.

- Jól vagyok - feleltem. - Isaac? - Semmi válasz. A legcsekélyebb jellel sem árulta el, hogy tudatában lenne a létezésemnek. Csak a könnyei peregtek tovább a fekete pólójára.

Augustus egy pillanatra elfordította a szemét a képernyőről. - Csinos vagy - mondta. Ugyanazt a közvetlenül térd alatt végződő ruhát viseltem, mint mindig. - A lányok azt hiszik, hogy csak hivatalos alkalmakra hordhatnak ruhát, de én, tudod, szeretem azokat a nőket, akik azt mondják: *Meglátogatok egy fiút, akinek idegösszeomlása van, akinek nagyon elvékonyodott a kapcsolata a látás érzékszervével, de a fene egye meg, akkor is felöltözöm a kedvéért.*

- Pedig Isaac rám se néz. Azt hiszem, túlságosan szerelmes Monicába - jeleztem, amit egy gigantikus hüpp követett.

- Ez egy kicsit érzékeny téma - magyarázta Augustus. - Isaac, nem tudom, hogy vagy ezzel, de az az érzésem, hogy bekerítenek. - Azután felém fordult. - Isaac és Monica nem téma többé, de nem akar beszélni a dologról. Csak sírni akar, és a második gerillaháborút akarja játszani *A hajnal árából*.

- Még szép - bólintottam.

- Isaac, egyre jobban aggódom a helyzetünk miatt. Ha nincs kifogásod, indulj el az erőmű felé, majd én fedezlek. - Isaac egy jellegtelen épület felé rohant, Augustus mögötte futott, és gyors sorozatokat adott le egy géppuskából.

- Mindenesetre nem árt beszélni vele - mondta nekem Augustus. - Ha tudsz adni neki az örök női bölcsességből.

- Én tulajdonképpen megfelelőnek tartom a reakcióját - mondtam, miközben Isaac egy sorozattal megölt egy ellenséget, aki elődugta a fejét egy kiégett furgon mögül.

Augustus a képernyő felé biccentett. - A fájdalom megköveteli, hogy érezzék - mondta, a *Mennyei megbántásból* idézve. - Biztos, hogy senki nincs mögöttünk? - kérdezte Isaactól. Pár pillanattal később nyomjelző lövedékek füttyültek el a fejük fölött. - Ó, a fenébe, Isaac! - mondta Augustus. - Igazán nem akarlak bírálni a nagy gyengeség pillanatában, de hagytad, hogy oldalba támadjanak, és most semmi sincs a terroristák és az iskola között. - Isaac figurája az ellentűzben cikcakkozva futott egy keskeny sikátorban.

- Átmehetsz a hídon, utána kerülhetsz - javasoltam egy taktikát, amelyet *A hajnal árának* köszönhetően ismertem.

Augustus felsóhajtott. - Sajnos a híd már a lázadók kezén van, hála gyászba borult társam megkérdőjelezhető stratégiájának.

- Nekem? - zihálta Isaac. - Nekem?! Te javasoltad, hogy dekkoljunk abban a rohadt erőműben.

Gus egy másodpercre elfordult a képernyőtől, és Isaacra villantotta féloldalas mosolyát. - Tudtam, haver, hogy képes vagy beszélni - mondta. - Most pedig mentsünk meg néhány kitalált iskolást.

Együtt rohantak végig a sikátoron, hol löve, hol elbújva a megfelelő pillanatokban, amíg oda nem értek ehhez a földszintes, egyszobás iskolához. Az utca túloldalán lekuporodtak egy fal mögé, és egyenként szedték le ellenségeiket.

- Miért akarnak bejutni az iskolába? - kérdeztem.

- Tűszul akarják ejteni a gyerekeket - felelte Augustus. A vezérlőegység fölé görnyedt,

nyomkodta a gombokat, alkarja feszült, erei kidagadtak. Isaac a képernyő felé dőlt, vékony ujjú kezében ugrált a távirányító. - Gyerünk, gyerünk! - mondta Augustus. A terroristák hullámai tovább közeledtek, ők pedig mindenkit lekaszáltak, szédületes pontossággal lőve. Úgy is kellett, nehogy az iskolába lőjenek be.

- Gránát! Gránát! - süvöltötte Augustus. Valami keresztülívelt a képernyőn, és odapattogott az iskola ajtajához.

Isaac csalódottan dobta le a vezérlőt. - Ha a piszkok nem tudnak túsokat szedni, megölik őket, és azt fogják mondani, hogy mi voltunk.

- Fedezz! - mondta Augustus. Kiugrott a fal mögül, és futva indult az iskola felé. Isaac tapogatózva megkereste a vezérlőt, és löni kezdett, miközben golyók záporoztak Augustusra, eltaláltak egyszer, majd még egyszer, de azért még rohant, és azt ordította:

- NEM ÖLHETITEK MEG MAX MAYHEMET! - és a gombok villámgyors kombinációjával a gránátra vetette magát, amely felrobbant alatta. Megcsonkított teste gejzirként fröccsent szét, a képernyő vörösre változott. - A BEVETÉS NEM SIKERÜLT

- mondta egy öblös hang, de úgy tűnt, Augustus másképpen gondolja, miközben rámosolygott a képernyőn heverő maradványaira. A zsebébe nyúlt, elővett egy cigarettát, és a fogai közé kapta. - Megmentettük a gyerekeket - mondta.

- Ideiglenesen - mutattam rá.

- Minden megmentés ideiglenes - vágott vissza Augustus. - Szereztem nekik egy percet. Talán ez az a perc, amely egy órát szerez nekik, és ez az óra egy élet. Senki sem adhat nekik örök-kevalóságot, Hazel Grace, de az életem adott nekik egy percet. Az pedig nem semmi.

- Oké, oké! - feleltem. - Hiszen csak pixelekről van szó.

Vállat vont, mintha azt hinné, hogy a játék valóra válhat. Isaac

ismét feljajdult. Augustus odakapta a fejét. - Még egy bevetés, tizedes?

Isaac rázta a fejét. Augustushoz hajolt, rám nézett, és csak annyit mondott feszesre húzott hangszálakkal: - Nem utána akarta csinálni.

- Nem akart lapátra tenni egy vak srácot - mondtam. Bólintott, könnyei, kitartó végeérhetetlenségükkel nem annyira könnyeknek tündek, inkább egy csendes metronómnak.

- Azt mondta, nem bírja feldolgozni - folytatta Isaac. - Én veszttem el a szemem világát, és ő nem tudja feldolgozni.

A feldolgozni szóra gondoltam, a kezelhetetlen dolgokra, amelyeket rejt. - Sajnálom - mondtam.

A pólója ujjába törölte lucskos arcát. Szeme olyan nagynak látszott a lencsék mögött, hogy arcának többi része szinte eltűnt, csak ez a két testetlen, úszó szem maradt - az egyik valódi, a másik üveg. - Ez elfogadhatatlan - mondta. - Teljességgel elfogadhatatlan.

- Legyünk korrektek - mondtam. - Valószínűleg *csakugyan* nem képes feldolgozni. Te sem tudod, de neki nem is *kell*. Neked pedig igen.

- Ma is hajtogattam neki, hogy „örökké, örökké, örökké, örökké”, de ő csak a szavamba vágott, és nem mondta, hogy örökké. Olyan volt, mintha máris elhagyott volna. Az „örökké” ígéret volt! Hogyan szeghet meg egy ígéretet?

- Az emberek néha fel sem fogják, miket ígérnek - feleltem.

Isaac rám pillantott. - Hát persze. De az ember akkor is megtartja az ígéretét. *Ez a szerelem*. A szerelem az, hogy mindenképpen megtartjuk az ígéretet. Nem hiszel az igaz szerelemben?

Nem válaszoltam. Nem kellett válaszolnom. De arra gondoltam, ha *valóban* létezik az igaz szerelem, akkor ez meglehetősen jó meghatározás rá.

- Mert én hiszek az igaz szerelemben - mondta Isaac. - És szeretem őt. Ő pedig ígéretet tett. *Örökre nekem ígérte magát*. - Fölállt, tett egy lépést felém. Föltápáskodtam, azt hittem, azt szeretné, ha átölelném, vagy ilyesmi, ám ekkor sarkon fordult, mintha nem emlékezne, miért állt föl, azután Augustus és én láttuk az arcán ezt a veszett haragot.

- Isaac! - szól Gus.

- Mi van?

- Egy kicsit olyan vagy... Bocsáss meg a kétértelmű kifejezésért, de van valami aggasztó a szemedben.

Isaac váratlanul rugdosni kezdte a széket, amely hátrabucskázott Gus ágyához. - Na, helyben vagyunk - mondta Augustus. Isaac a szék után vetette magát, és ismét belerúgott. - Igen - bólintott Augustus. - Csináld csak. A szart is rúgd ki belőle! - Isaac tovább rugdosta a széket, addig, amíg az vissza nem pattant Gus ágyáról, azután fölkapta az egyik párnát, és a falat kezdte verni az ágy és a tróféás polc között.

Augustus a féloldalas mosollyal pillantott rám. Még mindig lógott a szájából a cigaretta. - Folyton arra a könyvre gondolok.

- Tudom.

- Sosem mondta meg, mi történik a többi szereplővel?

- Nem - feleltem. Isaac még mindig a falat csapkodta a párnával. - Amszterdamba költözött, amiből arra következtettem, hogy talán a folytatást írja, amelynek a Holland Tulipánember lesz a főszereplője, de semmit sem jelentetett meg azóta. Sosem ad interjút. Nem bukkan föl a neten. Egy csomó levelet küldtem neki, kérdeztem, mi történt a szereplőkkel, de nem válaszolt. Hát... igen. - Elhallgattam, mert úgy láttam, Augustus nem figyel. Hunyorogva nézte Isaacet.

- Várj - mondta halkán. Odament Isaachez, megfogta a vállát. - Haver, a párna nem törik el. Próbálkozz olyasmivel, ami törik.

Isaac levett az ágy fölötti polcra egy kosárlabda-trófeát, és úgy tartotta a feje fölé, mintha engedélyre várna. - Igen - bólintott Augustus. - Igen! - A trófea a padlónak csapódott, a műanyag játékos labdát tartó karja letört. - Igen! - helyeselt Augustus. - Elintézted!

Azután visszafordult hozzám: - Rég szerettem volna tudatni apámmal, hogy tulajdonképpen inkább rühellem a kosárlabdát, és azt hiszem, megtaláltuk a módját. - Egyik trófea a másik után zuhant le, Isaac megtaposta őket, és ordított, miközben Augustus és én pár lépésnyiről figyeltük őrjöngését. A szőnyegpadlót ellepte a műanyag játékosok szegény, megnyomorított teste: itt egy labdát markoló, testetlen kéz, ott két láb, törzs nélkül, ugrás közben. Isaac tovább támadta a trófeákat, két lábbal taposta őket, üvöltött, alig kapott levegőt, verejtékezett, és végül elterült a roncsolt maradványokon. Augustus odalépett, és lenézett rá. - Jobban érzed magad? - kérdezte.

- Nem - mormolta lihegve Isaac.

- Ez a baj a fájdalommal - mondta Augustus, azután rám pillantott. - Megköveteli, hogy érezzék.

ÖTÖDIK FEJEZET

Egy hétig nem beszéltem Augustusszal. A törött trófeák estéjén én hívtam föl, így a hagyomány szerint ő következett. De nem hívott. Nem mintha egész nap a Sárga Alkalmi Ruhámban szorongattam volna izzadó tenyérrel a telefonomat, türelmesen várva, hogy a széptevő úriember telefonáljon. Éltem az életem: egyik délután találkoztam Kaitlynnel és a (cuki, de Augustushoz nem mérhető) barátjával, és kávéztunk; bekebeleztem a napi engedélyezett Phalanxifor-adagomat; hetente háromszor iskolába mentem; és minden este együtt vacsoráztam mamával és papával.

Vasárnap este zöldpaprikás-brokkolis pizzát ettünk. A konyhai kerek asztalnál ültünk, amikor megszólalt a telefonom, de nem vehettem föl, mert nálunk az a szigorú szabály, hogy vacsora közben nem telefonálunk.

Így hát ettem egy ideig, miközben mamáék a Pápua Új-Guineában nemrég lezajlott földrengésről beszélgettek. Ott ismerték meg egymást a békehadtestben, így valahányszor történt ott valami, még ha szörnyűség is, hirtelen nem voltak nagydarab, megállapodott polgárok többé, hanem visszaválóztak a régi fiatal, idealista, beképzelt és dacos emberekké, és úgy elragadta őket az ígézet, hogy rám sem pillantottak, miközben gyorsabban faltam, mint bármikor, olyan szilaj sebességgel hánytam a gallér mögé az ételt, hogy attól féltem, nem kapok levegőt, és aggódtam, hogy hátha egy emelkedő vízszintű medencében úszik ismét a tudóm. Amennyire tudtam, félretoltam ezt a gondolatot. Két héttel későbbre be volt ütemezve a PET-pásztázás. Ha valami baj van, idejében megtudom. Semmi értelme most aggódnom miatta.

Mégis aggódtam. Szerettem létezni. Ennél akartam maradni. Az aggodalom a haldoklás újabb mellékhatása.

Vége befejeztem az evést, és megkérdeztem: - Elmehetek? - ők pedig szinte szünetet sem tartottak a guineai infrastruktúra erősségeinek és gyengeségeinek megbeszélésében. Előkaptam a konyhapulton heverő táskámból a telefont, és megnéztem, ki hívott. *Augustus Waters*.

Kimentem a hátsó ajtón a szürkületbe. Megláttam a hintát, és arra gondoltam, odamegyek és hintázok, miközben beszélgetünk, de nagyon távolinak tűnt, tekintve, hogy még az evés is fárasztott.

Ehelyett lefeküdtem az udvar szélén a fűbe, felnéztem a Kaszásra, az egyetlen csillagképre, amelyet felismerek, és felhívtam.

- Hazel Grace! - üdvözölt.
- Szia - feleltem. - Hogy vagy?
- Remekül - felelte. - Úgyszólván percenként akartalak hívni, de vártam, amíg összefüggő benyomásom nem támad a *Mennyei megbántás* apropóján. (Így mondta: „apropóján”. Tényleg. Ilyen srác volt.)

- És? - kérdeztem.
- Tetszik. Amíg olvastam, folyton az az érzésem volt, hogy tetszik.
- Hogy tetszik? - ugrattam.
- Mintha ajándék lenne? - mondta kérdő hangsúllyal. - Mintha valami fontosat adtál volna nekem.

- Ó - szóltam halkán.
- Ez giccses - mondta. - Bocsánat.
- Nem - feleltem. - Nem. Nem kell bocsánatot kérned.
- De nincs vége.
- Hát ja - helyeseltem.
- Ez kínzás. Totál abban voltam, hogy meghal, vagy ilyesmi.
- Hát gondolom - válaszoltam.
- És oké, van ez az íratlan szerződés az alkotó és az olvasó között, és azt hiszem, nem lehet befejezni egy könyvet úgy, hogy felrúgják ezt a szerződést.

- Nem is tudom - mondtam, mert úgy éreztem, meg kell védenem Peter Van Houtent. - Bizonyos értelemben éppen ezért szeretem a könyvet. Az igazsághoz híven írja le a halált. Meghalsz az életed közepén, egy mondat közepén. Bár én szeretném, istenem, de szeretném tudni, hogy mi történik a többiekkel! Ezért írtam neki leveleket. De hát sose válaszolt.

- Értem. Azt mondtad, hogy remete?
- Pontosan.
- Képtelenség kinyomozni.
- Pontosan.

- Teljes mértékben elérhetetlen.
 - Sajnos így van - feleltem.
 - Kedves Mr. Waters - folytatta -, azért írok, hogy megköszönjem elektronikus levelét, amelyet április hatodikán kaptam meg Ms. Vliegentharton keresztül az Amerikai Egyesült Államokból, már amennyiben diadalmasan digitalizált egyidejűségünk korában van még értelme a földrajznak.
 - Mi a fene ez, Augustus?
 - Van egy titkárnője - felelte Augustus. - Lidewij Vliegenthart. Megtaláltam. E-mailt küldtem neki. Ő továbbította. Van Houten pedig válaszolt.
 - Oké, oké! Olvasd tovább!
 - Válaszomat tintával papírra vettem őseink dicsőséges hagyományai szerint, ezután Ms. Vliegenthart átírta egy sorozat egyesre és nullásra, majd elindította a sötét weben, amely mostanában kelepcebe ejtette fajunkat, így elnézést kérek az esetleges hibákért és kihagyásokért. Tekintve azt a szórakoztatóipari bacchanáliát, amely az ön nemzedéke ifjainak és hajadonjainak a rendelkezésére áll, hálás vagyok mindenkinek, aki szakít pár órát arra, hogy elolvassa kis könyvemet. Különösen lekötelezettje vagyok önnek, uram, a *Mennyei megbántás* kedves méltatásáért, és azért, mert vette a fáradságot közölni velem, miszerint a könyv, hogy szavait idézzem, „nagyon sokat jelentett” önnek. Mindazonáltal fel kell tennem magamnak a kérdést: mit ért azon, *hogy jelent?* Tekintettel küzdelmünk végső hiábavalóságára, értéket jelent-e a művészet röpké szárnyacsapása? Avagy az egyetlen érték az, ha olyan kellemesen töltjük el a futó időt, amennyire lehetséges? Mivel kellene versengenie egy történetnek, Augustus? Egy riasztócsengővel? Egy hadüzenettel? Egy morfiuminfúzióval? Természetesen, mint a világegyetem minden faggatása, ez a tudakozódás is elkerülhetetlenül ahhoz a kérdéshez vezet, hogy mit jelent embernek lenni, és - hogy kölcsönkérjek egy mondatot a szorongástól roskadozó tizenhat évesektől, akiket ön kétségtelenül megvet - *van értelme az egésznek egyáltalán?* Attól tartok, barátom, hogy nincs, és csekély bátorítást kapna újabb találkozásoktól az én írásommal. De hogy válaszoljak a kérdésére: nem, nem írtam semmi mást, és nem is fogok. Nem érzem úgy, hogy gondolataim további megosztása használna úgy olvasóimnak, mint nekem. Ismételten köszönöm kedves e-mailjét. Őszinte tisztelettel Peter Van Houten, Lidewij Vliegenthart címén.
 - Tyú! - mondtam. - Ezt mind te találtad ki?
 - Hazel Grace, hát tudok az én szerény szellemi képességeimmel levelet alkotni ilyen Van Houten-i fordulatokkal, hogy „diadalmasan digitalizált egyidejűség”?
 - Nem tudsz - ismertem el. - Megkaphatom az e-mail címet?
 - Természetesen - felelte Augustus, mintha nem ez lenne a legszebb ajándék.
- A következő két órában e-mailt fogalmaztam Peter Van Houten-nek. Minden átírás után rosszabbnak tűnt, de nem bírtam megállni, hogy ne csináljam.

Kedves Mr. Peter Van Houten (Lidewij Vliegenthart címén)!

A nevem Hazel Grace Lancaster. Barátom, Augustus Waters, aki az én javaslatomra olvasta el a *Mennyei megbántást*, éppen most kapott Öntől e-mailt erről a címről. Remélem, nem haragszik, hogy Augustus ismertette velem a tartalmát.

Mr. Van Houten, az Augustusnak küldött e-mailjéből megtudtam, hogy nem kíván több könyvet megjelentetni. Bizonyos értelemben csalódott vagyok, ugyanakkor megkönnyebbültem: nem kell aggódnom, hogy vajon a következő könyve megfelel-e az első nagyszerű tökéletességének. Miután harmadik éve élek a rák IV. stádiumában, elmondhatom, hogy a *Mennyei megbántás* az utolsó szóig igaz. Vagy legalábbis én úgy látom. Az Ön könyve el tudja mondani nekem, hogy mit érzek, még mielőtt egyáltalán éreztem volna, ezért legalább tucatszor elolvastam.

Bár örülnék, ha lenne olyan kedves válaszolni néhány kérdésemre, hogy mi történik a regény befejezése után? Úgy vélem, a könyv azért ér véget; mert Anna meghal, vagy túlságosan beteg lesz ahhoz, hogy tovább írjon, de akkor is úgy szeretném tudni, mi történik Anna anyjával. Hozzámegy-e a Holland Tulipánemberhez, születik-e egy új gyereke, és ott marad-e a W. Temple 917. alatt stb. Továbbá, hogy a Holland Tulipánember szélhámós-e, vagy tényleg szereti? Mi történik Anna barátaival - különösen Claire-rel és Jake-kel? Együtt maradnak? És végül - tudom, ez az a mélyenszántó és gondolatoktól súlyos kérdés, amelyet mindig várt olvasóitól - mi lesz Sysiphusszal, a hörcsöggel? Ezek a kérdések évek óta nem hagynak nyugodni, és nem tudom, mennyi időm maradt, hogy megkapjam rájuk a választ.

Tudom, hogy ezek nem fontos irodalmi kérdések, és hogy az Ön könyve tele van fontos irodalmi kérdésekkel, de igazán tudni szeretném rájuk a választ.

Természetesen, ha valaha is úgy dönt, hogy ír valami mást, én boldogan elolvasnám, még ha nem publikálja is. Ez még a bevásárlólistájára is vonatkozik.

Csodálójá,

Hazel Grace Lancaster (16)

Miután elküldtem, visszahívtam Augustust, és késő estig beszélgettünk *a Mennyei megbántásról*, én pedig felolvastam neki azt az Emily Dickinson-verset, amelyből Van Houten vette a címet, és ő azt mondta, jó hangom van a felolvasáshoz, nem várok túl sokat a sorok végénél, és azután azt mondta, hogy *A hajnal ára* sorozat hatodik kötete, *A vér hozzájárul* egy versidézettel kezdődik. Beletelt egy időbe, amíg megtalálta a kötetet, de végül csak felolvasta az idézetet: - Azt mondd, az életed összetört. Az utolsó jó csókot / Évekkel korábban kaptad.

- Nem rossz - mondtam. - Bár kicsit bombasztikus. Azt hiszem, Max Mayhem azt mondaná rá, hogy „puhány vinnyogás”.

- Igen, és kétségtelenül a fogát csikorgatná közben. Mayhem sokat csikorgatja a fogát ezekben a könyvekben. Állkapocs-ízületi terápiára fog szorulni, ha túléli ezt a rengeteg harcot. - Egy másodperc múlva megkérdezte: - Te mikor kaptad az utolsó jó csókot?

Gondolkoztam. A csókolózásaim - a diagnózis előtti korban - kínosak és nyálasak voltak, bizonyos szinten mindig úgy éreztem, mintha gyerekek játszanának felnőttesdit. De természetesen az már régebben volt. - Évekkel ezelőtt - feleltem végül. - És te?

- Néhányszor egész jót csókolóztam a volt barátnőmmel, Caroline Mathersszel.

- Évekkel ezelőtt?

- Utoljára valamivel több, mint egy éve.

- Mi történt?

- A csók alatt?

- Nem, közted és Caroline között.

- Ja - mondta. Majd egy másodperc múlva: - Caroline nem szenved többé a létezés terhétől.

- Ó - feleltem.

- Ja - válaszolta.

- Elnézést - mondtam. Természetesen sok halottat ismertem. De eggyel se randiztam. Még csak el sem tudom képzelni az ilyesmit.

- Nem a te hibád, Hazel Grace. Valamennyien mellékhatások vagyunk, nem?

- Kacsakagylók az öntudat tartályhajóján - idéztem a *Mennyei megbántást*.

- Oké - mondta. - Aludnom kell. Mindjárt egy.

- Oké - mondtam.

- Oké - mondta.

Kuncogtam, és annyit válaszoltam: - Oké. - Azután a vonal elhallgatott, de nem volt süket. Szinte éreztem, hogy ott van a szobában velem, de bizonyos értelemben még ennél is jobb volt, mintha nem is az én szobámban lettem volna, ő se az övében, hanem együtt valami láthatatlan és éteri harmadik térben, amelyet csak telefonon át lehet meglátogatni.

- Oké - mondta egy örökkévalóság után. - Nálunk talán az *oké* lesz az *örökké*.

- Oké - bólintottam.

Végül ő tette le.

Peter Van Houten négy órával az elküldés után válaszolt Augustus e-mailjére, nekem azonban még két nap múlva sem felelt. Augustus biztosított róla, hogy ez azért van, mert az én e-mailem jobb, és több gondolkodást igénylő válaszra van szükség, Van Houten buzgón írja a válaszokat a kérdéseimre, azonban briliáns prózája időigényes. Én mégis aggódtam.

Szerdán, az amerikai költészet kezdő kurzusán kaptam egy SMS-t Augustustól:

Isaac túl van a műtéten. Jól ment. Hivatalosan KKM.

Ez azt jelenti, hogy „kóros képlettől mentes”. Pár másodperc múlva jött a következő SMS.

Viszont vak. Ez a rossz hír.

Aznap délután mama hajlandó volt odaadni a kocsiját, így elmehettem a Memorialba, meglátogatni Isaacet.

Fölmentem az ötödik emeletre, bekopogtattam, noha az ajtó nyitva volt, és egy női hang válaszolt: - Tessék! - Az ápolónő épp csinált valamit az Isaac szemét elfedő kötéssel.

- Szia, Isaac - mondtam.

Mire ő megkérdezte: - Mon?

- Ó, dehogy. Sajnálom. Én csak, izé, Hazel vagyok. Izé, Támaszcsoport Hazel. A törött trófeák estéjének Hazelje.

- Ó - felelte. - Ja, folyton mondogatják, hogy a többi érzékszervem élesebb lesz, hogy kompenzáljon, de ez NYILVÁNVALÓAN MÉG NEM TÖRTÉNT MEG. Szia, Támaszcsoport Hazel. Gyere ide, hogy megvizsgálhassam az arcod a kezemmel, és mélyebben belelássak a lelkedbe, ahogy egy látó valaha is képes lenne.

- Csak viccel - mondta az ápolónő.

- Igen - válaszoltam. - Tudom.

Pár lépéssel közelebb mentem az ágyhoz. Odahúztam egy széket, leültem, és megfogtam a kezét. - Hahó - mondtam.

- Hahó - felelte. Azután egy darabig hallgatott.

- Hogy érzed magad? - kérdeztem.

- Jól - válaszolta. - Nem is tudom.

- Mit nem tudsz? - kérdeztem. A kezét néztem, mert nem akartam látni bekötött szemű arcát. Isaac rágta a körmét, két ujján egy kis vért is láttam a bőrén.

- Még csak meg se látogatott - mondta. - Pedig tizennégy hónapon át jártunk együtt. Tizennégy hónap hosszú idő. Istenem, de fáj! - Elengedte a kezem, és a pumpa után tapogatózott, amellyel fájdalomcsillapítót adhatott be magának.

Az ápolónő végzett a friss kötéssel, és hátrébb lépett. - Még csak egy nap telt el, Isaac - mondta egy árnyalatnyi leereszkedéssel. - Adj időt magadnak a gyógyulásra. És tizennégy hónap *nem* olyan nagy idő a dolgok rendjében. Még csak az elején tartasz, öcsi. Majd meglátod. - Kivonult.

- Elment?

Bólintottam, aztán észbe kaptam, hogy nem láthatja. - Ja - feleltem.

- Meglátom? Tényleg? Ezt komolyan mondta?

- A Jó Ápolónő Tulajdonságai. Start! - mondtam.

- 1. Nem szellemeskedik a nyomorékságoddal - folytatta Isaac.

- 2. Elsőre tud vért venni - feleltem.

- Hát ez óriási! Ez most a karom, vagy nyíldobáló céltábla? 3. Nem használ vállveregető hangot.

- Hogy van, egyeske? - kérdeztem émelyítően. - Most adok egy szurit. Kicsit bibis lehet ám!

- Ki az én öngyömböngyöm rokkerbabucikám? - felelte. Majd egy másodperc múlva: - Igazából a legtöbben jók. Csak már nagyon mennék innen.

- Ezen a kórházat érted?

- Azt is - válaszolta. Összeszorította a száját. Láttam rajta a fájdalmat. - Sokkal többet gondolok Monicára, mint a szememre. Ez örülség? Ez örülség.

- Egy kicsit - helyesltem.

- De én hiszek az igaz szerelemben, tudod? Nem hiszem, hogy mindenkinek megmarad a szeme, vagy sose betegszik meg, vagy ilyesmi, de mindenkinek kellene egy igaz szerelem, és annak legalább egy életen át kellene tartania.

- Ja - válaszoltam.

- Én csak azt kívánom néha, hogy bár ne történt volna meg az egész. Az egész rák. - A beszéde lassult. Hatott a gyógyszer.

- Sajnálom - mondtam.

- Korábban Gus volt itt. Akkor, amikor felébredtem. Az iskolából lógott el. Ó... - Kicsit oldalra fordította a fejét. - Most jobb - mondta halkán.

- A fájdalom? - kérdeztem. Alig észrevehetően bólintott.

- Akkor jó - mondtam. És ekkor, milyen piszok vagyok, folytattam: - Mondtál valamit Gusról? - De már elaludt.

Lementem az apró, ablaktalan ajándékboltba, és megkérdeztem a pénztárgép mögötti magas széken kuporgó roskatag eladót, melyik virágnak a legerősebb az illata.

- Mindnek ugyanolyan a szaga. Super Scenttel szórják be őket - felelte a nő.

- Tényleg?

- Ja. Lespriccelik őket vele.

Kinyitottam a bal oldali hűtőt, megszaglásztam a tucatnyi rózsát, azután a szegfűk fölé hajoltam. Ugyanaz a szag, még hozzá igen erős. A szegfű olcsóbb volt, így elmartam egy tucat sárgát. Tizennégy dollárba került. Visszamentem a szobába; ott volt a mamája, a kezét fogta. Fiatal volt, és szép.

- A barátja vagy? - kérdezte. Meglepődtem, mert akaratlanul olyat kérdezett, ami túl tág fogalom, és nem lehet válaszolni rá.

- Hát, ja - mondtam. - A támaszcsoportból. Ezeket neki hoztam.

Átvette a virágot, és az ölébe fektette. - Ismered Monicát? - kérdezte.

Megráztam a fejem.

- Alszik - mondta.

- Ja. Beszélgettem vele egy kicsit, amikor átkötözték vagy mi.

- Borzasztó volt itt hagyni, de el kellett hoznom az iskolából Grahamet - folytatta.

- Jól volt - mondtam. Bólintott. - Hagyom is aludni. - Ismét bólintott. Elmentem.

Másnap reggel korán ébredtem, és első dolgom volt ellenőrizni a postámat.

lidewij.vliegenthart@gmail.com vegre válaszolt:

Kedves Ms. Lancaster!

Attól tartok, nem a megfelelő személybe vetette a bizalmát - de hát a bittel rendszerint ez a helyzet. Nem válaszolhatok a kérdéseire, írásban legalábbis nem, mert ha leírom a válaszaimat, ezzel létrejönne a *Mennyei megbántás* folytatása, amelyet ön kiadhatna, vagy más módon megoszthatna a neten, amely felváltotta az ön nemzedékében az agyat. Létezik még a telefon, de azon meg rögzíthetné a beszélgetésünket. Nem mintha nem bízna önben, de természetesen nem bízom. Ó, jaj, kedves Hazel, csakis személyesen válaszolhatnék ilyen kérdésekre, azonban ön ott van, én pedig itt.

Mindazonáltal be kell vallanom, hogy örömemet leltem a Ms. Vliegenthart útján érkezett levelében: milyen csodálatos dolog tudni, hogy valami hasznosat tettem önért - még akkor is, ha ez a könyv olyan távol került tőlem, hogy úgy érzem, mintha egy egészen más ember írta volna. (Annak a regénynek a szerzője olyan vékony volt, olyan törékeny és viszonylag annyira optimista!)

Ennek ellenére, ha Amszterdamban jár, kérem, látogasson meg, amikor tetszik. Rendszerint itthon vagyok. Még azt is megengedem, hogy belekukkantson a bevérlőlistámba.

Legőszintébb híve:

Peter Van Houten Lidewij Vliegenthart címén

- MICSODA? - ordítottam. - MI A FENE EZ?

A mama berohant. - Mi a baj?

- *Semmi* - biztosítottam.

Változatlan riadalommal letérdelt, és ellenőrizte Philipet, hogy megfelelően sűríti-e az oxigént. Elképzeltem, ahogy egy napfényben úszó kávéházban ülök Peter Van Houtennel, aki az asztalra könyököl, és halkán beszél, hogy senki se hallja, mi történt azokkal a figurákkal, akikről évek óta töprengek. Azt mondta, csak *szélyesen* mondhatja el, azután *meghívott Amszterdamba*. Mindezt elmagyaráztam anyámnak, majd azt mondtam: - Mennem kell.

- Hazel, szeretlek, és tudod, hogy bármit megtennék érted, de nekünk... nekünk nincs elég pénzünk a külföldi utazásra, és a felszerelés feladására... szívem, egyszerűen nem...

- Ja! - vágtam a szavába. Beláttam, hogy ostobaság volt egyáltalán gondolni is a dologra. - Ne is gyötörd magad miatt. - De láttam, hogy gyötöri magát.

- Nagyon fontos neked, ugye? - kérdezte. Leült, a kezét a lábamra tette.

- Döbbenetes lenne - mondtam ha rajta kívül én lehetnék az egyetlen, aki tudja, mi történik.

- Valóban döbbenetes lenne - mondta. - Beszélék apáddal.

- Ne beszélj - feleltem. - De komolyan, ne költsetek erre pénzt. Majd kitalálok valamit.

Eszembe jutott, hogy a szüleimnek miattam nincs pénze. Leszívtam a család tartalékait a Phalanxifor térítési díjával, és mama nem dolgozhatott, mert most az volt az állása, hogy teljes munkaidőben Rám Vigyázott. Nem akartam, hogy még jobban eladósodjanak.

Azt mondtam mamának, hogy fel akarom hívni Augustust, amivel kiüldöztem a szobából, mert nem bírtam elviselni a nem-tudom-valóra-váltani-a-lányom-álmát arcának szomorúságát.

Augustus Waters-stílusban, köszönés nélkül beolvastam a levelet, miután beleszólt a telefonba.

- Tyú! - mondta.

- Tudom - feleltem. - Hogy jutok el Amszterdamba?

- Van Egy Kívánságod? - kérdezte. Erre a Dzsinn Alapítvány nevű szervezetre utalt, amelynek az a dolga, hogy teljesíti beteg gyerekek egy kívánságát.

- Nincs - mondtam. - Még a Csoda előtt elhasználtam.

- Mi volt?

Hangosan sóhajtottam. - Tizenhárom éves voltam - feleltem.

- Nem Disney - mondta.

Nem szóltam.

- Nem mentél a Disney Worldbe.

Ismét hallgattam.

- Hazel GRACE! - bömbölte. - *Nem* arra használtad el az egyetlen utolsó Kívánságot, hogy elmenj a szüleiddel a Disney Worldbe!

- Meg az Epcot Centerbe - motyogtam.

- Istenem! - nyögte Augustus. - Nem hiszem el, hogy egy olyan lányba zúgtam bele, aki ilyen sablonos dolgot kíván!

- Tizenhárom éves voltam - ismételtem, noha természetesen csak arra gondoltam, hogy *belezúgtam, belezúgtam, belezúgtam*. Ez hízelgett nekem, de azonnal másra tereltem a szót. - Nem kéne iskolában lenned?

- Isaac miatt lógok, de ő alszik, így hát az átriumban mér- tannal foglalkozom.

- Hogy van? - kérdeztem.

- Nem tudom megmondani, hogy csak nem hajlandó-e szembenézni az állapota súlyosságával, vagy tényleg jobban bántja, amit Monica tett, de nem akar másról beszélni.

- Ja - mondtam. - Mennyi ideig lesz a kórházban?

- Néhány napig. Azután lesz majd egy ideig ez a rehabilitáció vagy micsoda, de azt hiszem, otthon fog aludni.

- Szar ügy - mondtam.

- Látom az anyját. Mennem kell.

- Oké - mondtam.

- Oké - válaszolta. Kihallottam a hangjából a féloldalas mosolyát.

Szombaton a szüleimmel elmentünk Broad Ripple-be az őstermelői piacra. Sütött a nap, ami áprilisban ritkaság Indianában, a piacon mindenki rövid ujjú inget hordott, noha a hőmérséklet nem igazán indokolta. Mi, indianaiak, túlzottan optimistán vesszük a nyarat. A mama és én leültünk egy padra egy kecsketej szappan készítővel szemben. Az overallos ember elmagyarázta minden arra járónak, hogy igen, a saját kecskéiről van szó, és nem, a kecsketejes szappannak nincs kecskeszaga. Megszólalt a telefonom. - Ki az? - kérdezte a mama, még mielőtt megnézhettem volna.

- Nem tudom - feleltem. Gus volt.

- Jelenleg otthon vagy? - kérdezte.

- Hát nem - feleltem.

- Beugrató kérdés volt. Tudtam a választ, mert jelenleg a házatoknál vagyok.

- Ó. Ühüm. Hát, éppen útban vagyunk haza.

- Pazar. Akkor viszlát.

Augustus Waters a bejárati lépcsőn ült, amikor bekanyarodtunk a felhajtóra. Egy csokor éppen nyílni kezdő, harsogó narancsszínű tulipán volt nála, az anorákja alatt Indiana Pacers feliratú pulóvert viselt, ami egyáltalán nem az ő stílusa volt, de jól állt neki. Feltápáskodott a verandáról, felém nyújtotta a tulipánokat, és megkérdezte: - Jössz piknikelni? - Bólintottam, elvettem a virágot. A papám mögöttem jött, és kezet rázott Gusszal.

- Ez egy Rik Smits-pulóver? - kérdezte.

- Igen, az.

- Istenem, hogy szerettem azt a fickót - mondta a papa, és azonnal elmerültek a beszélgetésbe a kosárlabdáról, amelyhez én nem tudtam (és nem is akartam) hozzászólni, így inkább bevitettem a tulipánokat.

- Tegyem vázába őket? - kérdezte a mama széles mosollyal.

- Nem, köszönöm - feleltem. Ha a nappali egyik vázájába tesszük a csokrot, akkor az mindenki virága. Azt akartam, hogy az én virágaim legyenek.

Bementem a szobámba, de nem öltöztem át. Megfésülködtem, fogat mostam, feltettem egy leheletnyi ajakfényt és egy pötty parfümöt. Egyfolytában a virágokat nézegettem. *Agresszíven* narancssárgák voltak, szinte túlságosan is ahhoz, hogy szépek legyenek. Nem volt vázám, sem semmim, így hát kivettem a fogkefét a fogkefetartóból, amit félig megtöltöttem vízzel, és ott hagytam a virágot a fürdőszobában.

Amikor visszamentem a szobámba, hallottam, hogy beszélgetnek, így hát leültem egy kicsit az ágyam szélére, és a hálószoobaajtón át hallgatóztam.

A papa: Szóval a támaszcsoportban találkoztál Hazellel.

Augustus: Igen, Mr. Lancaster. Nagyon szép ez a ház. Tetszenek a kézimunkák.

A mama: Köszönöm, Augustus.

A papa: Szóval te is túlélő vagy?

Augustus: Igen. Nem passzióból vágattam le ezt a végtagot, noha kiváló stratégia a fogyáshoz. A láb sokat nyom!

A papa: És most hogy állsz egészségileg?

Augustus: Tizennégy hónapja nincs kóros képlet.

A mama: Ez nagyszerű. A gyógyítás kilátásai manapság... igazán figyelemreméltók.

Augustus: Tudom. Szerencsém van.

A papa: Augustus, meg kell értened, hogy Hazel még beteg, és az is marad egész életében. Szeretne lépést tartani veled, de a tüdeje...

Ekkor léptem be, mire elhallgattak.

- Hova mentek? - kérdezte a mama.

Augustus fölállt, odahajolt hozzá, és suttogva válaszolt, azután a szájára illesztette az ujját. - Pszt - mondta. - Ez titok.

A mama elmosolyodott. - Nálad van a telefonod? - kérdezte tőlem. Fölmutattam, mint egy bizonyítékot, megdöntöttem, és az első kerekeire állítottam az oxigénes palack kocsiját, majd elindultam. Augustus odasietett, a karját nyújtotta, amit elfogadtam, és átfogtam ujjaimmal a bicepszét.

Sajnos ragaszkodott hozzá, hogy ő vezessen, nehogy elrontsa a meglepetést. Miközben rángatózva haladtunk célunk felé, azt mondtam: - Totál elbűvölted a mamámat.

- Igen, a papád pedig Smits-rajongó, ami szintén jól jön. Gondolod, hogy tetszettem nekik?

- Hát persze. De kit érdekel? Csak szülők.

- A te szüleid - felelte, és rám pillantott. - Ezenfelül szeretek tetszeni. Ez olyan hülyeség?

- Nos, nem kell rohannod, hogy kinyisd előttem az ajtót, és bókokkal sem kell elárasztanod, mert anélkül is tetszel. - Beletiptort a fékbe, amitől olyan keményen előrevágódtam, hogy nehéz és fullasztó lett lélegeznie. Eszembe jutott a PET-szkennelés. *Ne izgulj. Az izgulás fölösleges.* De azért izgultam.

Füstölgő gumikkal, bömbölve kilőttünk egy stoptáblától, hogy balra forduljunk a furcsa nevű Grandview felé (úgy rémlik, egy golfpályát lehet látni onnan, de nincs benne semmi *grandiózus*). Errefelé egyetlen dolgot ismertem, mégpedig a temetőt. Augustus leemelt a műszerfal közepéről egy teli cigarettásdobozt, és kivett egy szálát.

- Sosem dobod ki? - kérdeztem.

- A nem dohányzás számos áldásának egyike, hogy ez a csomag örökké tart - felelte. - Ez már csaknem egy éve itt van. Néhány eltört a füstszűrőjénél, de azt hiszem, ez a csomag simán kitart a tizennyolcadik születésnapomig. - Felvette a cigarettát a füstszűrőjénél fogva, azután a szájába dugta. - Oké - mondta.

- Oké. Mondj pár dolgot, amit sosem láttál Indianapolisban.

- Hmm. Sovány felnőtteket - feleltem.

Elnevette magát. - Jó. Tovább.

- Hmm, tengerpartot. Családi éttermeket. Domborzatot.

- Kiváló példák arra, amit nélkülözünk. Valamint a kultúra.

- Igen, nálunk kicsit kevés a kultúra - mondtam, és végre rájöttem, hova visz. - A múzeumba megyünk?

- Bizonyos értelemben.

- Ó, akkor abba a parkba vagy mibe?

Gus kissé elkedvetlenedett. - Igen abba a parkba vagy mibe

- mondta. - Kitaláltad, igaz?

- Mit?

- Semmit.

Ez a park a múzeum mögött volt, ahol egy csomó művész hatalmas szobrokat állított fel. Hallottam róla, de még sosem láttam. Elhajtottunk a múzeum mellett, és leparkoltunk e mellett a kosárlabdapálya mellett, amelyet behálózta a pattogó labda útját jelző, hatalmas kék és vörös acélívek.

Lementünk az Indianapolisban dombnak számító valamiről egy tisztásra, ahol kisgyerekek mászkáltak azon a túlméretezett, fekvő csontváz szobron. Minden csont legalább derékig ért, a combcsont hosszabb volt nálam. Úgy festett, mint egy földből éppen kiemelkedő csontváz egy gyerekrájon.

Fájt a vállam. Aggódtam, hogy a rák továbbterjedt a tüdőmből. Elképzeltem, amint a daganat áttevődik az én csontjaimba, lyukakat rág a csontvázamba, mint egy alattomos, síkos angolna.

- *Furi csontok* - mondta Augustus. - Joep Van Lieshout alkotása.

- Hollandos hangzású.

- Mert az - felelte Gus. - Akárcsak Smits. Meg a tulipánok. - Megállt a tisztás közepén, a

csontok előtt, és lecsúsztotta a válláról a hátizsákja egyik hevederét, majd a másikat. Elhúzta a cipzárt, elővett egy narancsszínű takarót, egy pint narancslét és néhány nejlonba csomagolt szendvicset. A kenyér héja le volt vágva.

- Miért narancsszínű minden? - kérdeztem. Még mindig nem akartam azt gondolni, hogy mindez Amszterdamba vezet.

- Ez természetesen Hollandia nemzeti színe. Emlékszel Orániai Vilmosra meg a többire?

- Ő nem szerepelt az érettségi tesztben. - Mosolyogtam, igyekeztem uralkodni az izgalmamon.

- Kérsz szendvicset? - kérdezte.

- Hadd találgassak - mondtam.

- Holland sajt. És paradicsom. A paradicsom Mexikóból való. Bocs.

- Mindig akkora *csalódást* okozol, Augustus. Nem tudtál volna legalább narancsszínű paradicsomot szerezni?

Elnevette magát. Némán ettük a szendvicseket, és néztük a szobron játszó kisgyerekeket. Nem *kérdezhettem* rá, így hát csak ültem a holland légkörben, feszengetem és reménykedtem.

A szülővárosunkban oly nagy ritkaságnak és drágaságnak számító, makulátlan napfényben egy csomó kisgyerek mászókanak használta a csontvázat. Ide-oda ugráltak az üvegszálás csontokon.

- Két dolgot szeretek ebben a szoborban - mondta Augustus. Meggyújtatlan cigarettát fogott a két ujjja között, időnként meg- ütögette, mintha hamuzna, majd visszatette a szájába. - Először is, a csontok csak annyira vannak távol egymástól, hogy egy srác *ne bírja megállni*, hogy ne ugráljon az egyikről a másikra. Például egyszerűen *muszáj* átugrani a bordákról a koponyára. Ami, másodszor, azt jelenti, hogy ez a szobor lényegében *kényszeríti a gyerekeket a játékra a csontokon*. Aminek megszámlálhatatlan jelképes felhangja van, Hazel Grace.

- Szereted a jelképeket - mondtam, hátha vissza tudom terelni a beszélgetést Hollandia számos jelképére a piknikünkön.

- Ebben igazad van. Valószínűleg nem érted, miért eszel rossz sajtos szendvicset és iszol narancslevelet, és miért viselem én egy olyan holland pulóverét, akinek a sportágát megutáltam.

- Átfutott az agyamon - feleltem.

- Hazel Grace, te, mint oly sok más gyermek előttem, és ezt nagy jóindulattal mondom, meggondolatlanul elpazaroltad a Kívánságodat, nem törődve a következményekkel. A Kaszás bámult bele az arcodba, és a félelem, hogy meghalsz, miközben a Kívánságod teljesítetlenül lapul a közmondásos zsebben, rávett, hogy kimondd az első Kívánságod, ami az eszedbe jut, így sokakhoz hasonlóan a vidámpark hideg és mesterkéltségek örömeit választottad.

- Én remekül szórakoztam! Találkoztam Goofy kutyával és Minn...

- Éppen egy szónoklat közepén tartok! Leírtam és betanultam, és ha félbeszakítasz, el fogom cseszni! - vágott közbe Augustus. - Kérlek, edd a szendvicседet, és figyelj. - (A szendvics ehetetlenül száraz volt, de azért mosolyogtam, és haraptam egy falatot.) - Na jó, hol is tartottunk?

- A mesterkéltségek örömeinél.

Visszadugta a cigarettát a dobozba. - Helyes, a vidámpark hideg és mesterkéltségek örömeinél. De engedtesse meg bemutatnom a Kívánságyár igazi hőseit, azokat a legényeket és lányokat, akik úgy várnak, mint Vladimir és Estragon Godot-ra, és a rendes keresztyén lányok az esküvőre. Ezek a fiatal hősök lemondóan, zokszó nélkül várják, hogy eljőjön az egyetlen, igazi Kívánság ideje. Lehet, hogy sosem érkezik meg, de legalább nyugodtan pihenhetnek a sírban, tudva, hogy a maguk részéről hozzájárultak a Kívánság mint eszme teljességének megőrzéséhez. Ám lehet, hogy *elérkezik* az idő: talán rájössz, hogy a te igazi, egyetlen Kívánságod az, hogy amszterdami száműzetésében meglátogasd a zseniális Peter Van Houtent, és akkor igazán boldog leszel, amiért megőrizted a Kívánságod.

Augustus elég ideig hallgatott ahhoz, hogy kitaláljam, vége a szónoklatnak. - De én nem őriztem meg - mondtam.

- Aha - bólintott. Majd egy idő után, amit hatásszünetnek tekintettem, hozzátette: - Én azonban igen.

- Csakugyan? - Meglepett, hogy Augustusnak jár egy Kívánság, holott iskolába jár, és egy éve tünetmentes. Nagyon betegnek kell lenni ahhoz, hogy a Dzsinn Alapítvány megdobjon egy Kívánsággal.

- A lábamért cserébe kaptam - magyarázta. Az összes fény az arcába ömlött; hunyorognia kellett, hogy rám nézzen, amitől imádnivalóan ráncolta az orrát. - Mármint én nem fogom neked adni a Kívánságomat vagy ilyesmi. Viszont szeretnék találkozni Peter Van Houtennel, annak pedig nem lenne értelme, ha nincs ott a lány, aki megismertetett a könyvével.

- Valóban nem - válaszoltam.
 - Így hát beszéltem a Dzsinnel, és ők mindenben egyetértettek velem. Azt mondták, Amszterdam igazán szép május elején. Azt javasolták, hogy május harmadikán induljunk, és hetedikén térjünk vissza.
 - Augustus, ez igaz?
- Kinyújtotta a kezét, megérintette az arcomat és egy pillanatra azt gondoltam, hogy megcsókol. Megfeszült a testem, és azt hiszem, észrevette, mert visszahúzta a kezét.
- Augustus - mondtam. - Igazán. Nem kéne ezt tenned.
 - Dehogynem - felelte. - Megtaláltam a Kívánságomat.
 - Istenem, te olyan rendes vagy - közöltem vele.
 - Fogadok, ezt mondom minden srácnak, aki fedezi külföldi utazásaid költségét - mondta.

HATODIK FEJEZET

Mama éppen a mosott ruháimat hajtogatta össze, és a *Látvány* című tévéműsört nézte, amikor hazaértem. Elmondtam neki, hogy a tulipánok, a holland szobrász és minden csak azért volt, mert Augustus a Kívánságával elvisz Amszterdamba. - Ez túl sok - mondta a fejét csóválva. - Nem fogadhatjuk el valakitől, aki gyakorlatilag idegen.

- Nem idegen. Könnyen lehet a második legjobb barátom.

- Kaitlyn után?

- Utánad - feleltem. Ez igaz volt, de főképpen azért mondtam, mert el akartam menni Amszterdamba.

- Megkérdezem dr. Mariát - mondta rövid hallgatás után.

Dr. Maria azt mondta, nem mehetek Amszterdamba olyan felnőtt nélkül, aki tökéletesen ismeri a betegségemet, ami többé-kevésbé a mamát vagy magát dr. Mariát jelentette. (A papám körülbelül annyit ért a rákomból, mint én: bizonytalan és töredékes ismeretei vannak róla, mint másoknak az áramkörökről és az árapályról. De mama többet tudott a serdülőkori áttételes pajzsmirigyrákról, mint a legtöbb onkológus.)

- Akkor te jössz - mondtam. - A Dzsinnnek fizetik. Fedezik a költségeket.

- De az apád - mondta. - Hiányozni fogunk neki. Nem lenne tisztességes, ő pedig nem hagyhatja ott a munkáját.

- Viccelsz? Nem gondolod, hogy élvezne néhány napot, amikor olyan tévéműsorokat nézhet, amelyekben nincsenek nagyravágyó modellek, pizzát rendelhet minden este, és papírtányérról eheti, hogy ne kelljen mosogatnia?

Mama nevetett. Végre kezdett lelkesedni, elvégzendő feladatokat írt be a telefonjába: fel kellett hívnia Gus szüleit, beszélnie kellett a Dzsinnnel az igényeimről, szereznie kellett szállodát, föl kellett hajtani a legjobb útikönyvet, mivel csak három napunk lesz a felfedezésre és így tovább. Megfájdult a fejem, ezért bevettem két Advilt, és elhatároztam, hogy alszom egy keveset.

Végül azonban csak feküdtem az ágyban, és ismét átéltem a pikniket Augustusszal. Folyton az a pillanat járt a fejemben, amikor megfeszült a testem az érintésétől. Valahogy nem találtam helyénvalónak a gyengéd meghittséget. Azt gondoltam, talán attól van, mert ilyen színpadiasra szervezte az egészet: Augustus elragadó volt, de mindent túlzásba vitt a pikniken, a jelképesen rezonáló, de borzalmas ízű szendvicsektől a bemagolt szónoklatig, amely megakadályozta a beszélgetést. Nagyon romantikusnak tűnt, de nem volt az.

Igazság szerint sosem kívántam, hogy megcsókoljon, nem úgy, ahogy az ilyesmit kívánni kell. Tényleg isteni volt. Vonzónak találtam. *Úgy* gondoltam rá, hogy a középiskolás tolvajnyelvből kölcsönözök egy kifejezést. De a valódi érintés, a megvalósult érintés... az nem volt jó.

Majd azon kaptam magam, hogy szorongok, mert smárolnom kell vele, hogy eljussak Amszterdamba, márpedig az ember nem szeret gondolni az ilyesmire, mert (a) nem is szabadna *kérdésnek* lenni, hogy akarok-e csókolózni vele és (b) csókolózni valakivel, hogy hozzájussunk egy ingyen úthoz, veszedelmesen közel jár a kurválkodáshoz, és be kell vallanom, hogy noha nem tartom magam különösebben jó embernek, sose gondoltam, hogy a prostitúció lesz az első nemi kapcsolatom.

De hát nem is próbált megcsókolni; csak megérintette az arcom, aminek még *szexuális* töltése sincs! Nem olyan mozdulat volt, amelyet izgatónak szánnak, de kétségtelenül előre kitérvelt mozdulat volt, mert Augustus Waters nem szokott rögtönözni. Akkor meg mit akart vele? És én miért nem akartam elfogadni?

Végül beláttam, hogy Kaitlynhez kell fordulnom, így küldtem neki egy SMS-t, és tanácsot kértem. Azonnal felhívott.

- Problémám van egy fiúval - mondtam.

- CSODÁS! - felelte. Elmeséltem mindent, kiegészítve a félszeg érintéssel az arcomon, csak Amszterdamot és Augustus nevét hagytam ki. - Biztos, hogy dögös? - kérdezte, amikor befejeztem.

- Fixen - feleltem.

- Sportos?

- Ja, a North Centralban kosarazott.

- Tyú. Hogy találkoztatok?

- Abban az undorító támaszcsoportban.

- Hú! - mondta. - Nem kíváncsiskodni akarok, de hány lába van ennek a fickónak?
- Kábé 1,4 - feleltem mosolyogva. A kosárlabdázók híresek Indianában, és noha Kaitlyn nem járt a North Central-meccsekre, mindenütt voltak társasági kapcsolatai.
- Augustus Waters - mondta.
- Talán.
- Istenem! Láttam bulikon. Miket csináltam volna azzal a sráccal! Mármost nem most, amikor tudom, hogy érdekelve vagy. Istenkém, de körbelovagolnék azon az egy lábú pónin!
- Kaitlyn! - mondtam.
- Bocsi. Gondolod, hogy neked kell felül lenned?
- Kaitlyn! - mondtam.
- Hol is tartottunk? Igen, nálad és Augustus Watersnél. Talán... meleg vagy?
- Kétlem. Kimondottan tetszik.
- Csúnya a keze? A szép embereknek néha csúnya a keze.
- Nem, elbűvölő keze van.
- Hmm - hümmögött.
- Hmm - hümmögtem.

Egy másodperc múlva azt kérdezte: - Emlékszel Derekre? A múlt héten szakított velem, mert úgy döntött, hogy valahol mélyen alapvetően nem egyezünk, és csak bántanánk egymást, ha folytatnánk. Ő erre azt mondja, hogy *megelőző szakítás*. Talán neked is az az előérzeted, hogy valahol mélyen nem egyeztek, és megelőződ a megelőzést.

- Hmm - hümmögtem.
- Csak hangosan gondolkodom.
- Sajnálom a dolgot Derekkel.
- Ó, túl vagyok rajta, drágám. Nekem egy zacskó mentoloscsokis ostya és negyven perc kell ahhoz, hogy túljussak egy fiún.

Elnevettem magam. - Hát köszönöm, Kaitlyn.

- Abban az esetben, ha összejössz velem, várom a buja részleteket.
- Ez csak természetes - feleltem, azután Kaitlyn cuppantott a telefonba, azt mondta: - Szia - és letette.

Miközben Kaitlynt hallgattam, rájöttem, hogy nekem nincs olyan előérzetem, hogy bántanám Gust. Utóérzetem volt.

Előhúztam a laptopomat és rákerestem Caroline Mathersre. A külső hasonlóság megdöbbenítő volt: ugyanaz a szteroidoktól kerek arc, ugyanaz az orr, megközelítőleg azonos alkat. A szeme azonban mélybarna (az enyém zöld) és sokkal sötétebb a bőre - olasz vagy ilyesmi.

Sok ezren - szó szerint ezrek - részvételek. Végtelen listában görögtek azoknak a nevei, akiknek hiányzott, olyan sokan voltak, hogy óráknak tűnt, mire elértem az *Úgy sajnálom, hogy meghaltál* posztoktól az *Imádkozom érted* posztokhoz. Egy éve halt meg agydaganatban. Láthattam a képeit. A régebbieken Augustus is rajta volt: hüvelykujját fölfelé emelve mutatja a lány kopasz fején a fűrész vágást; kart karba öltve állnak a Memorial Kórház játszótérén, háttal a kamerának; csókolóznak, közben Caroline a magasba emeli a fényképezőgépet, így csak az orrukat és a lehuny szemüket lehet látni. A legújabb képek korábbiak voltak, amelyeken Caroline még egészséges volt, a barátai töltötték fel a halála után: gyönyörű, széles csípőjű, áramvonalas lány, arcába hulló, hosszú haja egyenes szálú és éjfekete. Az én egészséges énem nagyon kevésbé hasonlított az ő egészséges énjéhez. De a rákos énjeink testvérek is lehetnek volna. Nem csoda, ha Gus nem tudta levenni rólam a szemét az első találkozásnál.

Visszaklikkeltem az egyik poszthoz, amelyet két hónapja, kilenc hónappal Caroline halála után írt az egyik barátja. Mindnyájunknak nagyon hiányzol. Ennek sose lesz vége. Úgy érzem, mintha valamennyien megsebesültünk volna a te harcokban, Caroline. Hiányzol. Szeretlek.

Egy idő múlva szóló mama és papa, hogy vacsora. Kikapcsoltam a számítógépet, fölkeltem, de nem tudtam kiverni a fejemből a posztokat. Valamilyen okból ideges lettem, és elment az étvágyam.

Szüntelenül a vállamra gondoltam, amelyik fáj, akárcsak a fejem, de talán csak azért, mert szüntelenül azzal a lánnyal foglalkoztam, aki agydaganatban halt meg. Biztattam magam, hogy disztinváljak, legyen most csak itt a kerek asztalnál (amely alighanem túl nagy három embernek, kettőnek pedig végképp az), ezzel az ázott brokkolival és a feketebab-fasírttal, amelyet a világ összes kechupja se tehetne szaftossá. Győzködtem magam, hogy az agyamba vagy a vállamba képzelt áttét nem befolyásolja a bennem levő láthatatlan valóságot, éppen ezért az ilyen gondolatok csak a perceket pocskolják egy végletesen véges mennyiségű percből álló életben. Igyekeztem

meggyőzni magam, hogy gyönyörű ez a mai nap.

Hosszú ideig nem bírtam rájönni, miért zavar, ha egy idegen az interneten posztot ír egy másik (és elhunyt) idegen oldalára, miért gondolom ettől, hogy van valami a fejemben - ami valóban fáj, noha évek tapasztalatából tudom, hogy a fájdalom tompa és pontatlan diagnosztikai eszköz.

Mivel aznap nem volt földrengés Pápua Új-Guineában, a szüleim rám összpontosítottak, így nem titkolhattam a szorongásomat.

- Minden rendben? - kérdezte mama, míg ettem.

- Aha - feleltem. Haraptam a fasírtból. Lenyeltem. Próbáltam mondani valamit, amit egy normális egyén mondana, olyan, akinek az agya nem fuldokol a pánikban. - Van brokkoli a fasírtban?

- Egy kevés - felelte a papa. - Ez nagyon izgalmas, hogy talán elmehetsz Amszterdamba.

- Igen - bólintottam. Igyekeztem nem gondolni a *sebzett* szóra, így természetesen ki sem tudtam verni a fejből.

- Hazel! - mondta a mama. - Hol jársz?

- Csak gondolkodom - feleltem.

- Szerelmes - mosolygott papa.

- Nem vagyok szerelmes se Gus Watersbe, se másba - feleltem kicsit túlságosan is védekezve. *Sebzett*. Mintha Caroline Mathers egy bomba lett volna, és amikor felrobbant, körülötte mindenkit eltalált a repesz.

A papa megkérdezte, van-e valamilyen iskolai feladatom.

- Algebrából - feleltem. - Olyan magas szintű, hogy el sem tudom magyarázni egy laikusnak.

- És hogy van Isaac barátod?

- Vak - mondtam.

- Ma nagyon tizenéves vagy - jegyezte meg mama, akit mintha bosszantott volna ez a tény.

- Nem ezt akartad, mama? Hogy olyan legyek, mint egy tizenéves?

- Hát, nem szükségszerűen *ilyesfajta* tizenévesre gondoltam, de természetesen apád és én örömmel figyeljük, ahogy nővé érsz, barátokat szerzel, randevúzol.

- Nem randevúzolom - mondtam. - Senkivel sem akarok randizni. Borzalmas ötlet, irdatlan időpocsékolás és...

- Drágám! - mondta anyám. - Mi a baj?

- Ilyen vagyok. Ilyen. Mint *egy gránát*, mama. Gránát vagyok, ami előbb-utóbb felrobban, és szeretném a minimumra csökkenteni a sebesülések számát, érted?

A papa kissé félrehajtotta a fejét, mint egy megszidott kutyakölyök.

- Gránát vagyok - ismételt meg. - Távolság akarok maradni az emberektől, hogy könyveket olvashassak, gondolkodhassak és veletek lehessenek, mert nem tehetek róla, hogy bántalak benneteket; ti is érdekelve vagytok, így hát hagyjátok, hogy tegyem, amit akarok, oké? Nem vagyok depressziós. Nem igénylem, hogy többet járjak el hazulról. És nem lehetek átlagos tizenéves, mert én egy gránát vagyok.

- Hazel - szólalt meg papa, azután elfulladt a hangja. Sokat sírt az én papám.

- Bemegyek a szobámba, és olvasok egy darabig, oké? Jól vagyok. Tényleg jól vagyok; csak olvasni szeretnék egy kicsit.

Nekiveselkedtem a regénynek, amelyet kiosztottak rám, de tragikusan vékony falú házban laktunk, így sok mindent hallottam suttogó párbeszédükből. A papám azt mondta: - Belepusztulok - mire a mamám azt válaszolta: - Pontosan ezt nem szabad hallania - a papám pedig azt felelte: - Sajnálom, de... - és a mamám közbevágott: - Nem vagy hálás? - Ő pedig azt válaszolta: - Istenem, természetesen hálás vagyok. - Igyekeztem belefeledkezni a történetbe, de nem tudtam nem hallani őket.

Így hát bekapcsoltam a számítógépet, hogy valami zenét hallgassak, és Augustus kedvenc bandájának a Hectic Glow zenéjére visszatértem Caroline Mathers kondoleáló oldalára, elolvastam, milyen hősiesen harcolt, és milyen nagyon hiányzik, és most jobb helyen van, és örökké fog élni az emlékezetben, és hogy mindenkit, aki ismerte - mindenkit - lesújtott a távozása.

Talán gyűlölnöm kellett volna Caroline Matherst vagy ilyesmi, mert Augustusszal járt, de nem így történt. A részvétnyilvánítások között nem láttam tisztán az alakját, azonban nemigen volt benne gyűlölni való - leginkább hivatásos betegnek tűnt, úgy, mint én, ami aggasztott, mert ha én halok meg, semmit sem lehet majd mondani rólam azonkívül, hogy hősiesen harcoltam, és az egyetlen tettem az volt, hogy rákos lettem.

Na, szóval, egy idő után elkezdtem olvasni Caroline Mathers bejegyzéseit, amelyeknek zömét a szülei írták, mert úgy rémlett, az a fajta agydaganata volt, amely előbb önmagunktól foszt meg, és

csak azután az életünktől.

Ilyesmik voltak: Caroline-nak továbbra is viselkedési zavarai vannak. Sokat küzd a haraggal és a kétségbeeséssel, mivel nem tud beszélni (természetesen mi is kétségbe vagyunk esve emiatt, de társadalmilag elfogadhatóbb eszközökkel dolgozhatjuk fel a haragunkat). Gus mostanában LEZÚZIUSZNAK hívja, és az orvosok egyetértenek. Egyikünknek sem könnyű, de az ember onnan veszi a humort, ahonnan tudja. Reméljük, hogy csütörtökön hazamehetünk. Tudatni fogjuk...

Mondanom sem kell, hogy Caroline nem ment haza csütörtökön.

Ezért természetes, hogy megfeszültem, amikor hozzám ért. Ha vele voltam, elkerülhetetlenül fájdalmat okoztam neki. És ezt éreztem, amikor megérintett: úgy éreztem, mintha erőszakos lettem volna vele, mint ahogy az is voltam.

Elhatároztam, hogy írok neki. Szerettem volna elkerülni a beszélgetést.

Szia, szóval nem tudom, megérted-e ezt, de én nem csókolhatlak meg téged, sem senkit. Nem mintha szükségszerűen ezt akarnád, de nem tehetem.

Amikor rád nézek, csak azt látom, minek teszek ki. Talán nem is érted ezt.

Mindenesetre elnézést.

Néhány perc múlva válaszolt.

Oké.

Visszaírtam.

Oké.

Válaszolt.

Jézus, ne flörtölj velem!

Én csak annyit írtam:

Oké.

Pár perc múlva pittyegett a telefonom.

Csak vicceltem, Hazel Grace. Megértelek. (De mindketten tudjuk, hogy az oké nagyon kacér szó. Az oké szinte SZÉTROBBAN az érzékiségtől.)

Nagy volt a kísértés, hogy ismét leírjam, hogy oké, de elképzeltem a temetésemet, és ez segített, hogy tisztességes SMS-t írjak:

Bocsánat.

Igyekeztem fülhallgatóval elaludni, de egy idő után bejött mama meg papa, és mama lekapta a polcra Kékit, és a hasához szorította, a papám pedig leült az íróasztalom székére, és sírás nélkül azt mondta: - Te nem vagy gránát, legalábbis számunkra. Ha arra gondolunk, hogy haldokolsz, elszomorodunk, de te nem vagy gránát, Hazel. Csodálatos vagy. Te ezt nem tudhatod, szívem, mert sosem volt gyereked, aki fantasztikus ifjú olvasó, és mellékesen érdeklik a borzalmas tévéműsorok, de az öröm, amit adtál nekünk, sokkal nagyobb, mint a szomorúság, amit a betegséged miatt érzünk.

- Oké - bólintottam.

- De tényleg - folytatta a papám. - A helyedben nem aggódnék. Ha több keserűséget okoznál, mint amennyit érsz, egyszerűen kitennék az utcára.

- Nem vagyunk érzélgős emberek - tódította a mama faarccal. - Otthagynánk egy árvaház küszöbén, a pizsamádra tűzött cédulával.

Elnevettem magam.

- Nem kell járnod a támaszcsoportba - folytatta. - Semmit sem kell csinálnod. Csak az iskola kötelező. - Nyújtotta a mackót.

- Kéki ma éjjel alhat a polcon - mondtam. - Hadd emlékeztesselek, hogy több mint harminchárom féléves vagyok.

- Legyen nálad ma éjjel - felelte anyám.

- Mama!

- *Magányos* - mondta.

- Istenem, mama. - De azért elvettem azt a buta Kékit, és magamhoz szorítottam, amikor elaludtam.

Még akkor is a karomban volt, amikor hajnali négykor arra ébredtem, hogy iszonyatos fájdalom kapar magának utat kifelé a fejem elérhetetlen központjából.

HETEDIK FEJEZET

Sikoltottam, hogy fölébresszem a szüleimét, ők pedig berontottak a szobába, de semmivel sem tompíthatták az agyamban robbanó szupernóvákat, a koponyán belüli, folyamatos tűzijátékot, amiről azt hittem, hogy most aztán tényleg végem, és azt mondtam magamban - ahogy korábban is hogy a test leblokkol, amikor a fájdalom túlságosan felerősödik, hogy az érzékelés átmeneti, hogy ez el fog múlni. De most sem ájultam el. A parton maradtam, ahol a hullámok átcsaptak rajtam, és nem voltam képes megfulladni.

A papa vezetett, és egyidejűleg telefonon beszélt a kórházzal, miközben én hátul feküdtem, fejemmel a mama ölében. Nem volt mit tenni: a sikoltozás csak rontott rajta. Minden inger csak rontott rajta

Az egyetlen megoldás az volt, hogy megpróbáltam szétbontani a világot, hogy ismét fekete, néma és lakatlan legyen, hogy visszatérjek az ősrobbanás előtti pillanatba, a kezdethez, amelyben vala az Ige, és ott lakozzak abban a teremtetlen, bamba úrben, egyedül az Igével.

Sokat emlegetik a rákosok bátorságát, és én nem is vitatom ezt a bátorságot. Éveken át bökdöstek, döfködtek, mérgeztek, és még mindig vonszolom magam. Ám tévedés ne essék: abban a pillanatban nagyon, de nagyon boldogan meghaltam volna.

Az intenzív osztályon tértem magamhoz. Tudtam, hogy ott vagyok, mert nem a saját szobámban feküdtem, és mert sok minden sípolt, és mert egyedül voltam. A gyermekkórházban nem engedik be heti huszonnégy órában az intenzívra a családot a fertőzésveszély miatt. A folyosóról jajgatás hallatszott. Valakinek meghalt a gyereke. Egyedül voltam. Megnyomtam a vörös hívógombot.

Másodpercekkel később megjelent egy ápolónő. - Szia - mondtam.

- Helló, Hazel. Alison vagyok, az ápolónőd - mondta.

- Szervusz, Alison Ápolónőm - feleltem.

Utána ismét rám tört a fáradtság. De fölébredtem egy kicsit, mikor bejöttek a szüleim, sírva puszilgatták az arcomat, én pedig kinyújtottam a kezem, próbáltam magamhoz szorítani őket, de minden fájt, amikor szorítottam, mama és papa azt mondták, nincs agydaganatom, a fejfájást az oxigénhiány okozta, amit az okozott, hogy a tüdőm úszott a folyadékban, másfél litert (!!!) szívtak le sikeresen a mellkasomból, ezért érezhetek egy kis kellemetlenséget az oldalamban, ahonnan, oda nézzenek, egy cső vezetett a mellkasomból egy műanyag tasakba, és az félig volt egy olyan folyadékkal, ami a megszólalásig emlékeztetett papám kedvenc borostyánsörére. Mama azt mondta, hogy hazamehetek, tényleg mehetek, csak időnként meg kell ismételni ezt a lecsapolást, és ismét használnom kell ezt az éjszakai lélegeztetőgépet, amely ki-be préseli a levegőt a szar tüdőmben. De azt is elmondták, hogy az első kórházi éjszakámon az egész testemen elvégezték a PET-szkenelést, és az a jó hír, hogy nem nőnek a daganataim. Nincsenek új tumorok. A vállam is az oxigénhiány miatt fájt. A szívem túlerőltette magát, ezért volt a fájdalom.

- Dr. Maria azt mondta ma reggel, hogy ő továbbra is optimista - szólt papa. Bírtam dr. Mariát, mert nem kamuzott, ezért jó volt ezt hallani.

- Ez csak egy állapot, Hazel - mondta a mamám. - Egy állapot, amellyel együtt tudunk élni.

Bólintottam, azután Alison Ápolónőm udvariasan kitessekelte őket. Megkérdezte, kérek-e jégkását, én bólintottam, mire leült mellém az ágyra, és a számba kanalazta a jeget.

- Szóval két napig nem voltál itt - mondta. - Hmm, miket hagytál ki... egy celeb drogozott. Politikusok nem értettek egyet. Egy másik celeb olyan bikinit viselt, amelyből kilátszott a teste tökéletlensége. Egy csapat megnyert egy meccset, de egy másik elvesztette. - Mosolygott. - Hazel, nem tűnhetsz el csak úgy az ilyesmikről, amiket mindenki úgy szeret. Túl sokat mulasztanál.

- Van még? - kérdeztem, és a kezében levő műanyag pohár felé biccentettem.

- Nem lenne szabad - felelte -, de lázadó vagyok. - Adott még egy műanyag kanálra való jégkását. Motyogva megköszöntem. Hála legyen istennek a jó ápolónőért. - Elfáradtál? - kérdezte. Bólintottam. - Aludj egy keveset - mondta. - Megpróbálok néhány órát szerezni neked, mielőtt bejönne valaki, hogy ellenőrizze az életfunkciókat meg a többi. - Újból megköszöntem. Az ember sokat köszönget egy kórházban. Igyekeztem kényelmesen elhelyezkedni az ágyban. - Nem is érdeklődsz a barátod után?

- Nincs barátom - feleltem.

- Na, hát van egy srác, aki szinte ki se megy a váróból, amióta ide kerültél - mondta.

- Ugye, nem látott így?

- Nem. Csak a család.

Bólintottam, és könnyű álomba merültem.

Hat napig tart, amíg hazamehetek, hat hiábavaló napon át bámulhatom a csempés mennyezetet, tévázhatok, alhatok, fájhatok és kívánhatom, hogy bár meghalnék. Nem láttam Augustust, egyáltalán senkit, csak a szüleimet. A hajam olyan volt, mint a szarkafészek, és úgy csoszogtam, mint egy demens. Mindazonáltal napról napra jobban éreztem magam: minden egyes alvásból ébredve jobban hasonlítottam ahhoz, aki voltam. Az alvás a rák ellenszere, mondta el ezredszer dr. Jim, amikor egy reggel megállt fölöttem a medikusok karával.

- Akkor én egy rákellenes harci gép vagyok - feleltem.

- Az vagy, Hazel. Pihenj, remélhetőleg hamarosan hazaengedünk.

Kedden azt mondták, hogy szerdán hazamehetek. Szerdán két minimálisan ellenőrzött medikus eltávolította a mellkasomból a csövet, ami olyan érzés volt, mint egy fordított késszúrás, és általában sem ment valami jól, így elhatározták, hogy maradnom kell csütörtökig. Kezdtém azt gondolni, hogy valami egzisztencialista kísérlet alanya vagyok, amelyben folyamatosan halasztják a jutalmat, amikor péntek reggel beállított dr. Maria: körbeszimatolt, és azt mondta, elég jól vagyok ahhoz, hogy elmenjek.

Így hát mama kinyitotta túlméretezett táskáját, és előkerült belőle a Hazamenő Ruhám, ami egész idő alatt nála volt. Bejött egy nővér, lekapcsolt az infúzióról. Úgy éreztem magam, mintha a pányvát oldották volna le rólam, noha továbbra is hurcolnom kellett az oxigénpalackot. Bementem a fürdőszobába, egy hét óta először lezuhanyoztam, felöltöztem, és amikor kijöttem, olyan fáradt voltam, hogy le kellett dőlnöm, mert nem kaptam levegőt. A mama megkérdezte: - Akarod látni Augustust?

- Hát persze - feleltem egy perc múlva. Fölkeltem, odacsoszogtam az egyik műanyag székhez a fal mellett, az alá gyömöszöltem be az oxigénpalackot. Ez ismét kifárasztott.

Pár perc múlva bejött papa és a sarkában Augustus. Haja kócosan lógott a homlokába. Amikor meglátott, egy valódi Augustus Waters-féle lökött vigyort villantott rám, nekem pedig muszáj volt visszavigyorognom. Leült mellettem a kék műbőrrel kárpitozott, állítható támlájú székre. Felém hajolt, és nem bírta abbahagyni a mosolygást.

Mama és papa magunkra hagytak minket, amitől zavarba jöttem. Nagyon igyekeztem a szemébe nézni, bár olyan szép volt, hogy csak nehezen lehetett állni a pillantását. - Hiányoztál - mondta Augustus.

Halkabban válaszoltam, mint szerettem volna. - Köszönöm, hogy nem akartál látni, amikor pocsékul festettem.

- Hogy őszinte legyek, még most is elég rosszul festesz.

Elnevettem magam. - Te is hiányoztál. Csak nem akartam,

hogy lásd... mindezt. Csak azt akartam... Nem érdekes. Az ember nem mindig kapja meg, amit szeretne.

- Tényleg? - kérdezte. - Én mindig azt hittem, hogy a világ egy kívánságteljesítő gyár.

- Kiderült, hogy nem ez a helyzet - mondtam. Olyan szép volt. A kezemért nyúlt, de megráztam a fejem. - Ne - kértem halkán. - Ha együtt járunk, akkor annak nem ilyennek kell lennie.

- Jól van - mondta. - Nos, van egy jó és egy rossz hírem a kívánságteljesítő fronton.

- Tényleg? - kérdeztem.

- A rossz hír az, hogy nyilvánvalóan nem mehetünk Amszterdamba, amíg jobban nem leszel. A Dzsinn viszont végrehajtja híres trükkjét, mihelyt eléggé rendbe jössz.

- Ez a jó hír?

- Nem, a jó hír az, hogy miközben aludtál, Peter Van Houten megosztott velünk még egy kicsit a lángelméjéből.

Ismét a kezemért nyúlt, de most csak azért, hogy belecsúsztasson egy apróra összehajtogatott, *Peter Van Houten, nyugalmazott regényíró* fejlécű levélpapírt.

Csak otthon olvastam el, amikor már elhelyezkedtem hatalmas, üres ágyamban, és nem zavarhattak meg gyógyászati okokból.

Egy örökkévalóságig tartott, amíg megfejtettem Van Houten ferde, ákombákom betűit.

Kedves Mr. Waters!

Megkaptam április 14-én kelt elektronikus levelét, és mély hatással volt rám az ön shakespeare-i bonyolultságú tragédiája. Ebben a történetben mindenkinek megvan a maga sziklakemény hamartiája: az övé, mivel annyira beteg a magáé, amiért olyan jól van. Ha ő jobban lenne, vagy ön lenne rosszabbul, akkor nem állnának olyan borzasztó rosszul a csillagok, de a csillagok természete,

hogy rosszul állnak be, és Shakespeare sosem tévedett nagyobb, mint amikor azt mondatta Cassiusszal: „Nem csillaginkban, Brutus, a hiba / Hanem magunkban. Könnyű illet mondani, ha az ember római nemes (vagy Shakespeare!), de csillagink dúskálnak a hibákban. Ha már az öreg Will hiányosságainál tartunk, az, ahogyan ön az ifjú Hazelről ír, emlékeztet a Bárd ötvenötödik szonettjére: „Márvány s királyi arany oszlopok / Nem élnek túl hatalmas versemet; / Tündöklőbb őreid e verssorok, / Mint vénségmarta, mosatlan kövek. ”² (Témán kívül, de: micsoda szajha az idő. Mindenkit szétkúr.) Szép vers, de csalárd. Valóban emlékszünk Shakespeare hatalmas versére, de mit tudunk arról a személyről, akit megörökít? Semmit. Úgyszólván biztos, hogy férfi volt, minden más találgatás. Shakespeare igen keveset mond arról az emberről, akit eltemetett nyelvi szarkofágjába. (Figyelje csak meg hogy ha irodalomról beszélünk, jelen időben tesszük. Amikor halottakról van szó, nem vagyunk olyan gyengédek.)

Az elhunytakat nem tesszük halhatatlanná azzal, hogy írunk róluk. A nyelv eltemet, de nem támaszt föl. (Hogy teljesen őszinte legyek: nem én vagyok az első, aki ezt észrevette. Vö. MacLeish *Márvány s királyi arany oszlopok* című versével, amely e heroikus sort tartalmazza: „Azt mondom neked, hogy meghalsz, és senki sem fog emlékezni rád. ’’)

Eltértem a tárgytól, de hát itt a bökkenő'. A halott csak az emlékezet szörnyű, pillátlan szemével látható. Az élő, hála az égnek, megtartja azt a képességét, hogy meglepetést és csalódást okozzon. Az ön Hazelje él, Waters, és nem szabad kényszerrel megváltoztatnia valaki másnak a döntését, főleg ha az hosszas gondolkodás után született. Hazel meg akarja kímélni önt a fájdalomtól; hagynia kellene, hogy így tegyen. Ön talán nem találja meggyőzőnek az ifjú Hazel logikáját, de én magánál régebben járom ezt a siralomvölgyet, és az én nézőpontomból nem a lány a holdkóros.

Őszinte tisztelője: Peter Van Houten

Tényleg ő írta. Megnyaltam az ujjam, hozzáérintettem a papírhoz, és a tinta elmosódott egy kicsit. Ebből tudtam, hogy valódi.

- Mama! - szóltam. Nem beszéltem hangosan, de nem is volt rá szükség. Mindig várakozott. Bedugta a fejét az ajtón.

- Jól vagy, szívem?

¹ Felhívhatnánk dr. Mariát, hogy belehalok-e egy külföldi utazásba?

² Vorosmarty Mihály fordítása. (A ford.)

³ Szabó Lőrinc fordítása. (A ford.)

Két nappal később volt egy nagy rákkonzultáció. Gyakran összejött egy csomó orvos, szociális munkás, fizioterapeuta meg hasonló egy nagy asztal körül egy konferenciateremben, és megbeszélték a helyzetemet. (Nem Augustus Waters vagy Amszterdam helyzetét. A rák helyzetét.)

Dr. Maria vezette a tanácskozást. Átölelt, amikor megérkeztem. Nagy ölelgető volt.

Kicsit mintha jobban lettem volna. Miután minden éjjel a lélegeztetőkészülékkel aludtam, szinte normálisnak éreztem a tüdőmet, bár nem igazán emlékeztem rá, milyen a normális tüdő.

Mindenki ott volt, és látványosan kikapcsolták a személyhívójukat meg mindent, hogy *csak velem* foglalkozzanak, azután dr. Maria azt mondta: - A nagy újság az, hogy a Phalanxifor továbbra is fékezi a daganatod növekedését, viszont még mindig komoly probléma a tüdővizenyő. A kérdés az: hogyan tovább?

Ekkor rám nézett, mintha választ várna. - Ehem - mondtam. - Űgy érzem, ebben a helyiségben nem én vagyok a leghivatottabb válaszolni erre a kérdésre.

Elmosolyodott. - Egyetértek, dr. Simons válaszát várom. Dr. Simons? - Ő is valamilyen rákdoktor volt.

- Nos, más páciensek esetéből tudjuk, hogy a legtöbb tumor végül a Phalanxifor ellenére tovább növekedik, viszont ha ez lenne a helyzet, akkor látnánk a növekedést a szkennelésnél, de nem látjuk. Így hát még nem ez a helyzet.

Még gondoltam.

Dr. Simons az asztalt ütögette a mutatóujjával. - Felmerülhet itt a gondolat, hogy a Phalanxifor fokozza az ödémát, de ha leállunk a használatával, sokkal súlyosabb problémákkal kerülünk szembe.

Dr. Maria hozzátette: - Valójában nem ismerjük a Phalanxifor hosszú távú hatásait. Nagyon kevesen szedték olyan sokáig, mint te.

- Akkor hát semmit sem teszünk?

- Folytatjuk a gyógyszerelést - felelte dr. Maria -, de erélyesebben fel kell lépnünk az ödéma kialakulása ellen. - Valamilyen okból émelyegtem, mintha mindjárt hánynék. Általában is utáltam a rákkonzultációt, de ezt különösen gyűlöltem. - A rákod nem múlik el, Hazel. De láttunk már embereket, akik ugyanilyen szintű penetráció mellett is hosszú ideig éltek. - (Nem kérdeztem meg, mi a hosszú idő. Ezt a hibát már elkövettem.) - Tudom, hogy az intenzívről jövet nem így tűnik, de ez a vizenyő legalábbis egyelőre kezelhető.

- Ném kaphatnék egyszerűen tüdőátültetést vagy ilyesmit? - kérdeztem.

Dr. Maria beszívta az ajkát. - Sajnos transzplantáció szempontjából nem tartoznál az erős jelöltek közé - felelte. Megértettem: semmi értelme elpocsékolni egy jó tüdőt egy reménytelen esetre. Bólintottam, igyekeztem úgy tenni, mintha nem fájna ez a megjegyzés. A papám elpityeredett. Nem néztem rá, de hosszú ideig senki nem szólt, így csak az ő hüppögése hallatszott a szobában.

Gyűlöltem, hogy fájdalmat okozok neki. Az idő nagy részében meg tudtam feledkezni róla, de ez a könyörtelen igazság: lehet, hogy örülnek, amiért velük vagyok, de szüleim szenvedésének én vagyok az alfája és az ómegája.

A Csoda előtt, amikor az intenzíven voltam, és úgy nézett ki, hogy meghalok, a mama azt mondta, nem baj, ha elengedem magam, én pedig igyekeztem elengedni magam, de a tüdőm tovább küzdött a levegőért, és mama zokogott valamit papa mellére borulva, amit bár ne hallottam volna, és remélem, sose jön rá, hogy hallottam. Azt mondta: - Nem leszek mama többé. - Hát ez rendesen kifektetett.

Képtelen voltam másra gondolni a rákkonzultáció alatt. Nem tudtam kiverni a fejemből, milyen volt a hangja, amikor ezt mondta, mintha soha többé nem érezhetné jól magát, ami valószínűleg így is van.

Mindenesetre elhatároztuk, hogy semmin nem változtatunk, csak gyakrabban szívják le a vizenyőt. A végén megkérdeztem, elutazhatok-e Amszterdamba, és dr. Simons szabályszerűen ki nevetett, ám dr. Maria csak annyit mondott: - Miért ne? és Simons kétkedve megismételte: - Miért ne? - És dr. Maria azt mondta: - Igen, nem értem, miért ne mehetnél. Elvégre a repülőgépeken is van oxigén. - Dr. Simons megkérdezte: - Csak úgy becsekkolnak egy lélegeztetőgépet? - Maria azt felelte: - Igen, vagy odabent előkészítenek neki egyet.

- Elindítani egy beteget, még hozzá az egyik legígéretesebb phalanxiforos túlélőt egy nyolcórás repülőútra úgy, hogy nincs vele az egyetlen orvos, aki behatóan ismeri az esetét? Ez a katasztrófa receptje.

Dr. Maria vállat vont. - Némileg növeli a kockázatot - ismerte el, azután felém fordult, és azt mondta: - De hát a te életed.

Ám ez nem volt igaz. Hazafelé a kocsiban a szüleim megegyeztek: csak akkor és úgy mehetek Amszterdamba, ha az orvosok egyetértenek abban, hogy biztonságos.

Augustus aznap este, vacsora után hívott föl. Már ágyban voltam - a vacsora után egyelőre azt jelentette, hogy azonnal le is fekszem - egymillió párnával feltámasztva, mellettem Kékivei, ölemben a számítógéppel.

Fölvettem a telefont. - Rossz hírem van.

Mire ő: - Francba, mi az?

- Nem mehetek Amszterdamba. Az egyik orvosom szerint rossz ötlet.

Egy másodpercig hallgatott. - Istenem - mondta. - Nekem kellett volna fizetnem érte. A *Furi Csontoktól* vihettek volna egyenesen Amszterdamba.

- De akkor valószínűleg végzetes oxigénhiányban hunyok el Amszterdamban, és a porhüvelyemet egy repülőgép csomagterében küldik haza - feleltem.

- Ja, ja - mondta. - De még előtte sikerült volna besöpörnöm látványosan romantikus gesztusom ellenértékét.

Annyira nevettem, olyan hangosan, hogy éreztem, honnan húzták ki a mellkasomból a csövet.

- Azért nevetsz, mert igaz - mondta.

Ismét nevettem.

- Ugye, hogy így van?

- Nemigen - válaszoltan, majd egy pillanat múlva hozzátettem: - Bár az ember sose tudhatja.

Boldogtalanul felnyögött. - Szűzen fogok meghalni - mondta.

- Te szűz vagy? - kérdeztem meglepetten.

- Hazel Grace - mondta -, van nálad egy toll és egy darab papír? - Azt feleltem, hogy van. -

Jó, akkor rajzolj, kérlek, egy kört. - Megtettem. - Most rajzolj egy kisebb kört a nagyobbba. - Engedelmeskedtem. - A nagyobb kör a szűzeké. A kisebb a tizenhét éves, féllábú fiúké.

Ismét nevettem, és felhívtam rá a figyelmét, hogy társasági életünk színtere jobbára a gyerekkórház, ahol nem bátorítják a promiszkuitást, majd áttértünk Peter Van Houten lélegeztetőállítóan szellemes megjegyzésére az idő szajhaságáról, és bár én az ágyamban voltam, ő pedig az alagsorában, tényleg úgy éreztem, mintha visszakerültünk volna abba a teremtetlen harmadik térbe, ahova olyan szívesen látogattam el vele együtt.

Azután letettem a telefont, és bejött a mama meg a papa, és bár hármunknak nem is volt elég nagy az ágy, mégis ledőltek mellém kétfelől, és a szobámban, a kis tévémen néztük *Amerika következő topmodelljét*. Ezt a Selená nevű lányt, akit egyébként nem bírtam, kirúgták, aminek valamilyen okból őszintén örültem. Utána mama beszíjazott a lélegeztetőkészülékbe, betakart, papa adott egy borostás puszit a homlokomra, azután lehunytam a szemem.

A lélegeztetőkészülék lényegében átvette tőlem a lélegzés irányítását, ami nagyon bosszantott, de még ennél is rosszabb volt a zaj, amit csapott, mert minden belégzésnél mormolt, és minden kilégzésnél berregett. Mindig arra gondoltam, hogy olyan a hangja, mintha egy sárkány lélegezne velem egy ütemre, egy házisárkány, amely összegömbölyödik mellettem, és vagyok neki olyan fontos, hogy az anyémhez igazítsa a lélegzetét. Ezekkel a gondolatokkal merültem el az álomban.

Másnap későn ébredtem. Tévéztem az ágyban, megnéztem a postámat, és egy idő után fogalmazni kezdtem egy e-mailt Peter Van Houtennek, hogy miért nem mehetek Amszterdamba, de megesküszöm az anyám életére, hogy sosem osztok meg senkivel semmilyen információt, amit a regényalakjairól megtudok, de nem is *akarom* megosztani, mert borzalmasan önző vagyok, csak annyit áruljon el, hogy létezik-e a Holland Tulipánember, hozzá megy-e Anna anyja és mi történt Sisyphusszal, a hörcsöggel?

De nem küldtem el. Még az én szememben is túlságosan siralmas volt.

Három körül, amikor úgy saccoltam, hogy Augustus már hazaért az iskolából, kimentem a hátsó udvarba, és felhívtam. Kicsengett a telefon, leültem az elvadult fűbe, amely tele volt pitypanggal. Még mindig ott volt a hinta, dudva nőtt a kis árokban, amelyet kicsi koromban ástam, amikor egyre magasabbra akartam hajtani magam. Emlékeztem rá, hogy a papa a Toys „R” Us üzletből hozta, és az egyik szomszéd segítségével szerelte össze a hátsó udvarban. Ragaszkodott hozzá, hogy először ő próbálja ki, és ettől majdnem összetört a szerkezet.

Az ég szürke volt, alacsony, esőtől terhes, de még nem kezdett esni. Kinyomtam a hívást, amikor

meghallottam Augustus hangpostáját, azután letettem a telefont a földre magam mellé, a hintát bámultam, és arra gondoltam, hogy az összes hátralevő beteg napomat odaadnám néhány egészségesért. Igyekeztem bebeszélni magamnak, hogy az csak rosszabb lenne, a világ nem kívánságműsor, együtt élek a rákkal, nem ölt meg, nem szabad hagynom, hogy idő előtt öljön meg, azután csak elkezdtem motyogni, hogy *hülye hülye hülye hülye hülye hülye hülye*, míg csak a szó le nem vált a jelentéséről. Még akkor is ezt hajtogattam, amikor Augustus visszahívott.

Szia - mondtam.

- Hazel Grace! - felelte.

- Szia - ismételt meg.

- Te sírsz, Hazel Grace?

- Talán.

- Miért? - kérdezte.

- Mert... szeretnék Amszterdamba menni, hogy elmondja nekem, mi történt azután, hogy a könyv véget ér, és nem kell az életem, és agyonnyom az ég, és itt ez az ócska hinta, amit a papa csinált nekem, amikor én még kis srác voltam!

- Azonnal látnom kell az öreg hintát, amelyik megrikat - mondta. - Húsz perc múlva ott vagyok.

A hátsó udvarban maradtam, mert mama mindig fullasztó- an aggodalmas, ha sírok, mert nem sírok gyakran, és tudtam, hogy *beszélgetni* akarna, megbeszélni, nem kellene-e módosítani a gyógyszerelésemen, és már a beszélgetés gondolatától is hányingerem lett.

Nem azért, mintha lett volna valami rendkívül szívbe markoló, fényesen megvilágított emlékem, amelyben egy egészséges apa hintáztat egy egészséges gyereket, és a gyerek azt hajtogatja *magasabbra magasabbra magasabbra*, vagy egy más hasonló, metaforikusan visszhangzó pillanatom. Csak a hinta ácsorgott elhagyatottan, a két kis ülés csöndesen, szomorúan lógott a megszürcült gerendáról, vonaluk olyan volt, amilyenek a gyerekek rajzolják a mosolyt.

Hallottam, hogy mögöttem nyílik az üveg tolóajtó. Megfordultam. Augustus volt az, khaki nadrágban és rövid ujjú, kockás ingben. Megtöröltem a pólóm ujjával az arcom, és elmosolyodtam.

- Szervusz - mondtam.

Hagytam neki egy másodpercet, hogy leüljön mellém, és elfintorodott, amikor meglehetősen nehézkességgel a fenekére zötytyent. - Szervusz - mondta végül. Ránéztem. Nem engem nézett, hanem a hátsó udvar mélyét. - Megértelek - mondta, miközben átkarolta a vállam. - Rohadtul szomorú hinta.

A fejemmel megböktem a vállát. - Kösz, amiért felajánlottad, hogy átjössz.

- Azt tudod, hogy a távortartással nem csökkented az irántad érzett vonzalmamat - mondta.

- Tényleg? - kérdeztem.

- Kudarcot fog vallani minden erőfeszítés, amellyel meg akarsz kímélni magadtól - felelte.

- Miért? Egyáltalán miért szeretsz? Nem volt még elég? - kérdeztem, és Caroline Mathersre gondoltam.

Gus nem válaszolt, csak fogta erősen a kezével a bal karom.

- Valamit tennünk kell ezzel a nyavalyás hintával - szögezte le.

- Én mondom neked, a probléma kilencven százalékát ez jelenti.

Amikor összeszedtem magam, bementünk, és leültünk a díványra egymás mellé, a laptop félig az ő (mú)térdén, félig az enyémen nyugodott. - Begerjedd - mondtam, a gépre célozva.

- Máris? - mosolygott Gus. Letöltötte a Free No Catch nevű ócskaságment, azután közösen megírtunk egy hirdetést.

- Cím? - kérdezte.

- „Hinta otthont keres” - válaszoltam.

- „Kétségbeesetten magányos hinta szerető otthont keres” - egészítette ki.

- „Magányos, enyhén pedofiliás hinta gyerekpopsit keres” - fokoztam.

Fölnevetett. - Na, ez az.

- Mi?

- Ezért szeretlek. Tisztában vagy vele, milyen ritkán találkozik az ember egy klassz lánnyal, aki ismeri a *pedofil* szónak még a melléknévi alakját is? Annyira elfoglal a létezés, hogy fogalmad sincs, milyen mérhetetlenül páratlan vagy.

Mélyen beszívtam a levegőt az orromon át. Sosem volt elég levegő a világban, de abban a pillanatban ezt a szokásnál jobban éreztem.

Együtt írtuk meg a hirdetést, kölcsönösen szerkesztve egymást. Végül ebben egyeztünk meg;

KÉTSÉGBEESETTEN MAGÁNYOS HINTA SZERETŐ OTTHONT KERES

Új otthont keres egy megviselt, ám szerkezetileg egészséges hinta. Szerezzen emlékeket

gyermekének vagy gyermekeinek, hogy egy napon, amikor kinéznek a hátsó udvarra, ugyanúgy megrohanja őket az érzelmek árja, mint engem ma délután! Minden gyarló és múltó, kedves olvasó, de ezzel a hintával gyengéden és biztonságosan vezetheti be gyermekét vagy gyermekeit az emberi élet hullámverésébe, és megtaníthatja ő(ke)t a mindennél fontosabb leckére: nem számít, milyen erősen rúgjuk el magunkat, nem érdekes, milyen magasra szállunk, nem fordulhatunk körbe teljesen.

A hinta jelenleg a 83. utca és a Spring Mill sarkán található.

Ezután egy időre bekapcsoltuk a tévét, de nem találtunk semmi néznivalót, így hát elvettem a *Mennyei megbántást* az éjjeliszekrényről, bevittem a nappaliba, ahol Augustus Waters felolvasott belőle, miközben a mama az ebédet készítette és fülelt.

- *Anya üvegszeme befelé fordult* - kezdte Augustus. Miközben olvasott, úgy hullottam alá a szerelembe, ahogy az ember elalszik: lassan, azután egyszerre.

Amikor egy órával később megnéztem a postámat, láttam, hogy bővében vagyunk jelentkezőknek, csak választanunk kell. Végül kiszemeltünk egy Daniel Alvarez nevű illetőt, aki képet is mellékelte a három gyerekéről, amint videojátékot játszanak, és azt írta alá: *Csak annyit szeretnék, hogy kimenjenek a szabadba*. Visszaírtam neki, hogy viheti a hintát, amikor akarja.

Augustus megkérdezte, nem akarok-e vele menni a támaszcsoportba, de engem tényleg kifárasztott a rákkonzultáció, így inkább kihagytam. Ott ültünk együtt a díványon, ő tápászkodni kezdett, hogy induljon, de aztán visszazuhant, és csókot lopott az arcomra.

- Augustus! - szóltam rá.

- Baráti - mondta. Ismét tápászkodni kezdett, és ez alkalommal föl is állt, utána két lépést tett a mamám felé, és azt mondta: - Mindig öröm önt látnom - a mamám pedig kitárta a karját, hogy megölelje, mire Augustus hozzáhajolt, és csókot nyomott az arcára. Majd felém fordult. - Látod? - kérdezte.

Rögtön vacsora után lefeküdtem, és a lélegeztetőkészülék elnyelte a szobámon kívüli világot.

Sose láttam többé a hintát. Sokáig aludtam, tíz órát, talán azért, mert lassan gyógyultam, de az is lehet, hogy azért, mert az alvás a rák ellenszere, vagy egyszerűen azért, mert tizenéves voltam, akinek nincs meghatározott ébredési ideje. Még nem voltam elég erős ahhoz, hogy visszamenjek az MCC-be. Amikor végre úgy éreztem, hogy felkelnék, levettem a légzőkészülék ormányát az orromról, bedugtam a helyére a kanülömet, beindítottam, azután kihalásztam a laptopot az ágy alól, ahova az este csak úgy betoltam.

E-mailt kaptam Lidewij Vliegentharttól.

Kedves Hazel!

A Dzsinn értesített, hogy a május 4-ével kezdődő héten meglátogatsz minket Augustus Watersszel és az anyukáddal. Az már csak egy hét! Peter és én örülünk, és alig várjuk, hogy megismerjünk. A szállodád, a Filosoof, egyutcányira van Peter otthonától. Talán adhatunk nektek egy napot az időeltolódás miatt, jó? Ezért, amennyiben nektek is megfelel, találkozzunk május 5-én tíz órakor Peter otthonában, ahol kávézhatunk, és ő válaszol a könyvet illető kérdéseitekre. Utána esetleg megnézhetünk egy múzeumot vagy Anne Frank házát.

Sok szeretettel:

Lidewij Vliegenthart Mr. Peter Van Houten, a *Mennyei megbántás* szerzőjének titkárnője

- Mama - mondtam. Semmi válasz. - MAMA! - kiáltottam. Ismét semmi. Még hangosabban: - MAMA!

Berontott a magára csavart, elnyútt rózsaszín fürdőlepedőben, csöpögve, némileg fejvesztetten. - Mi a baj?

- Semmi. Bocsáss meg, nem tudtam, hogy zuhanyozol - mondtam.

- Fürödtem - felelte. - Csak... - Lehunyta a szemét. - Csak megpróbáltam egy öt másodperces fürdőt venni. Elnézést. Mi a baj?

- Felhívnád a Dzsinnt, szólnál nekik, hogy az utazást lefűjtük? Most kaptam e-mailt Peter Van Houten titkárnőjétől. Azt hiszi, hogy megyünk.

Csücsörített, és hunyorogva bámult mellettem a levegőbe.

- Mi van? - kérdeztem.

- Nem akartam mondani, amíg apád haza nem ér.

- Mit? - kérdeztem.

- Az utazás rendben van - mondta végül. - Tegnap este telefonált dr. Maria, és meggyőzött minket, hogy élned kell a saját...

- MAMA! IMÁDLAK! - bömböltem, ő pedig odajött az ágyhoz, hogy megölelhessem.

Küldtem egy SMS-t Augustusnak, mert tudtam, hogy iskolában van.

Még mindig ráérsz május harmadikán? :-)
Azonnal válaszolt.
Minden rendben. Waters.

Ha még egy hétig életben maradok, akkor megtudom Anna mamájának és a Holland Tulipánembernek a megíratlan titkait. Benéztem a blúzom alá, a mellkasomra.
- Kösd fel a gatyád! - súgtam a tudómnak.

Az amszterdami utazásunkat megelőző napon mentem vissza először a támaszcsoportba azóta, hogy találkoztam Augustusz- szal. Az állomány némileg megváltozott Jézus Szó Szerinti Szívében. Korán érkeztem, így a vakbélrákot túlélő, agyonüthetetlenül erős Lidának elég ideje volt, hogy meséljen mindenkiről, miközben a büféasztalnak támaszkodva ettem a vegyesbolti csokimorzszás süteményt.

A tizenkét éves leukémiás Michael bevégezte. Keményen harcolt, mondta Lida, mintha lehetne másképpen is harcolni. Mindenki más megvan. Ken nekrózisos vastagbélgyulladást kapott a besugárzás után. Lucas visszaesett, amit Lida szomorú mosollyal és enyhe vállvonogatással közölt, mintha egy visszaeső alkoholistáról beszélne.

Egy helyes, pufók lány jött oda az asztalhoz, köszönt Lidának, azután bemutatkozott, Susannak hívták. Nem tudtam, mi baja van, de egy sebhely futott végig az orra mellett le a szájáig, azután végig az arcán. Alapozót tett a forradásra, amitől az még feltűnőbb lett. Kicsit kifulladtam az ácsorgástól, így azt mondtam: - Leülök. - Ekkor nyílt a liftajtó, és megjelent Isaac meg a mamája. Isaac napszemüveget viselt, egyik kezével az anyja karját fogta, a másikkal egy botot.

- Támaszcsoport Hazel, nem Monica - jeleztem, amikor elég közel ért, ő pedig elmosolyodott és azt mondta: - Szia, Hazel. Hogy vagy?

-Jól. *Állatira tutajos* lettem, amióta megvakultál.

- Fogadni mertem volna - felelte. A mamája egy székhez vezette, megpuszilta a feje búbját, majd visszament a lifthez. Isaac tapogatózott, leült. Mellé ültem. - Na, hogy vagy?

-Jól. Örülök, hogy hazamehettem. Gus mondta, hogy bent voltál az intenzíven.

-Ja - feleltem.

- Francba - mondta.

- Most már sokkal jobban vagyok - tettem hozzá. - Holnap Amszterdamba utazom Gusszal.

- Tudom. Meglehetősen járatos vagyok az életemben, mert Gus sosem beszél másról.

Elmosolyodtam. Patrick megköszöri a torkát, és megszólalt: - Mi lenne, ha mindenki leülne? - Észrevetted. - Hazel! - mondta. - Úgy örülök, hogy látlak!

Mindenki leült, Patrick ismét belekezdett a kigolyózottsága történetébe, én pedig visszazökkentem a támaszcsoport napi rutinjába: nagyokat sóhajtva megbeszéltük Isaac esetét, sajnáltunk mindenkit, aki a szobában, illetve a szobán kívül tartózkodott, azután a társalgás rátért az én légzési problémáimra és a fájásokra. A világ ment tovább, ahogy szokott, az én részvételem nélkül. Csupán akkor éledtem föl a révedezésből, amikor valaki a nevemet mondta.

Lida volt az, az Erős. Lida, a lábadozó. A szőke, egészséges, kajakos Lida, a gimnáziuma úszócsapatának a tagja. Lida, akinek csak a vakbele hiányzott, a nevemet mondta, majd azzal folytatta: - Hazel az én inspirálóm, de tényleg. Szüntelenül harcol, minden reggel fölkel és zokszó nélkül indul a csatába. Olyan erős. Sokkal erősebb, mint én. Bár olyan erős lennék, mint ő!

- Hazel? - szólalt meg Patrick. - Mi a véleményed?

Vállat vontam, és Lidára néztem. - Minden erőmet neked adnám a te lábadozásodért. - Azonnal büntudatom lett, ahogy kimondtam.

- Nem hiszem, hogy Lida erre gondolt - felelte Patrick. - Azt hiszem, ő... - De nem figyeltem oda tovább.

Miután imádkoztunk az élőkért, és felolvasták az elhunytak végtelen litániáját (sereghajtónak Michaellel), kézen fogtuk egymást, és azt mondtuk: - Gyönyörű ez a mai nap!

Linda azonnal odafutott hozzám, nem győzve mentegetőzni és magyarázkodni, mire csak annyit mondtam: - Ne, ne, igazán nincsen semmi baj. - Elhessegettem, majd azt mondtam Isaac- nek: - Felkísérel?

Belém karolt, odamentem vele a lifthez, hálásan, hogy van ürügyem a lépcső mellőzésére. Már majdnem a liftnél jártunk, amikor megpillantottam a mamáját a Szó Szerinti Szív sarkában. - Itt vagyok - mondta Isaacnek, aki átváltott az én karomról az övére, mielőtt megkérdezte tőlem: - Akarsz átjönni hozzám?

- Hát persze - feleltem. Sajnáltam Isaacet. Azt rühelltem, ha engem sajnálnak, de Isaacet sajnálnom kellett.

Isaac egy földszintes kis házban lakott a Meridian Hillsen, annak a drága magániskolának a közelében. A nappaliban ültünk, miközben a mamája kiment a konyhába, hogy vacsorát főzzön, azután Isaac megkérdezte, akarok-e játszani.

- Persze - feleltem. Megkért, hogy adjam oda a távkapcsolót. Odaadtam, ő pedig a tévéhez és a hozzá kötött számítógéphez fordult. A képernyő fekete maradt, de néhány másodperc múlva kiszólt belőle egy mély hang: - Megtévesztés. Egy játékos vagy kettő?

- Kettő - felelte Isaac. - Szünet. - Felém fordult. - Mindig ezt játszom Gusszal, de az dühítő, mert Gus egy öngyilkos típusú videojátékos. Túlságosan agresszív ahhoz, hogy megkímélje a civileket meg a többi.

-Ja - mondtam, és a törött trófeák estéjére gondoltam.

- Szünet vége - szók Isaac.

- Egyes játékos, azonosítsd magad.

- Az egyes játékos nagyon szexi hangja - mondta Isaac.

- Kettes játékos, azonosítsd magad.

- Gondolom, én leszek a kettes játékos - mondtam.

Max Mayhem törzsőrmester és Jasper Jacks közkatona egy sötét, üres, megközelítőleg 1,11 négyzetméter területű szobában ébrednek.

Isaac a tévé felé mutatott, mintha nekem kellene beszélnem, vagy micsoda. - Izé - mondtam. - Van villanykapcsoló?

Nincs.

- Ajtó?

Jacks közkatona megtalálja az ajtót. Zárva van.

Isaac közbeszólt. - Van egy kulcs az ajtófélfá fölött.

Igen, van.

- Mayhem kinyitja az ajtót.

A sötétség még mindig teljes.

- Előveszi a kését - mondta Isaac.

- Előveszi a kését - csatlakoztam.

Berontott a konyhából egy kisfiú - gondolom, Isaac öccse olyan tíz év körüli, túlmozgásos. Keresztülcsúszott a nappalin, majd azt ordította, igazán jól utánozva Isaac hangját: - MEGŐLI MAGÁT!

Mayhem őrmester a nyakához szorítja a kést. Biztos, hogy...

- Nem - felelte Isaac. - Szünet. Graham, ne várd meg, hogy szétrúgjam a segged. - Graham kergén vihogott, azután kiszökdécselt az előszobába.

Mayhemként és Jackként tapogatóztunk Isaackel előre a barlangban, amíg bele nem ütköztünk egy fickóba, akit leszúrtunk, miután kiszedtük belőle, hogy egy ukrán börtönbarlangban vagyunk, több mint másfél kilométernyire a föld alatt. Mentünk tovább, hangok - egy föld alatti folyó dübörgése, ukrán és tört angol beszéd - vezetett minket a barlangban, de ebben a játékban nem volt mit látni. Egyórányi játék után meghallottuk egy kétségbeesett fogoly könyörgő kiáltásait. - Istenem, segíts, istenem, segíts!

- Szünet - mondta Isaac. - Gus itt mindig ragaszkodik hozzá, hogy keressük meg a foglyot, noha így nem nyerhetjük meg a játékot, márpedig a fogoly kiszabadításának egyetlen módja a játék megnyerése.

- Igen, túl komolyan veszi a videojátékokat - bólintottam. - Kicsit túlzottan szerelmes a metaforákba.

- Tetszik neked? - kérdezte Isaac.

- Persze hogy tetszik. Remek srác.

- De nem akarsz járni vele.

Vállat vontam. - Ez bonyolult.

- Tudom, mivel próbálkozol. Nem akarsz olyat adni neki, amit nem tud feldolgozni. Nem akarod, hogy ő legyen a te Monicád - mondta.

- Részben - helyesltem. De nem csak erről volt szó. Az igazságot nem akartam megmondani Isaacnek. - Legyünk korrektek Monicához - mondtam. - Az sem volt valami szép, amit te tettél vele.

- Mit tettem én veled? - kérdezte védekezően.

- Hát hogy megvakultál meg minden.

- De hát ez nem az én hibám! - válaszolta.

- Nem azt mondom, hogy a *te hibád*. Azt mondom, hogy ez *nem volt szép*.

-

Csak egy bőröndöt vihettünk. Én nem cipelhetek, a mama pedig kijelentette, hogy ő nem bír el kettőt, ezért a szüleim nagy, fekete bőröndjével kellett bővészkednünk. Egymillió éve, mikor megkapták nászajándékul, azt hitték, hogy egzotikus helyeken fogja tölteni az életét, végül azonban főleg az otthonunk és Dayton között utazgatott, mert ott volt a Morris Property Inc.-nek egy fiókja, ahova papa gyakran ellátogatott.

Azzal érveltem mamának, hogy nekem a bőrönd felénél valamivel több jár, mert nélkülem és a rákom nélkül sosem jutnánk el Amszterdamba. Mama azt vetette ellene, hogy ő kétszer akkora, mint én, ezért több textilre van szüksége szemérmességi megfontolásokból, úgyhogy neki jár a bőrönd belterének legalább kétharmada.

Végül mindketten engedtünk. Így megy ez.

A gépünk csak délben indult, de mama már fél hatkor keltett. Felkapcsolta a villanyt, és azt harsogta: - AMSZTERDAM! - Egész reggel futkosott, gondoskodott róla, hogy legyen európai konnektoradapterünk, négyszer ellenőrizte, hogy megfelelő számú oxigénpalackot viszünk-e, valamennyi tele van-e stb., miközben én csak kigurultam az ágyból, és fölvettem az Utazás Amszterdamba Szerelést (farmer, rózsaszín, ujjatlan top és fekete kardigán arra az esetre, ha hideg lesz a repülön).

Negyed hétre megpakoltuk az autót, utána mama ragaszkodott hozzá, hogy reggelizzünk papával, noha én erkölcsileg ellenzem a napkelte előtti étkezést, mivel nem vagyok tizenkilencedik századi orosz paraszt, akinek erőt kell gyűjtenie, mielőtt kimegy a földekre. Mindenesetre igyekeztem lenyomni némi tojást, miközben a szüleim a kedvelt Egg McMuffinjuk otthoni változatát élvezték.

- Miért kell reggel reggeli ételt enni? - kérdeztem. - Miért nem eszünk reggelire curryt?

- Hazel, egyél.

- De miért? - kérdeztem ismét. - Komolyan! Hogy ragadt meg a rántotta a reggeli magasságában? Tehetsz szalonát a szendvicsre, senki sem veri ki a rikácsot. De abban a pillanatban, hogy tojás is van a szendvicseden, bumm, az már *reggeli* szendvics.

A papa tele szájjal felelt: - Amikor hazajössz, reggelit fogunk vacsorázni. Rendben?

- Én nem akarok reggelit vacsorázni - válaszoltam, és keresztbe tettem a kést meg a villát a tányéron, amelyből alig ettem. - Én rántottát akarok vacsorázni annak a nevetséges hiedelemnek a mellőzésével, hogy a rántottát is tartalmazó étkezés, az *reggeli*, még akkor is, ha vacsoraidőben eszik.

- Meg kell válogatnod a csatáidat ebben a világban, Hazel - mondta a mamám. - De ha ezt a kérdést akarod felkarolni, mi melletted állunk.

- És megetted - egészítette ki a papám, mire mama elnevette magát.

Tudtam, hogy ostobaság, mégis *orroltam* a rántotta miatt.

Miután befejezték a reggelit, a papa elmosogatott, és kikísért a kocsinhoz. Természetesen elsírta magát, és adott egy könnyes, borostás puszit. A járomcsontomhoz nyomta az orrát, és azt suttogetta: - Szeretlek. Olyan büszke vagyok rád. - (Ugyan *miért?*)

- Köszönöm, papa.

- Pár nap múlva találkozunk, ugye, szívem? Nagyon szeretlek.

- Én is szeretlek, papa - mosolyogtam. - És csak három nap.

Miközben kifaroltunk a felhajtóról, végig integettem neki.

Visszaintegetett és sírt. Az jutott az eszembe, hogy valószínűleg azt gondolja, sose lát többé, és valószínűleg egész héten ezt gondolja majd minden reggel, mielőtt elmegy munkába, és ez valószínűleg rohadt dolog lehet.

Mama és én elhajtottunk Augustusék házához. Amikor odaértünk, azt akarta, hogy maradjak a kocsiban és pihenjek, de én vele mentem az ajtóhoz. A házhoz közeledve hallottam, hogy valaki sír odabent. Először nem hittem, hogy Gus az, mert nem úgy hangzott, mint a beszédének mély moraja, de azután meghallottam egy hangot, amely tagadhatatlanul az övének az eltorzult változata volt, és ez a hang azt mondta: - MERT AZ ÉN ÉLETEM, ANYA, AZ ENYÉM!

Mama gyorsan átkarolta a vállamat, és sietni kezdett az autóhoz, én meg: - Mama, mi a baj?

És ő azt válaszolta: - Nem hallgatózunk, Hazel.

Visszaültünk az autóba, és küldtem egy SMS-t Augustusnak, hogy idekint vagyunk, amennyiben elkészült.

Egy darabig bámultuk az ajtót. Az a különös a házakban, hogy szinte mindig olyanok, mintha semmi sem történe bennük, noha az életünk javarészt odabent zajlik. Van ennek köze az építészethez?

- Nos - szólalt meg mama egy idő után, azt hiszem, korán érkeztünk.

- Szinte mintha nem is kellett volna fél hatkor kelnem - válaszoltam. Mama lenyúlt a konzolra kettőnk közé, fölvette a kávéspoharát, és ivott egy kortyot. Zümmögni kezdett a telefonom. SMS érkezett Augustustól.

Egyszerűen NEM TUDOM, mit vegyek fel. Hogy tetszenék jobban: pólóban vagy ingben?

Válaszoltam neki:

Ingben.

Harminc másodperccel később nyílt az ajtó, és megjelent a mosolygó Augustus, aki egy kerekas bőröndöt húzott maga után. Vasalt égkéket viselt farmerrel, és egy Camel Light lógott a szájából. A mamám kiszállt, hogy beszéljen vele. Augustus egy pillanatra kivette a cigarettát a szájából, és azt mondta a szokott magabiztosságával: - Mindig öröm önt látni, asszonyom.

A visszapillantó tükörből néztem, ahogy a mama felnyitja a csomagtartót. Pár perccel később Augustus kinyitotta mögöttem az ajtót, és elkezdte a bonyolult műveletet, hogy fél lábbal beszálljon egy autóba.

- Akarsz előre ülni? - kérdeztem.

- Ki van zárva - felelte. - És szervusz, Hazel Grace.

- Szia - válaszoltam. - Oké? - kérdeztem.

- Oké - mondta.

- Oké - mondtam.

Mama beszállt, és becsukta az ajtót. - A következő megálló Amszterdam - közölte.

De ez nem egészen volt igaz. A következő megálló a repülőtér parkolója volt, ahonnan egy busz vitt a terminálba, onnan pedig nyitott, elektromos kocsit szállított a csomagvizsgálathoz. A repülőtér biztonsági embere a sor elején kiabált, hogy tilos a robbanóanyag, a tűzfegyver, bármiféle folyadék csakis nyolc centiliteren alul, én pedig azt mondtam Augustusnak: - Megjegyzés: a sorban állás az elnyomás egyik fajtája.

Ő pedig rábólintott: - Úgy van.

A motozás elkerülésére a kocsit és az oxigénpalack nélkül haladtam át a kapun, sőt még a műanyag csöveket is kihúztam az orromból. Az út a röntgengép előtt hónapok óta az első lépéseket jelentette oxigén nélkül. Csodálatos volt ilyen szabadon járni, átlépni a Rubicont, és a szerkezet hallgatása elismerte, hogy ha rövid időre is, de szabad teremtmény lettem.

Olyannyira uraltam a testemet, hogy azt le sem tudom írni, legföljebb ahhoz hasonlíthatom, amikor kölyök koromban borzasztó nehéz hátizsákot kellett cipelnem, mert benne volt minden könyvem, és ha elég hosszú ideig hurcoltam, mintha lebegtem volna, amikor végre letettem.

Körülbelül tíz másodperc múlva a tudóm mintha összezárult volna, mint a virágok alkonyatkor. Leültem egy szürke padra a gép mellett, és igyekeztem levegőhöz jutni, fuldokolva krákoztam, és elég pocsecskul éreztem magam, amíg a kanülök vissza nem kerültek a helyükre.

De még akkor is fájt. A fájdalom mindig is ott volt, ki akart fordítani magamból, követelte, hogy érezzem. Mindig mintha a fájdalomtól ocsúdtam volna fel, amikor a külvilágnak váratlanul szüksége volt a megjegyzéseimre vagy a figyelmemre. Mama aggodalmasan nézett. Az imént mondott valamit. Mit is? Azután eszembe jutott. Azt kérdezte, nincs-e valami baj.

- Semmi - feleltem.

- Amszterdam! - Félig-meddig kiáltotta.

Elmosolyodtam. - Amszterdam - feleltem. Nyújtotta a kezét, és felhúzott.

Egy órával az indulás előtt jutottunk el a kapunkhoz. - Mrs. Lancaster, ön figyelemre méltóan pontos - mondta Augustus, mikor leült mellém a kapu előtt, ahol alig voltak.

- Nos, ilyenkor jól jön, hogy nem sok elfoglaltságom van - felelte anyám.

- Inkább nagyon is sok - ellenkeztem, és arra gondoltam, hogy a mama elfoglaltságát főleg én jelentem. Persze az is munka, hogy papához ment feleségül, aki meglehetősen tanácstalan például a főzésben, vagy ha banki ügyeket kell intézni, vízvezeték-szerelőt kell hívni, egyáltalán mindenben, ami kívül esik a Morris Property Inc.-en, de azért elsősorban én vagyok az elfoglaltság. Borzasztóan össze volt gabalyodva, hogy ő miért él és én miért élek.

Már kezdtek megtelni a kapu melletti székek, amikor Augustus azt mondta: - Hozok indulás előtt egy hamburgert. Kér még valaki?

- Nem - feleltem de igazán méltányolom, hogy nem engedsz a reggelire vonatkozó társadalmi elvárásoknak.

Gus félrehajtotta a fejét, és zavart képet vágott. - Hazel kabinetkérdést csinált a rántotta gettósításából - magyarázta a mamám.

- Igazán kínos, hogy csak úgy keresztülmegyünk az életen, vakon elfogadva, hogy a rántottának alapvetően reggel van az ideje.

- Erre vissza akarok térni - felelte Augustus. - De most éhen halok. Rögtön jövök.

Amikor Augustus még húsz perc múlva sem jött, azt kérdeztem a mamától, szerinte nem történt-e baj, ő azonban csak addig pillantott föl borzalmas magazinjából, amíg válaszolt: - Nyilván elment a mosdóba.

Az egyik alkalmazott odajött, és kicserélte az oxigénpalackomat egy másikra, amelyet a légitársaság biztosított. Zavart, hogy a Hölgy előttem térdel, miközben mindenki minket néz, így hát küldtem közben egy SMS-t Augustusnak.

Nem válaszolt. Mama láthatólag nem zavartatta magát, de én mindenféle balvégzetet sejtettem, amely romba dönti amszterdami utunkat (börtön, sebesülés, idegösszeomlás), és ahogy teltek a percek, úgy éreztem magam, mintha valami baj lenne a mellemben, aminek semmi köze a rákhoz.

Éppen amikor a jegyárúsító pult mögötti hölgy bejelentette, hogy elsőnek azok szállhatnak be, akiknél ez valamivel hosszabb időt vesz igénybe, mire a kapu körül minden ember felém fordult, megpillantottam a sebesen sántikáló Augustust, egyik kezében egy McDonald's-os-csomaggal, vállán a hátizsákjával.

- Hol voltál? - kérdeztem.

- Elnézést, nagyon hosszú volt a sor - mondta, és a kezét nyújtotta. Megfogtam, és együtt indultunk a kapuhoz, hogy elsőnek szálljunk föl.

Ereztem, hogy mindenki minket figyel, találgatva, mi lehet a bajunk, és vajon belepusztulunk-e, és hogy mekkora hős lehet a mamám, meg a többi. Néha ez a legrosszabb a rákban. A betegség testi bizonyítéka elválaszt a többi embertől. Kibékíthetetlenül különböztünk, és ez sosem volt nyilvánvalóbb, mint amikor mi hárman végimentünk az üres repülőgépen, ahol az utaskísérő együttérzően bólintott, és az egyik hátsó, távoli sor felé irányított minket. Én ültem a háromszemélyes ülés közepén, Augustus az ablaknál, a mama a sor szélére. Kicsit úgy éreztem, hogy a mama bekerít, így természetesen Augustus felé húzódtam. Közvetlenül a szárny mögött voltunk. Augustus kinyitotta a tasakot, és elővette a hamburgert.

- Mármost ami a tojást illeti - mondta a beskatulyázás a reggelbe bizonyos *szakralitással* ruházza fel a rántottát, nemde? Akárhol, akármikor újíthatsz egy kis angolszalonnát vagy cheddart a reggeli szendvicstől a tacón át a grillezett sajtig, de a rántotta, az *fontos*.

- Nevetséges! - feleltem. Kezdett megtelni a repülőgép. Nem akartam az emberekre nézni, tehát másfelé néztem, ha pedig másfelé néztem, akkor Augustusra kellett nézmem.

- Én csak azt mondom: lehet, hogy a rántottát gettóba zárták, mindazonáltal különleges étel. Megvan a helye és ideje, akárcsak a templomba járásnak.

- Nem is tévedhetnél nagyobbat - feleltem. - Megártottak neked a szülői ház párnáinak keresztzemes érzelmei. Amellett kardoskods, hogy a törekeny és ritka dolgok azért szépek, mert törekenyek és ritkák. Pedig te is tudod, hogy ez hazugság.

- Nehéz téged vigasztalni - jegyezte meg Augustus.

- A könnyű vigasz nem vigasztaló - feleltem. - Te is voltál valaha ritka és törekeny virág. Nem felejtetted el.

Egy pillanatig nem szólt. - Tudod, hogy fogd be a számat, Hazel Grace.

- Ez a kiváltságom és felelősségem - válaszoltam.

Mielőtt másfelé nézhettem volna, megszólalt: - Nézd, bocsásd meg, hogy tartózkodtam a kapu környékétől. Igazából nem álltak sorba olyan sokan a McDonald'snál, én csak... nem akartam ott ülni, amikor annyi ember bámult minket.

- Főképpen engem - jegyeztem meg. Gusból ki nem lehetett volna nézni, hogy beteg, én azonban kívül hordtam a betegségem, ez az egyik oka annak, hogy otthonülő lettem. - Augustus Waters, a neves karizmata feszeng, ha egy olyan lány mellett kell ülnie, aki oxigénpalackot hurcol.

- Nem feszengek - mondta. - Csak néha felbosszant. És nem akarom, hogy ma bármi is bosszantson. - Egy perc múlva a zsebébe nyúlt, és kivette a doboz blázt.

Kilenc másodperccel később odasietett hozzánk egy szőke utaskísérő, és azt mondta: - Uram, ezen a gépen nem dohányozhat. Egyáltalán semmiféle gépen.

- Nem dohányzom - magyarázta. A cigaretta táncolt a szájában beszéd közben.

- De...

- Ez egy metafora - magyaráztam. - A szájába veszi a gyilkost, de nem ad neki hatalmat a

gyilkolásra.

Az utaskísérő csak egy pillanatra jött zavarba. - Nos, ezen a mai járaton a metafora is tilos - mondta. Gus bólintott, és visszatette a cigarettát a dobozába.

Végül kigurultunk a felszállópályára, a pilóta azt mondta: *Utaskísérők, készüljenek a felszállásra*, majd bömbölve életre kelt két hatalmas sugárhajtású motor, és gyorsítani kezdtünk. - Eppen olyan érzés, mint amikor te vezetsz - mondtam, ő pedig merev szájjal elmosolyodott, mire megkérdeztem: - Oké?

Begyorsultunk, és Gus keze hirtelen megmarkolta a karfát. A szeme tágra nyílt. Rátettem a kezemet a kezére, és megismételtem: - Oké? - Nem válaszolt, csak bámult rám nagy szemekkel. - Félsz a repüléstől? - kérdeztem.

- Egy perc múlva megmondom - felelte. A gép orra fölemelkedett, és már a levegőben is voltunk. Gus kibámult az ablakon, figyelte, ahogy a bolygó zsugorodni kezd alattunk, azután éreztem, hogy a keze elernyed az enyém alatt. Rám pillantott, azután ismét ki az ablakon. - *Repülünk!* - jelentette be.

- Még sosem utaztál repülővel?

Rázta a fejét. - NÉZD! - mondta félig kiáltva, és kimutatott az ablakon.

-Ja - bólintottam. - Ja, látom. Úgy fest, hogy egy repülőgépen ülünk.

- MÉG SEMMI SEM FESTETT ÍGY AZ EMBERISÉG TÖRTÉNELMÉBEN! - mondta. Imádnivaló volt a lelkesedése. Nem tudtam megállni, hogy oda ne hajoljak és meg ne csókoljam az arcát.

- Csak hogy tudd, itt vagyok - szólalt meg mama. - Itt ülök melletted. Az anyád vagyok. Aki a kezedet fogta, amikor megtetted első gyermeki lépéseidet.

- Csak baráti volt - emlékeztettem, majd odafordultam hozzá, és megpuszítottam az arcát.

- Nem tűnt túl barátinak - mormolta Gus olyan hangosan, hogy csak én halljam. Amikor a csodálkozó, lelkes és ártatlan Gus előbukkant a Metaforikusan Grandiózus Gesztusokra Hajlamos Augustusból, szó szerint nem tudtam neki ellenállni.

Rövid repülőút után megérkeztünk Detroitba, ahol a kis elektromos kocsí várt a kiszállásnál, és átvitt minket az amszterdami kapuhoz. Ezen a gépen minden üléstámla hátsó részén tévé volt, és amint fenn voltunk a felhők fölött, Augustus és én úgy időzítettünk, hogy ugyanazt a romantikus vígjátékot nézhessük két képernyőn. De bár pontosan egyszerre nyomtuk be a lejátszás gombot, az ő filmje pár másodperccel megelőzte az enyémet, így minden poénnál már akkor nevetett, amikor én még csak hallottam a viccet.

Mamának az volt a terve, hogy ezen a nagy gépen aludjunk át az utazás utolsó óráit, így amikor reggel nyolckor földet érünk, készen leszünk rá, hogy kiszívjuk az élet velejét a városból. Tehát ahogy véget ért a film, mama, Augustus és én altatót vettünk be. Mama másodperceken belül elaludt, Augustus és én azonban még egy darabig fennmaradtunk, és kibámultunk az ablakon. Derült idő volt, és noha nem láttuk a lenyugvó napot, azt láttuk, hogyan festi meg az eget.

- Istenem, ez gyönyörű - mondtam csak úgy magamnak.

- „A felkelő nap túlságosan fényes volt kialvó szemének” - idézett Gus egy sort a *Mennyei megbontásból*.

- De ez nem kél - mutattam rá.

- Valahol igen - felelte, majd egy pillanat múlva azzal folytatta: - Megjegyzés: nagyszerű lenne egy szupergyors gépen repülni, ami egy darabig kergethetné a napfelkeltét a világ körül.

- Tovább élnék. - Rám sandított. - A relativitás miatt, vagy valami ilyesmi. - Még mindig nem értette. - Lassabban öregszenek, amikor gyorsan mozgunk egy álló tárgyhoz képest. Ezért most is lassabban telik az idő számunkra, mint azok számára, akik a földön vannak.

- Főiskolás tyúkok! - közölte. - Csupa agytröszt.

A szemem forgattam. A (valódi) térdével megbökte az enyémet, én pedig visszaböktem. - Almos vagy? - kérdeztem.

- Egyáltalán nem - felelte.

- Ja - bólintottam. - Én sem. - Az altatók és a narkotikumok sem úgy hatottak rám, mint a normális emberekre.

- Nem akarsz még egy filmet megnézni? - kérdezte. - Van egy Portman-filmjük a sztár Hazelkorából.

- Olyasmit szeretnék megnézni, amit még nem láttál.

Végül a 300-at néztük meg, egy háborús filmet háromszáz spártairól, akik Spártát védték egymillió támadó perzsától. Augustus filmje megint az enyémnél előbb kezdődött, és pár perc múlva hallottam, ahogy mondja: *Bumm!*, vagy: *Talált!*, ha éppen valamilyen durva módon leöltek valakit. Áthajoltam a karfán, és a vállára hajtottam a fejem, hogy

láthassam a képernyőjét, és együtt nézhessük a filmet.

A 300 méretes választékban vonultatta fel a kötésig meztelen, kigyúrt, beolajozott legényeket, így nem esett nehezemre, hogy a képernyőn tartsam a szemem, de nagyjából kardoztak különösebb következmények nélkül. Hegyekben álltak a perzsa és a spártai hullák, és én nem igazán tudtam rájönni, hogy a perzsák miért olyan gonoszak, és a spártaiak miért olyan isteniek.

- „Korunk - idéztem a *Mennyei megbántást* - olyasfajta csatákra szakosodik, amelyekben senki nem veszít semmi értékeset, kivéve kétségtelenül a saját életüket.” - Ugyanez volt a helyzet ebben a titáni összecsapásban.

A film vége felé, amikor úgyszólván mindenki meghalt, elkövetkezik az az eszelős pillanat, amikor a spártaiak elkezdnek hullákból falat építeni. A holtakból lesz a tömör torlasz, amely elállja a perzsák elől a Spártába vezető utat. Kissé túlzottnak találtam a horribilit, ezért egy pillanatra levettem a szememet a képernyőről, és megkérdeztem Augustust: - Szerinted hány halott van itt?

Leintett. - *Pszt! Pszt!* Most kezd igazán félelmetes lenni!

Amikor a perzsák támadtak, meg kellett mászniuk a halálfalat, és a spártaiak meg tudták őrizni a pozícióikat a hullahegyen, és ahogy egyre több lett a halott, úgy magasodott a vértanúk fala, éppen ezért egyre nehezebb lett megmászni, és mindenki suhogtatta a kardját, lödözte a nyilakat, és vérzuhatagok omlottak alá a Halál Hegyről stb.

Egy pillanatra elvettem a fejem a válláról, hogy ne kelljen a vért bámulnom, és azt néztem, ahogy Augustus figyeli a filmet. Nem tudta letörölni az arcáról a lüke vigyort. Hunyorogva néztem a saját képernyőmön, ahogy egyre nő a halott perzsákból és spártaiakból rakott hegy. Amikor a perzsák végül lerohanták a spártaiakat, ismét Augustusra néztem. Noha a jófiúk vesztettek, Augustus kifejezetten *boldognak* látszott. Ismét odabújtam hozzá, de a szemem csukva tartottam, amíg a csata véget nem ért.

Miközben görgött a stáblista, levette a fülhallgatóját, és azt mondta: - Bocsánat, lenyűgözött az áldozat nemessége. Mit mondtál?

- Mit gondolsz, hány halott volt?

- Már mint hány kitalált ember halt meg ebben a játékfilmben? Nem elég - tréfált.

- Nem, úgy értem, összesen. Mit gondolsz, hány ember halt meg?

- Történetesen tudom a választ erre a kérdésre - felelte. - Hétmilliárd ember él, és úgy kilencvennyolc-milliárd halt meg.

- Ó - mondtam. Azt hittem, hogy mivel a lakosság száma olyan gyorsan nő, többen élnek, mint ahányan meghaltak.

- Minden élőre tizennégy halott jut - mondta. Tovább gördült lefelé a stáblista. Gondolom, hosszú ideig tartott azonosítani ennyi holttestet. A fejem még mindig Augustus vállán pihent.

- Pár éve végeztem némi kutatást - folytatta. - Azon töprengtem, lehet-e mindenkire emlékezni. Ha nagyon szervezettek lennénk és kiosztanánk minden élő emberre bizonyos számú holtat, elegendő élnénk-e ahhoz, hogy minden halottra emlékezzünk?

- És?

- Tizennégy halottat mindenki meg tud jegyezni. De mi szervezetlenül gyászolunk, így egy csomóan emlékeznek Shakespeare-re, viszont senki sem emlékszik arra, akihez az ötvenötödik szonettet írta.

-Ja- mondtam.

Egy percig hallgattam, azután megkérdeztem: - Akarsz olvasni? - Biztos voltam a válaszban. Én az irodalomórára olvastam ezt a hosszú verset Allen Ginsbergtől, amelynek *Üvöltés* a címe, Gus pedig másodszor olvasta a *Mennyei megbántást*.

Egy idő után megszólalt: - Jó?

- A vers? - kérdeztem.

-Ja- Óriási. Ez a hapsi a versben még nálam is többet drogozott. Hogy tetszik az MM?

- Még mindig tökéletes - felelte. - Olvass nekem.

- Igazából nem olyan vers, amelyet az ember hangosan olvasna az alvó anyja mellett. Van benne szodómia és angyalpor is - mondtam.

- Megnevezted a két kedvenc időöltésemet - közölte. - Oké, akkor olvasnál valami mást?

- Hmm - feleltem. - Nincs más.

- Az baj. Olyan versolvasó hangulatban vagyok. Fejből tudsz valamit?

- Induljunk el, te meg én - *kezdtem szorongva*. - Ha már kiterült az ég a város egén / Mint az elkábított beteg a műtőn.

- Lassabban! - mondta.

Úgy pironkodtam, mint amikor először beszéltem neki a *Mennyei megbántásról*. - Ühm, oké. Oké. „Induljunk el, te meg én, / Ha már kiterült az ég a város egén, / Mint az elkábított beteg a műtőn; /

Menjünk a félüres utcákon át, / Hol olcsó szállodák / Barlangjába hív a kalandos éj, / Kocsmák fűrészpörán osztrigahéj: / Az utcák: összekapcsolódó szürke érvék, / Rejtett céllal kísérnek. / S a nyomasztó kérdés felé vezetnek... / Feleletet rá ne keressél. "1

- Szerelmes vagyok beléd - mondta halkán.

- Augustus! - szóltam rá.

- Ez a helyzet - felelte. Rám nézett, és láttam a szarkalábakat a szeme sarkában. - Szerelmes vagyok beléd, és nem fogom megtagadni magamtól az igazmondás egyszerű örömét. Szerelmes vagyok beléd, noha tudom, hogy a szerelem csak egy kiáltás az űrbe, a feledés elkerülhetetlen, valamennyien halálra vagyunk ítélve, és eljön a nap, amikor minden munkánk porrá válik, azt is tudom, hogy a Nap elnyeli az egyetlen földünket, de azért szerelmes vagyok beléd.

- Augustus! - ismételtem, mert nem tudtam, mi más mondhatnék. Úgy éreztem, mintha minden emelkedne bennem, mintha belefulladás ebbe a kísértetiesen fájdalmas örömbé, mégsem tudtam válaszolni. Semmit sem tudtam. Csak néztem rá, és hagytam, hogy engem nézzen. Végül bólintott, csücsörített, majd elfordult, és a halántékát az ablaknak támasztotta.

Azt hiszem, elaludt. Egy idő után én is elaludtam, és akkor ébredtem föl, amikor kiengedték a futóművet. A számnak olyan borzalmas íze volt, hogy igyekeztem csukva tartani, nehogy megmérgezsem a repülőgépet.

Augustusra néztem; kifelé bámult az ablakon. Amikor lebuktunk az alacsonyan lógó felhők alá, kiegyenesedtem, hogy lássam Hollandiát. A föld mintha belesüllyedt volna az óceánba, az apró, zöld négyszögeket csatornák keretezték. Egy csatornával párhuzamosan értünk földet, mintha két kifutópálya lenne: egy nekünk és egy a vízimadaraknak.

Miután összeszedtük a csomagjainkat és átjutottunk a vámon, beszáfolódtunk egy taxiba, amelyet egy ilyen, az angolt tökéletesen beszélő, tésztás képű, kopasz ember vezetett. - Hotel Filosoof mondtam neki.

- Maguk amerikaiak? - kérdezte.

- Igen - felelte a mama. - *Indianából* jöttünk.

- Indiana - ismételte meg a taxis. - Ellopják a földet az indiánoktól, de meghagyják a nevüket, ugye?

- Valahogy így - válaszolta a mama. A taxi besorolt a forgalomba, és elindultunk egy sztráda felé, amely mellett egymást érték a kettős magánhangzós, kék táblák: Oosthuizen, Haarlem. Az út mentén lapos, üres földek nyúltak el sok mérföldön át, csak itt-ott törte meg a síkságot valamelyik óriáscég főhadiszállása. Röviden, Hollandia éppen úgy festett, mint Indianapolis, csak az autók voltak kisebbek. - Ez már Amszterdam? - kérdeztem a taxist.

- Igen is, nem is - felelte. - Amszterdam olyan, mint a fa évgyűri: ahogy közeledünk a központhoz, annál régebbi.

Minden olyan egyszerre történt. Lekanyarodtunk a sztrádáról, és ott voltak képzeletem sorházai, veszélyesen kihajolva a csatornák fölé, mindenütt biciklisek tekertek, a kávézók TÁGAS DOHÁNYZÓHELYISÉG-et hirdettek. Áthaladtunk egy csatorna fölött, és a hídról tucatnyi lakóhajót láttam, amelyek a part mellett horgonyoztak. Semmi sem olyan volt, mint Amerikában. Akár egy régi festmény, amely megelevenedett - minden szív- fájdtóan idillinek tűnt a reggeli fényben és arra gondoltam, milyen csodálatosan különös lehet egy olyan helyen élni, ahol szinte mindent halottak építettek.

- Nagyon régiek ezek a házak? - kérdezte a mamám.

- A csatornák partján sok ház még az Aranykorból, a tizenhetedik századból származik - felelte a taxis. - Városunknak gazdag történelme van, még akkor is, ha sok turista csak a vöröslámpás negyedre kíváncsi. - Egy pillanatra elhallgatott. - Egyes turisták azt gondolják, hogy Amszterdam a bűn városa, holott valójában a szabadság városa. Csakhogy a szabadságban a legtöbb ember a bűnt látja. A Hotel Filosoof szinte minden szobáját filozófusokról nevezték el. A mama és én a földszinten a Kierkegaardban laktunk; Augustus a fölöttünk levő emeleten a Heideggerben. A szobánk kicsi volt, a falhoz tapadó kettős ágy lábához odaállították a lélegeztetőkészülékemet, egy oxigénsűrítőt és tucatnyi újratölthető palackot. A felszerelésen kívül befért még egy poros, ócska, horpadt ülésű, skót mintás szék, egy asztal, az ágy fölött egy könyvespolc, rajta Soren Aabye Kirkegaard összegyűjtött művei. Az asztalon találtunk egy vesszőkosarat, és abban a Dzsinnnek ajándékait: facipőket, egy narancsszínű holland pólót, csokoládét és mindenféle más finomságot.

A Filosoof közvetlenül Amszterdam leghíresebb parkja, a Vondelpark mellett állt. Mama szeretett volna sétálni, de én nagyon fáradt voltam, így hát bekapcsolta a lélegeztetőt, és az arcomra tette az oxigénmaszkot. Rühelltem beszélni ezzel a valamivel az arcomon, mégis azt mondtam: - Menj csak el a parkba, majd hívlak, ha felkeltem.

- Oké - bólintott. - Aludj jól drágám.

De amikor néhány órával később felébredtem, az ócska kis székben ült a sarokban, és egy útikönyvet olvasott.

-Jó reggelt - szólaltam meg.

- Valójában késő délután van - felelte. Söhajtva feltápáskodott. Odajött az ágyhoz, beletett a kocsiba egy oxigénpalackot, bekötötte a csöveket. Közben levettem magamról a lélegeztető ormányát, és bedugtam az orromba a kanül végeit. Mama percenként 2,5 literre állította, így hat órán át nem kellett cserélni. Utána felkeltem. - Hogy vagy? - kérdezte.

-Jól - feleltem. - Nagyszerűen. Milyen volt a Vonderpark?

- Kihagytam - válaszolta. - Viszont végigolvastam az útikönyvet.

- Mama - mondtam -, nem kellett volna itt maradnod.

Vállat vont. - Tudom. De maradni akartam. Szeretlek nézni, amikor alszol.

- Mondja a mormota. - Nevetett, én mégis rosszul éreztem magam. - Azt szeretném, ha jól szórakoznál.

-Jól van. Ma este jól fogok szórakozni, oké? Eljátszom az idegsokkos mamát, miközben Augustusszal elmentek vacsorázni.

- Nélküled? - kérdeztem.

- Igen, nélkülem. Foglalt asztalotok van egy Oranje nevé étteremben - felelte. - Mr. Van Houten titkárnője intézte. Egy Jordan nevé környéken van. Nagyon elegáns az útikönyv szerint. A sarkon van egy villamosmegálló. Augustus ismeri az útirányt. A szabadban ehettek, figyelhetitek az arra járó hajókat. Szép lesz. Romantikus.

- De mama!

- Csak mondom - felelte. - Ki kellene öltöznöd. Talán a nyári ruhába.

Az ember tényleg csak ámulhat a helyzet örültségén: egy anya egyedül küldi el a tizenhat éves lányát egy tizenhét éves fiúval egy idegen városban, amely az engedékenységről nevezetes. De ez is a haldoklás mellékhatása: nem futhatok, nem táncolhatok, nem ehetek nitrogénben gazdag ételeket, viszont a szabadság városában én voltam az egyik legszabadabb lakos.

Csakugyan a nyári ruhát viseltem - bő, térdig érő, kék nyomott mintás karton macskanadrággal és keresztpántos, lapos sarkú cipővel, mert szeretem, hogy sokkal alacsonyabb vagyok Gusnál. Bementem a viccesen apró fürdőszobába, és addig küzdöttem kócos hajammal, amíg túrhetően hasonlítottam Natalie Portmanre a második évezred közepén. Pontosan hatkor (ami otthon dél) kopogtattak.

-Tessék! - szóltam ki az ajtón. A Hotel Filosoofban nem volt kukucska.

- Oké - felelte Augustus. Hallottam a hangján, hogy cigaretta lóg a szája sarkában. Végignéztem magamon. A ruha többet mutatott meg a bordáimból és a kulcscsontomból, mint amennyit Augustus valaha látott belőlem. Nem volt se obszcén, se semmi, de nálam ez járt a legközelebb a villantáshoz. (Anyámnak volt egy jelszava, amellyel egyetértettem: a Lancasterek nem mutogatják a derekukat.)

Kinyitottam az ajtót. Augustus tökéletes szabású, keskeny hajtokájú, fekete öltönyt, világoskék inget és vékony, fekete nyakkendőt viselt. Cigaretta fityegett mosolytalan szája sarkából. - Hazel Grace - mondta -, istenien nézel ki.

- Én... - kezdtem. Azt gondoltam, hogy a mondat folytatása is előkerül a hangszálaim között keresztülfutó levegőből, de semmi sem történt. Végül azt mondtam: - Úgy érzem, túl könnyen öltöztem.

- Ó, a régi nóta! - mondta, és lemosolygott rám.

- Augustus - szólalt meg mögöttem a mamáin -, *rendkívül* csinos vagy.

- Köszönöm, asszonyom - felelte Gus. A karját nyújtotta. Belekaroltam, és visszanéztem a mamára.

- Tizenegykor találkozunk - mondta.

Miközben az egyes villamosra vártunk egy széles, forgalmas utcán, azt mondtam Augustusnak: - Ez a temetésekre való öltönyöd?

- Nem - felelte. - Az korántsem ilyen elegáns.

Megérkezett a kék-fehér villamos, és Augustus odaadta a kártyáinkat a vezetőnek, aki elmagyarázta, hogy el kell húznunk egy kör alakú érzékelő előtt. Ahogy végigmentünk a zsúfolt villamoson, egy öregember fölállt, hogy egymás mellé ülhessünk le. Próbáltam elmagyarázni, hogy üljön csak vissza, de ő kitartóan mutogatott az ülésre. Három megállót utaztunk a villamoson, Gusnak dőltem, így mindketten kiláttunk az ablakon.

Augustus a fákra mutatott, és azt kérdezte: - Látod?

Láttam. A csatornák mentén mindenütt szilfák álltak, és a termésüket szétfújta a szél. De ezek egyáltalán nem tűntek termésnek. Leginkább miniatűr, színtelen rózsaszirmokra emlékeztettek. Ezeket a halvány szirmokat ezerszámra gyűjtötte össze a szél; olyanok voltak, mint egy madár csapat vagy egy tavaszi hóvihár.

Az öregember, aki átadta a helyét, látta, mit nézünk, és megszólalt angolul: - Ez az amszterdami tavaszi hó. A *iepen* konfettit szórnak, hogy üdvözöljék a tavaszt.

Átszálltunk, és négy további megálló után megérkeztünk egy utcába, amelyet egy szépséges csatorna vágott ketté, és az ódon híd és a festői házak tükörképe fodrozódott a vízen.

Az Oranje pár lépésnyire volt a villamostól. Az étterem az utca egyik oldalán állt, a szabadtéri része a másikon, egy lebetonozott platón, közvetlenül a csatorna partján. A pincér szeme felcsillant, amikor Augustus és én elindultunk felé. - Mr. és Mrs. Waters?

- Hát, ja – feleltem.

- Az asztaluk - mondta, és rámutatott egy keskeny asztalra az utca másik oldalán, néhány centiméterre a csatornától. - A pezsgő a ház ajándéka.

Mosolyogva összenéztünk Gusszal. Amint átértünk az utcán, kihúzott egy széket, és segített leülnöm. Csakugyan ott állt a pezsgő két karcsú pohárban a fehér abroszon. A levegő árnyalatnyi hűvösségét istenien ellensúlyozta a napfény; az egyik oldalon biciklisták kerekettek el mellettünk: jólöltözött férfiak és nők tartottak hazafelé a munkából; valószínűtlenül csinos, szőke lányok ültek oldalvást a fiúk biciklijén; sisak nélküli pici kölykök pattogtak műanyag üléseken a szüleik mögött. A másik oldalunkon milliárdnyi konfetti fulladozott a csatorna vizében. Apró csónakokat kötöttek ki a téglafalú partokhoz, félig tele voltak esővízzel, némelyik csaknem elsüllyedt. Kicsit távolabb lakóhajók ringtak a pontonoknál; a csatorna közepén kerti székekkel megrakott, hordozható sztereóval felszerelt, nyitott, lapos fenekű hajó úszott felénk. Augustus fogta a pezsgőspoharat, és fölemelte. Én is elvettem a magamét, noha még sosem ittam szeszes italt, legfeljebb egy-két kortyot a papám söréből.

- Oké - mondta.

- Oké - válaszoltam, és koccintottunk. Ittam egy kortyot. Az apró buborékok elolvadtak a számban, és fölfelé kezdtek utazni, az agyam irányába. Az ital édes volt. Szúrós. Gyönyörűség. - Ez nagyon jó - mondtam. - Még sosem ittam pezsgőt.

Megjelent egy hullámos szőke hajú, robusztus fiatal pincér, aki talán még Augustusnál is magasabb volt. - Tudják, mit mondott Dom Pérignon, miután feltalálta a pezsgőt? - kérdezte ízes akcentussal.

- Nem - feleltem.

- Odahívta szerzetesársait: „Gyertek gyorsan, megkóstoltam a csillagokat!” Isten hozta önöket Amszterdamban. Szeretnének étlapot, vagy elfogadják a séf ajánlatát?

Augustusra néztem, ő pedig rám. - A séf kedvence jól hangzik, de Hazel vegetáriánus. - Ezt pontosan egyszer említettem Augustusnak, az ismeretségünk első napján.

- Ez nem jelent problémát - felelte a pincér.

- Nagyszerű. És kaphatnánk még ebből? - kérdezte Gus a pezsgőre mutatva.

- Természetesen - felelte pincérünk. - Ma este minden csillagot bepalackoztunk, ifjú barátaim. Eh, a konfetti! - mondta, és könnyedén lesöpört egy termést meztelen vállamról. - Sok éve nem volt ilyen rossz. Mindenütt ott van. Nagyon idegesítő.

Eltűnt. Figyeltük, ahogy a konfetti hull az égből, szellőtől úzve hömpölyög a földön, azután belezuhog a csatornába. - Nehéz elhinni, hogy ezt bárki idegesítőnek tarthatja - mondta Augustus rövid hallgatás után.

- Az emberek hozzászoknak a szépséghez.

- Én még nem szoktam hozzá - felelte mosolyogva. Éreztem, hogy elvörösödöm. - Köszönöm, hogy Amszterdamba jöttünk

- mondta.

- Köszönöm, hogy hagyta elrabolni a Kívánságodat - válaszoltam.

- Köszönöm, hogy ezt a ruhát viseled, amelyre csak azt lehet mondani, hogy hű! - mondta. Megráztam a fejem, próbáltam nem mosolyogni. Nem akartam gránát lenni. De hát tudta, mit csinál, nem? Ez az ő döntése is volt. - Hé, hogy ér véget az a vers?

- kérdezte.

-Mi?

- Amelyet a gépen mondtál.

- Ó, Prufrock? Így ér véget, „Álmunkban láttuk a tenger alatti termet, / A sellőket, akik rőt koszorúkat adtak, / S megfulladunk, ha majd emberek hívogatnak.”

Augustus előhúzott egy cigarettát, a füstszűrőt az asztalhoz ütögette. - Az ostoba emberi hangok mindig mindent tönkretesznek.

Megérkezett a pincér két újabb pohár pezsgővel és egy étellel, amelyet úgy nevezett, hogy belga fehér spárga levendulás öntettel.

- Én sem ittam még pezsgőt - mondta Gus, miután a pincér távozott. - Arra az esetre, ha érdekel. Továbbá sosem ettem fehér spárgát.

Az első falatot rágtam. - Príma - mondtam.

Bekapott egy falatot, lenyelte. - Istenem! Ha a spárgának mindig ilyen az íze, akkor én is vegetáriánus leszek. – Lakkozott facsónakban emberek közeledtek a lenti csatornán. Egyikük, harminc év körüli, göndör, szőke nő - meghúzta a sörét, azután felénk emelte az üveget, és kiáltott valamit.

- Nem értünk hollandul! - kiáltotta vissza Gus.

Valaki más odakiáltotta a fordítást: - Szép pár vagytok!

Az étel olyan jó volt, hogy beszélgetésünk minden fogással mélyebbre kalandozott a finomságok töredezett méltatásában. - Bárcsak személy lenne ez a sárkányrépa-rizottó, akkor elvihetném Las Vegasba, hogy feleségül vegyem! - Szagosműge-sörbet, te kinyilatkoztatás! - Hogy miért nem voltam éhesebb!

A zöld fokhagymás gombóc vörös mustárlevelekkel nevet viselő fogás után a pincér megkérdezte: - A desszert következik. Előbb egy kis csillagot? - Ráztam a fejem. Két pohárral beértem. A pezsgőnél ugyanolyan magas volt a tūrési küszöböm, mint az antidepresszánsoknál és a fájdalomcsillapítóknál; az ital átmelegített, de nem kábított el. Bár nem is akartam berúgni. Az ilyen esték ritkák, és én emlékezni akartam rá.

- Mmm - mondtam, miután a pincér távozott. Augustus féloldalas mosollyal lefelé nézett a csatornán, én fölfelé. Sok néznivaló volt, ezért nem feszélyeztettem a csönd, ám én azt akartam, hogy minden tökéletes legyen. Azt hiszem, *tökéletes* is volt, de úgy éreztem, mintha valaki azt az Amszterdamot akarná bedíszletezni, amelyet elképzeltem, és ettől nehéz volt elfelejtenem, hogy ez a vacsora ugyanolyan rákprémium, mint az utazás. Szerettem volna fesztelenül diskurálni és tréfálgozni, mint amikor az otthoni díványon ültünk, de minden mögött ott lapított a feszültség.

- Nem a gyászruhám - mondta Gus egy idő múlva. - Amikor kiderült, hogy beteg vagyok, mármint közölték velem, hogy nyolcvanegy százalék esélyem van a gyógyulásra. Tudom, hogy ez óriási esély, de folyton úgy gondoltam rá, mint az orosz rulet-re. A poklokon mentem keresztül hat hónapon vagy egy éven át, és elvesztettem az egyik lábam, de tudod, a végén még mindig kiderülhet, hogy semmire sem volt jó az egész.

- Tudom - feleltem, bár nem tudtam, nem igazán. Én mindig a végső stádiumban voltam; minden kezelés arra irányult, hogy meghosszabbítsa az életemet, nem arra, hogy ki gyógyítson a rákból. A Phalanxifor bizonyos mértékben kétértelművé tette a kortörténetemet, mégis különböztem Augustustól: a diagnózisomban már megírták az utolsó fejezetet. Gus a legtöbb túlélőhöz hasonlóan együtt élt a bizonytalansággal.

- Helyes - mondta. - Így hát végigcsináltam az egészséget, készen akartam állni. Vettünk egy parcellát a Crown Hillen, egy nap kimentem apával, és kinéztem egy helyet. Megterveztem az egész temetést meg mindent, azután, közvetlenül a műtét előtt megkértem a szüleimet, hadd vásároljak egy öltönyt, egy igazán szép öltönyt, arra az esetre, ha bekrepálok. Mindenesetre még sosem volt alkalmam fölvenni. Ma estig.

- Egyszóval ez a halotti ruhád.

- Pontosan. Neked nincs halotti ruhád?

- De igen - feleltem. - Ezt a ruhát a tizenötödik születésnapomra vásároltam. De randira még sosem vettem föl.

Kigyúlt a szeme. - Randizunk? - kérdezte.

Szégyellősen lesütöttem a pilláim. - Ne erőltessük.

Mindketten teleettük magunkat, de a desszert - zamatos, pompás *crèmeux*, golgotagyümölcs koszorújában - túl jó volt ahhoz, hogy legalább ne kóstoljuk meg, így hát még egy darabig csipegettünk belőle, és próbáltunk ismét megéhezni. A nap olyan volt, mint egy totyis, aki makacsul nem hajlandó lefeküdni: fél kilenc volt, és még mindig nem sötétedett.

Augustus váratlanul megkérdezte: - Hiszel a túlvilági életben?

- Mindig is úgy gondoltam, hogy ez egy helytelen fogalom - feleltem.

Elvagyorodott. - Te vagy egy helytelen fogalom.

- Tudom. Ezért vontak ki a forgalomból.

- Ez nem vicces - mondta, és végignézett az utcán. Két lány kerekedett tova, az egyik oldalvást ült hátul.

- Eredj már - mondtam. - Csak tréfa volt.

- Nekem nem tréfás az a gondolat, hogy téged kivonnak a körforgásból - mondta. - De most komolyan: mi a véleményed a túlvilági életről?

- Nincs - feleltem, azután helyesbítettem: - Nos, talán nem mennék odáig, hogy nincs. És te?

- Van - mondta túláradó önbizalommal. - Abszolúte. Nem olyan mennyország, ahol egyszerűen lovagolsz, hárfázol, és felhőből épített kúriában laksz. De igen, én hiszek benne, hogy

van Valami, nagy V-vel. Mindig van.

- Csakugyan? - kérdeztem. Meglepődtem. A mennyországba vetett hitet mindig egyfajta szellemi egyszerűséggel társítottam. De Gus nem volt ostoba.

- Igen - mondta halkán. - Hiszek a *Mennyei megbántásnak* ebben a sorában: „A felkelő nap túlságosan fényes volt kialvó szemének.” Azt hiszem, ez a felkelő nap az Isten, és a fény túlságosan erős, Anna szeme már kialvóban van, de nem alszik ki. Nem hiszem, hogy visszatérünk kísérteti vagy vizsgálatni az élőket, sem semmi, de abban hiszek, hogy valami történik velünk.

- Mégis félsz a feledéstől.

- Persze, félek a földi feledéstől. Azonban, noha nem akarok úgy beszélni, mint a szüleim, mégis hiszek benne, hogy az embereknek van lelkük, és hiszek a lelkek megmaradásában. A feledéstől való félelem más dolog: attól félek, hogy semmit sem adhatok cserébe az életemért. Ha az életedet nem valami nagyobb jó szolgálatának szenteled, akkor legalább a halálod szolgálja a jót. Attól félek, hogy sem az életem, sem a halálom nem jelent majd semmit.

Csak csóváltam a fejem.

- Mi az? - kérdezte.

- A megszállottságod. Hogy valamiért halj meg, vagy magad mögött hagyd hősiességed vagy akármicsodád magasztos jelét. Kicsit bizarr.

- Mindenki szeretne rendkívüli életet élni.

- Nem mindenki - feleltem, és nem is tudtam leplezni a bosszúságomat.

- Haragszol?

- Én csak... - kezdtem, de nem tudtam befejezni a mondatot. - Csak - ismételtam. Meglibbent kettőnk között a gyertya. – Igazán komisz dolog tőled illet mondani, hogy csak azok az életek érnek valamit, amiket valamiért élnek vagy odaadnak. Nagyon komisz dolog illet mondani nekem. Valamilyen okból kis kölyöknek éreztem magam. Bekaptam egy falat édességet, hogy úgy látszék, mintha félvállról venném az egészséget.

- Ne haragudj - mondta. - Nem akartam, hogy így vedd. Csak magamra gondoltam.

-Ja, te csak... - feleltem. Túlságosan tele voltam ahhoz, hogy befejezzem. Aggódtam, hogy rókázhatok, mert gyakran rókáztam evés után. (Nem a bulimia, hanem a rák miatt.) Odatoltam a tányéromat Gus elé, de megrázta a fejét.

- Ne haragudj - ismételte, és átnyúlt az asztalon a kezemért. Hagytam, hogy megfogja. - Tudod, lehetnék rosszabbul is.

- Hogyan? - kérdeztem ingerkedve.

- Van egy kalligrafált felirat a vécém fölött, amely szerint: „Naponta fürdesd meg magad Isten szavainak vizsgálatában.” Lehetnék sokkal rosszabbul.

- Egészségtelenül hangzik - mondtam.

- Lehetnék rosszabbul.

- Te lehetsz rosszabbul. - Elmosolyodtam. Valóban szeret engem. Talán nárcisztikus vagyok, vagy ilyesmi, de amikor rájöttem erre abban a pillanatban az Oranje-ben, még jobban megszerettem.

Pincérünk felbukkant, hogy elvigye a desszertet, és közölte: - A vacsorát Mr. Peter Van Houten fizette.

Augustus elmosolyodott. - Ez a Peter Van Houten egyáltalán nem rossz ember.

A csatorna partján sétáltunk, miközben besötétedett. Saroknyira az Oranje-től megálltunk egy parkban egy padnál, amelyet a bicikliállványokhoz és egymáshoz láncolt, ócska, rozsdás biciklik vettek körül. Leültünk egymás mellé a csatornával szemben, és Gus átkarolt.

Láthattam a vöröslámpás negyed fénykörét. Noha ezt a kerületet vöröslámpásnak hívják, az onnan érkező izzás kísértetiesen zöld volt. Elképzeltem a sok ezer turistát, akik isznak, szívnak, és ide-oda dülöngélnek a keskeny utcákon.

- Nem hiszem el, hogy holnap beszél velünk - mondtam. - Peter Van Houten el fogja mondani a valaha írt legjobb könyv híresen megíratlan végét.

- Továbbá kifizette a vacsoránkat - mondta Augustus.

- Folyton azt képzelem, hogy mielőtt beszélne, megmótoz minket, hogy nincs-e rajtunk hangrögzítő. Azután leül közénk a nappalija díványára, és megsúgja, hogy Anna mamája hozzám-e a Holland Tulipánemberhez.

- Ne feledkezz meg Sisyphusról, a hörcsögéről - tette hozzá Augustus.

- Igen, arról is beszámol, hogy milyen sors jutott Sisyphusnak, a hörcsögnek. - Előrehajoltam, hogy lássam a csatornát. Olyan sok sápadt konfetti úszott a csatornában, hogy az már nevetséges. - Folytatás, amely csak nekünk létezik - mondtam.

- Te mire tippelsz? - kérdezte.
- Nem tudom. Ezerszer végigrágtam a dolgot. Tudod, hogy valahányszor újraolvasom, mindig valami másra gondolok? - Biccentett. - Neked van elméleted?
- Igen. Nem hiszem, hogy a Holland Tulipánember szélhámos lenne, de nem is olyan gazdag, mint ahogy szeretné elhitetni. Úgy vélem, hogy Anna halála után a mamája elutazik a Tulipánemberrel Hollandiába, és azt hiszi, hogy ott fognak élni mindörökké, de ez nem működik, mert ott akar lenni, ahol a lánya van.
- Olyan sokat gondolkozott a könyvön, hogy a *Mennyei meg-bántás* tőlem függetlenül is fontos lett neki. Ezt eddig nem is tudtam.
- A víz halkán nyaldosta alattunk a csatorna kőfalait; fiatalok karikáztak el mellettünk csoportban, egymásnak kiabálva gyorstüzelő, torokhangú hollandsággal; az apró csónakok, amelyek nem sokkal voltak hosszabbak nálam, félig elsüllyedtek a csatornában; a víznek olyan szaga volt, mintha túl sokáig állt volna túlságosan mozdulatlanul. Gus magához húzott, az élő lába csípőtől lábfejig hozzátapadt az enyémhez. Kissé nekidőltem. Megrándult. - Bocsánat, minden oké?
- Igen*, súgta, pedig nyilvánvalóan fájt neki.
- Bocsánat - ismételtem. - Csontos a vállam.
- Minden oké - felelte. - És a vállad szép.
- Hosszú ideig üldögéltünk ott. Végül a keze elhagyta a vállamat, és megpihent a pad hátulján. Leginkább csak bámultuk a csatornát. Sokat töprengtem azon, mivel érhatték el, hogy létezik ez a hely, jöllehet víz alatt kellene lennie, és hogy dr. Maria számára én is egyfajta Amszterdam vagyok-e, egy félig megfulladt rendellenesség, és ettől a halál jutott az eszembe. - Kérdezhetlek Caroline Mathersről?
- És még azt mondod, hogy nincs túlvilági élet - felelte anélkül, hogy rám nézett volna. - Igen, természetesen. Mit akarsz tudni?
- Azt akartam tudni, hogy kibírja-e, ha meghalok. Nem akartam gránát lenni, sem rosszindulatú erő azoknak az életében, akiket szeretek. - Csak azt, hogy mi történt.
- Felsőhajtott, olyan hosszan szívta be a levegőt, amit az én vacak tüdőm szinte kérdésnek tarthatott. Új cigarettát dugott a szájába. - Tudod, hogy közismerten a kórházak játszóterein játszanak a legkevesebbet? - Bólintottam. - Szóval második hete voltam bent a Memorialban, miután levágták a lábam meg minden. Az ötödik emeleten voltam, és leláttam a játszótérre, amely természetesen mindig rendkívül lehangoló volt. Csordultig megteltem a kórház üres játszóterének metaforikus felhangjaival. Ám ekkor egy magányos lány kezdett feltűnedezni a játszótéren, egy szál magában hintázott, valahogy úgy, ahogy a filmekben láthatod. Így hát megkérdeztem az egyik kedvesebb ápolónőtől, hogy ki ez, ő pedig felhozta látogatóba, és ő volt Caroline, én pedig bevettem mérhetetlen karizmámat, és meghódítottam. - Elhallgatott, ezért úgy határoztam, hogy mondok valamit.
- Nem is vagy annyira karizmatikus - jegyeztem meg. Kajánul nézett rám. - Inkább csak dögös vagy - magyaráztam.
- Elnevette magát. - A halottakkal pedig az van... - kezdte, azután félbeharapta a mondatot. - Az a helyzet, hogy szemétnak tartanak, ha nem öntöd le őket romantikus fénymázzal, de az igazság... azt hiszem, bonyolultabb. Ismered azt a képet a sztoikus és elszánt rákbetegről, aki hősiesen, emberfeletti erővel küzd a rák ellen, és sosem panaszodik, még a végén is mosolyog s a többi?
- Való igaz - mondtam. - Vannak aranyszívű nagy lelkek, akiknek minden lélegzetvétele inspirál bennünket. Olyan erősek! Annyira csodáljuk ōket!
- Így van, de a valóságban, leszámítva persze minket, a rákos gyerekek statisztikailag sem lehetnek ilyen lenyűgözők, jószívűek, állhatatosak meg minden. Caroline örökké rosszkedvű volt és morgott, de én szerettem. Szerettem azt érezni, hogy engem választott az egyetlennek, akit nem gyűlöl, így ezt az egész időt azzal töltöttük, hogy másokat cikizzünk, tudod? Cikiztük az ápolónőket és a többi srácot, a családjainkat és mindenkit. De azt nem tudom, hogy ezt ő tette-e, vagy a tumor. Mert az egyik ápolónőjétől hallottam, hogy azt a fajta daganatot, amelyről Caroline szenved, kórházi körökben Seggfej Tumornak hívják, mert szörnyeteggé változtatja az embert. Szóval volt ez a lány, akinek az agya egyötöde hiányzott, és éppen kiújult a Seggfej Tumorja, így hát, tudod, nem volt éppen a sztoikus rákos gyermek hősies mintaképe. Caroline... ha őszinte akarok lenni, piszkos dög volt. De ilyet nem szabad mondani rá, mert tumorja volt, és egyébként is meghalt. Továbbá rengeteg oka volt rá, hogy kiállhatatlan legyen, tudod?
- Tudtam.
- Emlékszel arra a részre a *Mennyei megbántásban*, amikor Anna keresztülvág a foci pályán

tornaórára menet, és összeesik, arccal bele a fűbe, és ekkor jön rá, hogy a rák visszatért, ott van az idegrendszerében, és nem bír felkelni, az arca alig egy centire van a foci pályára fűvétől, csak fekszik, és közről nézi a fűvet, és észreveszi, hogyan világítja meg a fény és... Nem emlékszem a szövegre, de valami olyasmiről van szó, hogy Anna a whitmani kinyilatkoztatásban részesül, amely szerint az tesz emberré, ha alkalmunk van ámulni a teremtés fenségén, vagy ilyesmi. Emlékszel erre a részre?

- Emlékszem erre a részre - feleltem.

- Tehát utána, mialatt fokozatosan kibelezett a kemoterápia, valamilyen okból úgy döntöttem, hogy reménykedni fogok. Nem annyira a túlélésben, de azt éreztem, amit Anna a könyvben: izgatott és hálás voltam, pusztán azért, mert képes vagyok ámulni.

Caroline azonban minden nappal rosszabbul érezte magát. Egy idő után hazament, és voltak pillanatok, amikor azt hittem, lehet szabályos kapcsolatunk, de nem lehetett, mert neki nem volt szűrője a gondolatai és a beszéde között, ami szomorú és kellemetlen és gyakran sértő volt. De hát nem lehet dobni egy olyan lányt, akinek agydaganata van. A szülei szerettek, és volt egy öccse, igazán klassz kölyök. Hogyan orrolhattam volna rá? *Haldoklott*. Egy örökkévalóságig tartott. Csaknem egy évig, és ebben az évben ezzel a lánnyal lógtam, aki csak úgy, minden ok nélkül elkezdett kacagni, a múltbambamra mutogatott, és Rocker- nek hívott.

- Nem! - mondtam.

- De igen. Mondom, a tumor volt az oka. Megette az agyát, tudod? Vagy nem a tumor volt. Nem lehet tudni, mert lehetetlen volt elválasztani Caroline-t a tumortól. De ahogy egyre betegebb lett, folyton ugyanazokat a sztorikat hajtogatta, és jókat nevetett a saját megjegyzésein, még akkor is, ha aznap már századszor mondta el őket. Újra és újra ugyanazt a viccet sütötte el, heteken át. „Gusnak isteni lábai vannak! Már mint lába!” Aztán eszelősen vihogott.

- Ó, Gus - mondtam. - Ez... - nem tudtam, mivel folytassam. Nem nézett rám, és tolakodásnak éreztem, hogy bámulom. Kivette a szájából a cigarettát, rámeredt, a hüvelyk- és mutatóujja között sodorgatta, majd visszadugta a szájába.

- Nos - mondtam -, hogy tényszerű legyek, csakugyan isteni lábam van.

- Sajnálom - mondtam. - Őszintén sajnálom.

- Nincs semmi baj, Hazel Grace. De tévedés ne essék, amikor azt hittem, hogy Caroline Mathers kísértetét látom a támaszcsoportban, nem voltam felhőtlenül boldog. Mереgettem a szemem, de minden vágy nélkül, ha érted, hogy gondolom. - Kivette a dobozt a zsebéből, visszadugta a cigarettát a helyére.

- Sajnálom - mondtam ismét.

- Én is - felelte.

- Én sosem akarok ilyet tenni veled - ígértem.

- Ó, én nem bánám, Hazel Grace. Kiváltság lenne, ha te törnéd össze a szívem.

TIZENKETTEDIK FEJEZET

Holland idő szerint négykor ébredtem, naprakészen. Minden visszaalvási kísérletem kudarcba fulladt, így hát csak feküdtem, a lélegeztetőkészülék belém pumpálta, majd kiszívta a levegőt, élveztem a sárkány leheletét, bár jobban szerettem volna, ha magamtól lélegzem.

Ismét a *Mennyei megbántást* olvastam, amíg a mamám hat óra tájt föl nem ébredt, és felém nem fordult. A fejét belefúrta a vállamba, ami kényelmetlen volt, és halványan Augustusra emlékeztetett.

A szállodai személyzet a szobánkba hozta a reggelit, amelyben legnagyobb örömömre szerepeltek az amerikai reggeli felépítéséből kizárt sok minden más mellett a *felvágottak* is. Azt a ruhát, amelyet a Peter Van Houtennel való találkozásra tartogattam, elhasználtam az Oranje-ben elköltött vacsorához, így, miután lezuhanyoztam és félig-meddig lesimítottam a hajamat, harminc percet töltöttem azzal, hogy a mamámmal megvitassam a rendelkezésre álló ruhák előnyeit és hátrányait, mielőtt a *Mennyei megbántás* Annájához a lehető legjobban illő öltözék mellett döntöttem: Chuck Taylor cipő, sötét farmer, amelyet mindig viselt, és világoskék póló.

A pólóra René Magritte egyik híres szürrealista képét szitázták: egy pipát, amely alá a festő azt írta dőlt betűkkel: *Ceci n'est pas une pipe*. („Ez nem egy pipa”)

- Nem értem ezt a pólót - mondta a mama.

- Hidd el, Peter Van Houten érteni fogja. A *Mennyei megbán-* tásban kábé hétezer utalás van Magritte-ra.

- De ez egy pipa.

- Nem, nem az - feleltem. - Ez egy pipa *képe*. Érted? Egy tárgy minden ábrázolása magától értetődően absztrakt. Nagyon ötletes.

- Hogy nőttél fel annyira, hogy megértesz olyasmiket, amik összezavarják agg anyádat? - kérdezte a mama. - Mintha tegnap magyaráztam volna el a hétéves Hazelnek, miért kék az ég. Akkor azt gondoltad, hogy lángelme vagyok.

- *Miért kék az ég?* - kérdeztem.

- Csak - válaszolta. Elnevettem magam.

Ahogy közeledett a tíz óra, egyre jobban féltem. Féltem a találkozástól Augustusszal; féltem a találkozástól Peter Van Houtennel; féltem, hogy nem jó szerelés a szerelésem; féltem, hogy nem találjuk meg a házat, mert Amszterdamban minden ház elég egyformának tűnt; féltem, hogy eltévedünk, és sose találunk vissza a Filosoofba; féltem, féltem, féltem. A mama egyfolytában beszélt, de nem igazán figyeltem oda. Már éppen meg akartam kérni, hogy menjen föl, nézze meg, elkészült-e Augustus, amikor ő bekopogtatott.

Kinyitottam az ajtót. Lenézett a pólóra, és elmosolyodott.

- Vicces - mondta.

- Ne nevezd a didimet viccesnek - feleltem.

- Pláne itt - tette hozzá a mama a hátam mögül. Sikerült elérnem, hogy Augustus elvörösödjön, és kizökentettem a saját játékból annyira, hogy fel merjek nézni rá.

- Biztos, hogy nem akarsz eljönni? - kérdeztem a mamát.

- Ma a Rijksmuseumba és a Vondelparkba megyek - válaszolta. - Különben sem vagyok oda azért a könyvért. Már elnézést. Mondj köszönetet neki és Lidewijnek a nevemben, oké?

- Oké - mondtam. Megöleltem a mamát, ő pedig megpuszilta a fejemet a fülem fölött.

Peter Van Houten fehér sorháza egysaroknyira volt a hoteltől a Vondelstraaton, a parkkal szemben. 158-as szám alatt. Augustus belém karolt az egyik kezével, a másikkal pedig az oxigénpalack kocsiját húzta, amíg fölmentünk a három lépcsőfokon a kékre-feketére lakkozott ajtóhoz. Vadul vert a szívem. Egy bezárt ajtó választott el a válaszoktól, amelyekről azóta álmodtam, hogy először olvastam el az utolsó, befejezetlen oldalt.

Odabent olyan basszusdob dübörgött, hogy megrázta az ablakpárkányt. Van talán Peter Van Houtennek egy olyan gyereke, aki szereti a rapzenét?

Megfogtam az oroszlánfejes kopogtatót, és bátortalanul zörgettem. Folytatódott a dübörgés. - Talán nem hallja a zenétől? - kérdezte Augustus. Megmarkolta az oroszlánfejet, és jóval erősebben rávert az ajtóra.

A zene elhallgatott, lépések csoszogtak. Elcsúszott egy retesz. Majd még egy. Az ajtó nyikorogva megnyílt. Ritkuló hajú, pocakos, lógó pofazacskójú, legalább egy hete nem borotválkozott ember hunyorgott bele a napfénybe. Babakék férfitiszta viselt, amelyet a régi filmekben hordanak. A képe és a hasa olyan kerek volt, a karja olyan csontos, hogy úgy nézett ki, mint egy tézstagolyó, amelybe négy pálcikát szúrtak. - Mr. Van Houten? - kérdezte Augustus, és a hangja egy kicsit megbicsaklott.

Az ajtó bevágódott. Hallottam, ahogy felvisít mögötte egy reszketeg, éles hang: - LII-DE-VEJ! (Én addig lid-e-vidzsnek ejtettem a titkárnő nevét.)

Az ajtón át mindent hallottunk. - Itt vannak, Peter? - kérdezte egy nő.

- Itt... Lidewij, itt két kamaszkorú jelenés áll az ajtó előtt!

- Kísértetek? - kérdezte a nő kellemesen daloló holland kiejtéssel.

- Fantazmák, látomások, huhogányok, jelenések, földöntúli *jelenések*, Lidewij! - hadarta Van Houten. - Hogy a fenébe kaptál diplomát amerikai irodalomból, amikor ilyen pocsek az angol nyelvismereted?

- Nem földönkívüliek, Peter. Augustus és Hazel az, ifjú rajongóid, akikkel levelezel.

- Hogy ők... micsoda? Ők... azt gondoltam, hogy Amerikában vannak!

- Igen, de meghívtad őket ide, biztos emlékszel rá.

- Tudod, miért hagytam ott Amerikát, Lidewij? Mert többé nem kívánok amerikaiakkal találkozni.

- De hát te is amerikai vagy.

- Igen, úgy tűnik, jóvátehetetlenül. Mivel azonban *ezek* amerikaiak, meg kell mondanod nekik, hogy azonnal távozzanak, mert szörnyű tévedés történt, hogy a derék Van Houten csupán költői ajánlatot tett a találkozásra, nem igazít, az ilyen ajánlatot jelképként kell olvasni.

Azt hittem, rögtön elhányom magam. Augustusra néztem, aki mereven bámulta az ajtót, és láttam, hogy a válla megroskadt.

- Nem fogom megtenni, Peter - válaszolta Lidewij. - *Muszáj* találkoznod velük. Muszáj. Látnod kell őket. Látnod kell, mennyire fontos a munkád.

- Lidewij, te készakarva vezettél tévútra, hogy megszerveztesd ezt velem?

Hosszú csönd következett, végül ismét kinyílt az ajtó. Van Houten, még mindig hunyorogva, egy metronóm szabályosságával fordította jobbra-balra a fejét köztem és Augustus között.

- Melyikőtök Augustus Waters? - kérdezte. Augustus tétován fölemelte a kezét. Van Houten biccentett, azután megkérdezte: - Te szervezted meg a dolgot azzal a csirkével?

Ekkor találkoztam először és utoljára egy olyan Augustus Watersszel, aki nem jut szóhoz. - Én... - veselkedett neki. - Én, izé, Hazel. Ja.

- Úgy látom, ez a fiú visszamaradt a fejlődésben - mondta Peter Van Houten Lidewijnek.

- *Peter!* - korholta a nő.

-Jól van - mondta Peter Van Houten, és kezet nyújtott nekem. - Mindenesetre öröm találkozni ilyen ontológiai valószínűtlen teremtményekkel. - Megráztam puffedt kezét, utána ő rázott kezet Augustusszal. Nem értettem, mit jelent az *ontológiai*. Ettől függetlenül tetszett. Augustus és én együtt vagyunk a Valószínűtlen Teremtmények Klubjában: mi és a kacsacsőrű emlősök.

Természetesen reménykedtem benne, hogy Peter Van Houten épeszű, de a világ nem kívánságteljesítő gyár. A fontos az, hogy az ajtó nyitva van, és átléphetem a küszöböt, hogy megtudjam, mi történik, miután véget ér a *Mennyei megbántás*. Ennyi elég volt. Követtük Van Houtent és Lidewijt, el egy hatalmas tölgyfa ebédlőasztal mellett, amely mellett csak két szék volt, be, egy ijesztően steril nappaliba. Olyan volt, mint egy múzeum, csak nem lógtak képek az üres, fehér falakon. Bútor sem volt, leszámítva egy acélból és fekete bőrből készült díványt meg egy klubfotel. Azután észrevettem két teletömött és szorosan bekötözött, nagy, fekete nejlonszemeteszsákokat a dívány mögött.

- Szemét? - súgtam Augustusnak olyan halkán, hogy azt hittem, nem hallhatja más.

- A rajongók levelei - felelte Van Houten, miközben leült a klubfotelbe. - Tizennyolc éve gyűlnek. Nem bírom felbontani őket. Ijesztőek. Ti vagytok az első levelezők, akiknek válaszoltam, és lám, mi lett belőle. Az olvasók létezése teljes mértékben gusztustalan.

Ez megmagyarázta, miért nem válaszolt a leveleimre. Nem is olvasta őket. Egyáltalán minek tárolja őket, pláne egy máskülönben üres, hagyományos nappaliban? Van Houten felpolcolta a lábát a puffra, és keresztbe tette a papucsait. A dívány felé intett. Augustus és én leültünk egymás mellé, de nem *túl* közel.

- Kértek egy kis reggelit? - kérdezte Lidewij.

Éppen kezdtem volna mondani, hogy már ettünk, amikor Peter félbeszakított. - Nagyon korán van még a reggelihez, Lidewij.

- Nos, Amerikából jöttem, Peter, így a szervezetükben már elmúlt dél.

- Akkor meg túl késő van a reggelihez - felelte Van Houten.

- Mindazonáltal, mivel a szervezetükben már elmúlt dél meg miegymás, ihatunk egy koktélt. Kérsz whiskyt? - kérdezte tőlem.

- Hogy én... nem, izé, megvagyok nélküle - feleltem.

- Augustus Waters? - kérdezte Van Houten, és Gus felé bólintott.

- Ühm, én is megvagyok.

- Akkor csak nekem, Lidewij. Whiskyt és vizet, légy szíves.

- Gushoz fordult, és megkérdezte: - Tudod, hogyan csináljuk a szódás whiskyt ebben a házban?

- Nem, uram - felelte Gus.

- Whiskyt öntünk egy pohárba, azután a vízre gondolunk, majd összekeverjük a valódi whiskyt a víz elvont eszméjével.

- Előbb talán egy kis reggelit, Peter - szólt Lidewij.

Van Houten felém fordult, és színpadiasan odasúgta: - Azt hiszi, hogy problémáim vannak az ivással.

- És azt is hiszem, hogy a nap felkelt - válaszolta Lidewij. Mindazonáltal odament a nappali italszekrényéhez, kivett egy üveg skót whiskyt, és félig megtöltött egy poharat. Odavitte Peter Van Houtennek, aki ivott egy kortyot, és hátradőlt a fotelben.

- Egy ilyen jó ital megérdemli a legjobb testtartást - mondta.

Ettől odafigyeltem a saját testtartásomra, és jobban kihúztam magam a díványon. Megigazítottam a kanült. A papa mindig azt mondta, hogy megítélhetünk egy embert abból, ahogy a pincéreket és a titkárokat kezeli. Ha így vesszük, Peter Van Houten a világ legmocsokabb mocska lehet. - Szóval tetszik a könyvem

- mondta Augustusnak egy újabb korty után.

- Igen - mondtam Augustus nevében is. - És igen, mi... szóval Augustus, ő szervezte meg a találkozót, arra használva a Kívánságát, hogy ide jöhessünk, és ön elmesélhesse, mi történik, miután véget ér a *Mennyei megbántás*.

Van Houten nem felelt, csak meghúzta a poharát.

Egy perc múlva megszólalt Augustus: - Bizonyos értelemben az ön könyve hozott össze minket.

- De hát nem vagytok együtt - jegyezte meg Van Houten rám se nézve.

- Ez a könyv csaknem összehozott - mondtam.

Most felém fordult. - Szándékosan öltöztél úgy, mint ő?

- Anna? - kérdeztem.

Csak bámult rám.

- Olyasformán - feleltem.

Ismét meghúzta az italt, azután elfintorodott. - Nincsenek problémáim az ivással - közölte szükségtelen hangerővel. - Churchillli kapcsolatban állok az alkohollal: képes vagyok viccelődni és Angliát kormányozni, és bármit megtehetek, amit akarok. Kivéve azt, hogy nem iszom. - Lidewijre pillantott, azután a pohara felé biccentett. A nő elvette a poharat, visszament vele az italszekrényhez. - A víznek csak az *eszméjét*, Lidewij - utasította Van Houten.

-Ja, vágom - felelte a nő, csaknem tökéletesen amerikai kiejtéssel.

Megjött a második ital. Tisztelete jeléül Van Houten ismét kihúzta magát. Lerúgta a papucsát. Nagyon csúnya lába volt, általában eléggé lerombolta bennem a teremtői lángelme képét. Csakhogy ő ismerte a válaszokat.

- Nos, izé... - kezdtem. - Először is szeretnék megköszönni a tegnapi vacsorát és...

- Mi fizettük a tegnapi vacsorájukat? - kérdezte Van Houten Lidewijtől.

- Igen, az Oranjee-ben.

- Ó, igen. Nos, higgyétek el, nem nekem kell megköszönnötök, hanem Lidewijnek, aki rendkívül tehetséges, ha az én pénzemet kell költenie.

- Szíves örömet - mondta Lidewij.

- Mindenesetre köszönjük - mondta Augustus. Hallottam a hangjában a bosszúságot.

- Hát itt volnék - mondta Van Houten egy pillanatnyi hallgatás után. - Mik a kérdések?

- Ühm - felelte Augustus.

- Nyomatásban olyan értelmesnek tűnt - mondta Van Houten Lidewijnek. Augustusra célzott.

- Talán a rák hídfőállást épített ki az agyában.

- Peter! - szörnyedt el Lidewij.

Én is elszörnyedtem, de akkor is volt valami megnyerő ebben a pasiban, aki olyan alávaló, hogy nem hajlandó tisztelettel bánni velünk. - Csakugyan volna néhány kérdésünk - szólaltam meg.

- Az e-mailemben felsoroltam őket. Nem tudom, emlékszik-e.

- Nem emlékszem.

- Romlik az emlékezete - közölte Lidewij.

- Ha csak az emlékezetem romlana - felelte Van Houten.

- Szóval a kérdéseink - ismételt meg.

- Királyi többest használ - mondta Peter csak úgy a levegőbe. Ismét ivott egy kortyot. Nem ismertem a skót whisky ízét, de ha emlékeztet a pezsgőére, egyszerűen elképzelhetetlen, hogy ihat ilyen sokat ilyen gyorsan és ilyen korán. - Ismered Zénón és a teknős paradoxonját? - kérdezte tőlem.

- Azt szeretnénk megkérdezni, mi történik a könyv befejezése után a szereplőkkel, különösen Anna...

- Tévesen feltételezed, hogy hallanom kell a kérdéseidet a válaszhoz. Ismered Zénón filozófust? - Bizonytalanul ráztam a fejem. - Kár. Zénón filozófus Szókratész előtt élt, és azt állította, hogy negyven paradoxont fedezett föl a parmenidészi világképben. Parmenidészt csak ismered? - kérdezte, én pedig bólintottam, hogy tudom, noha fogalmam sem volt róla. - Hála istennek

- folytatta. - Zénón arra szakosodott, hogy föltárja a pontatlanságokat és túlzott leegyszerűsítéseket Parmenidésznél, amiben nem volt nehéz dolga, mert Parmenidész látványosan tévedett mindig és mindenben. Parmenidész pontosan ugyanúgy értékes, mint amiért érdemes ismeretséget kötni azzal, aki a lóversenyen mindig, minden alkalommal megbízhatóan a rossz lóra tesz. De ami Zénónnál a legfontosabb... várj, előbb ismerd, mennyire vagy járatos a svéd hiphopban.

Nem tudtam, tréfál-e. Egy pillanat múlva Augustus válaszolt helyettem. - Korlátozottan - felelte.

-Jó, de vélhetőleg ismeritek Afasi och Filthy ihlető erejű albumát, a *Fläckent*.

- Nem ismerjük - mondtam kettőnk helyett.

- Lidewij, azonnal tedd föl a Bomfallerallát! - Lidewij odament egy MP3-lejátszóhoz, kicsit erősebbre állította, azután megnyomott egy gombot, és minden irányból üvölteni kezdett a rap. Teljesen rendes rapnek hangzott, csak svédül beszéltek benne.

Amikor vége lett, Peter Van Houten várakozóan nézett ránk, apró szemét olyan tágra meresztve, amekkorára csak tudta.

- Nos? - kérdezte. - Nos?

- Sajnálom, uram, nem beszélünk svédül - mondtam.

- Hát persze hogy nem. Én sem. Ki az ördög beszél svédül? Nem az a fontos, milyen badarságokat *mondanak* a hangok, hanem hogy milyen *érzést* keltenek a hangok. Bizonyára tudod, hogy csak két érzés létezik, a szeretet meg a félelem, és az Afasi och Filthy azzal a könnyedséggel navigál a kettő között, amely egyszerűen nem található meg a Svédországon kívüli hiphop zenében. Lejátsszam még egyszer?

- Tréfál? - kérdezte Gus.

- Tessék?

- Ez valami performance? - Lidewijre néztem, neki tettem föl a kérdést. - Az?

- Attól tartok, nem - felelte Lidewij. - Ő nem mindig... ez szokatlan...

- Ó, hallgass már el, Lidewij. Rudolf Otto azt mondta, hogy ha nem találkoztál a numinózussal, ha nem élted át az éssen túli érintkezést a *mysterium tremendummal*, akkor az ő munkája nem neked való. Én pedig azt mondom, ifjú barátaim, hogy ha nem halljátok meg az Afasi och Filthy krakéler válaszát a félelemre, akkor a munkám nem nektek való.

Nem tudom eléggé hangsúlyozni: teljesen rendes rap volt, csak svédül. - Hmm - mondtam. - Szóval a *Mennyei megbántás*. Anna mamája a könyv végén éppen arra készül...

Van Houten félbeszakított, megkocogtatta a poharát, és addig is beszélt, amíg Lidewij töltött neki. - Egyszerűen Zénón leginkább a teknősparadoxonról közismert. Tegyük fel, versenyt futtok egy teknőssel. A teknősnek van tízméternyi előnye. Miközben megteszitek a tíz métert, a teknős talán egy métert halad. Miközben megteszitek ezt a távot, a teknős egy kicsit ismét haladt, és így tovább a végtelenségig. Gyorsabbak vagytok a teknősnél, mégsem éritek utol soha; csak csökkenthetitek a távot, amivel vezet. Ti természetesen elfuttok a teknős mellett anélkül, hogy elgondolkodnátok ennek a mechanikáján, de hogy miként vagytok erre képesek, az rendkívül bonyolult kérdés, amelyre nem is tudtak felelni addig, amíg Cantor meg nem mutatta, hogy egyes végtelenek

nagyobbak más végteleneknél.

- Ühüm - mondtam.

- Gondolom, ez megválaszolja a kérdéset - mondta magabiztosan, majd meghúzta a poharát.

- Nem igazán - feleltem. - Azon tűnődünk, hogy miután véget ér a *Mennyei megbántás...*

- Mindent megtagadok, ami abban a rohadt regényben van szakított félbe ismét Van Houten.

- Nem! - vágtam rá.

- Tessék?

- Nem, ez nem elfogadható - közöltem vele. - Úgy vélem, a történet azért szakad félbe mondat közben, mert Anna meghal, vagy már annyira beteg, hogy nem folytathatja, de ön megígérte, hogy elmondja, mi történik mindenkivel, ezért vagyunk itt, és azt akarjuk, azt akarom, hogy mondja el! Van Houten felsóhajtott. Egy újabb korty után így szólt: - Jól van. Kinek a történetére vagytok kíváncsiak?

- Anna mamájáéra, a Holland Tulipánemberére, Sisyphus hörcsögére, szóval mindenkire.

Van Houten lehunyta a szemét, felfújta a képét a kilégzéshez, azután felnézett a mennyezetet keresztező fagerendákra.

- A hörcsög - mondta egy idő után. - A hörcsögöt örökbe fogadta Christine... - Aki Anna egyik barátnője a betegség előttről. Logikus. Christine és Anna együtt játszottak Sisyphusszal néhány jelenetben. - Christine örökbe fogadja: két évig él a regény befejezése után, utána békés halált hal alvás közben.

Végre eljutunk valahova. - Remek - mondtam. - Remek. Jó, akkor a Holland Tulipánember. Szélhámos? Elveszi feleségül Anna mamáját?

Van Houten még mindig a mennyezeti gerendákat bámulta. Ivott egy kortyot. A pohár ismét csaknem kiürült. - Lidewij, nem bírom megtenni. Nem bírom. Nem *bírom*. - Rám nézett. - *Semmi* sem történik a Holland Tulipánemberrel. Nem szélhámos, nem is az ellentéte; ő *Isten*. Isten nyilvánvaló és egyértelmű, metaforikus ábrázolása, és megkérdezni, mi történt vele, intellektuálisan annyi, mintha az iránt érdeklődnél, mi lett a *Nagy Gatsby*ben dr. T. J. Eckleburg testetlen szemével. Hogy feleségül vette-e Anna mamáját? Egy regényről beszélünk, drága gyermekem, nem valamiféle történelmi vállalkozásról.

-Jó, de nyilvánvalóan gondolkoznia kellett azon, hogy mi történik velük, mármint a regényalakokkal, függetlenül metaforikus jelentésüktől, meg minden.

- Ezek kitalált alakok - mondta, és ismét megkocogtatta a poharát. - Semmi sem történik velük.

- Azt ígérte, hogy elmeséli! - makacsodtam. Emlékeztettem magam, hogy legyek rámenős. Oda kell béklyóznom poshadt figyelmét a kérdéseimhez.

- Talán, de nekem az a téves benyomásom támadt, hogy képtelenek vagytok egy tengerentúli útra. Nyilvánvalóan megpróbáltam... valamilyen vigaszt nyújtani, pedig több eszem lehetett volna, hogy ilyesmivel próbálkozzak. De hogy tökéletesen őszinte legyek, ez a gyermekes elképzelés, hogy egy regény szerzője belelát a szereplőkbe... ez nevetséges. Azt a regényt egy papírlapra firkantott jegyzetektől írtam, drágám. A figuráknak nincs életük azokon a firkákon kívül. Hogy mi történt velük? Valamennyien megszűntek létezni, ahogy a regény véget ért.

- Nem! - Feltápáskodtam a díványról. - Nem! Én mindezt megértem, de lehetetlen nem elképzelni valamilyen jövőt száínukra. Maga a legalkalmasabb személy arra, hogy elképzelje ezt a jövőt. Valami történt Anna anyjával. Vagy férjhez ment, vagy nem. Vagy Hollandiába költözött a Holland Tulipánemberrel, vagy nem. Vagy születtek újabb gyerekei, vagy nem. Tudnom kell, mi történik vele.

Van Houten csücsörített. - Sajnálom, hogy nem elégíthetem ki gyermekem szeszélyeidet, de nem vagyok hajlandó arra a száíalomra, amit megszoktál.

- Nem kell a száíalma - feleltem.

- Mint minden beteg gyerek, azt állítod, hogy nem kell a száíalom, holott ettől függ a léted - közölte érzéketlenül.

- Peter! - mondta Lidewij, de Van Houten csak folytatta.

Eltehenkedett a fotelban, és a szavak felpuhultak a részeg szájában. - A beteg gyerekek elkerülhetetlenül leragadnak. Az a sorsotok, hogy akkora gyerekként éljetez tovább, amekkorák a diagnóziskor voltatok, akkora gyerekként, aki hisz benne, hogy létezik élet egy regény befejezése után. Mi, lévén felnőttek, száíakozunk ezen, ezért fizetünk a kezeléseitekért, a lélegeztetőgépekért. Etelt és italt kaptok, noha valószínűtlen, hogy elég ideig éljetez...

- PETER! - süvöltötte Lidewij.

- Egy olyan evolúciós folyamat mellékhatásai vagytok - folytatta Van Houten amely keveset törődik az egyéni életekkel. Sikertelen mutációs kísérletek vagytok.

- FELMONDOK! - ordította Lidewij. Könnyek szöktek a szemébe. De én nem voltam dühös. Van Houten azt kereste, hogyan mondhatja ki a legsértőbb módon az igazságot, amit én természetesen már tudtam. Éveken át bámultam a mennyezetet az ágyamból az intenzív osztályon, rég megtaláltam a legsértőbb módot a saját betegségem elképzelésére. Odaléptem hozzá.

- Ide figyeljen, gennyláda! - mondtam. - Maga semmi olyat nem közölhet velem a betegségről, amit ne tudnék. Egy és csakis egy dologra van szükségem magától, mielőtt örökre kísétnék az életéből: MI TÖRTÉNIK ANNA ANYJÁVAL?

Nagyjából az én irányomba toltá lötyedt állát, és vállat vont.

- Nem tudok többet mondani arról, hogy mi történik vele, mint arról, hogy mi lesz Proust elbeszélőjével, Holden Caulfield hűgával vagy Huckleberry Finn-nel azután, hogy világgá megy.

- BAROMSÁG! Ez baromság. Csak mondja meg. Találjon ki valamit!

- Nem teszem, és megköszöném, ha nem mondanál csúnyákat a házamban. Ez nem illik egy hölgyhöz.

Igazából még mindig nem voltam dühös, csak nagyon meg akartam kapni, amit ígértek. Valami felágaskodott bennem. Lenyúltam, és ráhúztam a puffedt kézre, amely a whiskyspoharat fogta. A maradék ital Van Houten nagy arcába fröccsent, a pohár lepattant az orráról, és elpiruettezett a légben, mielőtt csörömpölve széttört az ódon deszkapadlón.

- Lidewij - mondta flegmán Van Houten -, egy martinit kérek. Csak egy árnyalatnyi vermuttal.

- Felmondtam - felelte Lidewij rövid hallgatás után.

- Ne légy nevetséges!

Nem tudtam, mit tegyek. Nem működött a kedvesség. A gorombaság sem. Válaszra volt szükségem. Ezért jöttem ideig, elrabolva Augustus Kívánságát. Tudnom kellett.

- Elgondolkoztál valaha is azon - szólalt meg Van Houten, akinek a szavai már összefolytak -, hogy miért olyan fontosak számodra az ostoba kérdéseid?

- MEGÍGÉRTE! - ordítottam, és hangomban Isaac tehetetlen jajongása visszhangzott a törött tróféák estéjéből. Van Houten nem válaszolt.

Még mindig álltam fölötte, várva, hogy mondjon valamit, amikor megéreztem Augustus kezét a karomon. Az ajtó felé húzott, én pedig követtem, miközben Van Houten a mai tizenévesek hálátlanságáról zagyvált Lidewijnek, meg hogy kihalt az udvarias társaság, Lidewij pedig kissé hisztérikusan kerepelt vele hollandul.

- Meg kell bocsátaniuk volt titkárónknak - mondta Van Houten. - A holland nem annyira nyelv, mint torokgyulladás.

Augustus kivonszolt a szobából az ajtón át a késő tavaszi délelőttbe, a konfettit hullató szilfák közé. Számomra nem létezik olyan, hogy gyors távozás, de azért lejutottunk a lépcsőn, miközben Augustus fogta a kocsimat, azután elindultunk vissza a Filosoofhoz egy dudoros járdán, amelyen összefonódó négyszögeket raktak ki téglából. Elsírtam magam, a hinta óta először.

- Hé! - érintette meg Augustus a derekam. - Hé! Nincs semmi baj! - Bólintottam, a kézfejemmel megtöröltem az arcom. - Bekaphatja. - Megint bólintottam. - Majd én írok neked egy epilógust - mondta Gus. Ettől még jobban sírtam. - Megcsinálom - ígérte. - Meg én. Jobbat annál a szarnál, amit ez a piás írhatott volna. Már szétázott az agya. Már nem is emlékszik rá, hogy megírta a könyvet. Tízszer jobb történetet írok annál, amire ez képes. Lesz benne vér, bél, áldozat. A *Mennyei megbántás* találkozása *A hajnal* íróval. Tetszeni fog neked. - Bólogattam, és mosolyt erőltettem az arcomra. Átkarolt, erős karjával odaszorított izmos mellére, én pedig egy kicsit átáztattam a pólóját, azután eléggé összeszedtem magam ahhoz, hogy megszólaljak.

- Erre a gennyládára használtam el a Kívánságodat - mondtam a mellének.

- Dehogyis, Hazel Grace. Egyetértek veled abban, hogy az egyetlen Kívánságomat elhasználtad, de nem rá. Ránk.

Hallottam, hogy mögöttünk szaladó túsarkak kopognak. Megfordultam. Lidewij volt az, lefolyt szemfestékekkel, kellően iszonyodó arccal üldözött minket a járdán. - Talán el kellene mennünk az Anne Frank Huisba - mondta.

- Én sehova se megyek azzal a szörnyeteggel! - válaszolta Augustus.

- Őt nem hívtam - mondta Lidewij.

Augustus továbbra sem engedett el, védelmező ujjai az arcomra simultak. - Nem hiszem... - kezdte, de félbeszakítottam.

- Menjünk. - Még mindig választ vártam Van Houtentől. De nem csak ezt akartam. Mindössze két napom maradt Amszterdamban Augustus Watersszel. Nem hagyom, hogy egy szomorú öregember tönkretegye.

Lidewij egy roskatag, szürke Fiatot vezetett, amelynek a motorja úgy sipákkolt, mint egy izgatott négyéves kislány. Míg hajtottunk

Amszterdam utcáin, ismételten és túlradóan mentegetőzött.

- Mérheteretlenül sajnálom. Erre nincs bocsánat. Nagyon beteg

- mondta. - Azt hittem, segít rajta, ha találkozik veletek, ha látja, hogy a munkája formálta a való életet, de... Úgy sajnálom. Nagyon, nagyon kínos. - Sem Augustus, sem én nem szóltam. Augustus mögött ültem. Előredugtam a kezem az ülés meg a Fiat oldala között, a kezét kerestem, de nem találtam. Lidewij folytatta. - Azért nem hagytam ott a munkát, mert hiszem, hogy lángelme, és mert nagyon jól fizetett, de szörnyeteg lett belőle.

- Nyilván jól meggazdagodott azon a könyvön - mondtam egy idő után.

- Ó, nem, nem, ő egy *olyan* Van Houten - felelte. - Az őse a tizenhetedik században fölfedezte, hogyan kell keverni a kakaót a vízzel. Néhány Van Houten rég kivándorolt az Egyesült Államokba, Peter is közéjük tartozik, de a regénye megírása után visszaköltözött Hollandiába. Ő a híres család fekete báránya.

A motor sivített. Lidewij sebességet váltott, átrobognak egy csatorna hídján. - A körülmények - mondta. - A körülmények tették ilyen kegyetlenné. Nem gonosz ember. De ezt a mai napot nem hittem volna... amikor ezeket a szörnyűségeket mondta, nem hittem a fülemnek. Nagyon sajnálom. Nagyon-nagyon sajnálom.

Egysaroknyira kellett leparkolnunk Anne Frank házához, azután, amíg Lidewij sorba állt, hogy jegyet váltson nekünk, a hátamat egy fácskának támasztva leültem, és néztem a Pnnsengracht csatornán kikötött lakóhajókat. Augustus mellettem állt, laza köröket írt le az oxigénes kocsimmal, csak azért, hogy figyelje a forgó kerekeket. Szerettem volna, ha leül mellém, de tudtam, hogy nehezen ül le, és még nehezebben áll föl. Megkérdezte:

- Oké? - és lenézett rám. Vállat vontam, és megfogtam a lábát. A múltába volt, de én azért fogtam. Nézett.

- Szerettem volna... - mondtam.

- Tudom - felelte. - Tudom. A világ nem kívánságteljesítő gyár. - Ettől halványan elmosolyodtam.

Lidewij visszajött a jegyekkel. Vékony ajkát aggodalmasan összeszorította. - Nincs lift - mondta. - Nagyon-nagyon sajnálom.

- Így is oké - feleltem.

- Nem, mert sok lépcső van - mondta. - Meredek lépcsők.

- Oké - ismételtem. Augustus mondani akart valamit, de elébe vágtam. - Semmi baj. Meg tudom csinálni.

Egy szobában kezdtük, ahol videót néztünk a hollandiai zsidókról, a náci megszállásról és a Frank családról. Ezután fölmentünk az emeletre a csatornaparti házban, ahol Otto Frank irodája volt. Augustusnak és nekem lassan ment a lépcsőzés, de erősnek éreztem magam. Hamarosan láthattam a híres könyvespolcot, amely elrejtette Anne Frankot, a családját meg még négy embert. A könyvespolcot félig eltolták a faltól, és mögötte még meredekebb lépcső következett, amelyen egyszerre csak egy személy fért el. Sok látogató volt, nem akartam föltartani őket, ám Lidewij megszólalt: - Mindenkit kérek, legyen türelemmel - és én elindultam fölfelé, Lidewij hozta mögöttem a kocsit, őt pedig Gus követte.

Tizennégy lépcsőfok volt. Folyton a mögöttem várakozó emberekre gondoltam - zömmel különböző nyelveken beszélő felnőttek voltak és valahogy kínosan éreztem magam, mint egy kísértet, amely egyszerre vigasztal és rémítget, de végül csak fölvergődtem egy ijesztően üres szobába, a falnak dőltem, az agyam azt mondta a tudósnak: *nyugi, nyugi, csillapodj*, s a tudósnak azt felelte az agyamnak: *istenem, itt halunk meg*. Még csak nem is láttam, mikor érkezett meg Augustus, de odajött hozzám, a kézfejével megtörölte a homlokát, mintha azt mondaná, *tyű*, és azt mondta: - Te vagy a bajnok.

Miután néhány percig támasztottam a falat, átmentem a következő szobába, amelyet Anne Fritz Pfeffer fogorvossal osztott meg. Apró helyiség volt, bútorozatlan. Az ember nem hitte volna el, hogy bárki is lakott itt, ha nem lettek volna a máig itt heverő újságokból és magazinokból kivágott képek, amelyeket Anne ragasztott fel a falra.

Újabb lépcső vezetett föl abba a szobába, ahol a Van Pels család élt. Ez a tizennyolc fok meredekebb volt minden előzőnél, tulajdonképpen lépcsővé magasztosított létra volt. Odamentem a

küszöbhez, felnéztem, és arra gondoltam, hogy ez már sok nekem, ugyanakkor tudtam, hogy egyetlen utam lehet: fölfelé.

- Menjünk vissza - mondta mögöttem Gus.

- Oké vagyok - feleltem halkán. Ez ostobaság, de folyton arra gondoltam, hogy ennyivel tartozom neki - mármint Anne Franknak mert ő halott, én meg nem, mert ő csöndben maradt, leengedte a rolettát, mindent helyesen csinált, mégis meghalt, nekem pedig föl kell mennem a lépcsőn, hogy lássam annak a világnak a többi részét, ahol azokban az években élt, mielőtt megjött a Gestapo.

Kapaszkodni kezdtem a lépcsőn, úgy másztam, ahogy egy kis kölyök csinálta volna, először lassan, hogy levegőt kapjak, de azután gyorsabban, mert tudtam, hogy nem kapok levegőt, és szerettem volna felérni, mielőtt minden elsötétedik. Fekete abroncs szorította a látóteremet, mire felvonszoltam magam azon a pokolian meredek tizenhét fokoson. Csaknem vakon, émelyegve érkeztem meg a lépcső tetejére, karom és lábam izmai oxigénért sikoltottak. Lecsúsztam egy fal tövébe, és fuldokolva köhögtem. Egy üres üvegtárló volt fölöttem a falon, azon keresztül bámultam a mennyezetet, és igyekeztem nem elájulni.

Lidewij leguggolt mellém, és azt mondta: - A helyzet az, hogy a csúcson vagy - én pedig bólintottam. Homályosan érzékeltem, hogy a körülöttem álló felnőttek aggódva néznek le rám; Lidewij csöndesen beszél egy nyelven, aztán egy másikon, majd egy harmadikon a látogatókhoz; Augustus mellettem áll, kezével a fejem búbján és a választék mentén végigsimít a hajamon.

Hosszú idő múlva Augustus és Lidewij talpra segítettek, és megláttam, mit védtek üveggel. Ceruzajelek voltak a tapétán, azt mutatták, mennyit nőttek a gyerekek abban az időszakban, amikor itt éltek, egyik centi a másik után, míg végül nem nőttek tovább.

Innentől elhagytuk a Frank család életterét, de még mindig a múzeumban voltunk: egy hosszú, keskeny folyosón képek sorakoztak az épületszárny nyolc lakójáról, és leírták, hogyan, hol és mikor haltak meg.

- A család egyetlen tagja, aki túlélte a háborút - mondta Lidewij, Anna apjára, Ottóra mutatva. Halkán beszélt, mintha templomban lennénk.

- Valójában nem háborút élt túl - jegyezte meg Augustus. - Egy tömeggyilkosságot.

- Igaz - helyeselt Lidewij. - Nem is tudom, hogyan bírja ki az ember a családjá nélkül. Nem tudom. - Miközben a hét halott adatait olvastam, arra gondoltam, hogy Otto Frank többé nem volt apa, csak egy napló maradt meg neki a felesége és a két lánya helyett. A folyosó végén egy hatalmas könyv volt, hatalmasabb, mint egy nagyszótár, ebbe írták be annak a 103 ezer hollandnak a nevét, akik meghaltak a holokausztban. (Egy felirat elmagyarázta, hogy csak ötezen maradtak meg a deportált holland zsidók közül, ötezer Otto Frank.) A könyv Anne Frank nevével volt kinyitva, engem azonban jobban megragadott az, hogy a neve alatt négy Aron Frank szerepelt. Négy. Négy Aron Frank, akiknek nem jutott múzeum, történelmi név, még gyászolók sem maradtak utánuk. Némán megfogadtam, hogy emlékezni fogok a négy Aron Frankra, és imádkozom értük, ameddig csak élek. (Egyeseknek talán hinniük kell egy tisztességes, mindenható Istenben ahhoz, hogy imádkozzanak, de én nem tartozom közéjük.)

Ahogy a szoba végébe értünk, Gus megállt, és azt kérdezte:

- Minden oké? - Bólintottam.

Anne képére mutatott. - A legrosszabb az, hogy kevés híján megúszta, tudod? Hetekkel a felszabadulás előtt halt meg.

Lidewij arrébb ment pár lépéssel, hogy megnézzen egy videót, én pedig megragadtam Augustus kezét, amikor beléptünk a következő szobába. Háromszögletű tetőtér volt, benne Otto Frank néhány levele, amelyeket másoknak írt, amikor hónapokon át kutatott a lányai után. A szoba közepén, a fali képernyőn Otto Frank beszélt angolul a videón.

- Maradtak nációk, akiket levadászhatok és az igazságszolgáltatás kezére juttathatok? - kérdezte Augustus, miközben a vitrinek fölé hajolva olvastuk Otto leveleit, és a szűkszavú válaszokat, hogy nem, senki sem látta a gyerekeit a felszabadulás után.

- Azt hiszem, mind halottak. De nem a nációk kiváltsága a gonoszság.

- Igaz - mondta. - Ezt kellene tennünk, Hazel Grace. Csapattá kellene alakulnunk, hogy mi legyünk a nyomorék duó, amely keresztülviharzik a világon, jóváteszi, ami rossz, megvédi a gyengéket, oltalmazza a veszélyeztetetteket.

Noha ez az ő álma volt, nem az enyém, azért tetszett. Elvégre neki is tetszettek az enyéim. - Vakmerőségünk lesz a titkos fegyverünk - mondtam.

- Hőstetteink regéi fennmaradnak, amíg létezik az emberiség - felelte.

- Még azután is. Ha majd a robotok felidézik az emberi áldozat és részvét abszurdumait,

megemlékeznek rólunk is.

- Gépiesen nevetnek örült merészségünkön - folytatta. - De vas robotszívükben valahol arra vágnak, hogy úgy éljenek és haljanak, ahogy mi tettük: hősi küldetésben.

- Augustus Waters! - néztem föl rá, és arra gondoltam, hogy az Anne Frank-házban nem szabad csókolózni, aztán az jutott az eszembe, hogy végül is Anne Frank is megcsókolt valakit az Anne Frank-házban, és valószínűleg másnak sem örülne jobban, mint hogy az ő otthona lett a hely, ahol a fiatalok és az örökre megtörtek beleszédülnek a szerelembe.

- Meg kell mondanom - szólt Otto Frank idegenes angolsággal a videón hogy nagyon meglepett Anne gondolatainak mélysége.

És ekkor csókolóztunk. Elengedtem az oxigénpalack kocsiját, és Augustus nyakába kapaszkodtam, ő pedig a derekamnál fogva húzott feljebb, hogy lábujjhegyre emelkedjek. Ahogy szétnyílt ajka találkozott az enyémmel, új és ígézetes módon akadt el a lélegzetem. Eltűnt körülöttünk a tér, egy borzongató pillanatra őszintén szerettem a testem, ezt a ráktól romos valamit, amelyet éveken át hurcoltam. Hirtelen úgy tűnt, megérte a küzdelem, megérték a mellkasi katéterek, az infúziók és a tumorok szüntelen árulása.

- Egészen más Anne volt, mint akit a lányomként ismertem. Sosem mutatta ki ezeket az érzéseit - folytatta Otto Frank.

A csók örökké tartott, miközben Otto Frank egyfolytában beszélt mögöttem. - És mivel én igen jó viszonyban voltam Anne- nal, arra a következtetésre jutottam - mondta hogy a legtöbb szülő nem ismeri igazából a gyermekét.

Ráeszméltem, hogy le van hunyva a szemem, és gyorsan kinyitottam. Augustus engem nézett, kék szeme közelebb volt hozzám, mint valaha, és mögötte háromszoros karéjban vetek körül minket az emberek. Arra gondoltam, hogy dühösek. Szörnyülködnek. Ezek a tizenévesek annyira nem bírnak a hormonjaikkal, hogy épp itt smárolnak, egy olyan videó alatt, amelyben egy volt apa beszél megtört hangon.

Elhúzódtam Augustustól, aki pusztit nyomott a homlokomra, miközben én a cipőmet bámultam. Ekkor kezdtek tapsolni. Az összes ember, ezek a felnőttek tapsolni kezdtek, valaki európaias kiejtéssel felkiáltott: - Bravó! - Augustus mosolyogva meghajolt. Én nevetve pukedliztem, amiért újabb taptot kaptam.

Lefelé menet előreengedtük a felnőtteket, de mielőtt betértünk volna a büfébe - szerencsére lift vitt le a földszintre az ajándékboltig -, láttunk lapokat Anne naplójából, és láttuk idézeteinek kiadatlan kötetét. A könyv történetesen egy Shakespeare-idézetnél volt nyitva. *Ki oly erős, hogy nem csábítható?*², írta Anne.

Lidewij visszavitt minket a Filosoofba. A szálloda előtt szitálni kezdett az eső. Augustus és én álltunk a téglajárdán, és lassan kezdtünk átázni.

Augustus: Pihened kéne.

Én: Oké vagyok.

Augustus: Oké. (szünet) Mire gondolsz?

Én: Rád.

Augustus: Mi van velem?

Én: „Nem tudom, mit szeressek jobban / a gyönyörű hangzatokat / vagy a gyönyörű sugallatot / a feketerígó trilláit / vagy utána a csendet.”³

Augustus: Istenem, de szexi vagy.

Én: Fölmehetnénk a szobádba.

Augustus: Hallottam már rosszabb ötletet is.

Beszuszakoltuk magunkat az apró liftbe. Minden felszint, még a padlót is tükör borított. Meg kellett húznunk az ajtót, hogy becsukódjék, azután az öreg masina lassan fölnyikorgott az emeletre. Fáradt voltam, megizzadtam, aggódtam, hogy általában borzalmas a kinézetem meg a szagom, de akkor is megcsókoltam Augustust abban a liftben, azután ő elhúzódtott tőlem, a tükörrre mutatott, és azt mondta: - Nézd, a végtelen Hazel!

- Egyes végtelenek nagyobbak más végteleneknél - affektáltam elnyújtott hangon, Van Houtent majmolva.

- Micsoda pojáca az a seggfej - mondta Augustus. Egy örökkévalóságig tartott feljutni az emeletre. Végül zökkenve megállt a lift, és Augustus kinyitotta a tükrös ajtót. Még csak félig nyílt ki, amikor Gus megrándult a fájdalomtól és egy pillanatra elengedte az ajtót.

- Minden rendben? - kérdeztem.

-Ja, ja, csak nehéz az ajtó - felelte egy másodperc múlva. Ismét meglökte az ajtót, mire az teljesen kinyílt. Augustus természetesen előreengedett, de nem tudtam, melyik irányba induljak el a

² Vörösmarty Mihály fordítása. (A ford.)

³ Somlyó György fordítása. (A ford.)

folyosón, így hát csak álltam a lift mellett, ő is megállt, az arca még mindig eltorzult, úgyhogy ismét megkérdeztem: - Minden oké?

- Nem vagyok formában, Hazel Grace. De minden rendben.

Csak álltunk ott a folyosón, ő nem indult el a szobája felé, én pedig nem tudtam, merre van a szobája, szóval pathelyzet, meg voltam győződve róla, hogy valamilyen ürügyet keres, hogy ne kelljen lefeküdnie velem, sose lett volna szabad bedobnom ezt az ötletet, mert ez nem illik egy nőhöz, ennél fogva undorítja Augustus Waterst, aki csak állt ott, rezzenéstelenül nézett rám, keresett valamilyen módot, hogy udvariasan kifarolhasson ebből a helyzetből. Majd egy örökkévalóság után megszólalt: - A térdem fölött van, elkeskenyedek kicsit, de csak bőr van ott. És van rajta egy csúnya heg, úgy néz ki...

- Micsoda? - kérdeztem.

- A lábam - felelte. - Csak felkészítlek arra az esetre, mármint ha netán meglátod vagy mi...

- Ó, ezzel ne foglalkozz - mondtam, és léptem kettőt, hogy odaérjek hozzá. Megcsókoltam, keményen a falnak nyomtam, és egyfolytában csókoltam, miközben ő a szoba kulcsa után matatott. Agyba bújtunk, szabadságomat kissé behatárolta az oxigén, de még így is ráfekhettem, levehettem a pólóját, megkóstolhattam a verejtékét a kulcscsontja alatt, és a bőrbe súghattam:

- Szeretlek, Augustus Waters. - Elernyedt alattam, amikor meghallotta, mit mondtam. A pólómért nyúlt, hogy lehúzza rólam, de az belegabalyodott a csőbe. Elnevettem magam.

- Hogy csinálod ezt mindennap? - kérdezte, miközben kibogoztam a pólót a csövekből. Idióta fejemmel arra gondoltam, hogy rózsaszín bugyim nem illik a bordó melltartóhoz, mintha a fiúk egyáltalán észrevennének ilyesmit. A takaró alá bújtam, lerúgtam magamról a farmert meg a zoknit, azután figyeltem, hogy ugrál a steppelt takaró, miközben Augustus levette alatta a farmerjét, azután a lábát. Hanyatt feküdtünk egymás mellett, a takaró mindent elrejtett, egy másodperc múlva megfogtam a combját, és a kezem lesiklott a csonkon a vastag vadhúsig. Egy pillanatra tartottam a kezemben a csonkot. Megrándult. - Fáj? - kérdeztem.

- Nem - felelte.

Oldalra fordult, és megcsókolt. - Nagyon szexi vagy - mondtam, még mindig a lábát fogva.

- Kezdem azt hinni, hogy amputációfetiszta vagy - mondta, miközben csókolgatott. Nevettem.

- Én Augustus Waters-fetiszta vagyok - magyaráztam.

Pontosan az ellentéte volt annak, amit képzeltem: lassú, türelmes, csöndes, nem különösebben fájdalmas, és nem különösebben eksztatikus. Csomó probléma volt az óvszerrel, amit nem láttam túl jól. Nem vertük szét az ágytámlát. Nem volt sikoltozás. Ez volt valószínűleg a leghosszabb együtt töltött idő, amelyben nem beszéltünk.

Csak egy dolog felelt meg a sémának: utána, amikor arcomat Augustus mellén pihentetve hallgattam a szívverését, ő megszólalt: - Hazel Grace. Szó szerint nem tudom a szemem nyitva tartani.

- A szószertiség itt helytelen - válaszoltam.

- Dehogy - válaszolta. - Nagyon fáradt vagyok.

Arca elfordult tőlem. A fülem a mellére tapadt, hallgattam, ahogy a tüdeje felveszi az alvás ritmusát. Egy idő után fölkeltem, megkerestem a Hotel Filosoof levélpapírját és írtam neki egy szerelmes levelet:

Arca elfordult tőlem. A fülem a mellére tapadt, hallgattam, ahogy a tüdeje felveszi az alvás ritmusát. Egy idő után fölkeltem, megkerestem a Hotel Filosoof levélpapírját és írtam neki egy szerelmes levelet:

Drága Augustus!

— 17 éves, féllábú srácok

TIZENHARMADIK FEJEZET

Másnap reggel elkezdődött az utolsó teljes napunk Amszterdamban. A mama, Augustus és én elsétáltunk fél háztömbnyi- re a szállodától a Vondelparkig, ahol találtunk egy kávéházat a holland Nemzeti Filmmúzeum árnyékában. Tejeskávé mellett - a pincér elmagyarázta, hogy a hollandok ezt „hamis kávénak” hívják, mert több benne a tej, mint a kávé - üldögéltünk egy hatalmas gesztenyefa árnyékcsipkéjében, és újra elmeséltük mamának a találkozásunkat a nagy Peter Van Houtennel. Viccesnek állítottuk be az egész sztorit. Hiszem, hogy világunkban megválaszthatjuk, miként adjuk elő a szomorú történeteket, és mi a viccet választottuk: Augustus megroggyant a kávéházi székben, úgy utánozta az akadozó nyelvvel, kásásan beszélő Van Houtent, aki még fel sem bír tápázkodni a székéből; én felálltam, és eljátszottam a hőzöngő macsót, ahogy ráordítok: - Álljon föl, maga csúf, hájas vénember!

- Csúfnak nevezted? - kérdezte Augustus.
- Te csak játsszál! - intettem.
- Nem vok csúf. Te vaccsúf, orrcsöves lány.
- Maga gyáva! - mennydörögtem, és Augustus kiesett a szerepéből, mert elnevette magát. Meséltünk mamának az Anne Frank-házi, de a csókolózást kihagytuk.
- Azután visszamentetek ehhez a Van Houtenhez? - kérdezte a mama.
Augustus nem adott nekem időt, hogy elpiruljak. - Nem, csak lógtunk egy kávéházban, ahol Hazel ilyen Venn-diagramos viccekkel szórakoztatott. - Rám sandított. Istenem, de szexi volt!
- Remek! - mondta a mama. - Figyeljete, én elmegyek sétálni. Hagyok nektek időt, hogy beszélgessetek - mondta Gusnak némi éllel a hangjában. - Később talán felszállunk egy csatornahajóra.
- Ühm, oké - mondtam. A mama egy öteuróst hagyott a csészéje alatt, azután megpuszilta a fejem búbját, és közben azt suttozta: - Nagyon szeretlek, szeretlek, szeretlek - ami két szeretlekkel több volt a szokásosnál.

Gus az összefonódó ágak árnyékára mutatott a betonon.

- Szép, ugye?
- Ja - feleltem.
- Micsoda jó metafora - dünnyögte.
- Csakugyan? - kérdeztem.
- A tárgyak negatív képe összefolyik és szétválik - mondta. Emberek százai sétáltak, kocogtak, bicikliztek és rollereztek el előttünk. Amszterdam olyan város, amelyet mozgásra és tevékenységre terveztek, olyan város, amelyben jobb nem használni autót, így elkerülhetetlenül kirekesztve éreztem magam. De istenem, milyen gyönyörű volt, a patak, ahogy megkerülte a hatalmas fát, a parton a mereven álló gém, ahogy reggelit keresett a vízben lebegő sok milliós szilfaszirom között!

Augustus nem vette észre. Túlságosan elmerült az árnyékok mozgásának megfigyelésében. Végül azt mondta: - Egész nap elnézném, de vissza kellene mennünk a szállodába.

- Van időnk? - kérdeztem.
Szomorúan mosolygott. - Talán - felelte.
- Mi a baj? - kérdeztem.

A szálloda felé biccentett.

Csendesen ballagtunk, Augustus fél lépéssel megelőzött. Túlságosan megijedtem ahhoz, hogy megkérdem, van-e valami oka az ijedtségemnek.

Így létrejött az a valami, amit úgy hívnak, hogy Maslow motivációs piramisa. Ez az Abraham Maslow nevű pasi arról az elméletéről lett híres, amely szerint bizonyos szükségleteket ki kell elégíteni ahhoz, hogy az embernek egyáltalán lehessenek másféle szükségletei. Így néz ki:

MASLOW MOTIVÁCIÓS PIRAMISA

Önmegvalósítás: céltudatos törekvés önmagunk kibontakoztatására
Önbecsülés: önérték, teljesítmények
Szociális: összetartozás, szeretet, család

Biztonsági:
Fiziológiai:

fizikai védetség, kiszámíthatóság, biztos állás
étel, ital, fedél, levegő, meleg

Ha eleget ettünk-ittunk, felléphetünk a következő szintre, a biztonságba, és onnan a következőbe és megint a következőbe, de Maslow szerint az a legfontosabb, hogy amíg ki nem elégítettük a fiziológiai szükségleteinket, még csak nem is izgulhatunk a biztonság vagy az összetartozás, pláne az „önmegvalósítás” miatt, ami akkor kerül képbe, amikor művészetekkel foglalkozunk, az erkölcsről, a kvantumfizikáról és ilyesmikről elmélkedünk.

Maslow szerint én megragadtam a piramis második szintjén, az egészségi állapotom miatt képtelen vagyok biztonságban érezni magam, éppen ezért nem tudom elérni a szerelmet, a tiszteletet, a művészetet meg a többi, ami természetesen baromság: a művészethez vagy a bölcséleti elmélkedéshez szükséges készlet nem tűnik el, ha az ember beteg. Ezeket a készleteket csak átalakítja a betegség.

Maslow piramisa mintha azt jelentené, hogy én másoknál kevésbé vagyok ember, és a többség mintha egyetértene velem. De Augustus nem. Mindig azt gondoltam, hogy azért tud szeretni engem, mert valamikor beteg volt. Csak most jutott az eszembe, hogy talán még most is az.

Megérkezünk a szobámba, a Kierkergaardba. Leültem az ágyra, vártam, hogy csatlakozzon hozzám, de ő a poros, skót mintás székbe zötytyent le. Az a szék. Vajon mennyi idő lehetett? Ötvenéves?

A torkomban megkeményedett a gombóc, miközben Augustus kihúzott egy cigarettát a dobozból, és a szájába tette. Hátra dőlt és felsóhajtott: - Mielőtt bekerültél az intenzívra, kezdtem érezni, hogy fáj a csípőm.

- Nem! - mondtam. A pánik végiggördült rajtam, maga alá gyűrt.

Bólintott. - Így hát elmentem egy PET-szkennelésre. - Elhallgatott. Kivette a cigarettát a szájából, és összeszorította a fogát.

Életem nagy részét annak szenteltem, hogy igyekeztem nem sírni azok előtt, akik szerettek, így hát tudtam, mit csinál Augustus. Összeszorítjuk a fogunkat. Felnézünk a magasba. Azt mondjuk magunknak, hogy ha sírni látnak bennünket, az fájni fog nekik, úgyhogy csak a Bánatot jelentjük majd az életükben, márpedig nem szabad egy merő bánatnak lennünk, így hát nem sírunk, hanem mindezt végigmondjuk magunknak, miközben a mennyezetet bámuljuk, azután nyelünk, noha a torkunk nem akar engedelmeskedni, ránézünk arra, aki szeret minket, és mosolygunk.

Felvillantotta féloldalas mosolyát, majd azt mondta: - Úgy világítottam, Hazel Grace, mint a karácsonyfa. A mellkasom bélése, a bal csípőm, a májam, mindenütt.

Mindenütt. Ez a szó egy darabig a levegőben lebegett. Mindketten tudtuk, mit jelent. Fölálltam, testemet és a kocsit keresztülvonszoltam a szőnyegen, amely idősebb volt, mint amennyi Augustus valaha is lehet, letérdeltem a szék mellé, a fejem az ölébe fektettem, és átkaroltam a derekát.

Megsimogatta a hajamat. - Úgy sajnálom - mondtam.

- Ne haragudj, hogy nem szóltam - felelte nyugodtan. - Édesanyádnak tudnia kell. Látszott abból, ahogy rám nézett. Nyilván anya mondta el neki. Bár én is elmondtam volna neked. Hülye voltam. Önző.

Természetesen tudtam, miért nem mondta el: ugyanazon okból, amiért én nem akartam, hogy lásson az intenzíven. Egy pillanatig sem haragudtam rá, és csak most, egy gránátot szeretve értettem meg, micsoda ostobaság volt, amikor igyekeztem másokat megmenteni a repeszeimtől, mert nem tudtam nem szeretni Augustus Waterst. És nem is akartam.

- Ez nem tisztességes - mondtam. - Rohadtul tisztességtelen.

- A világ - mondta - nem egy kívánságteljesítő gyár. - És ekkor letört, csak egyetlen pillanatra, de a tehetetlen zokogása úgy harsogott, mint a mennydörgés, amelyet nem kísér villám, azzal az iszonyú vadsággal, amelyet gyengeségnek nézhetnek az amatőrök a szenvedésben. Azután magához húzott, úgy, hogy elszánt arca alig ujjnyira volt az enyémtől. - Harcolni fogok veled, Harcolni fogok veled érted. Ne aggódj miattam, Hazel Grace. Én oké vagyok. Módot találok rá, hogy megmaradjak, és még sokáig bosszantsalak.

Elsírtam magam. De ő még ekkor is erős volt: olyan szorosan ölelt, hogy láthattam rám fonódó karjában a szíjas izmokat, miközben azt mondta: - Ne haragudj. Te rendbe jössz. Minden oké lesz. Megígérem - és mosolygott azzal a féloldalas mosolyával.

Megcsókolta a homlokomat, és éreztem, hogy erős mellkasa kissé leenged. - Végtére is, azt hiszem, csak egy *hamartiám* van.

Egy idő múlva az ágyhoz húztam, és ott feküdtünk, amíg elmesélte, hogy elkezdtek vele egy enyhítő kemoterápiát, de ő abbahagyta, mert Amszterdamba akart jönni, noha a szülei dühöngtek. Még aznap reggel is igyekeztek visszatartani, amikor hallottam a sikoltását, hogy a teste az övé. - Áttehettük volna máskorra - mondtam.

- Nem tehattuk volna - felelte. - Különbösen sem vált be a kemo. Én kijelenthetem, hogy nem,

ugye?

Bólintottam. - Lószar az egész - mondtam.

- Valami mással próbálkoznak, amint hazamegyek. Mindig van valami új ötletük.

-Ja - mondtam, mivel én is voltam kísérleti nyúl.

- Bizonyos értelemben becsaptalak, mert elhittem veled, hogy egy egészséges emberbe szerettél bele - mondta.

Vállat vontam. - Ugyanezt tettem volna én is veled.

- Nem, te nem tetted volna meg, de nem lehet mindenki olyan félelmetes, mint te. - Megcsókolt, azután grimaszolt.

- Fáj? - kérdeztem.

- Nem. Csak kicsit. - Hosszú ideig nézte a mennyezetet, mielőtt megszólalt. - Szeretem ezt a világot. Szeretek pezsgőt inni. Szeretek nem dohányozni. Szeretem hallani, ahogy a hollandok hollandul beszélnek. És most... még csak nem is harcolhatok. Nem verekedhetek.

- A rákkal harcolsz - feleltem. - Ez a te harcod. És küzdeni fogsz - mondtam. Rühelltem, amikor engem próbáltak buzdítani a harcra, most mégis ezt tettem Gusszal. - Neked... neked... gyönyörű lesz a mai napod. Most ez a te háborúd. - Megvettem magam a nyálás érzélgésért, de mi mást tehettem?

- Szép kis háború - mondta megvetően. - Mivel háborúskodom? A rákossal. És mi a rákom? Én vagyok. A daganatok belőlem vannak. Éppen olyan fixen belőlem, ahogy az agyam és a szívem. Ez polgárháború, Hazel Grace, és előre tudni lehet, ki győz.

- Gus - mondtam. Semmi mást nem mondhattam. Túlságosan okos volt az olyasfajta vigasztaláshoz, amelyet én nyújthattam neki.

- Nincs semmi baj - felelte. Pedig volt. Egy perc múlva folytatta: - Ha elmész a Rijksmuseumba, amit nagyon szerettem volna megtenni... de kit akarunk becsapni, egyikünk sem járhat végig egy múzeumot. Mindegy, akkor is. Megnéztem a neten a gyűjteményt, mielőtt elindultunk. Ha eljutsz oda, és remélem, egy napon eljutsz, rengeteg festményt láatsz majd halottakról. Láthatod Jézust a keresztfán, láthatsz egy mukit, akit nyakon szúrnak, láthatsz tengeren vagy csatában odavesztett embereket és a vértanúk parádéját. De. Egyetlen rákos gyerek sincs köztük. Senki sem dobja fel a talpát pestistől, himlőtől, sárgaláztól, ilyesmitől, mert a betegségben nincs dicsőség. Nincs értelme. Nincs becsület az *ilyen* halálban.

Abraham Maslow, bemutatom Augustus Waterst, akinek egzisztenciális kíváncsisága mellett eltörpül jól táplált, kellően szeretett, egészséges felebarátainak egzisztenciális kíváncsisága. Miközben a tömeg oda se figyelve folytatta az irtózatos méretű habzsolást, Augustus Waters messziről boncolgatta a Rijksmuseum gyűjteményét.

- Tessék? - kérdezte egy idő után.

- Semmi - feleltem. - Én csak... - Nem fejeztem be a mondatot, mert nem tudtam, mivel. - Csak nagyon-nagyon szeretlek.

Fél szájjal elmosolyodott, az orra ujjnyira volt az enyémtől.

- Az érzés kölcsönös. Nem feltételezem, hogy meg tudsz feledkezni róla, és úgy bánsz majd velem, mintha nem haldokolnék.

- Nem hiszem, hogy haldokolnál - válaszoltam. - Azt hiszem, éppen csak megérintett a rák.

Mosolygott. Akasztófahumor. - Olyan hullámvasúton ülök, amely csak fölfelé visz - mondta.

- Nekem pedig kiváltságom és felelősségem, hogy végig veled utazzam.

- Teljesen nevetséges lenne, ha megpróbálnánk összebújni?

- Nincs próbálkozás - mondtam. - Csak csináljuk.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

Hazafelé a repülőn, hatezer méterrel a felhők fölött, amelyek háromezer méterrel voltak a föld felett, Gus megszólalt: - Sokszor elgondoltam, milyen vicces lenne egy felhőn lakni.

- Ja - mondtam. - Olyan lenne, mint azok a felfújható légvárac, csak ez örökké tartana.

- De azután a középiskolai fizikaórán Mr. Martinez megkérdezte, ki álmodozott már közülünk arról, hogy a fellegekben lakjon, és mindenki fölemelte a kezét. Ekkor Mr. Martinez közölte velünk, hogy fent, a felhők között óránkénti kétszáznegyven kilométeres sebességgel fúj a szél, a hőmérséklet mínusz harminc fok, nincs oxigén és másodperceken belül meghalnánk.

- Kedves ember lehet.

- Meg kell mondanom, Hazel Grace, arra szakosodott, hogy megölje az álmokat. Fenségesnek tartod a vulkánokat? Mondd ezt annak a tízezer sikoltozó hullának Pompejiben. Titokban még mindig abban bízol, hogy van egy mérce mágia ebben a világban? Minden csak lélektelen molekulák rendszertelen ütközése. Aggódsz, ki vigyáz rád, ha a szüleid meghaltak? Jól is teszed, mert férgék étke lesznek az idők végezetéig.

- A tudatlanság áldás - feleltem.

Egy utaskísérő végigtolt a székek között egy zsúrkocsit, és halkán kérdezgette: - Italt? Italt? Italt? - Gus áthajolt előttem, és fölemelte a kezét. - Kaphatnánk egy kis pezsgőt?

- Elmúltatok huszonegy évesek? - gyanakodott az utaskísérő. Tüntetően megigazítottam az orromban a csöveket. A lány elmosolyodott, azután alvó anyámra nézett. - Nem fog haragudni? - kérdezte.

- Dehogyan - feleltem.

Így hát pezsgőt töltött két műanyag pohárba. Rákprémium.

Koccintottunk. - Rád - mondta Gus.

- Rád - feleltem, és a poharához érintettem az enyémet.

Belekóstoltunk. A csillagok sápadtabbak voltak, mint az Oranjee-ben, de azért eléggé ízlett ahhoz, hogy megigyük.

- Tudod, hogy igaz minden, amit Van Houten mondott? - kérdezte Gus.

- Talán, de akkor sem lett volna szabad ilyen gennyláda módjára viselkednie. Hihetetlen, hogy elképzelt egy jövőt Sisyphusnak, a hörcsögnek, Anna mamájának meg nem.

Augustus vállat vont. Hirtelen mintha kialudt volna benne az érdeklődés. - Minden rendben? - kérdeztem.

Alig észrevehetően rázta a fejét. - Fáj - mondta.

- A melled?

Bólintott. Ökölbe szorította a kezét. Később úgy írta le az érzést, mintha egy túsarkú cipőt viselő, féllábú, kövér ember állna a mellkasa közepén. Felhajtottam magam előtt az ülés támlájába épített tálcát, és előrehajoltam, hogy pirulákat ássak elő a hátizsákjából. A pezsgővel nyelte le. - Minden rendben? - ismételtem. Gus csak ült, ökölbe szorított kézzel, várta, hogy hasson a gyógyszer, az a gyógyszer, amely nem oltja ki a fájdalmat, csak eltávolítja tőle (és tőlem).

- Olyan volt, mintha személyesen érintette volna - mondta halkán. - Mintha valamiért haragudott volna ránk. Már mint Van Houten. - Sebesen kortyolva felhajtotta a pezsgőt, és hamarosan elaludt.

Papa a poggyászkiadóban várt ránk az egyenruhás sofőrök között, akik táblákat emeltek a magasba utasaik családi nevével: JOHNSON, BARRINGTON, CARMICHAEL. Papánál is volt egy: AZ ÉN GYÖNYÖRŰ CSALÁDOM, és alatta még egy sor: (ÉS GUS).

Átöleltem, ő pedig (természetesen) elsírta magát. Hazafelé Gus és én meséltünk Amszterdammról, de csak otthon szóltam Gusról, amikor már be voltam kapcsolva Philipbe, a jó öreg amerikai televíziót néztem a papával, és amerikai pizzát ettünk az ölünkbe terített szalvétáról.

- Gusnak kiújult a betegsége - mondtam.

- Tudom - felelte. Közelebb húzódtam hozzám, és azzal folytatta: - Az édesanyja mondta el nekünk az út előtt. Sajnálom, hogy titkolta előled, és... sajnálom, Hazel. - Hosszú ideig nem szóltam. A műsor, amit néztünk, olyan emberekről szólt, akik nem tudják eldönteni, milyen házat vásároljanak. - Elolvastam a *Mennyei megbántást*, amíg távol voltatok - mondta a papa.

Felé fordítottam a fejem. - Ó, ez klassz. Mi a véleményed?

-Jó volt. Bár nekem kicsit nehéz. Ne felejtse el, biokémia volt a fő szakom, nem irodalom. Hiányzott a vége.

-Ja - feleltem. - Általános panasz.

- Meg egy kicsit reménytelen volt - mondta. - Egy kicsit defetista.

- Ha a defetista nálad egyet jelent a *tisztességgel*, akkor egyetérték.

- Nem tartom egyenlőnek a defetizmust a tisztességgel - felelte papa. - Ezt nem vagyok hajlandó elfogadni.

- Akkor mindennek van valami oka, és valamennyien a felhőkben fogunk élni, ahol hárfázunk és kastélyokban lakunk?

Papa elmosolyodott. Átölelt a nagy karjával, magához húzott, megpuszilta a halántékomat. - Nem tudom, mit hiszek, Hazel. Azt gondoltam, a felnőtség azt jelenti, hogy tudod, miben hiszel, de nem ez a tapasztalatom.

-Ja - feleltem. - Oké.

Megismételte, hogy sajnálja Gust, azután folytattuk a tévézést, és az emberek kiválasztottak egy házat, és a papa még mindig átkarolt, én pedig félig-meddig elaludtam, de nem akartam lefeküdni, és ekkor papa azt mondta: - Tudod, mit hiszek? Emlékszem, a főiskolán felvettem a matematikát, amit fantasztikusan tanított egy picit kis öregasszony. Éppen a Fourier-transzformációról beszélt, amikor szó közben megtorpant, és azt mondta: „Néha úgy tűnik, a világegyetem azt akarja, hogy észrevegyük.” Én is ezt hiszem. Úgy gondolom, a világegyetem azt akarja, hogy észrevegyük. Úgy gondolom, a világegyetem hihetetlenül hajlik a tudatosságra, és jutalmazza az értelmet, részint azért, mert a világegyetem élvezzi, ha figyelik az eleganciáját. És ki vagyok én a történelem közepén, hogy azt mondjam a világegyetemenek, hogy létezése vagy az általam megfigyelt létezése csupán ideiglenes?

- Nagyon okos vagy - mondtam rövid hallgatás után.

- Te pedig nagyon tudsz bókolni - felelte.

Másnap délután elhajtottam Gusék házához, mogyoróvaj-LEKVÁROS szendvicset ettem a szüleivel, és Amszterdamból meséltem, miközben Gus a nappali díványán szundikált, ott, ahol a *V mint vérbosszút* néztük. Éppen ráláttam a konyhából. Hanyatt feküdt, elfordította tőlem a fejét, már bekötötte neki egy katétert. Egy újfajta koktéllal támadták meg a rákot: két kémiai droggal meg egy fehérjereceptorral, amely a remények szerint majd kikapcsolja Gus rákjának onkogénjét. Szerencsés, hogy bevették a kísérletbe, mondták a szülők. Szerencsés. Ismertem az egyik szert. Már a neve hallatára is okádhatnék volt.

Egy idő múlva megjelent Isaac, akit a mamája áthozott.

- Szia, Isaac, Támaszcsoport Hazel vagyok, nem pedig a gonosz volt barátnőd. - A mamája odakísérte hozzám. Föltápaszkodtam az ebédlői székből, és megöleltem. Egy pillanatra megmerevedett, azután görcsösen visszaölelt.

- Milyen volt Amszterdam? - kérdezte.

- Csodás - feleltem.

- Waters! - mondta Isaac. - Hol vagy, testvér?

- Alszik - feleltem, és a hangom elcsuklott. Isaac a fejét csóválta. Mindenki hallgatott.

- A fenébe - mondta Isaac egy másodperc múlva. A mamája hozott neki egy széket. Leült.

- Még mindig ki tudom porolni azt a vak seggedet a gerillaháborúban - mondta Augustus anélkül, hogy felénk fordult volna. A gyógyszer lelassította kicsit a beszédét, de csak egy normális ember sebességére.

- Abszolút biztos vagyok benne, hogy minden segg vak - felelte Isaac. Tétován fölemelte a kezét, a mamáját kereste. A mamája kézen fogta, felhúzta a székről, és odamentek a díványhoz, ahol Gus és Isaac ügynélkül összeölelkeztek. - Hogy vagy? - kérdezte Isaac.

- Mindennek olyan íze van, mint a rézpénznek. Ezt leszámítva, apám, olyan hullámvasúton ülök, amely csakis fölfelé megy - felelte Gus. Isaac elnevette magát. - Hogy van a szemed?

- Ó, kiválóan - válaszolta Isaac. - Csak az az egyetlen probléma, hogy nincs a fejemben.

-Ja, félelmetes - mondta Gus. - Nem mintha egyenlítani akartam volna, de tiszta rák vagyok.

- Hallom - felelte Isaac, fesztelenségre törekedve. Gus keze után tapogatózott, de csak a combját érte el.

- Elfoglalt - mondta Gus.

Isaac mamája hozott két széket az ebédlőből, aztán Isaac és én leültünk Gus mellé. Megfogtam Gus

kezét, körkörösén simogattam a hüvelykujja és a mutatóujja közötti részt.

A felnőttek lementek az alagsorba, hogy szánakozzanak vagy mi, hármunkat ott hagytak a nappaliban. Augustus egy idő után felénk fordította a fejét. Lassan éledezett. - Hogy van Monica? - kérdezte.

- Egyszer sem hallottam róla - felelte Isaac. - Se levelezőlap, sem e-mail. Van egy ketyerém, amelyik felolvassa az e-maileket. Igazán zsír darab. Meg tudom változtatni a hang nemét, a kiejtést, bármit.

- Szóval küldhetek neked egy pornósztorit, te pedig megcsinálhatod, hogy egy öreg német szivar olvassa föl?

- Pontosan - bólintott Isaac. - Noha anyunak még mindig segítenie kell, ezért talán várj a német pornóval egy-két hetet.

- Még annyit sem tett, hogy megkérdezze SMS-ben, hogy vagy? - kérdeztem. Ez mérhetetlen igazságtalanságnak tűnt.

- Teljes rádiócsend - válaszolta Isaac.

- Nevetséges! - mondtam.

- Én már nem rágódom ezen. Nincs időm egy barátnőre. Minden időmet lefoglalja az a munka, hogy megtanuljam, Hogyan Kell Vakon Élni.

Gus elfordította a fejét, kinézett az ablakon a hátsó teraszra, azután lehunyta a szemét.

Isaac megkérdezte, hogy vagyok, én pedig azt feleltem, jól, azután elmesélte, hogy van egy új lány a támaszcsoportban, akinek igazán szexis a hangja, és vele kell mennem, hogy megmondjam neki, tényleg olyan szexi-e. Azután váratlanul megszólalt Augustus: - Az ember nem szakíthatja meg csak úgy a kapcsolatot a volt fiújával, miután annak kivágták a két szemét a hülye fejéből.

- Csak az egyik... - kezdte Isaac.

- Hazel Grace, van négy dollárod? - kérdezte Gus.

- Öhm - feleltem. - Igen.

- Remek. Megtalálok a lábamat a kávézóasztal alatt - mondta. Ülő helyzetbe tolta magát, és a dívány szélére csúszott. Odaadtam neki a műlábat, amelyet lassított mozgással fölérősített.

Segítettem neki fölállni, azután a karomat nyújtottam Isaacnak, elvezettem a bútorok mellett, amelyek hirtelen tolakodók lettek, és rájöttem, hogy évek óta először én vagyok a szobában a legegészségesebb.

Én vezettem. Augustus ült az anyósülésen, Isaac hátul. Megálltunk egy élelmiszerboltnál, ahol Augustus utasítására vettem egy tucat tojást, miközben ő és Isaac a kocsiban várt. Azután Isaac emlékezetből elkalauzolt minket Monica otthonához, egy agresszívan steril kétszintes házhoz. Monica vastag kerekű, élénkzöld 1990-es Pontiac Firebirdje a felhajtón állt.

- Ott van? - kérdezte Isaac, amikor érezte, hogy fékezek.

- Ó, hát persze - felelte Augustus. - Tudod, hogy fest a dolog, Isaac? Úgy fest, mint mindazok a remények, amelyeket bolond fejjel reméltünk.

- Szóval ő odabent van?

Gus lassan körbefordította a fejét, és Isaacra nézett. - Kit érdekel, hol van? Nem róla van szó. *Rólad.* - Megragadta az ölében levő tojásdobozt, azután kinyitotta az ajtót, kitette a két lábát a járdára. Kinyitotta az ajtót Isaacnak, én a tükörben figyeltem, ahogy kisegíti a kocsiból: vállban összeérték, azután eltávolodtak egymástól, mint két kéz, amelynek a gazdája nem a tenyerét, csak az ujjai hegyét teszi össze az imához.

Leeresztettem az ablakot, és a kocsiban várakoztam, mert ideges leszek a vandalizmustól. Pár lépést tettem az autó felé, azután Gus kinyitotta a dobozt, és adott Isaacnak egy tojást. Isaac elhajította, legalább tíz méterrel elvéve az autót.

- Kicsit balra - mondta Gus.

- A dobásom volt kicsit balra, vagy a célpont van kicsit balra?

- Célpont balra. - Isaac elfordította a vállát. - Még balrább

- figyelmeztette Gus. Isaac tovább fordult. - Igen. Kiváló. És keményen dobj. - Újabb tojást adott neki, Isaac elhajította a tojást, amely átrepült a kocsi fölött, és széttört a ház nyeregtetején. - Telitalálat! - mondta Gus.

- Tényleg? - kérdezte izgatottan Isaac.

- Nem, mert vagy hat méterrel a kocsi fölé ment. Dobj erősen, de alacsonyan. És egy kicsit jobbra, mint az előbb. - Isaac nyújtotta a kezét, és maga vett ki egy tojást a dobozból, amelyet Gus tartott. Elhajította, és eltalálta a hátsó lámpát. - Igen! - lelkesedett Gus. - Igen! HÁTÓSÓ LÁMPA!

Isaac újabb tojásért nyúlt, de túlságosan jobbra dobott, azután ismét, ezúttal túl alacsonyra, ám a

következő eltalálta a hátsó ablakot. Utána zsinórban három trafálta el a csomagtartót.

- Hazel Grace! - kiáltott hátra Gus. - Csinálj erről egy képet, hogy Isaac láthassa, ha feltalálják a robotszemet! - Felhúzódkodtam a leeresztett ablakba, a kocsi tetejére könyököltem, és csináltam egy képet a telefonommal: Augustus, szájában meggyújtatlan cigarettával, elragadóan féloldalas mosolyával emeli a feje fölé a nagyjából kiürült rózsaszín tojásosdobozt. Másik kezével Isaac vállát karolja át, akinek napszemüvege csak félig-meddig fordul a kamera felé. Mögöttük tojássárgája csöpög a zöld Firebird szélvédőjéről és lökhárítójáról. Leghátul nyílik egy ajtó.

- Ti meg mi a nyavalyát... - szólalt meg egy középkorú asszony egy pillanattal azután, hogy elkészítettem a fényképet, de rögtön el is hallgatott.

- Hölgyem - mondta Augustus, és bólintott -, a lánya autóját éppen most dobálta meg tojással teljesen jogosan egy vak ember. Kérem, csukja be az ajtót, és menjen be, különben kénytelenek leszünk hívni a rendőrséget. - Miután egy pillanatig tétovázott, Monica mamája becsukta az ajtót, és eltűnt. Isaac gyors sorozatban elhajította az utolsó három tojást, azután Gus visszavezette a kocsihoz. - Látod, Isaac, ha elveszed tőlük - járdaszegély következik - a törvényesség érzését, ha megfordítod a dolgot, hogy azt érezzék, ők követnek el bűnt azzal, ha nézik - még néhány lépés amint tojással dobálod a kocsi sarkát, zavarba jönnek, megijednek, szoronganak, és inkább visszatérnek - éppen előtted van az ajtókilincs - csendesén kétségbeesett életükhöz. - Sietve megkerülte a kocsi elejét, és elhelyezkedett az anyósülésen. Becsukódtak az ajtók, gázt adtam, és több tucat métert megtettem, mire rájöttem, hogy zsákutcában vagyok. Megfordultam, és elszáguldottam Monica háza előtt.

Sose csináltam Gusról több képet.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

Néhány nappal később Gusék házában szorongtunk az ebédlőasztal körül: az ő szülei, az én szüleim, Gus és én. Töltött paprikát ettünk egy olyan abroszon, amely Gus papája szerint a múlt században volt használatban utoljára.

A papám: Emily, ez a rizottó...

A mamám: Egyszerűen csodás.

Gus mamája: Ó, köszönöm. Boldogan odaadom a receptjét.

Gus, miután lenyelt egy falatot: Tudod, az első benyomásom az, hogy ez nem az Oranjee.

ÉN: Jó megfigyelés, Gus. Ez az étel, noha finom, nem olyan ízű, mint az Oranjee.

A mamám: Hazel.

Gus: Olyan íze van...

ÉN: Mint az ételnek.

Gus: Igen, pontosan. Olyan íze van, mint egy kiválóan elkészített ételnek. De nincs olyan íze, na, hogy is fogalmazzam meg tapintatosan...?

ÉN: Nincs olyan íze, mintha maga Isten főzte volna meg öt fogásban a mennyországot, hogy aztán feltálalja fénylő, gyöngyöző, erjesztett plazmabuborékok kíséretében, miközben virágszirmok úsznak a vacsoraasztalod melletti csatorna vizén.

Gus: Ezt szépen mondtad.

Gus apja: Furák a gyermekeink.

Az én papám: Ezt szépen mondtad.

Egy héttel a vacsora után Gust bevitték a sürgősségi osztályra mellkasi fájdalmakkal. Éjszaka vették föl, így csak másnap reggel mentem el a Memorialba, hogy meglátogassam a negyediken. Nem jártam itt azóta, hogy meglátogattam Isaacot. Itt nem voltak élmélyítően vidám alapszínekre mázolt falak, vagy autót vezető kutyák képei, mint a gyermekkórházban, de a hely tökéletes sterilitása miatt nosztalgám lett a kacarászó-kisdedek-baromság után. A Memorial olyan *funkcionális* volt. Egy raktár. A krematórium előszobája.

Amikor a negyediken nyílt a liftajtó, láttam, hogy Gus mamája járkál a váróban, és egy mobilba beszél. Gyorsan bontotta a vonalat, azután megölelt, és felajánlotta, hogy segít húzni a kocsit.

- Semmi bajom - mondtam. - Gus?

- Nehéz éjszakája volt, Hazel - felelte. - A szíve túl erősen dolgozik. Vissza kell vennie a mozgásból. Mostantól kerekesszékekkel fog közlekedni. Valami új gyógyszert kap, amelyik hatékonyabb fájdalomcsillapító. A nővérei most érkeztek.

- Oké - mondtam. - Láthatom?

Átkarolt, megszorította a vállamat. Furcsa érzés volt. - Hazel, tudod, hogy szeretünk, de ebben a pillanatban csak a családnak kell ott lennie. Gus egyetért. Oké?

- Oké - feleltem.

- Szólok neki, hogy meglátogattad.

- Oké - mondtam. - Akkor csak olvasok itt egy kicsit.

Elment a folyosón hátrafelé, oda, ahol Gus volt. Megértettem őket, de ettől még hiányzott, arra gondoltam, hogy talán az utolsó lehetőséget szalasztom el, amikor láthatom, elbúcsúzhatok tőle meg minden. A váróban barna volt a szőnyeg és barnák a vászonnal kárpitozott székek. Leültem, az oxigénpalackot a kocsival eldugtam a lábam mellé. Tornacipő volt rajtam, és a pi- pász Magritte pólóm, pontosan ugyanaz a ruha, amelyet két hete viseltem a Venn-diagram Délutánján, és Gus nem fogja látni. Elkezdtem legörgetni a képeket a telefonomon, visszalapoztam az utolsó néhány hónapot, azzal kezdtem, amelyen ő és Isaac ott áll Monica háza előtt, és az elsővel végeztem, amelyet a *Furi csontoknál* készítettem róla. Mintha egy örökkévalóság telt volna el azóta, mintha egy kurta, de akkor is végtelen örökkévalóság lenne mögöttünk. Egyes végtelenek nagyobbak más végteleneknél.

Két héttel később elkerekkeztem Gusszal a művészparkba a *Furi csontokhoz*. Egy palack nagyon drága pezsgő volt az ölében, meg az oxigénpalackom. A pezsgőt Gus egyik orvosa ajándékozta - Gus az a típus volt, aki arra ihleti az orvosokat, hogy a legdrágább pezsgőket ajándékozzanak gyerekeknek. Csak ültünk,

Gus a székében, én a nedves füvön, olyan közel a *Furi csontokhoz*, amennyire a szék engedte. Mutattam neki a srácokat, akik egymást heccelték, hogy ki mer átugorni a bordákról a vállra, és Gus olyan hangosan válaszolt, hogy meghalljam a ricsajban.

- Legutóbb a srácnak képzeltem magam. Ezúttal a csontváznak.

Micimackós papírpohárból ittunk.

TIZENHATODIK FEJEZET

Egy jellegzetes nap a terminális Gusszal.

Déltájt átmentem hozzájuk, miután megette és kitaccsolta a reggelit. Az ajtóban várt, a kerekese székében ülve. Már nem az az izmos, isteni fiú volt, aki a támaszcsoportban megbámult, de még mindig megvolt a féloldalas mosolya, még mindig meggyújtatlan cigaretta fityegett a szájában, és a szeme még mindig kéken ragyogott.

Együtt ebédeltünk a szüleivel. Mogyoróvajás-lekváros szendvics volt, és az előző estéről maradt spárga. Gus nem evett. Kérdeztem, hogy érzi magát.

- Pazarul - felelte. - És te?

-Jól. Mit csináltál az éjszaka?

- Rengeteget aludtam. Írni akarok neked egy folytatást, Hazel Grace, de mindig olyan rohadtul fáradt vagyok.

- Szóban is elmondhatod - biztattam.

- Nos, megmaradok a saját elemzésemnél, amelyet még Van Houten előtt készítettem a Holland Tulipánemberről. Nem szélhámos, de nem is olyan gazdag, mint ahogy el akarja hitetni magáról.

- És mi a helyzet Anna mamájával?

- Még nem formáltam véleményt. Türelem, Szöcske - mosolygott. A szülei hallgattak, őt bámulták, nem néztek máshova, mintha addig akarnák élvezni a Gus Waters-revüt, amíg a városban tartózkodik. - Néha azt álmodom, hogy memoárt írok. Épp egy memoár kellene, amely megtart imádóim tömegeinek a szívében és emlékezetében.

- Miért kellene neked imádók, amikor itt vagyok én? - kérdeztem.

- Hazel Grace, amikor valaki olyan elbűvölő és testileg is olyan vonzó, mint én, könnyű megnyernie az embereket. De idegeneket rávenni, hogy szeressenek... ez a trükk.

A szememet forgattam.

Ebéd után kimentünk a hátsó udvarba. Még most is elég jól volt, hogy maga hajtsa a székét, amelyet elől miniatűr kerekcskék segítettek át a küszöb bukkanóján. Még most is sportos volt, mindennek ellenére: kiváló egyensúlyérzék, gyors reflexek, amelyeket még a bőségesen mért drogok sem lassíthattak le teljesen.

A szülei bent maradtak, de valahányszor hátrapillantottam az ebédlőre, mindig minket néztek.

Egy percre némán ültünk, azután Gus azt mondta: - Néha szeretném, ha még meglenne az a hinta.

- A hátsó udvarunkon?

- Igen. Olyan hatalmas bennem a nosztalgia, hogy képes vagyok olyan hinta után vágyani, amelyet sosem érintett a fenekem.

- A nosztalgia a rák mellékhatása - mondtam.

- Dehogy, a nosztalgia a haldoklás mellékhatása - felelte. Fölöttünk fújt a szél, az ágak árnyai átrendeződtek a bőrünkön. Gus megszorította a kezemet. - Jó élet ez, Hazel Grace.

Bementünk, amikor be kellett vennie a gyógyszereit. Ezeket a folyékony táplálékkal együtt nyomták bele a hasába vezetett gasztrikus szonda műanyag csövén át. Egy darabig nyugodt volt, kiütötte a gyógyszer. A mamája azt akarta, hogy aludjon egy keveset, de Gus csak rázta a fejét, így hát hagytuk, hogy egy darabig félálomban üldögéljen a székben.

A szülei egy régi videót néztek Gusról és a nővéreiről. A lányok annyi idősök lehettek, mint én most, Gus olyan öt. Egy idegen ház felhajtóján kosaraztak, és Gus, noha kicsi volt, úgy cselezett, mint aki erre született, körökben kerülgetve a nővéreit. Nagyokat kacagtak. Most láttam először kosarazni. - Jó volt - mondtam.

- A főiskolán kellett volna látnod - mondta a papája. - Már gólya korában válogatott volt.

- Lemehettek? - motyogta Gus.

A szülei legurították a széket a benne ülő Gussal a lépcsőn, a szék vadul ugrált, amit akár veszélyesnek is lehetett volna nevezni, ha még megmaradt volna a „veszély” szó jelentése, azután kettesben hagytak minket. Gus bekínlódta magát az ágyba, együtt feküdtünk a takaró alatt, én oldalvást, Gus hanyatt, fejemet csontos

vállára hajtottam, bőröm beszívta a testéből sugárzó hőséget a pólón át, lábaim rátekeredtek az élő lábára, kezem az arcán pihent.

Amikor olyan közel voltam hozzá, hogy az orrunk szinte özszeért, így csak a szemét láthattam, nem mondtam volna, hogy beteg. Egy darabig csókolóztunk, azután együtt feküdtünk, és hallgattuk a Hectic Glow névadó albumát. Végül így aludtunk el, a csövek és a testek gomolyagában.

Később felébredtünk, egy csomó párnával felpolcoltuk magunkat, hogy kényelmesen nekidőlhessünk az ágy szélének, és játszottuk a *Gerillaháború* második részét, *A hajnal árát*. Természetesen hülye voltam hozzá, de neki ez jól jött, mert megkönnyítette, hogy szépen haljon meg, egy orvlövész golyója elé ugorva feláldozhassa magát értem, vagy megölhessen egy őrszemet, aki éppen le akart lőni. Hogy lubickolt a megmentésemben! Azt ordította: - Ma *nem* fogod megölni a barátnőmet, Tisztázatlan Nemzetiségű Nemzetközi Terrorista!

Megfordult a fejemben, hogy úgy teszek, mintha fuldokolnék, és akkor elsősegélyt nyújthatna. Akkor talán megszabadulhatna a félelemtől, hogy hiába élt, mert nem valami nagyobb jóért adta oda az életét. De aztán elképzeltem, hogy fizikailag képtelen lenne elsősegélyt nyújtani, kiderülne, hogy az egész csak csel volt, azt pedig csak a közös megaláztatás követné.

Rohadt nehéz megőriznie az embernek a méltóságát, amikor kialvó szemének túlságosan fényes a felkelő nap, gondoltam, miközben végigkergettük a rosszfiúkat egy nem létező város romjai között. Végül lejött a papája, felvonszolta Gust a lépcsőn, majd át a bejáratnál egy *bátorítás* alatt, amely közölte velem, hogy *A barátság örök*. Letérdeltem, és jóéjtpuszit adtam neki. Hazamentem, megvacsoráztam a szüleimmel, miközben Gus nélkülem ette meg (és taccsolta ki) a vacsoráját.

Némi tévzés után lefeküdtem.

Fölébredtem.

Dél körül ismét átmentem.

TIZENHETEDIK FEJEZET

Egy reggelen, egy hónappal azután, hogy visszatértünk Amszterdamból, átmentem hozzájuk. A szülei azt mondták, még alszik odalent, így hát jó erősen kopogtattam az alagsori ajtón, mielőtt beléptem. - Gus! - szólítottam.

Egy maga kitalálta nyelven motyogott. Összepisilte az ágyat. Borzalmas volt, nem is bírtam megnézni, de komolyan, csak ordítottam a szüleinek. Ők lejöttek, én pedig fölmentem, hogy lemosdathassák.

Amikor ismét lementem, lassan ébredezett egy kínzó nap kábítószeres gőzéből. Megigazgattam a párnáit, hogy játszhassuk a *Gerillabáborút* a lepedő nélküli, póre matracon, de olyan fáradt és kába volt, hogy szinte ugyanannyi vereséget szenvedett, mint én, öt perc sem telt bele, és mindketten halottak voltunk. Nem látványos, hősies halált haltunk, csak a figyelmetlenségünk ölt meg.

Egy szót sem szóltam hozzá. Szinte azt kívántam, hogy feledkezzen meg az otlétemről, és reménykedtem, hogy nem emlékszik arra, miként találtam meg a fiún, akit szeretek, összezavarodott állapotban, egy széles pisitócsában. Egyre azt vártam, hogy rám néz, és azt mondja: - Nahát, Hazel Grace! Hogy kerülsz ide?

De, sajnos, emlékezett. - Minden perccel jobban értem a *megalázott* szó jelentését - mondta végül.

- Én is belepisiltem már, Gus, hidd el. Nem nagy ügy.

- Régebben - kezdte, majd mélyen beszívta a levegőt - Augustusnak hívtál.

- Tudod - folytatta egy idő után -, ez olyan gyerekes dolog, de mindig azt képzeltem, hogy a gyászjelentésem benne lesz az összes újságban, olyan történetem lesz, amelyet érdemes elmondani. Titokban mindig gyanítottam, hogy különleges vagyok.

- Az vagy - mondtam.

- De azért tudod, hogy gondolom - felelte.

Tudtam, hogy gondolja. Csak nem értettem egyet vele. - Engem nem érdekel, hogy a *New York Times* ír-e gyászjelentést rólam. Én azt szeretném, ha te írnál - mondtam. - Azt mondod, nem vagy különleges, mert a világ nem tud rólad, de ezzel megsértesz engem. Én tudok rólad.

- Nem hiszem, hogy elélek odáig, amikor megírhatom a gyászjelentésedet - mondta bocsánatkérés helyett.

Mérges voltam rá. - Én csak azt szeretném, ha elég lennék neked, de sosem lehetek az. Ennyi sosem elég neked. Pedig ennyit kaptál. Itt vagyok neked én, a családod, és ez a világ. Ez az életed. Sajnálom, ha ez kevés, de nem leszel az első ember a Marson, nem leszel az NBA sztárja, nem fogsz nációra vadászni. Nézd már meg magad, Gus! - Nem felek. - Nem úgy értettem... - kezdtem volna.

- Dehogynem úgy - szakított félbe. Mentegetőzni akartam, ő pedig azt mondta: - Nem, én kérek bocsánatot. Igazad van. Csak játsszunk.

Így hát csak játszottunk.

Arra ébredtem, hogy a telefonom a Hectic Glow egyik számát, Gus kedvencét dalolja. Ez azt jelentette, hogy ő hív - vagy valaki az ő telefonjáról. Az órára néztem: hajnali 2.35 volt. *Elment*, gondoltam, és egyetlen szingularitásba omlott össze bennem minden.

Alig tudtam belekárogni a telefonba: - *Halló!*

Szülei megsemmisült hangjára vártam.

- Hazel Grace - szólt bele halkán Augustus.

- Ó, hala istennek, hogy te vagy! Szia. Szia, szeretlek.

- Hazel Grace, a benzinkútnál vagyok. Valami baj van. Segítened kell.

- Micsoda? Hol vagy?

- Az autópályán a Nyolcvanadik és a Ditch sarkán. Valamit rosszul csináltam a gasztrikus kanüllel, és nem tudok rájönni, és...

- Hívom a kilenc-tizenegyet.

- Nem-nem-nem-nem-nem, ők bevinnének egy kórházba. Hazel, figyelj rám! Ne hívd a kilenc-tizenegyet, vagy a szüleimét, mert azt sose bocsátanám meg, kérlek, ne, csak gyere, kérlek, csak gyere, és igazítsd meg ezt a rohadt csövet. Én csak... Istenem, ekkora hülyeséget! Nem akarom, hogy a szüleim tudják, hogy elmentem. Kérlek! Velem van a gyógyszerem, csak nem tudom beadni! Kérlek! - Sírt. Egyszer hallottam csak így zokogni, amikor a házuk előtt álltam, még Amsterdam előtt.

- Jól van - mondtam. - Máris megyek.

Kikapcsoltam a lélegeztetőkészüléket, beköttem egy oxigénpalackot, rátettem a kocsira, tornacipőt húztam rózsaszín pamut pizsamámhoz és kosárlabdás pólómhoz, amely eredetileg Gusé volt. Kivettem a kulcsokat a konyhai fiókból, ahol a mama tartotta őket, és írtam egy üzenetet arra az esetre, ha felébrednek, amíg távol vagyok.

Mejtek, megnézem Gust. Fontos. Elnézést.

Puszi, H

Miközben a benzinkút felé tartottam, eléggé felébredtem ahhoz, hogy csodálkozzam, miért jött el hazulról Gus késő éjszaka. Talán hallucinált, vagy erőt vetek rajta ábrándjai a mártírságról.

Felgyorsítottam a Ditch Roadon, elhúztam a villogó sárga lámpák mellett, túl gyorsan mentem, részint azért, hogy odaérjek hozzá, részint abban a reményben, hogy észrevesz egy zsarut, megállít, és lesz ürügyem, hogy beszéljek valakivel haldokló barátomról, aki ott ragadt egy benzinkútnál egy elrontott katéterrel. De egyetlen zsarut sem bukkant föl, hogy döntést hozzon helyettem.

Csak két autó volt a benzinkútnál. Beálltam az övé mellé. Kinyitottam az ajtót. Felgyulladt a lámpa. Augustus a vezetőüléson ült, a saját hányadéka borította, kezét a hasára szorította, oda, ahol bevezették neki a kanült. - Szia - motyogta.

- Úristen, Augustus, kórházba kell menned!

- Kérlek, csak nézd meg. - Öklendeztem a szagtól, mégis odahajoltam, hogy megnézzem azt a helyet a köldöke fölött, ahová beoperálták a csövet. Hasának bőre meleg és lángvörös volt.

- Gus, azt hiszem, ez valami fertőzés. Nem tudom helyrehozni. Miért vagy itt? Miért nem vagy otthon? - Hányt, de még annyi energiája sem volt, hogy félrefordítsa a fejét. - Ó, életem! - mondtam.

- Venni akartam egy doboz cigarettát - motyogta. - Elvesztettem a dobozomat. Vagy elvették. Nem tudom. Azt mondták, hoznak másikat, de én szerettem volna... magam csinálni valamit. Csak egy kis apróságot.

Maga elé bámult. Halkan előhúztam a telefonomat, és tárcsáztam a 911-et.

- Ne haragudj - mondtam Gusnak.

- Kilenc-egy-egy, mi a probléma?

- Helló, az autópályán vagyok a Nyolcvanhatodik és a Ditch sarkán, mentőautóra volna szükségem. Életem nagy szerelmének van egy üzemzavaros kanülje.

Felnézett rám. Borzalmas volt. Alig bírtam nézni. Eltűnt az elszívatlan cigaretták féloldalas mosolyú Augustus Waterse, és ez a kétségbeesett, megalázott teremtmény ült a helyén.

- Hát ez van. Többé nem is dohányozhatok.
- Gus, szeretlek.
- Hol az esélyem, hogy valaki Peter Van Houtenje legyek? - Ütötte gyöngé kezével a volánt, az autó túlkölt, miközben ő sírt. Hátrahajtotta a fejét, fölfelé bámult. - Gyűlölöm magam, gyűlölöm magam, gyűlölöm ezt, gyűlölöm ezt, undorodom magamtól, gyűlölöm, gyűlölöm, gyűlölöm, hagy már, hogy meghaljak a kurva életbe!

A műfaj szabályai szerint Augustus Waters végig megőrizte humorérzékét, egy pillanatra sem ingott meg a bátorsága, szelleme féktelen sasként fúrta magát az egekbe, míg a világ többé nem tarthatta vissza ujjongó lelkét.

De ez itt a valóság volt, egy szájalomra méltó fiúval, aki kétségbeesetten próbált szájalomra méltatlan lenni, kiabált, sírt, és megmérgezte egy fertőzött gasztrikus kanül, amely életben tartotta, de nem eléggé.

Megtöröltem az állát, megfogtam az arcát, és letérdeltem mellé, közel, hogy lássam a szemét, amely még mindig élt. - Sajnálom. Bár olyan lenne, mint az a film a perzsákról és a spártaiakról.

- Én is - felelte.
- De nem olyan - mondtam.
- Tudom - válaszolta.
- Nincsenek rosszfiúk.
- Igaz. - Még a rák sem igazán rosszfiú. A rák csak élni akar.
- Igen.
- Oké vagy - mondtam neki. Már hallottam a szirénákat.
- Oké - felelte. Kezdte elveszteni az eszméletét.
- Gus, meg kell ígéred, hogy ezzel nem próbálkozol meg még egyszer. Majd én szerzek neked cigarettát, oké? - Rám nézett. A szeme könnyben úszott. - Meg kell ígéred.

Kicsit bólintott, azután lehunyta a szemét, a feje félrebillent.

- Gus! - mondtam. - Maradj velem!
- Szavalj valamit! - mondta, miközben a rohadt mentő elrobogott mellettünk. Így, miközben vártam, hogy megforduljanak és ránk találjanak, elmondtam Gusnak az egyetlen verset, amelyet előbányászhattam az agyamból, *A vörös talicskát* William Carlos Williamstól.

Olyan sok

múlik

egy vörös

talicskán

ragyog az eső-víztől

körötte fehér csirkék⁴

Willams orvos volt. Ez egy olyan orvosi versnek tűnt. A költemény véget ért, de a mentőautó továbbra is távolodott tőlünk, úgyhogy folytattam a verset:

És olyan sok múlik a kék égen, amelyet felhasítanak a fák ágai, mondtam Augustusnak. Olyan sok múlik az átlátszó gasztrikus csövön, amely kirobban a kékülő ajkú fiú beleiből. Olyan sok múlik a világegyetemnek ezen a megfigyelőjén.

Féleszméletlenül fölpillantott rám, és azt motyogta: - És még azt mondod, hogy nem írsz verseket.

Néhány nappal később tért haza a kórházból, végleg és visszavonhatatlanul megfosztva minden becsvágyától. Még több gyógyszerre volt szüksége, hogy eltávolodhasson a fájdalomtól. Végleg felköltözött egy kórházi ágyra a nappali ablaka mellé.

Ezek voltak a pizsama, a borosta, a motyogás és kérés napjai, végeérhetetlenül hálálkodott mindenkinek, aki tett valamit érte. Egy délután tétován odamutatott a szoba sarkában álló ruháskosárra, és megkérdezte: - Mi az?

- A ruháskosár?
- Nem, mellette.
- Semmit sem látok.
- Ez a méltóságom utolsó foszlánya. Nagyon kicsi.

Másnap bementem hozzájuk a saját kulcsommal. Nem szerették, ha csengetek, mert ez felébreszthette. A nővérei ott voltak bankár férjeikkel és a három sráccukkal, csupa fiúval, akik rögtön lerohantak, és azt gajdolták: *ki vagy te, ki vagy te, ki vagy te*. Úgy rohángáltak körbe-körbe a bejáratnál, mintha a tüdőkapacitás megújítható lenne. A nővéreivel már találkoztam, de a kölyköket és apáikat még nem láttam.

- Hazel vagyok - mondtam.
- Gusnak *barátnője* van - mondta az egyik kölyök.
- Cicije is van - tette hozzá a másik.
- Tényleg?
- Miért van az nálad? - kérdezte az első, és az oxigénpalackra mutatott.
- Segít lélegezni - feleltem. - Gus ébren van?
- Nem, alszik.
- Haldoklik - mondta a másik.

Haldoklik - erősítette meg a harmadik hirtelen elkomolyodva. Egy pillanatra csönd lett, nem tudtam, mit kellene mondanom, ám ekkor az egyik kölyök belerúgott a másikba, és már rohantak is egyetlen gomolyban a konyha irányába.

Folytattam utamat Gus szüleihez a nappaliba, ahol találkozhattam vejeikkel, Chrisszel és Dave-vel. Nem kerültem közelebbi ismeretségbe a féltestvéreivel, de mindketten megöleltek. Julie az ágy szélén ült, és Gushoz beszélt pontosan azon a hangon, amelyen egy csecsemővel közöljük, mennyire bűbajos. - Ó, Gussy, Gussy, a mi kicsi Gussynk! - A mi Gussynk? Megvették?

- Mi van, Augustus? - kérdeztem, próbálva leckét adni a megfelelő viselkedésből.
- A mi szépséges Gussynk - szólt Martha, és az öccse fölé hajolt. Kezdtém kételkedni benne, hogy csakugyan alszik-e, vagy csak azért tartja az ujját a fájdalomcsillapító pumpán, hogy kivédje a Jóindulatú Nővérek Támadását?

Egy idő múlva magához tért, és elsőnek azt mondta; - Hazel -, és el kell ismerjem, ezzel boldoggá tett, mintha én is családtag lettem volna. - Ki - mondta halkan. - Mehetünk?

Kimentünk, a mamája tolt a kerekesszéket, a nővérek, sógorok, a papa, az unokaöcsök és én követtük. Felhős, csendes, forró nap volt, megérkezett a nyár. Gus hosszú ujjú, sötétkék pólót viselt, és gyapjú tréningnadrágot. Valamilyen okból mindig fázott. Kért egy kis vizet, a papája rögtön ment és hozott neki.

Martha igyekezett bevonni Gust a társalgásba, letérdelt mellé, és azt mondta: - Még mindig milyen szép a szemed! - Gus biccentett.

Az egyik sógor rátette a karját Gus vállára, és azt kérdezte: - Milyen a friss levegő? - Gus vállat vont.

- Kérsz gyógyszert? - kérdezte a mamája, és csatlakozott a térdelőkhöz. Én egy lépést hátrálva figyeltem, ahogy az unokaöcsök keresztülcsörtetnek egy virágágyáson, útban a hátsó udvar kis fűfoltjához. Azonnal elkezdtek játszani egy játékot, amelyhez hozzátartozott, hogy földhöz vágják egymást.

- Gyerekek! - kiáltotta Julie tétován.
- Csak abban reménykedem - fordult vissza Gushoz -, hogy olyan figyelmes, értelmes fiatalember lesz belőlük, mint te.

Megálltam, hogy ne kezdjek el hangosan öklendezni. - Nem is olyan okos - mondtam Julie-nak.

Hazelnek igaza van. Mindössze arról van szó, hogy a nagyon mutatós emberek ostobák, így én felülmúlom a várakozásokat.

- Ez így van, elsősorban szexi - feleltem.

- Már-már vakítóan - válaszolta.

- Igen, meg is vakítottad Isaac barátunkat - bólintottam.

- Az borzasztó tragédia. De hát tehetek én a halálos szépségemről?

- Nem tehetsz.

- Ez az én keresztem, ez a gyönyörű arc.

- A testedről már nem is beszélve.

- De most komolyan, ne is hozd szóba szexi testem. Ne akarj meztelenül látni, Dave. Hazel Grace-nek, amióta látott meztelenül, végleg elállt a lélegzete - mondta, és az oxigénpalack felé biccentett.

- Oké, elég! - szólalt meg Gus apja, majd váratlanul átkarolt, megpuszilta a halántékomat, és azt súgta: - Mindennap hálát adok érted Istennek, lányom.

Ez volt az utolsó jó nap, amit Gusszal töltöttem, legalábbis az Utolsó Jó Nap előtt.

HUSZADIK FEJEZET

A „rákos gyermek” műfaj egyik kevésbé gennyes hagyománya az Utolsó Jó Nap, amikor is a rák áldozata váratlan órákon át úgy találja, hogy a könnyörtelen hanyatlás hirtelen vízszintbe került, a fájdalom pillanatnyilag elviselhető. A probléma természetesen az, hogy nem tudni, az utolsó jó nap az Utolsó Jó Nap-e, vagy csak egy jó nap.

Kihagytam egy napot Augustus látogatásában, mert magam is kevésbé jól éreztem magam kicsit: semmi különös, csak fáradt voltam. Lusta nap volt, és amikor Augustus délután öt óra felé felhívott, már be voltam kötve a lélegeztetőgépbe, amelyet kihúztunk a nappaliba, így mamával és papával nézhettem a tévét.

- Szia, Augustus - mondtam.

Azon a hangon válaszolt, amibe beleszerettem. - Jó estét, Hazel Grace. Mit gondolsz, eltalálnál nyolc körül Jézus Szó Szerinti Szívébe?

- Hmm, igen.

- Remek. És ha nem túl nagy probléma, kérlek, írd meg dicsérő beszédet.

- Ühüm - mondtam.

- Szeretlek - mondta.

- Én is - feleltem. Azután megszakadt a vonal.

- Öhm - kezdtem. - Ma este nyolckor elmegyek a támaszcsoportba. Vészülés.

A mamám elnémította a tévét. - Minden oké?

Egy pillanatig felvont szemöldökkel néztem rá. - Gondolom, ez szóközi kérdés.

- De miért...

- Mert Gusnak valamilyen okból szüksége van rám. Semmi gond. Tudok vezetni. - A lélegeztetőkészüléket kezdtem piszkálni, hogy a mama segítsen kikapcsolni, de nem mozdult. - Hazel - mondta -, apád és én úgy érezzük, hogy már alig látunk téged.

- Főleg én, aki egész héten dolgozom - tette hozzá papa.

- Szüksége van rám - mondtam, amikor végre sikerült kikapcsolnom a berendezést.

- Nekünk is szükségünk van rád, lányom - felelte papa. Megfogta a csuklóm, és úgy szorította, mintha két éves lennék, aki ki akar rohanni az utcára.

- Hát, papa, kapjál meg egy halálos betegséget, akkor majd többet tartózkodom itthon.

- Hazel! - szólt rám a mama.

- Te akartad, hogy ne legyek itthonülő - mondtam neki. Papa még mindig szorongatta a karomat. - És most azt kívánod, hogy Gus mielőbb haljon meg, és akkor ismét ide leszek láncolva ehhez a helyhez, és hagyom, hogy úgy gondoskodj rólam, ahogy megszoktam. De nekem nincs szükségem erre, mama.

Nincs szükségem rád úgy, mint régen. *Neked* van szükséged rá, hogy legyen saját életed.

- Hazel! - szólt rám papa, és keményebben szorította a karom. - Kérj bocsánatot anyádtól!

Rángattam a karom, de nem engedte el, én pedig nem tudtam berakni a kanült egy kézzel. Dühítő volt! Nem volt hőbb vágyam, mint egy hagyományos Tizenéves Távozás: kicsörtetni a szobából, magamra csapni a szobám ajtaját, felhangosítani a Hectic Glow-t, és dühösen írni a dicsérő beszédet. Ám nem tehettem, mert nem kaptam levegőt. - A kanül! - nyüsztettem. - Szükségem van rá!

Apám tüstént elengedett, és rohant, hogy rákapcsoljon az oxigénre. Láttam a bűntudatot a szemében, de még mindig dühös volt. - Hazel, kérj bocsánatot anyádtól.

-Jó, bocs, csak hagyjatok már, hadd tegyem a dolgom!

Nem szóltak. Mama csak ült keresztbe font karral, nem is nézett rám. Egy idő után föltápáskodtam, és bementem a szobámba, hogy írjak Augustusról.

Mama is és papa is bekopogtattak párszor, de csak annyit mondtam nekik, hogy fontos dolgom van. Egy örökkévalóságig tartott kitalálni, amit mondani akartam, és még akkor sem voltam túl elégedett vele. Mielőtt igazából befejeztem volna, észrevettem, hogy már 7.40, ami azt jelentette, hogy akkor is elkések, ha *nem* öltözöm át, így végül babakék pamut pizsamanadrágot és vietnami papucsot viseltem Gus pólójával.

Kimentem a szobából, és igyekeztem elosonni mellettük, de papa rám szólt: - Nem mehetsz el

hazulról engedély nélkül!

-Jaj, istenem, papa! Azt akarta, hogy írjak neki egy *dicsérő beszédet*, oké? Ezentúl minden rohadt este itthon leszek. Akár már máától kezdve, oké? - Ez végre befogta a szájukat.

A vezetés egész idejére szükségem volt, hogy kimenjen belőlem az otthoni indulat. A templom mögé kanyarodtam, és beálltam a félkör alakú felhajtón Augustus autója mögé. A hátsó ajtót egy ökölnyi kő tartotta nyitva. Odabent fontolgattam, hogy a lépcsőn megyek, de úgy döntöttem, inkább megvárom az ódon, nyikorgó liftet.

Amikor kinyílt a liftajtó, a támaszcsoport termében voltam, ahol ugyanolyan körbe rakták a székeket. De most csak a kísértetiesen vékony Gust láttam a kerekesszékekben. A kör közepéről nézett szembe velem. Azt várta, hogy nyíljon a liftajtó.

- Hazel Grace - mondta -, elbűvölően festesz.

- Tudom, világos?

Csoszogást hallottam a szoba egyik sötét sarkából. Isaac állt egy kis pulpituson, kapaszkodott a fába. - Leülsz? - kérdeztem.

- Nem. Dicsérő beszédet mondok. Elkéstél.

-Te... én... micsoda?

Gus intett, hogy üljek le. Odahúztam mellé magamnak egy széket a kör közepére, miközben ő megfordította a sajátját, hogy szemben legyen Isaacel. - Részt akarok venni a temetésemen - mondta Gus. - Mellesleg, tartasz majd beszédet?

- Öhm, ja, persze - válaszoltam, és a vállára hajtottam a fejemet. Mögé nyúltam, egyszerre öleltem át őt és a kerekesszéket. Megrándult. Elengedtem.

- Zsír - mondta. - Remélem, kísértetként jelen lehetek, de a biztonság kedvéért arra gondoltam... nos, nem akarok ajtóstól rontani a házba, de ma délután eszembe jutott, miért ne rendezhetnék egy előtemetést, és mivel túrhetően jó hangulatban vagyok, nincs is erre alkalmasabb időpont a mostaninál.

- Egyáltalán hogy jutottál be ide? - kérdeztem.

- Hitted volna, hogy egész éjjel nyitva hagyják az ajtót? - kérdezte Gus.

- Hát, nem - feleltem.

- Nem is hihetted - mosolygott. - Jó, tudom, hogy ez egy kicsit önfényezés.

- Hé, ellopod a dicsérő beszédemet! - szólalt meg Isaac. - Azzal kezdődik, hogy te egy önfényező tróger vagy.

Elnevettem magam.

- Oké, oké! - felelte Gus. - Nosza rajta.

Isaac megköszöri a torkát. - Augustus Waters egy önfényező tróger volt, de megbocsátunk neki, nem azért, mert a szíve átvitt értelemben éppen olyan jó volt, mint amilyen bővli a szó szerinti konkrét szíve, vagy mert jobban tudta, hogy kell fogni a cigarettát, mint bármely nemdohányzó a történelemben, vagy mert csak tizennyolc évet élt, pedig több járt volna neki.

- Tizenhetet - helyesbített Gus.

- Feltételezem, hogy van még időd, te közbekotyogó tróger.

- Én azt mondom - folytatta Isaac hogy Augustus Waters olyan sokat beszélt, hogy még a saját temetésén is képes lesz közbekotyogni. Beképzelt is volt: irgalmas Jézusom, még pisálni se tudott anélkül, hogy ne elmélkedjen az emberi salakanyag metaforikus felhangjain. Hiú is volt: nem hiszem, hogy valaha is találkoztam még egy olyan, testileg vonzó személlyel, aki ennyire tudatában lett volna testi vonzerejének. - Mégis azt mondom: amikor a jövő tudósai beállítanak a házamba a robotszemekkel, és azt mondják, próbáljam ki őket, azt felelem nekik, húzzanak el, mert Gus nélkül nem akarom látni a világot.

Akkor már a sírás kerülgetett.

- És miután ezzel elértem szónoklatom csúcspontjára, rögtön be is teszem magamnak a robotszemet, mert robotszemmel valószínűleg át lehet látni a lányok blúzán meg minden. Augustus, barátom, isten veled.

Augustus egy darabig bólogatott, csücsörítette az ajkát, majd a hüvelykujját fölemelve mutatta a tetszését. Miután összeszedte magát, hozzátette: - Azt a részt a lányok blúzájáról kivágnám.

Isaac még mindig a pulpitusba kapaszkodott. Sírnivaló kezdett, lehajtotta a fejét a deszkára, és rázkódott a válla, majd végül azt mondta: - Az istenfáját, Augustus, hogy vagy képes megszerkesztem a saját dicsérő beszédedet!

- Ne káromkodj Jézus Szó Szerinti Szívében - felelte Gus.

- Az istenfáját! - ismételte meg Isaac. Fölemelte a fejét, nyelt egyet. - Hazel, segítenél?!

Megfeledkeztem róla, hogy önállóan nem talál vissza a körhöz. Fölálltam, a karomba fűztem a kezét, és lassan odavezettem a székhez Gus mellé, ahol addig ültem. Azután a pódiumhoz mentem, és széthajtogattam azt a papírlapot, amelyre kinyomtattam a dicsérő beszédet.

- Hazel a nevem. Augustus Waters volt életem sorsverte nagy szerelme. Eposzba illő szerelmi történet volt a miénk, és nem tudok egy mondatnál többet mondani róla anélkül, hogy el ne tűnnék egy könnytöcsében. Gus tudta ezt. Gus tudja. Nem fogom elmondani a szerelmi történetünket, mert, mint minden igazi szerelmi történet, velünk együtt hal meg, ahogy kell. Azt reméltem, hogy ő fog elbúcsúztatni engem, mert nincs senki, akit inkább... - Sírni kezdtem. - Oké, nem tudok nem sírni. Hogyan... oké. Oké.

Vettem néhány mély lélegzetet, majd visszatértem a papírhoz. - Nem beszélhetek a szerelmi történetünkről, így hát a matematikáról beszélek. Én nem vagyok matematikus, de azért ismerem a matematikát. Végtelenül sok szám van a 0 és az 1 között. Van 0,1 és 0,12 és 0,112, és még ezeken kívül is végtelen mennyiség. Természetesen ennél is *végtelenebb* mennyiségű szám van a 0 és a 2 között, vagy a 0 és az egymillió között. Egyes végtelenek nagyobbak, mint mások. Ezt egy írótól tanultuk, akit valaha szeretünk. Vannak napok, nem is kevés, amikor haragszom a magam mérhetetlen készletére. Több szám kellene, mint amennyit vélhetőleg kapok, és istenem, de szeretnék több számot Augustus Watersnek, mint amennyit kapott! Mégis, Gus, szerelmem, el sem tudom mondani, milyen hálás vagyok a mi kis végtelenségünkért. A világért se cserélném el. Az örökkévalóságot adtad nekem a megszámozott napokban, és én hálás vagyok érte.

HUSZONEGYEDIK FEJEZET

Augustus Waters nyolc nappal az előttemetése után halt meg a Memorial Kórház intenzív osztályán, amikor a rák, amely belőle lett, megállította a szívét, amely szintén belőle volt.

Mellette volt a mamája, a papája és a nővérei. A mamája hajnali háromkor hívott föl. Tudtam természetesen, hogy távozóban van. Lefekvés előtt beszéltem a papájával, aki azt mondta: - Lehet, hogy ma éjjel - mégis, amikor felkaptam az éjjeliszekrényről a telefont, és láttam a képernyőjén, hogy *Gus mamája*, minden összeomlott bennem. Ő csak sírt a vonal túlsó végén, és azt mondta, hogy nagyon fáj, és én is ezt mondtam, és azt is elmondta, hogy Gus a halála előtti két órában már nem volt eszméleténél.

Ekkor bejöttek a szüleim, várakozóan néztek rám, én pedig csak bólintottam, mire átkarolták egymást, és biztos, hogy egyazon rettegéssel érezték, hogy eljön az ő idejük is.

Felhívtam Isaacot, aki átkozta az életet és a világegyetemet és Istent, azt mondta, mi vagyunk a rohadt trófeák, amiket össze lehet törni, ha éppen arra van szükség, azután rádöbbszem, hogy nem hívhatok föl senki mást, és ez volt a legszomorúbb. Az egyetlen személy, akivel igazából akartam beszélni Augustus Waters haláláról, az Augustus Waters volt.

A szüleim egy örökkévalóságig maradtak a szobámban, egész addig, amíg ki nem reggeledett, és akkor végre papa megkérdezte: - Egyedül akarsz maradni? - én pedig bólintottam, mire ő és mama azt mondta: - Odakint leszünk az ajtó előtt - én pedig azt gondoltam: *mintha nem tudnám*.

Elviselhetetlen volt. Az egész. Minden másodperc rosszabb volt az előzőnél. Folyton az járt az eszemben, hogy felhívom, és azon tűnődtem, mi lenne, ha valaki fölvenné a telefont. Az utolsó hetet azzal töltöttük, hogy emlékeztünk, de ez már a semmi volt: elvették tőlem az emlékezés örömét, mert nem volt kivel emlékezniem többé. Úgy éreztem, emlékezőtársam elvesztésével elveszett maga az emlék is, mintha a dolgok, amelyet együtt csináltunk, most kevésbé igaziak és fontosak lennének, mint órákkal ezelőtt.

Ha bemegyünk az intenzív osztályra, az első, amit kérnek, hogy helyezzük el a fájdalomunkat egy az egytől a tízig terjedő skálán, és ehhez képest döntenek el, milyen fájdalomcsillapítókat adjanak és milyen gyorsan. Százszor is fölítették nekem ezt a kérdést az évek során, és emlékszem, egyszer, még az elején, amikor nem kaptam levegőt és úgy éreztem, mintha égne a mellem, lángok nyaldosnák a bordáimat, hogy kiégessék magukat a testemből, a szüleim bevitték az intenzív osztályra. Egy ápolónő kérdezett a fájdalomról, de még beszélni sem tudtam, csak felmutattam kilenc ujjamat.

Később, miután adtak nekem valamit, az ápolónő bejött, kedvesen megsimogatta a kezem, miközben megmérte a vérnyomásom, és azt mondta: - Tudod, miből találtam ki, hogy harcos típus vagy? Hogy tízből csak a kilencediket mutattad.

De ez nem volt egészen igaz. Azért mutattam kilencet, mert máskorra tartogattam a tízet. És most itt volt, a nagy és rettenetes tízes, újra és újra lecsapott rám, miközben mozdulatlanul és magányosan feküdtem az ágyamban, a mennyezetet bámultam, a hullámok nekivágtak a szikláknak, azután visszahúztak, hogy ismét odavághassanak a fűrészfogó zátonyhoz, és én lebegtem arccal fölfelé a vízben anélkül, hogy megfulladtam volna.

Végül felhívtam. Ötször csengett ki a telefonja, azután jelentkezett a hangposta. - Augustus Waters hangpostáját hívod - mondta azon a zengő hangon, amelytől beleszerettem. - Hagyj üzenetet. - A készülék sípolt. Hátborzongatóan halott volt a vonal. Én csak szerettem volna visszamenni abba a titkos, földönkívüli harmadik térbe, ahova együtt látogattunk el, amikor telefonáltunk egymásnak. Vártam ezt az érzést, de nem jött. A vonal halott levegője nem vigasztalt, így végül kinyomtam a hívást.

Elővettem a laptopot az ágy alól, bekapcsoltam, fölmentem a weboldalára, amelyre máris áradtak a részvénytulajdonosi lapok. A legfrissebb ez volt:

Szeretlek, tesó. Találkozzunk a másik oldalon.

Írta valaki, akiről sosem hallottam. Szinte valamennyi részvénytulajdonosi lapot, amelyek majdnem olyan gyorsan érkeztek, ahogy olvastam őket, olyanok írták, akikkel sose találkoztam, és akikkel sosem beszéltem, akik most magasztalták Gus erényeit, amikor már halott volt, de én tudtam, hogy hónapok óta nem látták, és nem is vették maguknak a fáradságot, hogy meglátogassák. Vajon az én üzenőfalamban is ilyen lesz, miután meghalok, vagy kikerülök-e az iskolából és a köztudatból annyira

időre, hogy megmenekülhessek az endemikus emlékezésektől?
Tovább olvastam.

Máris hiányzol, tesó.

Szeretlek, Augustus. Isten áldjon és tartson meg.

Örökké élsz a szívünkben, nagy ember.

(Ez különösen bőszített, mert implicite feltételezte a visszamaradottak halhatatlanságát. Örökké élsz az emlékezetemben, mert én örökké fogok élni! MOST ÉN VAGYOK AZ ISTENED, HALOTT FIÚ! AZ ENYÉM VAGY! A haldoklás másik mellékhatása, hogy az ember azt hiszi, nem fog meghalni.)

Tesó, mindig jó barát voltál, sajnálom, hogy nem találkoztunk gyakrabban, amióta otthagytad az iskolát. Lefogadom, hogy már a mennyekben kosarazol.

Elképzelttem Augustus Waters elemzését erről a kommentről: ha kosarazok a mennyekben, ez azt jelenti, hogy a mennyek egy fizikai hely, ahol fizikai kosármeccset lehet rendezni? Ki gyártja a kérdéses kosárlabdákat? Vannak kevésbé szerencsés lelkek a mennyekben, akik egy égi kosárlabdagyártó üzemben dolgoznak, hogy én játszhaszak? Vagy egy mindenható isten az űr vákuumából teremti a kosárlabdákat? Ez a mennyek valamiféle megfigyelhetetlen világegyetem, ahol a fizika törvényei nem érvényesek, és ha így van, mi az ördögért kosaraznék, amikor repülhetek, olvashatok, szép emberekben gyönyörködhetek, vagy valami mást csinálhatok, amit őszintén élvezek? Szinte olyan ez, mintha az elképzelt halott énem többet mondana rólam, mint aki ténylegesen voltam, vagy vagyok.

A szülei dél körül hívtak, hogy a temetés öt nap múlva, szombaton lesz. Elképzelttem egy templomot, tele emberekkel, akik azt gondolják, hogy Augustus szeretett kosarazni, és hányingerem lett, de tudtam, hogy el kell mennem, mert beszélni fogok meg minden. Miután kinyomtam a vonalat, visszatértem az üzenőfalához:

Most hallok, hogy Gus Waters a rákkal folytatott hosszas küzdelem után meghalt. Nyugodj békében, haver.

Tudtam, hogy ezek a posztolók tényleg szomorúak, és nem is igazán haragudtam rájuk. A világegyetemre haragudtam. De még így is bőszítettek. Hogy ennyi barátja legyen az embernek, éppen akkor, amikor már nincs is szükség rájuk. Erre a megjegyzésre írtam egy választ.

Olyan világegyetemben élünk, amely azzal foglalkozik, hogy teremti és irtja a tudatot. Augustus Waters nem a rákkal folytatott hosszas küzdelem után halt meg. Az emberi tudatossággal folytatott hosszas küzdelem után halt meg - ahogy te is fogsz - egy olyan világegyetemnek az áldozata, amelynek szüksége van rá, hogy teremtsen és pusztítson mindent, amit lehet.

Elküldtem a posztot, vártam, hogy valaki válaszoljon, újra és újra frissítettem. Semmi. Megjegyzésem elveszett az új posztok hóviharában. Mindenkinek annyira hiányzott. Mindenki imádkozott a családjáért. Eszembe jutott Van Houten levele: Az írás nem támaszt fel. Eltemet.

Egy idő után kimentem a nappaliba, és leültem a szüleim mellé tévét nézni. Nem tudnám megmondani, mi volt a műsor, de mama egyszer csak megkérdezte: - Hazel, mit tehetnének érted?

Én csak ráztam a fejem. Ismét sírni kezdtem.

- Mit tehetünk érted? - ismételte a mamám.

Vállat vontam.

De ő csak kérdezgetett, mintha létezhetne bármi is, amit megtehetne, míg végül odamásztam a díványon az ölébe, a papám is odajött, és erősen fogta a lábam, én pedig átkaroltam mama derekát, és kapaszkodtak belém órákon át a hullámverésben.

Amikor odaértünk, leültem a ravatalozó hátuljában. A csupasz kőfalú kis termet a Jézus Szó Szerinti Szíve szentélyéhez építették hozzá. Volt benne vagy nyolcvan szék, amelynek kétharmadát elfoglalták, én mégis úgy éreztem, hogy a helyiség egyharmada üresen maradt.

Egy ideig csak néztem, ahogy az emberek odamennek a koporsóhoz, amelyet egy bíborszín abrosszal leborított kocsifélére helyeztek. Ezek az emberek, akiket sose láttam, letérdeltek mellé, vagy megálltak fölötte, hogy egy pillanatra ránézzenek, talán sírtak is, talán mondtak valamit, azután mindenki megérintette a koporsót, de őt nem, mert senki nem akar megérinteni egy halottat. Gus mamája és papája a koporsó mellett álltak, mindenkit megöleltek, aki odament, de amikor engem észrevettek, elmosolyodtak, és odacsoszogtak hozzám. Átkaroltam először a papáját, azután a mamáját, aki olyan görcsösen átölelt, ahogy Gus szokta, a lapockacsontomat markolva. Annyira öregnek látszottak: a szemük beesett, a bőr megereszkedett elcsigázott arcukon. Ők is elérték az akadályverseny végét.

- Nagyon szeretted téged - mondta Gus mamája. - Komolyan. Ez nem... nem gyerekszerelem volt - tette hozzá, mintha nem tudtam volna.

- Magukat is nagyon szeretette - válaszoltam halkán. Nehéz ezt elmagyarázni, de olyan volt velük beszélni, mintha kölcsönösen késsel szurkálnánk egymást. - Sajnálom - tettem hozzá. Ezután a szüleim beszéltek velük, és az egész beszélgetés abból állt, hogy hol bólogattak, hol összepréselték a szájukat. A koporsóra néztem, és láttam, hogy nincs ott senki, ezért úgy döntöttem, odamegyek. Kihúztam az orromból a csöveket, lekanyarítottam a nyakamból a kanült, és odaadtam a papámnak. Azt akartam, hogy ne legyen ott más, csak ő meg én. Magamhoz szorítottam a táskámat, és végigmentem a széksorok között a rögtönzött folyosón.

Az út hosszúnak tűnt, de én egyfolytában azt hajtogattam a tudómnak, hogy fogja be, mert elég erős, meg tudja csinálni. Láttam, ahogy közeledtem hozzá: a haját precízen elválasztották baloldalt, olyan módon, amit ő abszolút borzalmasnak talált volna, az arcát kisminkelték. De még mindig Gus volt. Az én langaléta, gyönyörű Gusom.

Szerettem volna a fekete kis koktélsruhámban jönni, amelyet a tizenötödik születésnap bulimra vásároltam, a halotti ruhámban, de már nem volt jó rám, Így egyszerű, térdig érő, fekete ruhát választottam. Augustus ugyanabban a keskeny hajtókéjű öltönyben volt, amelyet az Oranje-ben viselt.

Letérdeltem, és akkor döbbsentem rá, hogy lecsukták a szemét - hát persze -, és sosem látom többé a kék szemét. - Szeretlek jelen időben - suttogtam, azután a mellkasa közepére tettem a kezem, és azt mondtam: - Minden oké, Gus. Minden oké. Az. Oké, hallod? - Egyáltalán nem hittem - és most sem hiszem -, hogy hallotta. Előrehajoltam, megcsókoltam az arcát. - Oké - mondtam. - Oké.

Hirtelen észrevettem, hogy mindenki minket néz, úgy, ahogy utoljára az Anne Frank-házban nézett minket az a sokaság, amikor csókolóztunk. Bár hogy pontos legyek, itt már nem lehetett minket nézni. Csak engem.

Kinyitottam a táskám, belenyúltam, kivettem egy kemény dobozos Camel Lights cigarettát, gyorsan bedugtam az oldala és a koporsó ezüstsínű plüssbélése közé, remélve, hogy senki sem veszi észre.

- Erre rágyújthatsz - suttogtam neki. - Nem fogok haragudni.

Miközben Gushoz beszéltem, a mama és a papa a második sorig jöttek előre az oxigénpalackokkal, Így nem kellett sokat mennem visszafelé. A papa adott egy zsebkendőt, amikor leültem. Kifújtam az orrom, a fülemre akasztottam a csöveket, a helyére illesztettem a csővégeket.

Azt hittem, bemegyünk a szentélybe az igazi temetéshez, de minden ebben a kis oldalteremben történt, amely, azt hiszem, Jézus Szó Szerinti Keze volt, a keresztnak az a része, amelyre felszögezték. Bejött egy lelkész, megállt a koporsó mellett, szinte mintha a koporsó egy szószék lenne, és beszélt egy keveset arról, hogy Augustus milyen bátran harcolt, és hogy hősiessége a betegséggel szemben példa lehet mindnyájunknak, és már kezdtem volna begurulni, amikor azt mondta: - A mennyekben Augustus végre ép lesz és egészséges - arra célozva, hogy féllábú léccére Gus csekélyebb volt másoknál, és ekkor már muszáj volt fújnom egyet az undortól. A papa megszorította a lábamat térd fölött, és rosszallóan nézett rám, de a mögöttem levő sorban valaki azt morogta, olyan halkán, hogy alig lehetett érteni: - Micsoda nagy határ szar, mi, kislány?

Megpördültem.

Peter Van Houten a potrohára szabott fehér vászonöltönyt, púderkék inget és zöld nyakkendő viselt. Úgy festett, mint aki Panama gyarmati megszállására készült, nem temetésre. A lelkész azt mondta: - Imádkozzunk - és mindenki más fejet hajtott, de én csak arra voltam képes, hogy tátott szájjal bámuljam Peter Van Houtent, aki egy pillanat múlva azt súgta: - Meg kell játszanunk az imádkozást - és lehajtotta a fejét.

Igyekeztem megfelekedezni róla, és Augustusért imádkoztam. Igyekeztem a lelkészre figyelni és nem hátranézni.

A lelkész Isaacet szólította, aki most sokkal komolyabb volt, mint az előtemetésén. - Augustus Waters polgármester volt Cancervania titkos városában - kezdte -, és nem pótolható. Mások majd mesélhetnek vidám sztorikat Gusról, mert vicces fiú volt, de én hadd mondjak el egy komolyat: egy nappal azután, hogy kivágták a szemem, Gus beállított a kórházba. Vak voltam, a szívem összetört, senkivel sem akartam találkozni, de Gus berontott a szobámba, és azt bömbölte: „Csodálatos híreim vannak!” Mire én: „Nem igazán akarok most csodálatos híreket hallani”, mire Gus azt felelte: „Ez olyan csodálatos hír, hogy te is hallani akarod”, és én megkérdeztem: Jó, mi az?”, ő pedig azt válaszolta: „Olyan hosszú és jó életet fogsz élni tele nagyszerű és rettenetes pillanatokkal, amelyet el sem tudsz képzelni!”

Isaac nem bírta folytatni, bár lehet, hogy csak ennyit írt.

Miután egy gimnáziumi osztálytárs előadott néhány sztorit Gus figyelemre méltó kosárlabdázótehetségéről, továbbá csapattársi erényeiről, a lelkész azt mondta: - Most pedig halljunk néhány szót Augustus különleges barátjától, Hazeltól. - *Különleges barát?* Itt-ott kuncogtak a hallgatóság soraiban, ezért úgy gondoltam, jobb, ha azzal kezdem, hogy helyesbítem a lelkészt: - A barátnője voltam. - Ettől nevettek. Utána olvasni kezdtem a dicsérő beszédet, amelyet írtam.

- Van egy remek idézet Gusék házában, amelyet úgy ő, mint én nagyon vigasztalónak találtunk: *Szenvedés nélkül hogyan ismerhetnének meg az örömet?*

Tovább ontottam a falvédő bölcsességeket, és Gus szülei egymást átkarolva bólogattak minden szóra. Úgy döntöttem, hogy a temetések az élőknek valók.

Miután Julia, Gus nővére is beszélt, a szertartás véget ért egy imával, amely arról szólt, hogy Gus egyesül az Istennel, nekem pedig eszembe jutott, amit az Oranjee-ben mondott, hogy nem hisz az égi palotákban és a hárfákban, viszont hisz a nagy V-s Valamiben, így ima közben megpróbáltam elképzelni nagy V-s Valahol, de még így sem tudtam teljesen meggyőzni magam arról, hogy ismét együtt leszünk. Már túl sok halottat ismertem. Tudtam, hogy az idő mostantól másképp telik nekem, mint neki - én, mint mindenki ebben a teremben, tovább gyűjtöm a szerelmeket és veszteségeket, ő pedig nem. Számomra ez volt a *végső és igazán elviselhetetlen tragédia*: Augustust a számtalan halotthoz hasonlóan egyszer és mindenkorra lefokozták kísértettől kísértetté.

Azután Gus egyik sógora elővett egy hordozható lejátszót, és föltették azt a dalt, amelyet Gus választott ki, egy szomorú és csöndes dalt a Hectic Glow-tól, aminek az a címe: *Az új társ*. Nagyon szerettem volna hazamenni. Alig ismertem ezeket az embereket, és éreztem, hogy Peter Van Houten apró szeme belefúródik védtelen lapockámba, de amikor vége lett a dalnak, mindenkinek muszáj volt odajönni hozzám, és el kellett mondania, milyen szépen beszéltem, és milyen szép volt a szertartás, ami hazugság, mert ez egy temetés volt. Olyan, mint a többi.

A koporsóvivők - unokatestvérek, Gus papája, egy nagybácsi, barátok, akiket sosem láttam - odajöttek, felemelték a koporsót, és elindultak vele a halottaskocsizhoz.

Miután a szüleim meg én beszálltunk a kocsiba, azt mondtam: - Nem akarok odamenni. Fáradt vagyok.

- Hazel - mondta mama.

- Mama, ott nincs hely, ahol leülhetnék, egy örökkévalóságig tart, és én kimerültem.

- Hazel, nem tehetjük meg Mr. és Mrs. Watersszel, hogy nem megyünk oda - mondta a mama.

- De... - mondtam. Valamilyen okból nagyon kicsinek éreztem magam a hátsó ülésen.

Valahogy szerettem is volna kicsi *lenni*. Hatéves vagy hasonló. - Na jó - mondtam.

Egy darabig csak kibámultam az ablakon. Tényleg nem akartam elmenni. Nem akartam látni, ahogy leeresztik a földbe azon a helyen, amelyet ő választott ki az apjával közösen, és nem akartam látni a szüleit, ahogy térdre rognak a harmatos fűben, és nyögnek fájdalmukban, nem akartam látni, ahogy Peter Van Houten alkoholistá potroha dagasztja a lenvászón zakót, nem akartam sírni egy csomó ember előtt, nem akartam egy marok földet dobni Augustus sírjába, nem akartam, hogy a szüleimnek ott kelljen állniuk valami ferde fényben a délutáni tiszta kék ég alatt, a napjaikra, a

gyereükre, az én sírhelyemre, a koporsómra és rám szórt földre kelljen gondolniuk.

Mégis megtettem. Megtettem értük mindent, és még rosszabbakat is, mert mama és papa azt érezte, hogy így illik.

Amikor vége lett, Van Houten odajött hozzám, egyik kövér kezét a vállamra tette, és azt mondta: - Kérhetek egy fuvarra? A kocsimat a domb tővében hagytam. - Vállat vontam, ő pedig rögvést kinyitotta a hátsó ajtót, mihelyt papa elfordította a kulcsot az autó zárjában.

Bent a két ülés között előrehajolt, és azt mondta: - Peter Van Houten vagyok, nyugalmazott regényíró és félhivatalos kiábrándító.

A szüleim bemutatkoztak. Van Houten kezét rázott velük. Eléggé meglepett, hogy a fél világot átrepülte egy temetésért. - Honnan tudta... - kezdtem, de félbeszakított.

- Infernális internetetekből követtem az indianapolisi gyászjelentéseket. - Benyúlt lenvászonzakója alá, és előhúzott egy hétdecis whiskysüveget.

- Erre csak úgy vett egy jegyet, és...

Ismét félbeszakított, miközben lecsavarta a kupakot. - Ezerötszáz volt egy első osztályú jegy, de elég pénzem van ahhoz, hogy megengedhessek magamnak efféle szeszélyeket. És az italok ingyen vannak a repülőn. Ha elég becsvágyó vagy, be is rúghatsz.

Van Houten ivott egy korty whiskyt, azután előrehajolt, hogy megkínálja a papámat, aki azt mondta: - Öhm, nem, köszönöm. - Van Houten bólintott, és felém nyújtotta az üveget. Elmartam.

- Hazel! - szólt rám mama, de én lecsavartam a kupakot, és ittam egy kortyot, amitől a gyomrom úgy érezte magát, mint a tüdőm. Visszaadtam a palackot Van Houtennek, aki derekasan meghúzta, és azt mondta: - Nos. *Omnis cellula e cellula*.

- He?

- Waters nevű fiúd és én rövid levelezést folytattunk, és az utolsó...

- Nocsak, most már elolvassa a rajongók leveleit?

- Nem, ő a laci címre küldte, nem a kiadómba. És őt aligha nevezném rajongónak. Utált engem. Ennek ellenére csökönyösen hangoztatta, hogy egyedül akkor nyerek feloldozást helytelen viselkedésemre, ha részt veszek a temetésén, és elmondom neked, mi történt Anna anyjával. Így hát itt vagyok, és íme, a válasz: *Omnis cellula e cellula*.

- Mi? - kérdeztem ismét.

- *Omnis cellula e cellula* - ismételte meg. - Minden sejt sejtéből származik. Minden sejt egy korábbi sejtéből születik, amely ugyancsak egy még korábbi sejtéből keletkezik. Az élet életből lesz. Az élet nemzék az életet, amely nemzék az életet, amely nemzék az életet.

Leértünk a domb aljába. - Ja, oké - mondtam. Most nem volt kedvem ehhez. Peter Van Houten nem fogja eltéríteni Gus temetését. Nem hagyom. - Köszönöm - mondtam. - Úgy látom, megérkeztünk a domb tővébe.

- Nem vagy kíváncsi a magyarázatra? - kérdezte.

- Nem - feleltem. - Megvagyok így. Szerintem maga egy szánalmas alkoholista, aki, mint egy koraérett tizenegy éves, kacifántos dolgokat mond, hogy odafigyeljenek rá, és ezért irtóra haragszom magára. És igen, maga már nem az a pasi, aki a *Mennyei megbántást* írta, így nem tudná folytatni még akkor sem, ha szeretné. Mindazonáltal kösz. Pazar életet kívánok.

- De...

- Kösz a piát - mondtam. - Most pedig szálljon ki a kocsiból. - Papa megállt a kocsival, és egy percig üresben járatta a motort Gus sírja alatt, amíg Van Houten, aki végre elhallgatott, kinyitotta az ajtót, és távozott.

Miközben elindultunk, a hátsó ablakból figyeltem, ahogy iszik egy kortyot, és felém emeli az üveget, mintha felköszönte-ne. A szeme nagyon szomorú volt. Hogy őszinte legyek, rosszul éreztem magam.

Mire hat óra tájt hazaértünk, teljesen kimerültem. Csak aludni akartam, de a mama belém diktált egy kis sajtos tésztát, bár azt legalább megengedte, hogy az ágyban egyek. Aludtam két órát légzőkészülékkel. Borzasztó volt felébredni, néhány zavarodott pillanatig úgy éreztem, hogy minden rendben van, azután újból fejbe vágott a valóság. Mama lecsatolt a készülékről. Oda-pányváztam magam egy hordozható palackhoz, és kibotladoztam a fürdőszobába, hogy fogat mossak.

Fogmosás közben a tükörben bámultam magam, és folyton arra gondoltam, hogy kétféle felnőtt van: az egyik a Peter Van Houteneké, ezeké a nyomorúságos teremtményeké, akik végigkurkásszák a világot, hátha találnak valamit, amit bánthatnak. És vannak olyanok, mint a szüleim, akik járkálnak, mint a zombik, és mindent elkövetnek, hogy minél tovább járkálhassanak.

Egyik jövőt sem találtam különösebben kívánatosnak. Nekem úgy tűnt, hogy már a világ minden tisztaságát és jóságát láttam. Kezdttem gyanítani, hogy az a fajta szerelem, amelyben Augustusszal együtt részünk volt, még akkor sem tarthat sokáig, ha nem szól közbe a halál. *Nappallá a hajnal így változik át*, írja a költő. *Semmi arany nem marad tovább*.

Valaki kopogtatott a fürdőszoba ajtaján.

- Occupada - jeleztem.

- Bejöhetek, Hazel? - kérdezte a papám. Nem válaszoltam, de ő így is benyitott egy idő után. Leültem a vécé fedelére. Miért olyan nehéz munka a lélegzés? A papa letérdelt mellém. Megfogta a fejem, a kulcscsontjára vont, és azt mondta: - Nagyon szomorú, hogy Gus meghalt. - Kissé fojtogatott a pólója, mégis jó érzés volt, Hogy olyan erősen tart, hogy beleprésel vigasztaló szagába. Szinte olyannak tűnt, mint aki haragszik valamiért, és ez tetszett nekem, mert én is dühös voltam. - Hülye álltság - mondta. - Ez az egész dolog. Nyolcvan százalék a túlélési arány, és ő pont a húsz százalékba kerül? Baromság. Olyan remek srác volt. Ez hülyeség. Gyűlölöm. Éppen ezért volt kiváltság őt szeretni, ugye?

Bólogattam a pólójának.

- Legalább van valami fogalmad róla, hogyan gondolok rád - mondta.

Az én öregem mindig tudja, mit mondjon.

HUSZONHARMADIK FEJEZET

Két nappal később dél körül keltem, és elautóztam Isaachez. Személyesen nyitott ajtót. - Anyu moziba vitte Grahamet - mondta.

- Csinálnunk kéne valamit - mondtam.

- Lehet az a valami egy vak videojáték a díványunkon?

- Ja, ilyesmi járt az eszemben.

Így aztán pár órán át beszélgettünk a képernyőhöz, és egy láthatatlan labirintusban navigáltunk, ahol egyetlen lumenre való fény sem volt. A játék messze legszórakoztatóbb része az volt, amikor humoros beszélgetésbe igyekeztük bevonni a számítógépet.

ÉN: Érintsd meg a barlang falát.

Szgép: Megérinted a barlang falát. Nedves.

Isaac: Nyald meg a falat.

Szgép: Nem értem. Ismételd.

ÉN: Meglövöd a barlang nedves falát.

Szgép: Lökni próbálsz. Megütöd a kezed.

Isaac: *Nem* lököd. LÖVÖD.

Szgép: Nem értem.

Isaac: Haver, hetek óta egyedül vagyok ennek a barlangnak a sötétjében, kell egy kis megkönnyebbülés. **MEGLÖVÖD A BARLANG FALÁT!**

Szgép: Lökni pró...

ÉN: Odanyomod az ágyékom a barlang falához.

Szgép: Nem ér...

Isaac: Szeretkezel a barlanggal!

Szgép: Nem ér...

ÉN: *NA JÓ*. Balra fordulsz.

Szgép: A bal oldali ágat követed. A járat keskenyedik.

ÉN: Mász.

Szgép: Száz métert mászol. A járat szűkül.

ÉN: Hason csúszol.

Szgép: Hason csúszol harminc métert. Víz csöpög a testedre. Egy kavicsshalomhoz érsz, amely elzárja a járatot.

ÉN: Most már meglóhetem a barlangot?

Szgép: Nem lökhetsz, amíg nem tudsz felállni.

Isaac: Nem szeretek egy olyan világban élni, amelyben nincs Augustus Waters.

Szgép: Nem értem...

Isaac: Én sem. Szünet.

Ledobta a távirányítót a díványra kettőnk közé, és megkérdezte - Tudsz róla, hogy szenvedett-e vagy ilyenek?

- Gondolom, nehezen kapott levegőt - feleltem. - Végül elveszítette az öntudatát, ettől függetlenül nem volt valami magasztos. A haldoklás szar ügy.

- Ja - helyesek Isaac. Hosszú szünet után hozzátette: - Csak olyan lehetetlennek érzem.

- Mindig megtörténik - mondtam.

- Dühösnek tűnsz - jegyezte meg.

- Igen - válaszoltam. Hosszú ideig csak ültünk csendesen, ami jó volt, mert közben visszagondoltam a lelegejére Jézus Szó Szerinti Szívében, amikor Gus azt mondta, hogy fél a felejtéstől, én pedig azt mondtam, olyasmitől tart, ami általános és elkerülhetetlen, és a probléma valójában nem a szenvedés vagy a felejtés, hanem ezeknek a dolgoknak a silány értelmetlensége, a szenvedés teljességgel embertelen nihilizmusa. Papára gondoltam, ahogy mondja, hogy a világegyetem észre akarja vétetni magát. De mi azt akarjuk, hogy a világegyetem vegyen észre minket, figyeljen oda ránk, hogy mi történik velünk, nem az értelmes élet közösségével, hanem mindnyájunkkal, mint egyénekként.

- Tudod, ugye, hogy Gus igazán szeretett? - mondta Isaac.

- Tudom.

- Örökké rólad beszélt.

- Tudom - feleltem.
- Idegesítő volt.
- Én nem tartottam olyan idegesítőnek - mondtam.
- Odaadta azt a dolgot, amit írt?
- Milyen dolgot?
- A kedvenc könyved folytatását, vagy mit.
- Felé fordultam. - Micsoda?
- Azt mondta, csinál neked valamit, de nem valami jó az írásban.
- Mikor mondta ezt?
- Nem is tudom. Valószínűleg azután valamikor, hogy visszatértetek Amszterdamból.
- De mikor? - nógattam. Nem volt lehetősége befejezni? Vagy befejezte, és a számítógépében hagyta?
- Hmm - sóhajtott Isaac. - Hmm, nem is tudom. Egyszer itt beszéltünk róla. Itt volt... öö, az e-mail-gépemmel játszottunk és éppen kaptam egy e-mailt a nagyanyámtól. Ellenőrizhetem, ha...
- Igen, igen, hol van?
- Egy hónapja említette. Egy hónapja. Nem volt valami jó hónap, el kell ismerni, de akkor is - egy hónap. Ez elég idő arra, hogy legalább *valamit* írjon. Még mindig van valami róla, vagy legalábbis tőle, ami odakint lebeg. Szükségem volt rá.
- El kell mennem hozzájuk - mondtam Isaacnek.
- Kisiettem a furgonhoz, beemeltem az oxigénpalackos kocsit az anyósülésre. Elindítottam az autót. Hiphop zene bőgött a sztereóból, és amikor odanyúltam, hogy csatornát váltsak, valaki rappelni kezdett. Svédül.
- Megpördültem, és felsikoltottam, amikor láttam, hogy Peter Van Houten ül a hátsó ülésen.
- Elnézést, amiért megijesztettelek! - ordította túl Peter Van Houten a rapet. Még mindig a temetési öltöny volt rajta, csaknem egy héttel a temetés után. Úgy búzlótt, mintha alkoholt izzadna.
- A CD-t megtarthatod - mondta. - Ez a Snook, az egyik legnagyobb svéd...
- Ááááá, KIFELÉ AZ AUTÓMBÓL! - Kikapcsoltam a sztereót.
- Amennyire tudom, ez az anyád kocsija - felelte. - És nem is volt bezárva.
- Atyavilág! Kifelé a kocsimból, vagy hívom a kilenc-tizenegyet. Ember, mi *baja* van magának?
- Ha csak egy volna - elmélkedett. - Egyszerűen azért vagyok itt, hogy bocsánatot kérjek. Helyesen jegyezted meg korábban, hogy szánalmas, alkoholfüggő emberke vagyok. Egyetlen ismerősöm volt, aki csak azért töltötte velem az idejét, mert megfizettem érte; sajnós azóta ő is távozott, otthagytott engem az a ritka lélek, akit még kenőpénzzel sem lehet megvesztegetni. Minden igaz, Hazel. Minden és még annál több is.
- Oké - feleltem. Sokkal megindítóbb lett volna a beszéde, ha nem folynak össze a szavai.
- Annára emlékeztetsz.
- Egy csomó embert emlékeztetek egy csomó emberre - válaszoltam -, de most már tényleg mennem kell.
- Akkor indulj - mondta.
- Szálljon ki!
- Nem. Annára emlékeztetsz - ismételte meg. Egy másodperc múlva hátramenetbe kapcsoltam és kitolattam. Nem dobhatom ki a kocsimból, és nem is teszem. Elmegyek Gus házához, és Gus szülei majd elzavarják.
- Bizonyára ismered Antonietta Meót - mondta Van Houten.
- Nem én - mondtam. Bekapcsoltam a sztereót, elbődült a svéd hiphop. Van Houten azonban túlüvöltötte.
- Hamarosan ő lehet a legfiatalabb nem vértanú szent, akit kanonizál a katolikus egyház. Ugyanolyan rákja volt, mint Mr. Watersnek: oszteoszarkóma. Levágták a jobb lábát. Iszonyúan szenvedett. Miközben Antonietta Meo meglett hatévesként haldokolt ebben a kínzó rákban, azt mondta az apjának: „A fájdalom olyan, mint a kelme. Minél erősebb, annál értékesebb.” Igaz ez, Hazel?
- Nem egyenesen néztem rá, csak a visszapillantómból. - Nem! - ordítottam túl a zenét. - Ez baromság!
- De, ugye, szeretnéd, hogy igaz legyen! - ordította vissza. Kikapcsoltam a zenét. - Sajnálom, hogy tönkretettem az utazásokat. Túl fiatalok voltatok. Túl... - Elcsuklott a hangja. Mintha bizony joga lenne Gust siratni! Van Houten csak egy volt a számtalan gyászoló közül, akik nem ismerték, egy újabb megkésett részvétnyilvánító az üzenőfalon.
- Nem tette tönkre a kirándulásunkat, maga beképzelt genyó. Pazar utunk volt.
- Igyekszem - mondta. - *Esküszöm, igyekszem.* - Ekkor kezdett derengeni, hogy Peter Van

Houtennek halott lehet a családjában. Az őszinteségre gondoltam, amellyel a rákos gyerekekről írt; a tényre, hogy nem bírt beszélni velem Amszterdamban, kivéve, amikor megkérdezte, hogy szándékosan öltöztem-e úgy, mint Anna; arra, ahogy szemétkedett velem és Augustusszal; a fájdalmas kérdésre, hogy van-e kapcsolat a kín elviselhetetlensége és értéke között. Hátradólt és ivott. Egy öregember, aki évek óta részeg. Eszembe jutott egy statisztika, amelyet bár ne olvastam volna: a házasságok fele felbomlik egy évvel a gyermek halála után. Visszanéztem Van Houtenre. Végighajtottam a College-on, beálltam egy sor parkoló autó mögé, és megkérdeztem: - Magának volt egy gyereke, aki meghalt?

- A lányom - felelte. - Nyolcéves volt. Gyönyörűen szenvedett. Sose fogják boldoggá avatni.

- Leukémiás volt? - kérdeztem. Bólintott. - Mint Anna - mondtam.

- Igen, nagyjából úgy.

- Maga házaseMBER volt?

- Nem. Illetve akkor nem, amikor a lányom meghalt. Már sokkal előbb elviselhetetlen voltam, semmint elvesztettük. Hazel, a gyász nem változtatja meg az embert, hanem megmutatja.

- Vele lakott?

- Nem, eredetileg nem, noha végül New Yorkba vittük, ahol én laktam. Átesett egy kísérleti tortúrasorozaton, amelyek növelték napjainak nyomorúságát, de nem a számukat.

- Így adott neki egy második életet, amelyben tizenéves lehetett - mondtam egy másodpercnyi hallgatás után.

- Azt hiszem, helyesen értelmezted a dolgot - bólintott, majd gyorsan hozzátette: - Nyilván ismered Philippa Foot villamosának gondolatkísérletét?

- Aztán én beállítok a házába, úgy öltözve, mint az a lány, akivé reményei szerint a gyermeke fejlődött volna, maga pedig kiborul.

- Egy kormányozhatatlanná vált villamos rohan a sínen - mondtam.

- Nem érdekel a hülye gondolatkísérlete - közöltem.

- Philippa Footé.

- Az övé sem - mondtam.

- Nem értette, hogy miért történik vele - folytatta. - Meg kellett mondanom neki, hogy meg fog halni. A szociális gondozója mondta, hogy meg kell mondanom. Meg kellett mondanom neki, hogy meghal, így hát hozzátettem, hogy a mennybe kerül. Megkérdezte, én is ott leszek-e, én pedig azt válaszoltam, hogy nem, még nem. De később igen, mondta, mire én megígértem, hogy igen, természetesen, hamarosan találkozunk. Azt is mondtam neki, hogy közben lesz odafent egy nagy családunk, amely vigyáz rá. Megkérdezte, mikor leszek ott, én pedig azt válaszoltam, hogy hamarosan. Ennek huszonkét éve.

- Sajnálom.

- Én is.

Egy idő után megkérdeztem: - És mi történt a mamájával?

Elmosolyodott. - Te kis gazember. Még mindig a folytatásra vagy kíváncsi?

Visszamosolyogtam. - Haza kéne mennie - mondtam. - Józanodjon ki. Írjon még egy regényt. Csinálja azt, amiben jó. Nem sok embernek van akkora szerencséje, hogy ilyen jó legyen valamiben.

Hosszan nézett rám a tükrön át. - Oké - mondtam. - Ja, igazad van. Igazad van. - De míg ezt mondta, már elő is vette a nagyrészt kiürült, hétdecis whiskyspalackot. Ivott, visszacsavarta a kupakot, és kinyitotta az ajtót. - Isten veled, Hazel.

- Fel a fejjel, Van Houten.

Leült a járdára a kocsik mögött. Figyeltem, ahogy zsugorodik a tükörben. Elővette a palackot, egy pillanatig mintha a járdán akarta volna hagyni. Azután meghúzta.

Forró volt a délután Indianapolisban, a levegő sűrű és mozdulatlan, mintha egy felhőbe kerültünk volna. Nekem ez a legrosszabb fajta levegő. Győzködtem magam, hogy csak a levegő miatt érzem végtelennek a távolságot, amíg végigmegyek Gus feljáromán Gus ajtajáig. Csöngettem, Gus mamája nyitott ajtót.

- Ó, Hazel! - mondtam, és sírva átölelt.

Padlizsános lasagnával kínált - gyanítom, sokan vittek nekik ételt meg minden -, azt ettem vele és Gus papájával. - Hogy vagy?

- Hiányzik Gus.

- Hát igen.

Tényleg nem tudtam, mit mondjak. Én csak szerettem volna lemenni az alagsorba, és megkeresni, akármit is írt nekem. Ezenfelül nagyon nyomasztott a csend a szobában. Szerettem volna, ha beszélnek egymással, vigasztalják, kézen fogják egymást, ilyesmi. De csak ültek, ettek egy kevés

lasagnát, és még csak nem is néztek egymásra. - A mennyországnak szüksége volt egy angyalra - mondta egy idő után a papája.

-Tudom - feleltem. Ekkor beállítottak Gus nővérei meg a gyerekeik, és előzönlötték a konyhát. Fölálltam, megöleltem a két nővért, azután figyeltem, ahogy a kölykök fájdalmasan nélkülözött lármát csapva rohangálnak a konyhában. Úgy pattogtak vissza egymásról, mint az izgatott molekulák, és ordítottak: - Te vagy az, nem, nem te vagy az, én voltam, de azután eltaláltalak, te pedig nem találtál el, melléütöttél, én talállak el téged, nem, hülye segg, most időkérés van, DANIEL, NE NEVEZD A TESTVÉREDET HÜLYE SEGGNEK, mami, ha nem szabad ezt a szót használni, akkor hogy mondjam, hogy hülye segg, hülye segg - azután kórusban: *hülye segg, hülye segg, hülye segg, hülye segg*, és az asztalnál Gus szülei megfogták egymás kezét, amitől jobban éreztem magam.

- Isaactól hallottam, hogy Gus írt valamit, valamit, ami nekem szól - mondtam. A kölykök még mindig a hülyesegg-nótát fújták.

- Megnézhetjük a számítógépét - mondta a mamája.

- Nem sokat használta az utolsó néhány hétben - jegyeztem meg.

- Ez igaz. Még abban sem vagyok biztos, hogy felhoztuk. Még az alagsorban van, Mark?

- Fogalmam sincs.

- Hát - szólaltam meg -, lehetne, hogy... - az alagsori ajtó felé biccentettem.

- Még nem vagyunk készen - mondta Gus papája. - De természetesen igen, Hazel. Neked természetesen lehet.

Lementem, el a vetetlen ágy, a tévé alatti játszószékek mellett. A számítógép még ott volt. Megmozgattam az egeret, hogy bekapcsoljam, azután megkerestem a legújabb mappákat. Az utolsó hónapban semmit nem találtam. A legfrissebb egy válasz volt Toni Morrison *Nagyonkékjére*.

Lehet, hogy kézzel írt valamit. Odamentem a polcaihoz, hogy keressek egy naplót vagy noteszt. Semmi. Átlapoztam a *Mennyei megbántasz*. Egyetlen jelet sem hagyott benne.

Odamentem az ágya melletti éjjeliszekrényhez. Az asztalon az olvasólámpa mellett a *Mayhem mindörökké* hevert, *A hajnal* árának kilencedik folytatása, a 138. oldal sarka be volt hajtvva. Sosem olvasta el a könyvet. - Vigyázat, spoiler: Mayhem életben marad - mondtam neki hangosan, csak arra az esetre, ha netán hallana.

Ezután bemásztam a vetetlen ágyba, magamra csavartam tűzött paplanát, mint egy gubó, körülvettem magam a szagával. Kihúztam a kanült, hogy jobban érezhessem, beszívtam és ki-lélegeztem, a szag már akkor is gyengült, amikor ott hevertem, és a mellem annyira égett, hogy már semmit sem ismertem föl a fájdalmak között.

Egy idő után felültem az ágyban, visszatettem a csöveket, és egy darabig csak lélegeztem, mielőtt fölmentem a lépcsőn. Szülei várakozón néztek rám, de én csak ráztam a fejem. A kölykök rohangásztak mellettem. Gus egyik nővére - nem tudtam megkülönböztetni őket - megkérdezte: - Anya, nem akarnád, hogy inkább kivigyem őket a parkba?

- Nem, nincs velük semmi gond.

- Nem hagyhatott valahol egy noteszt? Talán a kórházi ágya mellett? - Az ágyat már elvitték, visszakérte a kórház.

- Hazel - mondta az apja - mindennap velünk voltál. Te... nem sokat volt egyedül, szívem. Nem volt ideje bármit is írni. Tudom, hogy szeretnéd... én is. Azonban az üzenetei most már fönről jönnek, Hazel. - A mennyezetre mutatott, mintha Gus valahol a ház fölött lebegne. Talán így is volt. Nem tudom. Mindenesetre én nem éreztem a jelenlétét.

- Ja - feleltem. Megígértem, hogy néhány nap múlva ismét meglátogatom őket.

Soha többé nem éreztem az illatát.

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET

Három nappal később, ami a tizenegyedik nap volt a temetés után, felhívott reggel Gus apja. Még rá voltam kapcsolva a lélegeztetőkészülékre, ezért nem vettem fel, de abban a pillanatban meghallgattam az üzenetét, amint megérkezett a telefonomba.

- Szia, Hazel, Gus apja vagyok. Találtam egy, öhm, Moleskine noteszt az újságtartóban, ami olyan közel volt a kórházi ágyhoz, hogy elérhesse. Sajnos nincs benne írás. Az összes lap üres. Csakhogy az első pár lapot, azt hiszem, hármát-négyet, kitépték. Átkutattuk a házat, de nem találtuk meg ezeket a lapokat. Nem tudom, mire véljem. De nem ezek a lapok azok, amelyekről Isaac beszélt? Remélem, jól vagy. Mindennap imádkozunk érted, Hazel. Szervusz.

Egy Moleskine noteszből kitépett három-négy lap többé nem található Augustus Watersék házában. Hol hagyhatta nekem? *A Furi csontokra*, cellulozta? Nem, ahhoz nem volt elég jól, hogy odamenjen.

Jézus Szó Szerinti Szíve. Talán ott hagyta nekem az Utolsó Jó Napján.

Ezért másnap húsz perccel korábban mentem a támaszcsoport összejövételére. Elhajtottam Isaacékhez, fölvettem, azután elindultunk Jézus Szó Szerinti Szívéhez, leeresztettük az autó ablakait, és a Hectic Glow vadonatúj lemezét hallgattuk, amelyet Gus már sose fog hallani.

Liftbe szálltunk. Odakísértem Isaacet egy székhez a Bizalom Körében, azután lassan körbejártam a Szó Szerinti Szívet. Mindenütt megnéztem: a székek alatt, a pulpituson, ahol akkor álltam, amikor a dicsérő beszédet mondtam, a büféasztal alatt, a táblánál, amelyre a vasárnapi iskolások tűzködik föl Isten szeretetét ábrázoló rajzaikat. Semmi. A házukat nem számítva ez volt az egyetlen hely, ahol együtt voltunk azokban az utolsó napokban, de vagy nem itt voltak a lapok, vagy valamit elnéztem. Talán a kórházban hagyta nekem, de ha így van, akkor szinte biztos, kidobták a halála után.

Mire leültem Isaac mellé, tényleg alig kaptam levegőt, és miközben Patrick előadta golyótlansági tanúskodását, én arra összpontosítottam, hogy meggyőzzem a tüdőmet, minden oké, tud lélegezni, elegendő oxigénhez jut. Alig egy héttel Gus halála előtt csapolták le - végignéztem, ahogy az ámbraszín rákfolyadék csöpög belőlem kifelé a csövön át -, mégis úgy éreztem, ismét tele van. Olyannyira a tüdőm megnyugtatóására összpontosítottam, hogy először nem is hallottam, amikor Patrick a nevemet mondta.

Felfigyeltem. - Tessék? - kérdeztem.

- Hogy vagy?

-Jól, Patrick. Csak egy kicsit nem kapok levegőt.

- Szeretnék megosztani valamelyik emlékedet Augustusról a csoporttal?

- Én csak meghalni szeretnék, Patrick. Te sosem kívánod, bár meghalnál inkább?

- De igen - felelte Patrick a szokott szünet nélkül. - Igen, természetesen. És miért nem halsz meg?

Gondolkoztam. A szabvány válaszom az volt erre, hogy a szüleim kedvéért akarok életben maradni, mert a halálom után ott maradnak kifosztva, gyermektelenül. És ez még mindig igaz, de nem csupán erről volt szó. - Nem tudom.

- Abban reménykedsz, hogy jobban leszel?

- Nem - feleltem. - Nem, abban nem. Tényleg nem tudom. Isaac? - kérdeztem. Fáradt voltam a beszélgetéshez.

Isaac az igaz szerelemről kezdett beszélni. Nem mondhattam el nekik, amit gondoltam, mert giccsesnek találtam, de arra gondoltam, hogy a világegyetem észre akarja vétetni magát, és hogy nekem észre kell vennem, amennyire tudom. Úgy éreztem, tartozom a világegyetemenek, amit csak a figyelmemmel fizethetek meg, és ugyanúgy adósa vagyok mindenkinek, akik már nem lehetnek személyiségek, és mindenkinek, akik még nem azok. Lényegében arról volt szó, amit papa mondott. A támaszcsoport ülésének hátralevő részében hallgattam, és Patrick különleges imát mondott értem, Gus neve pedig felkerült a halottak hosszú listájára - mindegyikünkre tizennégy jutott -, és mi megígértük, hogy igazán gyönyörű napunk lesz ez a mai, azután a kocsihoz tereltem Isaacet.

Amikor hazaértem, mama és papa az ebédlőasztalnál ültek, ki-ki a laptopja előtt, és abban a pillanatban, ahogy beléptem az ajtón, mama lecsapta a laptopja fedelét. - Mi van a gépen?

- Csak néhány antioxidáns recept. Felkészültél a légzőkészülékre és *Amerika következő topmodelljére*? - kérdezte.

- Csak ledőlök egy percre.

- Minden oké?

- Ja, csak elfáradtam.

- Enned kell, mielőtt...

- Mama, agresszívan étvágytalan vagyok. - Léptem egyet az ajtó felé, de megállított.

- Hazel, enned kell. Csak egy kis s...

- Nem. Lefekszem.

- Nem! - tiltakozott a mama. - Nem fekszel le! - A papára pillantottam, aki vállat vont.

- Az én életem - mondtam.

- Nem fogod halálra éheztetni magad, csak mert Augustus meghalt! Vacsorázni fogsz!

Most már komolyan bedühödtem. - Nem bírok enni, mama! Nem bírok! Oké?

Igyekeztem átnyomakodni mellette, de megragadta a két vállam, és azt mondta. - Hazel, meg fogod enni a vacsorát! Egészségesnek kell maradnod!

- NEM! - üvöltöttem. - Nem fogok vacsorázni, és nem tudok egészséges maradni, mert nem vagyok egészséges! Haldoklom, mama! Meg fogok halni, és itt hagylak egyedül, nem lesz többé, akit körbesertepertélj, és nem leszel többé anya, és bocs, de semmit nem tehetek ellene, oké?!

Megbántam, ahogy kimondtam.

- Hallottál.

- Micsoda?

- Hallottad, amit az apádnak mondtam? - A szeme megtelt könnyekkel. - Hallottad? - Bólintottam. - Jaj, istenem, Hazel! Ne haragudj! Tévedtem, drágám. Nem volt igaz. Egy kétségbeesett pillanatomban mondtam. Nem ezt hiszem. - Leült, és én is leültem vele együtt. Arra gondoltam, hogy balhézás helyett talán inkább ki kellett volna tacsolnom neki egy kis főtt tésztát.

- Akkor hát mit hiszel? - kérdeztem.

- Hogy amíg élek, az anyád leszek - mondta. - Még ha meghalsz is, én...

- Amikor - helyesbítettem.

Bólintott. - Még amikor meghalsz, akkor is a mamád maradok, Hazel. Nem hagyom abba az anyaságot. Te talán nem szereted már Gust? - Ráztam a fejem. - Hát akkor én hogyan tudnád nem szeretni?

- Oké - feleltem. Papa már sírt. - Azt akarom, hogy éljetek - mondtam. - Aggódok, hogy nem fogtok élni, csak ültök itt egész nap, miután nem kell rólam gondoskodnotok, a falakat bámuljátok majd, és ki akarjátok nyírni magatokat.

- Én tanuló - mondta percnyi hallgatás után a mama. - Az Indiaira Egyetemen, online. Le akarok diplomázni szociális gondozásból. Az az igazság, hogy nem antioxidáns recepteket néztem, hanem dolgozatot írtam.

- Komolyan?

- Ne gondold, hogy már el is képzeltem magamnak a világot nélküled. De ha meglesz a diplomám, akkor tanácsot adhatok válsághelyzetbe került családoknak, vagy vezethetek csoportokat olyan embereknek, akiknél beteg van a családban, vagy...

- Na ne, Patrick lesz belőled?

- Hát, nem egészen. Sokféle szociális gondozó van.

- Mindketten aggódtunk, hogy ettől majd elhagyatottnak érzed magad - mondta papa. - Fontos tudnod, Hazel, hogy mi *mindig* itt leszünk neked. A mama nem megy sehova.

- De hiszen ez óriási! Ez fantasztikus! - Tiszta szívből mosolyogtam. - Mamából Patrick lesz! Óriási Patrick lesz! Sokkal jobb lesz, mint Patrick!

- Köszönöm, Hazel. Ez *mindent* jelent nekem.

Bólintottam. Sírtam. Nem bírtam felfogni a boldogságomat,

őszinte könnyeket sírtam az igazi boldogságtól egy örökkévalóság óta először, ahogy elképzeltem a mamát, mint Patricket. Erről eszembe jutott Anna mamája. Ő is jó szociális munkás lett volna.

Egy idő után bekapcsoltuk a tévét, és néztük az *AKT*-t. Öt perc után azonban abbahagytam, mert kérdéseim voltak, amelyeket föl akartam tenni a mamának. - Mikor végzel?

- Ha ezen a nyáron egy hétre fölmegegyek Bloomingtonba, elvileg decemberben.

- Pontosan mióta hallgatod el ezt előlem?

- Egy éve.
- Mama!
- Nem akartam fájdalmat okozni neked, Hazel.
Döbbenetes! - Tehát amikor engem vársz vissza a főiskoláról vagy a támaszcsoportból, vagy akárhol, mindig...
- Igen, dolgozom vagy olvasok.
- Hát ez óriási! Tudnod kell, hogy ha meghalok, az égben fogok sóhajtozni minden alkalommal, ha felkérsz valakit, hogy ossza meg az érzéseit.
Papa nevetett. - Ebben melletted állok, kölyök! - biztosított.
Végül csak megnéztük a *Topmodell*t. A papa vitézül iparkodott, hogy ne haljon meg az unalomtól, és folyton összezavarta, hogy melyik lány melyik. - Őt szeretjük?
- Nem, nem! Anastasiát *pocskondiázzuk*. *Antoniát* szeretjük, a másik szőkét - magyarázta mama.
- Mind magas és borzalmas - felelte papa. - Ne haragudjatok, amiért nem tudom megkülönböztetni őket. - Átnyúlt előttem mama kezéért.
- Hogy gondoljátok, kibírjátok együtt, ha meghalok? - kérdeztem.
- Mi az, Hazel? Angyalom! - Mama kitapogatta a távirányítót, és ismét elnémította a tévét. - Mi a baj?
- Gondoljátok, hogy így lesz?
- Igen, természetesen. Természetesen! - erősítette meg papa. - A mamád és én szeretjük egymást, és ha elveszítünk, akkor azt együtt viseljük el.
- Isten bizony? - kérdeztem.
- Isten bizony - válaszolta papa.
A mamára néztem. - Isten bizony - bólintott. - Egyáltalán miért aggódsz emiatt?
- Mert nem akarom, hogy tönkremenjen az életetek, vagy ilyesmi.
A mama hozzám hajolt, beletemette arcát a kócos hajamba, és megpuszilta a fejem búbját. Azt mondtam papának: - Nem akarom, hogy nyomorult, munka nélküli alkoholista legyél, vagy hasonló.
A mamám elmosolyodott. - Hazel, az apád nem Peter Van Houten. Te tudod a legjobban, hogy együtt lehet élni a fájdalommal.
-Ja, persze - válaszoltam. A mama megölelt, és én hagytam, noha nem igazán kívántam az ölelgetést. - Jól van, kapcsolj vissza - mondtam. Anastasiát kivágták. Hisztit csapott. Isteni volt! Ettem pár falatot vacsorára - pillangó tészta volt pestóval -, és sikerült is magamban tartanom.

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET

Másnap reggel pánikban ébredtem, mert azt álmodtam, hogy egyedül és csónak nélkül vagyok egy hatalmas tóban. Olyan hirtelen ültem fel, hogy nekifeszültem a lélegeztetőkészüléknek, és megéreztem, hogy a mama átkarol.

- Szia, jól vagy?

A szívem vadul vert, mégis bólintottam. A mama azt mondta: - Kaitlyn keres telefonon. - Rámutattam a lélegeztetőkészülékre. Segített lecsatlakozni, majd rácsatolt Philipre. Utána átvettem tőle a mobilomat, és beleszóltam: - Szia, Kaitlyn!

- Csak úgy felhívtalak - mondta. - Hogy, hogy vagy.

- Kösz - feleltem. - Jól vagyok.

- Nagyon nagy balszerencséd volt, drágám. Ez már *túlzás*.

- Asszem - válaszoltam. Nem sokat foglalkoztam a szerencsémrel, sem így, sem úgy. Nem igazán akartam bármiről is beszélni Kaitlynnel, de ő csak nyújtotta a társalgást.

- Szóval milyen volt? - kérdezte.

- Ha meghal a fiúd? Hát, szívás.

- Dehogy - felelte. - Lefeküdni velem.

- Ó - hümmögtem. - Ó. Szóval... jó volt az időt olyasvalakivel tölteni, aki ilyen érdekes. Nagyon különböztünk, sok dologban nem értettünk egyet, de mindig olyan érdekes volt. Tudod, milyen.

- Sajnos, nem. Az én fiú ismerőseim roppant érdektelenek.

- Nem volt tökéletes, semmi ilyesmi. Nem volt a tündérmesék szőke hercege, vagy mit tudom én. Időnként igyekezett olyan lenni, de akkor szerettem a legjobban, ha nem erőltette.

- Van füzeted a képeknek és a leveleinek?

- Van néhány képem róla, de sosem írt nekem levelet. Bár igaz, a noteszából hiányzik pár oldal, amelyeket talán nekem szánt, de azt hiszem, kidobta, vagy elkallódott, vagy mit tudom én.

- Talán postán küldte el - vélte Kaitlyn.

- Á, akkor már ideért volna.

- Akkor talán nem neked címezte - találgatott Kaitlyn. - Talán... tényleg nem akarlak letörni, sem semmi, de talán valaki másnak írta, aztán elküldte postán...

- VAN HOUTEN! - ordítottam.

-Jól vagy? Ez köhögés volt?

- Kaitlyn, imádlak! Lángelme vagy. Mennem kell.

Bontottam a vonalat, hasra fordultam, a laptopoméért nyúltam, bekapcsoltam, és küldtem egy e-mailt lidewij.vliegenthart címére.

Kedves Lidewij!

Azt hiszem, Augustus Waters küldött néhány noteszlapot Peter Van Houtennek nem sokkal azelőtt, hogy meghalt (Augustus). Nagyon fontosszámomra, hogy valaki elolvassa ezeket az oldalakat. Természetesen én szeretném elolvasni, bár lehet, hogy nem nekem írta. De akkor is el kell olvasni őket. Muszáj.

Segítenél?

Barátnőd: Hazel Grace Lancaster

Késő délután válaszolt.

Kedves Hazel!

Nem is tudtam, hogy Augustus meghalt. Nagyon elszomorított a hír. Olyan karizmatikus fiatalember volt. Őszinte részvétem, és nagyon szomorú vagyok.

Nem beszéltem Peterrel azóta, hogy felmondtam neki azon a napon, amelyen megismerkedtem veletek. Nálunk késő éjszaka van, de reggel első dolgom lesz átmenni hozzá, megkeresni azt a levelet, és kényszeríteni, hogy elolvassa. Általában a reggel a legjobb ideje.

Barátnőd: Lidewij Vliegenthart

P. S.: Magammal viszem a barátomat arra az esetre, ha Petert meg kell fékezni.

Nem értettem, miért Van Houtennek írt Augustus azokban az utolsó napokban, és nem nekem, miután azt mondta Peternek, hogy csupán akkor nyerheti el a feloldozást, ha megkapom tőle a folytatást. Talán a noteszlapokon csak megismételte a kérését.

Ez logikus: kihasználta a terminális állapotát, hogy valóra váltsa az álmomat. A folytatás csekélység volt ahhoz, hogy meghaljon érte, de ez volt a legtöbb, ami fölött még rendelkezhetett.

Aznap éjjel folyamatosan frissítettem a postámat, csak néhány órát aludtam, azután úgy hajnali öt óra tájban újra kezdtem a frissítést. De semmi sem érkezett. Próbáltam tévét nézni, hogy elfoglaljam magam, de a gondolataim folyton visszakódorogtak Amszterdamba, elképzeltem Lidewij Vliegenthartot és a barátját, amint végigbicikliznek a városon ebben az örök küldetésben, hogy felkutassák egy halott srác utolsó levelét. Milyen jó lenne Lidewij Vliegenthart bringájának csomagtartóján zötyögni a téglával burkolt utcákon, érezni az arcomon szélben lobogó, göndör, vörös haját, érezni a csatornák és a cigarettafüst szagát, és az a rengeteg ember kint a kávéházak előtt inná a sört, és úgy ejtené az r-eket és a g-eket, amit sose tudnék megtanulni.

Hiányzott a jövő. Azt nyilvánvalóan tudtam már Augustus betegségének kiújulása előtt is, hogy sosem fogunk együtt megöregedni. De ha Lidewijre és a barátjára gondoltam, úgy éreztem, mintha kiraboltak volna. Valószínűleg sosem fogok lenézni többé az óceánra tízezer méteres magasságból, ahonnan már nem látni a hullámokat vagy a hajókat, és emiatt az óceán hatalmas, végtelen monolitnak tűnik. El tudom képzelni. Tudok emlékezni rá. De nem látom még egyszer, és az jutott az eszembe, hogy az emberi falánk becsvágyat sosem elégítik ki a valóra vált álmok, mert mindig ott van a gondolat, hogy jobban és újra is meg lehetne csinálni.

Ez valószínűleg kilencvenéves korban is igaz - noha irigy vagyok azokra, akik meg is győződhetnek róla. Ugyanakkor máris kétszer annyi ideig éltem, mint Van Houten lánya. Mit nem adna érte Van Houten, ha egy olyan lánya lenne, aki tizenhat éves korában hal meg.

A mama hirtelen odaállt közém és a tévé közé, a kezét pedig eldugta maga mögé. - Hazel! - mondta olyan komolyan, hogy azt hittem, valami baj van.

- Tessék?

- Tudod, milyen nap van ma?

- Ugye, nem a születésnapom?

Elnevette magát. - Nem, még nem. Július tizennegyedik van, Hazel.

- A te születésnapod?

- Nem...

- Akkor Harry Houdini születésnapja?

- Nem...

- Komolyan belefáradtam a találgatásba!

- A BASTILLE NAPJA VAN! - Előhúzta a kezét a háta mögül, mindkettőben egy-egy francia zászlóval, és lelkesen meglöbögötte őket.

- Kicsit kamunak hangzik. Mint a kolera tudatosság napja.

- Biztosítalak róla, Hazel, hogy a Bastille napjában nincsen semmi kamu. Tudtad, hogy kétszázhuszonhárom évvel ezelőtt a francia nép megrohanta a Bastille börtönt, hogy fölfegyverkezzenek és harcoljanak a szabadságukért?

- Tyű! - mondtam. - Meg kellene ünnepelni ezt a nagyszerű évfordulót.

- Történetesen éppen most ütemeztem be egy pikniket az apáddal a Holliday parkban.

Az én mamám sose adja fel. Ellöktem magam a díványról, és fölálltam. Közös összecsapunk pár szendvicset, és az előszoba szerszámokrékesében találtunk hozzá egy poros piknikkosarat.

Szép nap volt, végre eljött Indianapolisba az igazi nyár, az a fajta meleg, nyirkos idő, amely arra emlékeztetett a hosszú tél után, hogy bár a világ nem az embereknek készült, mi a világnak készültünk. Papa drapp öltönyben várt minket: egy rokkantparkolóban állt, és az okostelefonjába ütögetett valamit. Amikor leparkoltunk, integetett, azután megölelt. - Micsoda nap! - mondta.

- Ha Kaliforniában élnénk, minden nap ilyen lenne.

- Igaz, de akkor nem élveznéd - felelte a mamám. Tévedett, de nem javítottam ki.

Végül a Romoknál terítettük le a takarónkat, a római romoknak ennél a bizarr négyszögénél, egy indianapolisi rét közepén. Ezek azonban nem igazi romok, mert nyolcvan éve szobrászok teremtették újjá őket, de a műromokat elég csúnyán elhanyagolták, így véletlenségből valódi romok lettek. Van Houtennek tetszenének a Romok. Gusnak is.

Ültünk a Romok árnyékában, és ebédeltünk. - Kell naptej?

- kérdezte a mama.

- Megvagyok nélküle - válaszoltam.

Hallatszott a szél motozása a levelek között, és ugyanez a szél elhozta a távoli játszótérről a gyerekek visongását: a kis kölykök azt próbálgatták, hogyan kell életben maradni, hogyan mozognak egy világban, amely nem nekik épült, mint a játszótér. Papa észrevette, hogy a srácokat figyelem, és megkérdezte: - Hiányzik, hogy így rohangálhass?

- Néha igen. - Pedig nem is erre gondoltam. Csak igyekeztem mindent észrevenni: a fényt a romos Romok között, ezt a totyogós kicsi gyereket, aki fölfedezett a játszótér sarkában egy pálcát, fáradhatatlan anyámat, aki mustárral cikcakkot rajzolt pulykás szendvicisére, a papát, ahogy megütögeti a zsebében az okostelefont, de leküzdözi a kísértést, hogy megnézze, az embert, aki dobálta a kutyájának a frizbit, amit a kutya rohanva vitt vissza mindannyiszor.

Ki vagyok én, hogy azt mondjam, ezek a dolgok nem lehetnek örökéletűek? Kicsoda Peter Van Houten, aki ténynek állítja be a feltételezést, hogy fáradozásunk mulandó? Minden, amit a mennyről és minden, amit a halálról tudok, itt van ebben a parkban: egy szüntelenül mozgó, elegáns világegyetem, tele romos Romokkal és visongó gyerekekkel.

Papa legyezett a kezével az arcom előtt. - Bekapcs, Hazel! Itthon vagy?

- Bocs, igen, mi?

- A mama azt javasolta, hogy látogassuk meg Gust!

- Ó, igen - feleltem.

Így hát ebéd után elindultunk a Crown Hill temetőbe, három alelnök, egy elnök és Augustus Waters végső nyughelyére. Fölautóztunk a dombra, és leparkoltunk. Járművek zúgtak el alattunk a Harmincnyolcadik utcán. Könnyű volt rátalálni a sírjára: a legfrissebb volt. A föld még mindig domborodott a koporsóján. Még sírköve sem volt.

Nem éreztem, hogy ott lenne, vagy ilyesmi, de azért fogtam a mama egyik buta kis francia zászlóját, és beleszúrtam a földbe a sír végében. Talán az arrajárók majd azt gondolják, hogy a francia idegenlégió tagja vagy egy hősi zsoldoskatona volt.

Lidewij végül csak délután hat után válaszolt, amikor a díványon ülve egyszerre néztem a tévét és a videókat a laptopomban. Azonnal láttam, hogy négy csatolmány is van az e-mail mellett, először azokat akartam megnyitni, de leküzdöttem a kísértést, és elolvastam a levelet.

Drága Hazel!

Peter nagyon ittas volt, amikor ma reggel megérkeztünk hozzá, de ez megkönnyítette kissé a dolgunkat. Bas (a barátom) elvonta a figyelmét, miközben átkutattam azt a szemeteszsákot, amelyben Peter a rajongói leveleit tartja, de azután észbe kaptam, hogy Augustus tudta Peter címét. Volt egy hatalmas kupac levél az ebédlőasztalán, és abban nagyon gyorsan megtaláltam a levelet. Felbontottam, és láttam, hogy Peternek címezték, ezért arra kértem, olvassa el.

Visszaütött.

Ekkor nagyon dühös lettem, Hazel, mégsem kiabáltam vele. Ehelyett azt mondtam, tartozik a halott lányának azzal, hogy elolvassa egy halott fiú levelét, odaadtam neki a levelet, ő végigolvasta, és azt mondta (őt idézem): „Küldd el a lánynak, és mondd meg neki, hogy én semmit sem tudok hozzátenni.”

Nem olvastam el a levelet, bár a szemem megakadt néhány mondaton, miközben beszkeneltem az oldalakat. Csatoltam őket, később majd postán is elküldöm neked haza. A címed ugyanaz?

Az isten áldjon és tartson meg téged, Hazel!

Barátnőd: Lidewij Vliegenthart

Megnyitottam a négy csatolmányt. Gus csúnyán, ferdén írt, a betűk mérete, a tinta színe változott. Több napon át írta, az öntudat különböző fokain.

Van Houten!

Én jó ember vagyok, de szar író. Maga szar ember, de jó író. Jó csapat lennénk. Nem akarok magától szívességet kérni, de ha van ideje - és mint láttam, akad épp elég, szóval, arra gondoltam, hogy tudna-e írni egy dicsérő beszédet Hazelről. Vannak jegyzeteim meg minden, de talán csinálhatna belőlük egy összefüggő egészt. Vagy legalább azt mondja meg mit kell másképpen írnom.

Mert ez a helyzet Hazellel: szinte mindenki megszállottan igyekszik nyomot hagyni a világon. Örökséget hagyni. Túl akarja élni a halálát. Valamennyien azt akarjuk, hogy emlékezzenek ránk. Én is. Az zavar a legjobban, hogy újabb felejthető halott leszek a betegség ellen vívott ősi és dicstelen harcban.

Nyomot akarok hagyni.

Csakhogy. Van Houten, azok a jelek, amelyeket az emberek hagynak, túlságosan gyakran sebhelyek. Az ember felhúzza egy ocsmány plázát, államcsínyre hajít végre, megpróbál rocksztar lenni, és közben aztgondolja: „Most már emlékezni fognak rám”, azonban (a) nem fognak emlékezni, és (b) csupán még több sebet ütött. Az államcsínyből diktatúra lesz. A plázából fekély.

(Jól van, talán nem is vagyok olyan szar író. Azonban nem tudom összefésülni az ötletemet, Van Houten. A gondolataim csillagok, és nem tudok belelátni a csillagzatokba.)

Olyanok vagyunk, mintegy csomó kutya, amelyek levizelik a tűzcsapot. Megmérgezzük a talajvizet

toxikus húgyunkkal, miközben mindenre ráütjük a bélyeget, hogy ENYÉM, abban a nevetséges igyekezetünkben, hogy túléljük a halálunkat. Nem állhatom meg hogy le ne pisiljem a tűzcsapot. Tudom, hogy ostoba és fölösleges - jelenlegi állapotomhoz képest eposzian fölösleges - de ugyanolyan állat vagyok, mint a többiek.

Hazel más. Ő súlytalanul jár, öregem. Súlytalanul jár a Földön. Hazel ismeri az igazságot: éppen annyira valószínű, hogy fájunk a világmindenségnek, mint az, hogy segíthetünk rajta, bár valószínűleg egyiket sem tesszük.

Majd azt fogják mondani rá, milyen szomorú, hogy Hazel kisebb sebet ütött, hogy kevesebben emlékeznek rá, mert nagyon szerették, de nem elegendő. Ám ez nem szomorú, Van Houten. Ez diadalmas. Ez hősiesség. Talán nem ez az igazi hősiesség? Ahogy az orvosok mondják: először is, ne árts.

Az igazi hősök semmiképpen nem azok, akik mindent csinálnak; az igazi hősök azok, akik ÉSZREVESZNEK dolgokat, odafigyelnek. Az illető, aki fölfedezte a himlőoltást, valójában semmit sem fedezett föl. Csak észrevette, hogy a tehénhimlővel fertőzött emberek nem kapják meg a himlőt.

Miután kigyúltam a PET-szkenneren, beosontam az intenzív osztályra, és láttam, amikor öntudatlan volt. Csak úgy besétáltam egy ápolónő után egy jelvényel, és sikerült tíz percen át ülnöm Hazel mellett, mielőtt elkaptak. Komolyan úgy gondoltam, hogy meghal, mielőtt megmondhatnám neki, hogy én is meghalok. Az brutális volt, az intenzív osztály szüntelen, gépies kalamolása. Sötét rákos víz csöpögött Hazel melléből. A szemét becsukta. Intubálták. A keze azonban még mindig az ő keze volt, még mindig meleg a körmén olyan sötétkék a lakk, hogy az már majdnem fekete, én pedig csak fogtam a kezét, és igyekeztem elképzelni a világot nélkülünk, és körülbelül egy másodpercre olyan jó ember voltam, hogy azt reméltem, meghal, így sose tudja meg hogy én is elindulóban vagyok. De azután több időt akartam, hogy egymásba szerethessünk. Úgy látom, teljesült a kívánságom. Én is hagytam magam után egy forradást.

Bejött egy ápoló, és azt mondta, menjek ki, ide nem engednek be látogatókat, és én megkérdeztem, hogy Hazel jól van-e, ő pedig azt mondta, „még mindig vizesedik”. Ami a sivatagban áldás, az óceánon átok.

Mi van még? Olyan gyönyörű. Nem lehet betelni a nézésével. Sose kell azon izgulni, hogy okosabb-e nálam, mert tudom, hogy az. Mulatságos, de sose kíméletlen. Szeretem, Van Houten, én olyan szerencsés vagyok, hogy szerethetem. Öregem, nem az ember dönti el, hogy szenved-e ebben a világban, de abba van egy kis beleszólása, ki mérje rá a szenvedést. Én szeretem a választásomat. Remélem, ő is szereti az övét.

Szeretem, Augustus.
Szeretem.
